
ÅRSMØDE 2022

Hæfte 2

ENHEDSLISTEN

INDHOLDSFORTEGNELSE

3	.....	VELKOMMEN TIL ÅRSMØDET
4	.....	GUIDE TIL ÅRSMØDE
5	.....	PRAKTISKE INFORMATIONER TIL ÅRSMØDET
6	.....	1.1 DAGSORDEN FOR ÅRSMØDET 2022
6	.....	1.1.1 Ændringsforslag til dagsorden
6	.....	1.2 FORRETNINGSORDEN TIL ÅRSMØDET 2022
7	.....	1.2.1 Ændringsforslag til forretningsorden
8	.....	2. HOVEDBESTYRELSENS BERETNING 2021-2022
15	.....	2.1 Hovedbestyrelsens økonomiske beretning 2021-2022
16	.....	2.2 Fremmødestatistik for hovedbestyrelsen
17	.....	2.3 Vedtægtsnævnets beretning 2021-2022
18	.....	3. HOVEDFORSLAG
18	.....	3.1 Forslag til delprogram: Det mener enhedslisten om EU
23	.....	Ændringsforslag til 3.1
34	.....	3.2 Alternativt hovedforslag: Enhedslistens delprogram for EU
37	.....	Ændringsforslag til 3.2
38	.....	3.3 Alternativt hovedforslag: Verden er større en EU
40	.....	Ændringsforslag til 3.3
41	.....	3.4 Alternativt hovedforslag: Enhedslistens EU-politiske delprogram
45	.....	Ændringsforslag til 3.4
58	.....	4. REGNSKAB OG BUDGET
60	.....	5. INDKOMNE FORSLAG
60	.....	Indkomne forslag hovedbestyrelsen anbefaler at behandle under indkomne forslag
66	.....	Indkomne forslag hovedbestyrelsen anbefaler at behandle under budget
68	.....	Indkomne forslag hovedbestyrelsen anbefaler at årsmødet ikke behandler
81	.....	6. OPSTILLINGER
81	.....	6.1 Opstillede til hovedbestyrelsen
95	.....	6.2 Opstillede til vedtægtsnævnet
95	.....	6.3 Opstillede til Ligebehandlingskomitéen
96	.....	6.4 Opstillede til intern revisor
97	.....	6.5 Opstillede til Rød fonds bestyrelse
98	.....	RESULTAT AF URAFSTEMNING

VELKOMMEN TIL ÅRSMØDET

Det er utrolig dejligt endelig at kunne mødes fysisk igen, og jeg glæder mig til tre dage, hvor vi igen skal sidde, snakke, spise og stemme sammen i stedet for hver for sig.

Samtidig skal vi for første gang afholde et hybrid-årsmøde, hvor nogle af deltagerne er med virtuelt. Det drejer sig om en lille andel af deltagerne, så for de fysiske deltagere kommer årsmødet til at føles meget som et almindeligt årsmøde. Men vi skal stadig sørge for, at de virtuelle delegerede får mulighed for at deltage på de bedst mulige vilkår.

Selvom vi nu har øvet os to gange i virtuelle årsmødet, giver et hybrid-årsmøde helt nye udfordringer, og vi håber derfor, at I vil bære over med det, hvis der opstår problemer undervejs.

Årsmødet i 2021 vedtog en række vedtægtsændringer, som har betydning for programmet i år. Det blev vedtaget, at en to-årig arbejdsplan skal vedtages hvert andet år, og derfor har hovedbestyrelsen besluttet, at der ikke er arbejdsplan på programmet i år, men først næste år. Det blev også vedtaget, at vedtægter skal på programmet mindst hvert tredje år. Vi har haft tradition for at behandle vedtægter hvert år, men i ånden af sidste års vedtagelse er de ikke sat på programmet i år. Endelig skal kandidatudvalget nu udarbejde deres forslag til listen over spidskandidater inden årsmødet, og det betyder, at pauserne på årsmødet ikke længere bliver optaget af storkredsmøder.

Alt i alt giver ændringerne mere luft i årsmødets program. Hovedbestyrelsen har derfor besluttet at lægge mere tid ind til beretningsdebatten og til pauser i programmet – begge dele står øverst på ønskelisten i de delegeredes evalueringer af tidligere årsmøder. Samtidig gør vi et forsøg med alternative mødeformer. Til beretningsdebatten er det en walk-and-talk, hvor man får mulighed for at diskutere beretningen med nogle få, inden debatten starter i plenum. Vi håber, at det kan give flere mod på at blande sig i debatten. Til EU-debatten er det en paneldebat, som forhåbentlig kan kvalificere den efterfølgende plenumdebat, ligesom de løbende debatter på både virtuelle og fysiske medlemsmøder op til årsmødet har gjort det.

Det er centralt i Enhedslisten, at vi kan have åbenhjertige og grundige debatter på årsmødet, og de politiske bølger skal kunne gå højt. Samtidig skal vi have forståelse for, at der i nogle sager kan være mange og stærke følelser på spil. Derfor er det vigtigt at være opmærksom på, at vi møder hinanden med åbenhed, respekt og omsorg, og at vi går efter bolden, når vi debatterer.

I år er årsmødets program domineret af debatten om vores fremtidige holdning til EU. Det er en debat, som mange er stærkt engagerede i, og hvor meningene er delte. Årsmødets delegerede kan vælge mellem hele fire hovedforslag, som hver især har talrige ændringsforslag.

Til gengæld er der meget stor og bred enighed om, at vi er imod at afskaffe forsvarsforbeholdet ift. EU. Årsmødet ligger kort inden afstemningen, og årsmødet er derfor også en mulighed for at mødes med aktive fra hele landet og få fornyet energi lige inden slutspurten.

Der er brug for Enhedslistens politik og for alle jer, der kæmper for den!

Rigtig godt årsmøde.

Kammeratlig hilsen
Lisbeth Torfing,
Enhedslistens Forretningsudvalg

GUIDE TIL ÅRSMØDET

1		61
2		62
3		63
4		64
5	Årsmødet er Enhedslistens øverste myndighed og stedet, politik	65
6	og organisationens udvikling skal diskuteres og afgøres. Det er	66
7	også en lang række traditioner og procedurer, som godt kan	67
8	være lidt uoverskuelige, hvis ikke man har prøvet det før. Vi	68
9	bringer her en kort guide til nye og andre, som kan ruste dig	69
10	lidt bedre til årsmødet. Ellers må du endelig spørge.	70
11		71
12	INDSKRIVNING	72
13	Du skal indskrives, før du kan deltage i årsmødet. Som noget nyt	73
14	foregår indskrivningen digitalt. Du vil op til årsmødet modtage	74
15	en mail med link til indskrivning, så du kan indskrive dig hjemme-	75
16	fra. Der vil også være mulighed for at få hjælp til den digitale	76
17	indskrivning i Hafnia Hallen. I hallen vil du få udleveret deltager-	77
18	kort og de sidste årsmødepapirer.	78
19		79
20	AFSTEMNINGER	80
21	Alle afstemninger foregår gennem et webbaseret afstemnings-	81
22	system. Man får adgang til systemet – og til at stemme – via en	82
23	webapp, som kan tilgås via en smartphone, tablet eller computer.	83
24	Det er derfor vigtigt, at du medbringer et device (smartphone,	84
25	tablet, bærbar computer) som kan gå på internettet. Hvis du	85
26	ikke har et device, skal du skrive en mail til aarsmoede2022@	86
27	enhedslisten.dk, så sørger vi for at have et klar til dig i Hallen.	87
28		88
29	KONSTITUERING	89
30	Selve årsmødet begynder med konstitueringen. Her fremlægger	90
31	dirigenterne deres plan for afvikling af årsmødet. Alle medlemmer	91
32	kan stille forslag om en anden/ændret dagsorden og forretnings-	92
33	orden (sidste frist 6. maj kl. 12). Hvis der er kommet ændringsforslag	93
34	til dagsordenen, så er det under konstitueringen, at vi tager	94
35	stilling til dette. Konstitueringen kan godt være lidt forvirrende	95
36	den første gang, da det handler en del om procedurer. Det skal	96
37	afklares, hvad der skal diskuteres, og hvad der er spillereglerne	97
38	for mødet. Resten af mødet skal nok komme til at handle	98
39	mere om politik, så bare hæng i eller spørg dem ved siden	99
40	af om hjælp.	100
41		101
42	DEN POLITISKE SITUATION	102
43	Herefter fremlægger Hovedbestyrelsen, folketingsgruppen og	103
44	vores medlem af EU-parlamentet deres beretninger for det	104
45	forløbne år. Herefter er der først en walk-and-talk i mindre	105
46	grupper om beretningen, og derefter er der plenumdebat om	106
47	beretningerne og den politiske situation. Hvis du har nogle	107
48	generelle pointer om vores politik, organisation, valgkamp	108
49	eller den politiske situation, er det her du skal skrive dig på	109
50	talerlisten.	110
51		111
52	DELPROGRAM OG HOVEDFORSLAG	112
53	Lørdag tager vi fat på de fire hovedforslag på årsmødet, nemlig	113
54	forslag til EU-politisk delprogram. Vi starter debatten med en	114
55	paneldebat mellem stillere fra de fire forslag, før der er plenum-	115
56	debat. Dirigenterne forklarer løbende, hvordan det vil foregå.	116
57	Ved uenigheder vil der komme folk på talerstolen, som taler hlv.	117
58	for og imod et givent ændringsforslag, og til sidst stemmer vi	118
59	om ændringsforslag og forslag. Du er selvfølgelig også selv	119
60	velkommen på talerstolen.	120
	GENERELT OM FORSLAG	
	Der vil være Indkomne forslag, som Hovedbestyrelsen indstiller	
	ikke skal behandles. På den måde er der bedre tid til at diskutere	
	de andre forslag. Delegerede, der ønsker at opretholde oprindelige	
	forslag, som Hovedbestyrelsen indstiller ikke skal behandles,	
	skal meddele dette til infobod22@enhedslisten.dk senest	
	fredag d. 13. maj kl. 14.00.	
	KANDIDATUDVALG OG KANDIDATLISTER	
	Kandidatudvalget består af en repræsentant fra hver storkreds	
	og 2 repræsentanter fra Hovedbestyrelsen. Kandidatudvalget	
	har mødtes forud for årsmødet og udarbejdet en liste til for-	
	delingen af pladser og kredse for spidskandidaterne til folketinget.	
	Alle kan fremsætte forslag til en alternativ kandidatliste. Har du	
	forslag til en alternativ liste, kan du indlevere dit forslag via	
	kandidat22@enhedslisten.dk frem til deadline fredag d. 13. maj	
	kl. 21.00. Det er en stor fordel først at have talt med både de	
	berørte kandidater og så mange delegerede som muligt, så man	
	bliver helt skarp på svagheder og styrker i ens forslag. Søndag	
	stemmer vi om de indkomne kandidatlistes.	
	TIL SIDST – ET GODT TIP	
	Overvej du at sige noget på talerstolen, så skriv dig på	
	talerlisten, så snart der åbnes for debat. Talerlisten lukkes	
	ofte hurtigt, og du har mulighed for at trække dig igen. Man	
	skriver sig på talerlisten via en webapp, som kun deltagere	
	med talerret har adgang til. Link til webappen sendes når	
	man er blevet indskrevet.	
	God fornøjelse og godt årsmøde!	

PRAKTISKE INFORMATIONER TIL ÅRSMØDET

TID OG STED

Årsmødet ligger i weekenden d 13.-15. maj 2022. Mødet foregår i Hafnia Hallen i Valby, København. Adressen er Julius Andersensvej 6, 2450 Kbh SV.

ANKOMST MED OFFENTLIG TRANSPORT

Ankommer du med tog til Københavns Hovedbanegård, kan du tage s-tog linje A (mod Køge) og stå af på Ny Ellebjerg station. Herfra er der 850 meter at gå.

Du kan også tage bus linje 10 (mod Brønshøj Torv) fra busstoppestedet i Istedgade og stå af ved Valbyhallen (Ellebjergvej). Herfra er der 745 meter at gå.

ANKOMST MED BIL

Der er gratis parkering ved Hafnia Hallen og ved Valby Hallen.

INDSKRIVNING

Indskrivningen foregår online, og derfor kan du indskrive dig hjemmefra allerede, når du modtager indskrivningslinket. Indskrivningen åbnes kl. 7.00 lørdag morgen og lukkes kl. 9.00. Derfor skal du inden kl. 9.00 have meldt din deltagelse og bekræftet, at du deltager i årsmødet. Det er vigtigt for, at din stemmenøgle til afstemningerne bliver aktiveret.

MAD OG DRIKKE

Frokost og aftensmad bliver serveret i hallen. I år vil der blive serveret vegetarisk mad. Der vil være adgang til gratis kaffe, te og vand under årsmødet. Du kan købe sodavand og snacks osv. under hele årsmødet. Der vil være mulighed for køb af vin og øl fredag og lørdag aften. Morgenmad skal du selv sørge for, hvis du overnatter hjemme eller er indkvarteret privat. Der vil være morgenmad på hostel, for dem der er indkvarteret der.

OVERNATNING

I starten af april modtog alle delegerede og suppleanter en mail med spørgsmål om, hvorvidt de havde brug for landskontorets hjælp til at finde overnatning. Har du ikke modtaget og besvaret spørgsmålene, eller har dit behov ændret sig efter besvarelsen så kontakt aarsmoede2022@enhedslisten.dk.

ÅRSMØDEPAPIRER

Dette årsmødehæfte skal du medbringe til årsmødet. Ved indskrivningen vil du få udleveret et supplerende årsmødehæfte, med de allersidste informationer og forslag.

REJSEREFUSION

Da tidspunktet for årsmødet ligger fast, opfordrer vi alle til allerede nu at bestille orange billetter og undersøge muligheden for fælles transport.

Der er rejserefusion for alle der ikke bor i Region Hovedstaden.

PRIS

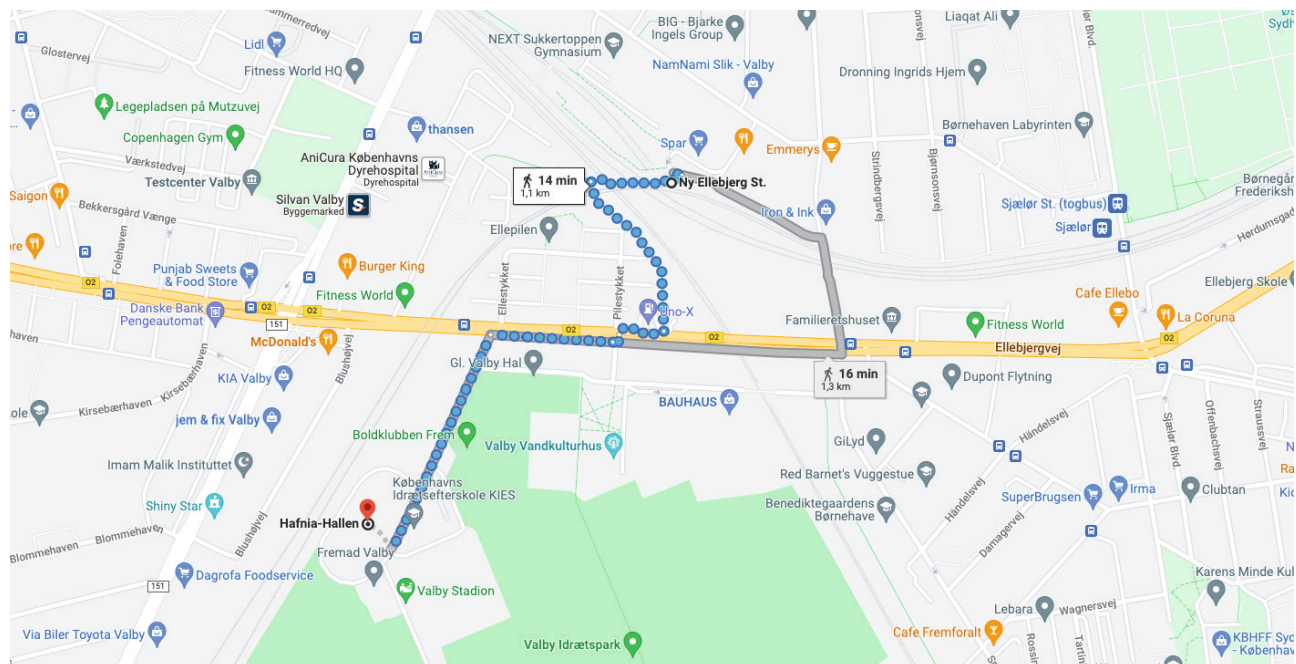
Afdelingerne vil efter årsmødet blive trukket 800 kr. for hver af afdelingens fysiske og digitale deltagere på årsmødet (delegerede og suppleanter). Beløbet trækkes på afdelingens mellemregningskonto på landskontoret. Der betales for det antal deltagere, som er tilmeldt. Der betales for tilmeldte, selv hvis de ikke møder frem, da der jo er bestilt mad og evt. overnatningsplads til dem.

SYGDOM

Hvis du er syg eller har symptomer på sygdom, skal du melde afbud og lade en suppleant overtage posten som delegeret.

HAR DU SPØRGSMAAL?

Så skriv en mail til aarsmoede2022@enhedslisten.dk

Rute fra Ny Ellebjerg St. til Hafnia Hallen

1.1 DAGSORDEN FOR ÅRSMØDET 2022

FREDAG

- 14.00–15.00: 1. Velkomst og konstituering
15.00–15.45: 2. Den politiske situation og beretninger
15.45–16.30: Walk-and-talk om den politiske situation
16.30–18.00: Plenumdebat om den politiske situation og beretninger
18.00–19.00: Aftensmad
19.00–20.00: Fortsat plenumdebat og afstemning om beretninger

LØRDAG

- 09.00–10.00: Paneldebat om EU-forslag
10.00–10.30: 3. Præsentation af EU-forslag
10.30–10.45: Pause
10.45–12.00: Debat om EU-forslag
12.00–13.00: Frokost
13.00–14.45: Fortsat debat og afstemning om EU-forslag
14.45–15.00: Pause
15.00–16.30: 4. Regnskab og budget
16.30–16.45: Pause
16.45–18.00: Hilsningstaler, græsrodspris og underholdning
18.00–19.00: Aftensmad
Fra kl. 19: Fest!

SØNDAG

- 09.00–11.30: 5. Behandling af indkomne forslag
11.30–12.00: 6. Valg af HB mv.
12.00–13.00: Frokost
13.00–14.00: 7. Valg af kandidatliste
14.00–14.30: Afslutning

Vedtaget på hovedbestyrelsens møde d. 29. januar 2022

ÆNDRINGSFORSLAG TIL DAGSORDENEN 1.1.1

Tilføje et punkt om behandling af aktuel udtalelse om forsvarsforbeholdet. Tiden tages fra tiden afsat til regnskab og budget (fed skrift er ændringen):

Lørdag:

- 14.45–15.00: Pause
15.00–15.45: Regnskab og budget
15.45–16.30: Behandling af aktuel udtalelse om forsvarsforbeholdet
16.30–16.45: Pause

Stillet af: Forretningsudvalget

1.2 FORRETNINGSORDEN FOR ÅRSMØDET 2022

1. DIRIGENTER

Årsmødet vælger otte dirigenter til at lede mødet.

2. DELEGEREDE

Ved årsmødets start fremlægger landskontoret en liste over, hvem der er valgt som delegerede i overensstemmelse med vedtægternes retningslinjer for valg af delegerede. I tvivlstilfælde afgør forsamlingen – alle der betragter sig som delegerede – sagen ved almindeligt flertal.

3. TALETID OG TALERLISTE

Delegerede og suppleanter har taleret på årsmødet. Desuden har Hovedbestyrelsen, folketingsmedlemmer, EU-parlamentsmedlemmer, vedtægtsnævnet og Rød Fonds bestyrelse samt dirigenter taleret.

Taletiden i plenum er som udgangspunkt 3 minutter. Personer med talehandicap tildeles 1 minut ekstra. Dirigenterne kan foreslå kortere talletid, hvis det skønnes nødvendigt. Dog kan talletiden aldrig sættes ned til mindre end 1 minut.

Førstegangstalere sættes øverst på talerlisten.

Der føres tre talerlister: Kvinder føres på den ene, mænd på den anden og non-binære på den tredje. Så vidt muligt vælges talerne på skift fra de tre lister. Talletiden til non-binære tages fra mandelisten.

Dirigenterne kan holde en af listerne længere åben, hvis fordelingen er skæv. Hvis listerne er meget ulige, har dirigenterne mulighed for at tildele talletiden, så alle bliver repræsenteret gennem hele debatten. F.eks. med to mænd for hver kvinde. Hvis talerlisten overtegnes, har dirigenterne beføjelse til at indskrænke talletiden.

4. AFSTEMNINGER

Afstemninger afgøres ved almindeligt stemmeflertal, medmindre andet er anført i vedtægterne.

Alle afstemninger foregår ved hjælp af et elektronisk stemmesystem, der kan bruges på smartphone, tablet eller PC. Stemmetal offentliggøres under mødet umiddelbart efter hver afstemning, og dirigenterne konstaterer afstemningens resultat.

Beslutningsreferat fra årsmødet offentliggøres for medlemmerne med stemmetal angivet.

5. DIGITAL DELTAGELSE

Mødedeltagelse foregår i udgangspunktet ved fysisk fremmøde. Mødedeltagere kan dog deltage digitalt, hvis de har meddelt dette til deres afdeling forud for valget af delegerede og suppleanter, hvis der er tale om digital deltagelse gennem hele årsmødet og hvis den digitale deltagelse er oplyst til landskontoret ved tilmelding.

1			61
2	6. MØDETS BESLUTNINGSDYGTIGHED		62
3	I tilfælde af tekniske udfald eller problemer for digitale del-		63
4	tagere, skal de berørte digitale deltagere aktivt gøre dirigerterne		64
5	opmærksomme på. Hvis antallet af berørte digitale deltagere		65
6	udgør mere end 10 % af alle delegerede på mødet, suspenderes		66
7	mødet. Mødet kan genoptages, såfremt de tekniske problemer		67
8	løses i en sådan grad, at 90 % af alle delegerede kan deltage i		68
9	mødet.		69
10			
11	Hvis dirigerterne i forbindelse med tekniske nedbrud skønner, at		
12	årsmødets dagsorden ikke kan gennemføres, kan de aflyse de		
13	resterende punkter, bortset fra godkendelse af beretning, valg		
14	af HB, vedtægtsnævn, Rød Fonds bestyrelse og interne revisorer,		
15	der gennemføres som elektroniske afstemninger. Afstemningerne		
16	forlægges om nødvendigt til et af dirigerterne nærmere fastsat		
17	tidspunkt. Spidskandidatlisten fra 2021 anvendes i så fald frem		
18	til næste årsmøde.		
19			
20	7. SUPPLEANTER		
21	Udskiftning af en delegeret med en suppleant, sker som ud-		
22	gangspunkt ved at overgive delegeretkort og afstemnings-		
23	adgang til suppleanten.		
24			
25	Ved digital deltagelse af en eller begge parter, sker udskiftning		
26	ved henvendelse til infoboden og træder først i kraft når der er		
27	gennemført en teknisk overdragelse. Sådanne udskiftninger kan		
28	ikke ske for samme personer mere end én gang pr. dag.		
29			
30	8. VIDEOOPTAGELSE		
31	Årsmødets debatter optages på video og streames til		
32	medlemmer af Enhedslisten via mit.enhedslisten.dk		
33			
34			
35	9. TIDSFRISTER		
36	• 28. februar kl. 12.00: Frist for opstilling til urafstemning		
37	om spidskandidater til folketinget.		
38			
39	• 4. marts kl. 12.00: Frist for hovedforslag og indkomne forslag.		
40			
41	• 9. marts - 30. marts: Periode med delegeretvalg i afdelingerne		
42			
43	• 30. marts kl. 12: Frist for tilmelding af delegerede, suppleanter,		
44	ekstrasuppleanter og digitale deltagere		
45			
46	• 15. marts - 4. april: Elektronisk vejledende urafstemning om		
47	spidskandidater til folketinget for Enhedslistens medlemmer		
48			
49	• 4. april kl. 12.00:		
50	• Frist for opstilling til Hovedbestyrelsen		110
51	• Frist for opstilling til Rød Fond		111
52	• Frist for opstilling til vedtægtsnævn		112
53	• Frist for opstilling til interne revisorer		113
54	• Frist for opstilling til Ligebehandlingskommittéen		114
55	• Frist for beretninger fra udvalg og netværk		115
56			116
57	• 7. april kl. 12.00:		117
58	• Frist for ændringsforslag til hovedforslag		118
59	• Frist for ændringsforslag til indkomne forslag		119
60			120
	• 6. maj kl. 12.00:		
	• Frist for ændringsforslag til dagsorden og		63
	forretningsorden.		64
	• Frist for kandidatudvalgets forslag til kandidatliste		65
			66
	• 13. maj kl. 14.00: Frist for at opretholde ændringsforslag,		67
	som er ind- eller omarbejdede af hovedbestyrelsen.		68
			69
	• 13. maj kl. 21.00: Frist for alternative forslag til kandidatlister		70
	(spidskandidater til folketinget).		71
			72
			73
	Vedtaget af hovedbestyrelsen d. 29. januar 2022		74
			75
			76
	ÆNDRINGSFORSLAG TIL FORRETNINGSORDENEN		77
	1.2.1		78
	Tilføj under punkt 9 om tidsfrister: " 6. maj kl. 12.00: Deadline for		79
	ændringsforslag til budget".		80
			81
	Stillet af: Forretningsudvalget		82
			83
	1.2.2		84
	Tilføj under punkt 9 om tidsfrister: "Fredag d. 13. maj kl. 14.00:		85
	Frist for ændringsforslag til aktuell udtalelse om		86
	forsvarsforbeholdet".		87
			88
	Stillet af: Forretningsudvalget		89
			90
	1.2.3		91
	Tilføj under punkt 9 om tidsfrister: "Fredag d. 13. maj kl. 14.00:		92
	Frist for opstilling til Rød Fond og interne revisorer".		93
			94
	Stillet af: Forretningsudvalget		95
			96
	1.2.4		97
	Tilføj et nyt punkt 9 (nuværende punkt 9 bliver til punkt 10):		98
	"9. Redaktionsgruppe		99
	Årsmødet vælger en redaktionsgruppe vedr. aktuell politisk		100
	udtalelse. Gruppen har til opgave før og under årsmødets		101
	behandling at indarbejde forslag, der er af sproglig karakter,		102
	samt sikre at udtalelsen bliver sammenhængende."		103
			104
	Stillet af: Forretningsudvalget		105
			106
			107
			108
			109

2. HOVEDBESTYRELSENS BERETNING 2021-2022

KOMMUNAL- OG REGIONSVALGET

Kommunal- og regionsvalget 16. november 2021 gav blandede resultater for Enhedslisten. Ved kommunalvalget var Enhedslisten opstillet i flere kommuner end nogensinde, og vi gik samlet set frem til 7,3 pct. af stemmerne, det bedste kommunalvalgsresultat nogensinde. De 7,7 % vi fik ved regionsvalget er meget tæt på resultatet fra 2013, hvor vi opnåede 7,8%. Vi er stadig repræsenteret i alle fem regioner, og fik et mandat mere end i 2017 (men dog stadig et mindre end i 2013).

Bag det flotte resultat ligger timevis af hårdt arbejde fra kandidater og aktivister landet over. I samarbejde med SUF og RGU sparkede vi nyt liv i aktivismen og nåede bredt ud til mange grupper i befolkningen. En kæmpe tak til alle!

Enhedslisten bragede igennem på Bornholm, Frederiksberg og København. Alle tre steder er vi nu større end Socialdemokratiet. Det har stor politisk betydning, fordi det viser, at vi kan nå bredere ud i befolkningen og har potentiale til at udfordre Socialdemokratiet.

Der er mange andre gode resultater rundt om i landet, både i de større byer som Aalborg og Aarhus, men også i andre kommuner som Herlev, Fredericia, Silkeborg, Odder og Syddjurs. Flere steder er vi gået frem både procentvis og mandatmæssigt, og vores fane er plantet i syv nye kommuner.

I de fleste kommuner har Enhedslisten dog ikke oplevet fremgang, men derimod status quo eller tilbagegang. Den samlede fremgang på landsplan trækkes af flotte valg i forholdsvis få kommuner.

I mange kommuner har vi oplevet mærkbar tilbagegang, og antallet af nye kommuner, hvor vi bliver repræsenteret, ophæves af de kommuner, hvor vi ryger ud af byrådet. Mange steder ligger vi på kanten til at miste vores repræsentation.

Det minder os om, at det kommunalpolitiske arbejde i mange tilfælde er en lidt ensom opgave for Enhedsliste-medlemmer i store dele af landet – især når det hårde slid ikke bliver belønnet med fremgang. Men det er også en alvorlig sag for hele partiet at sikre, at vi ikke helt mister repræsentation i store dele af landet ved de næste valg.

Det er et fælles ansvar for alle at vende situationen i disse dele af landet. Vi skal opretholde ambitionen om at være og blive et landsdækkende og bredt favnende parti. Det kræver et stort arbejde med at udvikle både politiske og organisatoriske løsninger.

Hovedbestyrelsen nedsatte inden kommunal- og regionsvalget en styregruppe, der skulle koordinere og igangsætte indsatser, både lokalt og på landsplan. Efter valget er der lavet en evaluering, hvor mange afdelinger er kommet med værdifulde bidrag. Evalueringen blev præsenteret for hovedbestyrelsen på mødet d. 4.-5. december, hvor der også blev vedtaget en udtalelse. Evalueringen peger på, at lokale faktorer har meget stor betydning, og at landsdækkende indsatser derfor ikke

påvirker valget resultatet ret meget. Frem mod næste kommunal- og regionsvalg skal vi derfor afklare, hvordan vi bedst bruger landsorganisationens ressourcer, så de gør en forskel lokalt. Og som parti skal vi have særligt fokus på, hvordan vi kan understøtte det lokale arbejde i Syd- og Vestjylland.

FORSTÅELSESPAPIRET

Hovedbestyrelsen har løbende diskuteret hvordan vi vurderer regeringens politik, set i forhold til de løfter, der blev givet med forståelsespapiret, da regeringen tiltrådte. På hovedbestyrelsens møde d. 14. august foregik denne diskussion med udgangspunkt i en detaljeret gennemgang af de forskellige punkter i forståelsespapiret.

På nogle områder var der udbredt enighed om, at regeringen endnu ikke havde leveret på løfterne. Det gjaldt bl.a. spørgsmålet om opgør med fattigdom. På andre områder var der ikke enighed om fortolkningen af, hvad regeringen havde lovet, og dermed hvorvidt det var overholdt. Det gjaldt bl.a. på klimaområdet. Derfor besluttede hovedbestyrelsen, at man i september skulle have en "grundigere drøftelse og eventuelt beslutning om Enhedslistens vurdering af hvilke forpligtelser på klimaområdet der fremgår af forståelsespapiret og hvad der skal til for at det er overholdt." Også spørgsmålet om regeringens løfte om ikke at forringe det sociale sikkerhedsnet har givet anledning til diskussion. Særligt efter regeringen fremlagde deres forslag om at forringe dagpengene for nyuddannede.

KLIMAKAMPEN

Enhedslisten har deltaget i de fleste af de såkaldte klimaaftaler. Og det har affødt en del debat såvel i partiet som helhed, som i hovedbestyrelsen. På hovedbestyrelsens møde d. 25.-26. september var dels Klimarådet, dels Den Grønne Studenterbevægelse og dels Enhedslistens miljøudvalg inviteret til at deltage og bidrage med deres perspektiver på status i klimakampen.

På mødet skulle hovedbestyrelsen også tage stilling til, hvordan vi vurderer regeringens løfter på klimaområdet og hvad der skal til for at vi betragter disse løfter som opfyldt. Et mindretal mente, at vi skulle holde regeringen op på løftet i forståelsespapiret og klimaloven, om at Danmark skal leve op til Paris-aftalen. Også selvom det, i lyset af den nye IPCC-rapport, betyder at 70% reduktion i 2030 er utilstrækkeligt. I forlængelse af dette foreslog mindretallet, at: "Alle klimaaftalerne skal øjeblikkeligt genforhandles med henblik på dels at øge ambitionerne, dels at sikre reelle reduktioner i stedet for luftkasteller og dels at sikre at tiltagene ikke baserer sig på stigninger i drivhusgasudledningen i udlandet."

Flertallet vedtog en udtalelse der bl.a. slog fast at "Regeringen skal levere på 70% i 2030. Det var et kardinalpunkt i forståelsespapiret. Det har Enhedslisten meldt klart og tydeligt ud, og det står vi naturligvis ved."

1 Hovedbestyrelsens debat foregik, før landbrugsaftalen blev
2 indgået, og hovedbestyrelsen har ikke defineret noget konkret
3 mandat i forbindelse med disse forhandlinger. Men der har
4 løbende været debat om, hvorvidt Enhedslisten bør indgå
5 aftaler, der er forbedringer ift. status quo på det enkelte
6 område, men som åbenlyst ikke flugter med 70%-målet,
7 hvilket landbrugsaftalen er et eksempel på.

8
9 Spørgsmålet om fangst og lagring af CO₂, samt de såkaldte
10 Power-to-X teknologier har også været en del af diskussionen
11 om klimaspørgsmålet. Der er bred enighed om at satsning på
12 sådanne teknologier er tvivlsomme og risikable, bl.a. fordi det
13 udskyder reduktionerne til fremtiden. Hovedbestyrelsen har dog
14 ikke taget direkte stilling til, om Enhedslisten kan indgå aftaler,
15 hvor investeringer i sådanne teknologier indgår, men kan kon-
16 statere, at det er sket i flere tilfælde.

17
18 D. 4. februar 2022 gik transportministeren af efter, at Enhedslisten
19 havde udtrykt mistillid til ham. Det skete på baggrund af, at
20 han havde tilbageholdt centrale klimaberegninger i forbindelse
21 med forhandlingerne om infrastrukturaftalen. Offentliggørelsen
22 af de hemmeligholdte klimaberegninger burde dog også føre til,
23 at den kulsorte asfaltaftale blev skrottet. Det arbejder Enheds-
24 listen fortsat for.

25
26 Den foregående hovedbestyrelse vedtog d. 8. maj 2021 en klima-
27 strategi med en række konkrete initiativer, der skulle udføres.
28 Det er desværre ikke lykkedes at få fulgt op på de arbejds-
29 opgaver, der blev besluttet i forbindelse med udmøntningen
30 af klimastrategien.

31 32 33 **LIGELØNSKAMPEN OG** 34 **SYGEPLEJERSKEKONFLIKTEN**

35 Enhedslisten har konsekvent støttet kravet om ligeløn og her-
36 under opgøret med konsekvenserne af Tjenestemandreformen
37 fra 1969. Vi har støttet sygeplejerskernes legitime krav, som hen-
38 over sommeren førte til en langvarig strejke. Vi protesterede
39 derfor også imod, at regeringen sammen med et flertal i Folke-
40 tinget i august greb ind i sygeplejerskernes strejke og ophævede
41 den mæglingsskitse til lov, som sygeplejerskerne to gange
42 havde afvist.

43
44 Desværre viste sygeplejerskekonflikten en bekymrende mangel
45 på sammenhold i toppen af fagbevægelsen, hvor nogle faglige
46 ledere decideret modarbejdede sygeplejerskernes krav og
47 kamp. I denne situation var der et stort behov for organisering
48 af solidaritet med sygeplejerskerne og sammenhold på tværs
49 af fag bag ligelønskravet.

50
51 Enhedslisten formåede desværre ikke at løfte denne opgave i
52 tilstrækkelig grad. Vi har f.eks. ikke et fagligt netværk for syge-
53 plejersker, og vi har heller ikke været i stand til at organisere
54 solidaritetsaktiviteter på tværs af faggrupper, ligesom vi ikke
55 som parti formåede at organisere deltagelse i de morgenaktioner,
56 som sygeplejerskerne fortsatte med at afholde efter regerings-
57 indgrebet. Vi har til gengæld noteret os, at SUF var synligt og
58 vedholdende til stede ved sygeplejerskernes protester på
59 hospitalerne.

60

61 Indgrebet i sygeplejerskernes strejke førte til et ekstraordinært
62 møde i hovedbestyrelsen d. 28. august, hvor et mindretal mente,
63 at vi skulle stille regeringen overfor et ultimatum: "Hvis ikke
64 regeringen, inden folketingets åbning, har stillet de nødvendige
65 økonomiske midler til rådighed, som kan sikre et hurtigt og
66 markant løft af lønnen for kvindefagene i den offentlige sektor,
67 vil Enhedslisten fremsætte et mistillidsvotum til regeringen, så
68 snart Folketinget åbner."

69
70 Et flertal afviste dette forslag. Et flertal afviste ligeledes et forslag
71 om, at Enhedslisten skulle stille krav om en ligelønspulje på 5 mia.
72 i forbindelse med finanslovsforhandlingerne.

73
74 Konklusionen blev, at hovedbestyrelsen vedtog en udtalelse med
75 en række initiativer til, hvordan Enhedslisten parlamentarisk og
76 på bevægelsesniveau kunne støtte op om kravet om ligeløn.
77 Herunder at der skulle indkaldes samråd, afholdes digitalt stor-
78 møde, føres kampagne for borgerforslag, trykkes flyers, og at
79 lokalafdelingerne skulle hjælpes til at sætte fokus på spørgs-
80 målet. Det lykkedes dog ikke at følge op på disse initiativer.

81 82 83 **FINANSLOVEN**

84 På det konstituerende møde i juni besluttede hovedbestyrelsen
85 tre hovedkrav til finanslovsforhandlingerne, som blev præsenteret
86 på sommergruppemødet i august, og som skulle spille sammen
87 med kommunal- og regionsvalget i november, samt med en
88 partikampagne op til valget, som havde til formål at få flere
89 medlemmer og flere aktive.

90
91 På baggrund af forslag fra Folketingsgruppen vedtog et flertal,
92 at de tre krav skulle være: Gratis tandpleje (til unge), bedre forhold
93 for fødende og retssikkerhed for mennesker med handicap.

94
95 Et mindretal ønskede, at der konkret skulle kræves 5,5 mia. kr.
96 til handicapområdet, som var det beløb KL kort forinden havde
97 efterspurgt i forbindelse med forhandlingerne om kommuners
98 økonomi. Forskellige mindretal ønskede desuden, at kravet om
99 gratis tandpleje skulle erstattes af et krav om genopretning af
100 dagpengene, og at kravet om forbedrede forhold for fødende
101 skulle erstattes af et krav om midler til ligeløn, samt at der
102 skulle tilføjes et fjerde klimakrav.

103
104 På mødet d. 25.-26. sep. vedtog hovedbestyrelsen et egentligt
105 forhandlingsmandat. De overordnede rammer i mandateret var:
106 At finansloven skulle sikre et egentligt løft af velfærden, bidrage
107 til den grønne omstilling, øge ligheden i samfundet og ikke
108 måtte indeholde forringelser. Hovedbestyrelsen besluttede at
109 specificere mandateret vedrørende grøn omstilling, ved at tilføje
110 "At der er forbedringer for klima og miljø, der flugter med mål-
111 sætningen om 70 % reduktion af CO₂-udslippet."

112
113 Et mindretal ønskede desuden at pålægge Folketingsgruppen
114 at "lave et udspil om vores finanslovskrav vedrørende ligeløn /
115 tjenestemandreform / genopretning af omsorgsfag"

116
117 På et ekstraordinært møde d. 29. nov. fik hovedbestyrelsen fremlagt
118 hvilke resultater i finansloven som Folketingsgruppen forventede
119 at kunne opnå, og skulle på den baggrund tage stilling til et endeligt
120 mandat til, at Folketingsgruppen kunne indgå en finanslovsaftale.

1 Der var ikke enighed om, hvorvidt det første mandat var overholdt
 2 bl.a. på spørgsmålet om hvorvidt den forventede finanslov kunne
 3 siges at flugte med 70%-målet for reduktion af CO2-udledning.
 4 Der var opbakning i HB til at forhandlerne fortsat skulle arbejde
 5 for at den gratis tandpleje blev kommunal og ikke privat. Et mindre-
 6 tal ønskede at dette krav skulle tilføjes i mandatet. Et flertal
 7 besluttede at gøre det til en forudsætning for indgåelse af en
 8 finanslovsaftale "at der i slutfasen falder yderligere afgørende
 9 indrømmelser". Et mindretal ønskede desuden at den endelige
 10 aftale skulle godkendes i hovedbestyrelsen. Mandatet til at
 11 afslutte forhandlingerne blev vedtaget med 15 stemmer for,
 12 5 imod og 3 der undlod.

13
 14 Hovedbestyrelsens møde d. 4.-5. december faldt sammen med
 15 at finanslovsaftalen blev indgået, og hovedbestyrelsen fik derfor
 16 en orientering kort inden pressemødet, hvor finansloven blev
 17 offentliggjort. Hovedbestyrelsen konstaterede i den forbindelse,
 18 at det var lykkedes at få en "yderligere afgørende indrømmelse"
 19 i form af 1 mia. kr. til sundhedspersonalet, og at den gratis
 20 tandpleje blev kommunal.

21
 22 Efter indgåelse af finansloven blev der forhandlet en aftale om
 23 kriminalforsorg, som betød udmøntning af en tilførsel af midler
 24 til området, som var besluttet i finansloven. Enhedslisten valgte
 25 at stå udenfor denne aftale, fordi den indebar udflytning af
 26 fængselspladser til Kosova.

27 28 29 **DAGPENGEFORRINGELSER**

30 Den 7. september præsenterede regeringen et såkaldt reform-
 31 udspil under overskriften "Danmark kan mere 1". Samme dag
 32 mødtes hovedbestyrelsen til ekstraordinært møde for at drøfte
 33 hvordan Enhedslisten skulle reagere på reformudspillet.

34
 35 På det efterfølgende møde d. 25.-26. september blev reform-
 36 udspillet yderligere drøftet. Et mindretal på 10 overfor 11 ønskede
 37 at beslutte at "Hvis Regeringen samler et flertal uden om
 38 Enhedslisten og skærer på dimittenders dagpenge, er det et
 39 direkte brud på løfterne om ikke at forringe det sociale sikker-
 40 hedsnet." og "En vedtagelse af de forslag, regeringen lægger op
 41 til, er et brud med forståelsespapiret, og det vil give anledning
 42 til en seriøs drøftelse med regeringen, om hvorvidt vores fælles
 43 forståelse for regeringens dannelse er ophævet."

44
 45 Et flertal vedtog i stedet en udtalelse, der slog fast, at: "Enheds-
 46 listen ser regeringens udspil vedrørende dagpengenedskæringer
 47 for nyuddannede som et klart angreb på de arbejdsløse i Dan-
 48 mark. Hvis det vedtages i sin nuværende form, vil de forværre
 49 Enhedslistens relation til regeringen. Enhedslisten vil løbende
 50 gøre sin stilling op i det kommende forhandlingsforløb. I den
 51 forbindelse kan ingen parlamentariske handlinger afvises."

52
 53 I slutningen af januar indgik et flertal i Folketinget en såkaldt
 54 reformaftale, der bl.a. indeholdt regeringens forslag om forringelse
 55 af dagpengene for nyuddannede. Enhedslisten var ikke med i
 56 aftalen.

57
58
59
60

YDELSESFORHANDLINGER

61
 62 Med forståelsespapiret havde regeringen bl.a. givet løfte om, at
 63 "En ny regering vil bekæmpe fattigdom" og besluttet at nedsætte
 64 en ydelseskommision, der skulle fremlægge anbefalinger til
 65 ændring af ydelsessystemet. Da ydelseskommisionen frem-
 66 lagde sin rapport i foråret 2021, var det tydeligt, at regeringen
 67 forventede at lave en aftale med højrefløjen, der blot skulle
 68 omfordele fattigdommen internt mellem grupperne. I den for-
 69 bindelse erklærede Enhedslisten at det er "en bunden opgave
 70 at lave et ydelsessystem, der mindsker fattigdommen", som
 71 Mai Villadsen formulerede det. Og at det vil blive opfattet som
 72 et brud på forståelsespapiret og dermed føre til et forslag om
 73 mistillid til regeringen, hvis der ikke leveres på dette område.

74
 75 Herefter blev forhandlingerne om ændring af ydelsessystemet
 76 udskudt gentagne gange og blev først så småt påbegyndt i
 77 begyndelsen af 2022. D. 29. januar havde hovedbestyrelsen en
 78 drøftelse af tilgangen til ydelsesforhandlingerne, herunder med
 79 oplæg fra en repræsentant fra Dansk Socialrådgiverforening.
 80 Der blev dog ikke truffet nogen beslutninger til mødet, ligesom
 81 der heller ikke var skriftlige bilag.

UNGDOMMEN

82
 83 På flere områder fører regeringen en ungdomsfjendsk politik.
 84 Det kom bl.a. til udtryk til med aftalen om forringelse af dag-
 85 pengene for dimittender. Det er også kommet til udtryk ved
 86 regeringens manglende vilje til at finde finansiering til planerne
 87 om udflytning af uddannelser, hvilket betyder, at denne aftale
 88 vil medføre dramatiske besparelser på, og lukning af, en række
 89 uddannelser i de større byer. På den baggrund trak Enhedslisten
 90 sig ud af aftalen og har bakket op om protester fra elever og
 91 studerende imod aftalen.

92
 93 Op til skolevalget i oktober 2021 lancerede Enhedslisten et
 94 udspil med en bred vifte af forslag om nye rettigheder til unge,
 95 herunder forslaget om gratis tandpleje som blev en del af finans-
 96 loven. Også forslaget om normkritisk seksualundervisning på
 97 ungdomsuddannelser var med i Enhedslistens ungeudspil. Et
 98 forslag som senere blev rejst af strejkende gymnasieelever landet
 99 over i februar 2022, i forbindelse med den såkaldte uge sex.

100
 101 Enhedslistens kampagne i forbindelse med selve skolevalget i
 102 oktober 2021 blev afviklet i et samarbejde mellem SUF og RGU,
 103 og med en projektansat koordinator fra Enhedslisten. I ca. 55%
 104 af debatterne var Enhedslisten repræsenteret, og vi fik i alt op-
 105 bakning fra 7,3% af eleverne. Det bedste resultat for Enhedslisten
 106 hidtil. Hovedbestyrelsen blev præsenteret for en evaluering på
 107 mødet d. 4.-5. dec.

AFGHANISTAN OG MALI

108
 109 Enhedslisten har fra begyndelsen været modstandere af krigen
 110 i Afghanistan. Vi har løbende fulgt udviklingen i landet, og på den
 111 baggrund var vi desværre ikke overraskede over det sørgelige
 112 resultat af den fejlslagne krig. I Folketinget har Enhedslisten
 113 været en vigtig stemme i kampen for at sikre evakueringer og
 114 forhindre udsendelser af flygtninge til Afghanistan.

61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120

1 I hovedbestyrelsen og forretningsudvalget drøftede vi muligheden
2 for at igangsætte en indsamlingskampagne til støtte for lokale
3 aktivister i Afghanistan, der kæmper for kvinders rettigheder og
4 for arbejderrettigheder. Det lykkedes desværre ikke at få stablet
5 sådan en kampagne på benene.

6
7 Når det kommer til krigen i Mali, har Enhedslisten haft en skiftende
8 stillingtagen til de forskellige militære bidrag fra Danmark. Vi
9 har konsekvent afvist støtte til de fransklede styrker, men
10 har skiftevis støttet og afvist støtte til FNs mission i landet.

11
12 Et flertal i Folketinget (uden Enhedslisten) besluttede i foråret
13 2021 at udsende yderligere soldater til Mali samtidig med, at et
14 militærkup fandt sted i landet. Det vidner om en skræmmende
15 arrogant og lemfældig behandling af spørgsmålet om militære
16 interventioner, og understreger behovet for et øget fokus på
17 krigsmodstand og fredsarbejde. Enhedslisten har, som det eneste
18 parti, protesteret højt over den nye udsending af tropper til
19 Mali i 2021, og er derfor også tilfredse med at regeringen i sidste
20 ende trak tropperne hjem, selvom det skete på baggrund af
21 anmodning fra kupregeringen.

22 23 24 **DEMONSTRATIONER IMOD OPRUSTNING**

25 I begyndelsen af 2022 kom der i stigende grad fokus på de russiske
26 soldater der befandt sig langs grænsen til Ukraine. Ruslands
27 præsident Putin havde opstillet en række krav til NATO og på
28 den baggrund foregik i begyndelsen af februar en række forsøg
29 på forhandlinger mellem Putin og repræsentanter for NATO.

30
31 Undervejs i dette forløb annoncerede den danske regering d. 10.
32 februar, at man ville forhandle med USA om muligheden for at
33 invitere amerikansk militær til Danmark. Dagen efter gik forskellige
34 aktivister i Enhedslisten i gang med at organisere demonstrationer
35 imod dette forslag.

36
37 Demonstrationerne, som var planlagt til afholdelse d. 19.
38 februar, blev af politiske modstandere udsat for kritik for
39 deres "timing". Det førte til, at flere af Enhedslistens folketings-
40 medlemmer offentligt undsagde demonstrationerne.

41
42 På et ekstraordinært møde d. 15. februar besluttede et flertal i
43 forretningsudvalget, at Enhedslisten ikke kunne støtte demon-
44 strationen i København, hvorefter Enhedslistens internationale
45 udvalg besluttede at udskyde demonstrationen til d. 5. marts.
46 Der blev dog afholdt demonstrationer d. 19. februar i København,
47 Århus og på Bornholm. De to sidstnævnte steder var demon-
48 strationerne indkaldt af, eller med støtte fra, lokale afdelinger
49 af Enhedslisten. Samme dag besluttede forretningsudvalget,
50 at Enhedslisten støttede demonstrationen d. 5. marts.

51
52 D. 24. februar påbegyndte Rusland invasionen af Ukraine.
53 Omfanget af invasionen var overraskende for mange både inter-
54 nationalt og i Danmark. Tre dage senere, søndag d. 27. februar,
55 holdt den tyske forbundskansler Olaf Scholz en tale hvor det
56 blev annonceret, at Tyskland øjeblikkeligt ville påbegynde en
57 massiv militær oprustning. I lyset af disse begivenheder blev
58 grundlaget for demonstrationerne d. 5. marts justeret til et
59 bredere fokus, dels imod invasionen af Ukraine og dels imod
60 oprustning.

61
62 På forretningsudvalgets møde d. 2. marts ønskede folketings-
63 gruppen, at forretningsudvalget igen skulle trække Enhedslistens
64 støtte til demonstrationen i København, hvilket et flertal i
65 forretningsudvalget afviste.

66
67 På den baggrund ønskede en gruppe HB-medlemmer, at der blev
68 indkaldt til ekstraordinært HB-møde, som blev afholdt d. 3. marts.
69 Her besluttede et flertal, at Enhedslisten ikke kunne støtte demon-
70 strationen d. 5. marts, medmindre en række krav, der var rettet
71 imod oprustning, blev fjernet fra demonstrationens grundlag, samt
72 at ruten ikke skulle gå til USA's ambassade. Disse krav blev ikke
73 imødekommet, og Enhedslisten støttede derfor ikke demonstrationen.

74
75 Demonstrationen i København blev dog stadig afholdt, bl.a. med
76 støtte fra Enhedslistens Internationale udvalg og Enhedslisten
77 Albertslund, ligesom der også blev afholdt demonstrationer i
78 flere andre byer, herunder Århus og Aalborg, med støtte fra
79 Enhedslistens lokalafdelinger.

80 81 82 **SANKTIONER, SOLIDARITET OG VÅBEN**

83 Enhedslisten har i årtier kritiseret udviklingen i Rusland, herunder
84 landets militære aggressioner over for såvel nabolande som
85 andre lande. Enhedslisten har derfor heller ikke tøvet med at
86 fordømme invasionen af Ukraine, hvilket der har været fuld
87 enighed om i såvel Folketingsgruppen som hovedbestyrelsen.

88
89 Hovedbestyrelsen mødtes ekstraordinært på invasionens første
90 dag og besluttede en kortfattet udtalelse med seks punkter, der
91 1) fordømte invasionen, 2) støttede antikrigsprotester i Rusland,
92 3) gav folketingsgruppen mandat til at stemme for sanktioner,
93 4) opfordrede til positiv modtagelse af flygtninge og humanitær
94 bistand til Ukraine, 5) opfordrede til manifestationer imod krigen,
95 og 6) afviste forslaget om at sende militær til de baltiske lande
96 og afviste NATO-oprustning.

97
98 To dage senere, på hovedbestyrelsens ordinære møde d. 26.
99 februar, vedtog hovedbestyrelsen en længere udtalelse, der ud-
100 dybede de samme punkter. Et mindretal ønskede at tilføje til
101 udtalelsen, at folketingsgruppen kunne stemme for våbenleverancer
102 til Ukraine. Et flertal vedtog, at eventuelle beslutninger om våben-
103 leverancer skulle træffes af hovedbestyrelsen.

104
105 Dagen efter, d. 27. februar, tog hovedbestyrelsen stilling til rege-
106 ringens forslag om at sende våben til Ukraine. Hovedbestyrelsen
107 blev ikke oplyst om, hvilken type våben der var tale om eller hvor
108 mange. Et flertal besluttede, at Enhedslisten kunne stemme for
109 regeringens forslag.

110
111 På det ekstraordinære hovedbestyrelsesmøde d. 3. marts blev
112 det foreslået, at Enhedslisten skulle sende penge til organisationen
113 Sotsialniy Rukh i Ukraine. Forretningsudvalget besluttede efter-
114 følgende at donere penge til organisationen.

115
116 På ekstraordinært hovedbestyrelsesmøde d. 20. marts besluttede
117 et flertal i hovedbestyrelsen en midlertidig dispensation fra hoved-
118 bestyrelsens forretningsorden, som tillod folketingsgruppen at
119 stemme for en række specifikke typer af militære dispositioner
120 uden at inddrage hovedbestyrelsen frem til 15. juni.

1 ENHEDSLISTENS FORSVARS- OG NATO-POLITIK

2 Invasionen af Ukraine affødte en række diskussioner i mange
3 europæiske lande vedrørende spørgsmål om NATO-medlemskab
4 og om oprustning. Det gjaldt også i Danmark, hvor en række
5 partier, fra SF til de Konservative, d. 6. marts præsenterede det
6 såkaldte "nationale kompromis", der dels indebærer massiv stig-
7 ning i udgifterne til militær (2 % af BNP) og dels indebærer en
8 folkeafstemning om Danmarks EU-forbehold på forsvarsområdet.
9

10 Historisk har det ikke været et margintalt synspunkt i Danmark
11 at være modstandere af NATO og af oprustning, men i dette
12 forår har Enhedslisten stået meget alene med de synspunkter
13 og på den baggrund været udsat for et stort pres. Vi har ikke
14 været godt nok forberedt på den situation og det er heller ikke
15 blevet håndteret optimalt.

16
17 Hovedbestyrelsen afholdt en stribe ekstraordinære møder i
18 slutningen af februar og begyndelsen af marts, men de førte
19 ikke til formuleringen af en klar politisk position. Samtidig kom
20 der en række forskellige udtalelser, herunder anonyme, til
21 medierne, hvilket gjorde det uklart for offentligheden, hvad
22 Enhedslisten mener om NATO og om det danske militær.

23
24 D. 6. marts besluttede hovedbestyrelsen enstemmigt en kort-
25 fattet bekræftelse af, at Enhedslisten stadig arbejder for dansk
26 udmeldelse af NATO. Den beslutning blev af et medie udlagt
27 som om folketingsgruppen var blevet „sat på plads“. Forretnings-
28 udvalget vedtog derfor en præcisering om, at „der er ikke blevet
29 vedtaget noget forslag, som kritiserer Folketingsgruppens udtalel-
30 ser“. På samme møde blev der nedsat en arbejdsgruppe, som skulle
31 forberede en debat om politisk afklaring til et senere HB-møde.
32

33 På et ekstraordinært hovedbestyrelsesmøde d. 20. marts frem-
34 lagde folketingsgruppen et dokument om deres fortolkning af
35 Enhedslistens forsvars- og NATO-politik, som blandt andet slog
36 fast, at Enhedslisten ikke aktuelt rejser krav om dansk udmeldelse
37 af NATO. Et flertal i hovedbestyrelsen besluttede at godkende
38 dette dokument og afviste samtidig at behandle ændringsforslag
39 til dokumentet.
40

41 ARBEJDET I HOVEDBESTYRELSEN

42 Hovedbestyrelsen har i denne periode afholdt 8 ordinære og 8
43 ekstraordinære møder. På baggrund af erfaringerne med virtuelle
44 møder under nedlukningerne har hovedbestyrelsen i denne
45 periode valgt at veksle mellem fysiske og virtuelle møder.
46 Det betyder, at 1-dagsmøder samt ekstraordinære møder er
47 afholdt virtuelt, mens de fem 2-dagsmøder er afholdt fysisk
48 forskellige steder i landet – hhv. i Middelfart, Aarhus, Aalborg
49 og to gange i København. Forretningsudvalget har fastholdt
50 at mødes virtuelt til de faste, ugentlige møder.
51
52

53 Hovedbestyrelsen og forretningsudvalget har på denne måde
54 prøvet at balancere muligheden for at deltage i arbejdet uanset
55 bopæl og livssituation med nødvendigheden af jævnligt at se
56 hinanden i øjnene. Vi håber, at denne sammensætning af møderne
57 fremover vil give flere mulighed for at stille op.
58

59 Hovedbestyrelsen har i løbet af perioden foretaget flere ændringer
60 i forretningsordenen, herunder følgende tre: For det første blev

der indført en fast procedure for personvalg ved interne valg i 61
hovedbestyrelsen. For det andet blev der tilføjet en bestemmelse 62
om inhabilitet. For det tredje blev der ændret i et tillæg til hoved- 63
bestyrelsens forretningsorden vedr. arbejdsgiveransvar, hvorved 64
tillægget blev væsentligt forkortet. 65

66
67 Hovedbestyrelsen har haft tre udskiftninger i perioden. Allan
68 Ahmad og Bruno Jerup måtte udtræde, fordi de blev omfattet
69 af hovedbestyrelsens ansattekvote. Morten Riis valgte at trække
70 sig med begrundelse i travlhed med arbejdet i kommunalbe-
71 styrelsen, afslutning af arbejdet med deltagelse i arbejdsgruppen
72 for KRV21. 73

74 Forretningsudvalget har også haft enkelte udskiftninger. Hoved-
75 bestyrelsen konstituerede sig med valg af et midlertidigt forret-
76 ningsudvalg d. 24. maj 2021, i umiddelbar forlængelse af års-
77 mødet. D. 26. maj blev der afholdt et ekstraordinært hoved-
78 bestyrelsesmøde med nyvalg af det midlertidige forretnings-
79 udvalg, hvorved der skete en enkelt udskiftning. 80

81 Det blivende forretningsudvalg blev valgt på internatmødet
82 d. 26.-27. juni. Dette valg foregik på en ny måde, fordi en
83 vedtægtsændring gav mulighed for at frikøbe medlemmer af
84 forretningsudvalget. Hovedbestyrelsen besluttede, at forretnings-
85 udvalget kunne fastsætte timetal til frikøb inden for vedtægternes
86 maksimale ramme, som er timer svarende til to fuldtidsstillinger,
87 samt at vælge tre personer til frikøb. 88

89 De tre frikøbte blev valgt ved fredsvalg. Derefter foregik valg af
90 de fire øvrige medlemmer af forretningsudvalget ligeledes efter
91 en ny procedure, som var blevet vedtaget i forretningsordenen,
92 nemlig ved listevalg mellem hele lister og med krav om ¼-op-
93 bakning til den endelige liste. Da ingen liste kunne opnå ¼-op-
94 bakning, overgik valget til den faste procedure for personvalg.
95 Derefter var der fredsvalg, da en opstillet trak sig. 96

97 Efter ansættelsen af en ny sekretariatsleder valgte en af de fri-
98 købte at trække sig fra frikøb. På hovedbestyrelsesmødet d. 29.
99 januar godkendte hovedbestyrelsen, at sammensætningen af
100 forretningsudvalget forblev den samme, selvom frikøbsordningen
101 var ændret. 102

103 På et ekstraordinært møde d. 6. marts var der nyvalg til forret-
104 ningsudvalget. Det blev her besluttet at vælge to personer til
105 frikøb, hvilket skete ved fredsvalg. Derefter foregik valget af de
106 øvrige fem medlemmer som listevalg, hvor seks personer var
107 opstillet. Ingen liste kunne få ¼ opbakning, og valget overgik
108 derefter til den faste procedure for personvalg. Valget endte
109 med to nye medlemmer af forretningsudvalget. 110

111 Årsmødet i 2020 besluttede, at der skulle igangsættes et arbejde
112 med udvikling af et handicappolitisk delprogram. Hovedbestyrel-
113 sen har nedsat en arbejdsgruppe til at arbejde med dette
114 spørgsmål og har foreløbig konkluderet, at der afholdes et
115 politikudviklende seminar om emnet i 2022. 116

117 OMSTRUKTURERING PÅ LANDSKONTORET

118 I sidste HB-periode, før årsmødet i 2021, udviklede der sig alvorlige
119 problemer på Enhedslistens landskontor. Problemerne eskalerede
120

1 bl.a., fordi forretningsudvalget var delt midt over mht. opfattelsen
2 af, hvad der var årsagen til problemerne, og dermed hvordan
3 de skulle løses. Selvom der ikke var enighed om de dybere års-
4 sager, var det tydeligt, at problemerne bl.a. havde alvorlige n-
5 egative konsekvenser for arbejdsmiljøet, hvilket Arbejdstilsynet
6 konstaterede, at der var behov for at få undersøgt nærmere,
7 efter et uanmeldt besøg i april.

8
9 I maj 2021 besluttede et flertal i den daværende hovedbestyrelse
10 derfor at nedsætte en "ledelsesgruppe" bestående af to med-
11 lemmer af forretningsudvalget, der fik et direkte mandat fra
12 hovedbestyrelsen og overtog forretningsudvalgets kompetence
13 vedrørende ledelse af landskontoret. De fik til opgave at "løse
14 arbejdsmiljøproblemerne og foretage eventuelle ansættelses-
15 mæssige konsekvenser."

16
17 Kort før årsmødet orienterede ledelsesgruppen hovedbestyrelsen
18 om, at sekretariatslederen havde fratrådt sin stilling. På den
19 baggrund valgte den nye hovedbestyrelse at fortsætte ordningen
20 med en ledelsesgruppe, der fik ansvar for dels at gennemføre
21 en omstrukturering på landskontoret og dels at stå for den
22 daglige ledelse indtil ansættelsen af en ny sekretariatsleder.
23 Forretningsudvalget besluttede endvidere at benytte ledelses-
24 konsulenter fra Emerging til at bistå ledelsesgruppen med at
25 kortlægge problemerne og udvikle løsninger samt at melde sig
26 ind i arbejdsgiverforeningen Kooperationen, hvis overenskomst
27 Enhedslisten allerede fulgte.

28
29 På hovedbestyrelsens møde d. 26.-27. juni vedtog hovedbestyrelsen
30 enstemmigt, at arbejdsgiveransvaret for de ansatte på lands-
31 kontoret fremover uddelegeres til en kommende sekretariatsleder.
32 Et mindretal ønskede, at det inden opslag af stillingen som
33 sekretariatsleder skulle afklares, hvilke ledelsesprincipper og
34 værdier, der skal gælde for ledelsen af landskontoret.
35 På hovedbestyrelsens møde d. 25.-26. september fremlagde
36 ledelsesgruppen deres plan for omstrukturering af landskontoret
37 for hovedbestyrelsen, herunder at omstruktureringen ville medføre
38 nedlæggelse af tre stillinger, en opnormering på IT-området og
39 en styrkelse af ledelsesfunktionen på landskontoret, med op-
40 rettelse af to mellemlederfunktioner. Der blev stillet en række
41 forslag i forlængelse af ledelsesgruppens orientering, bl.a. at
42 arbejdet med strukturændringer på landskontoret skulle sættes
43 i bero til KR-valget var overstået, og en ny sekretariatsleder har
44 haft mulighed for at påvirke oplægget, samt at eventuelle af-
45 skedigelse skulle gennemføres ved "naturlig afgang", som følge
46 af længerevarig sygdom eller frivillige aftaler, ligesom der lå et
47 forslag om at HB skulle give sin velsignelse til nødvendige afske-
48 digelse på landskontoret. Men et flertal besluttede at betragte
49 punktet som en orienteringssag, hvorved alle forslag til beslut-
50 ninger udgik.

51
52 Dagen før hovedbestyrelsens møde kom det frem i medierne,
53 at Arbejdstilsynet tilbage i april havde påbudt Enhedslisten at
54 undersøge det psykiske arbejdsmiljø på landskontoret. En under-
55 søgelse der blev foretaget af Team Arbejdsliv, og som på dette
56 tidspunkt havde været i gang længe og var tæt på sin afslutning.
57 Rapporten fra Team Arbejdsliv har ikke givet anledning til yder-
58 ligere påtale fra Arbejdstilsynet.

59
60

Da der pr. 1. januar blev ansat en ny leder for Landskontoret,
ophørte den særlige ordning med en ledelsesgruppe fra HB.

61
62
63
64 Vi er som hovedbestyrelse fuldt ud bevidst om, at det har kunnet
65 mærkes på mange niveauer i organisationen, at der har været
66 en periode i efteråret og hen over vinteren, hvor bemanningen
67 på landskontoret har været mindre end sædvanligt, og at det
68 ligeledes har krævet, og stadig kræver, tid at implementere en
69 omfattende omstrukturering. Vi er også fuldt ud klar over, at
70 timingen, lige op til kommunal- og regionsvalg, har gjort konse-
71 kvenserne yderligere alvorlige for afdelinger og aktivister. Et
72 flertal i hovedbestyrelsen har alligevel gennemført denne om-
73 strukturering med åbne øjne ud fra en erkendelse af, at situationen
74 var uholdbar, og at der var brug for større ændringer for at
75 skabe et velfungerende landskontor med et godt arbejdsmiljø.

76
77 Som hovedbestyrelse er vi også fuldt bevidste om, at mange
78 medlemmer har efterspurgt større indsigt i, hvad der er foregået
79 på landskontoret. Vi anerkender, at niveauet af information
80 ikke har været tilfredsstillende. Hovedbestyrelsen har ønsket at
81 skabe mest mulig åbenhed over for medlemmerne, men vi har
82 også måtte afveje dette hensyn over for hensynet til de ansattes
83 ret til fortrolighed om personalesager. Et hensyn som vi har
84 vægtet højt gennem hele processen.

ORGANISATIONSUDVIKLING

85
86
87
88 Årsmødet i 2021 vedtog et langsigtet forslag til organisations-
89 udvikling frem mod 2024. Vedtagelsen pålægger bl.a. hoved-
90 bestyrelsen at nedsætte en organisationsgruppe. Der blev
91 vedtaget et kommissorium for denne gruppes arbejde på
92 hovedbestyrelsesmødet i september.

93
94 Organisationsgruppen opgaver er, at følge organisationens
95 tilstand på tværs af strukturer og komme med oplæg til hoved-
96 bestyrelsen, der kan realisere den vedtagne organisatoriske
97 udvikling. Gruppen er dog først efter årsskiftet kommet i gang
98 med dette arbejde. Til gengæld er der alligevel blevet arbejdet
99 med mange af de konkrete opgaver der er beskrevet i årsmødet
100 beslutning om organisationsudvikling.

101
102 Forretningsudvalget, som også rummer hovedbestyrelsens
103 medlemmer af organisationsgruppen, har haft stort fokus på
104 organisationsvedtagelsens mål om mere sammenhængende,
105 effektiv og gennemskuelig anvendelse af ressourcer, særligt
106 ifm. landskontoret. Vi er på ingen måde i mål med dette endnu,
107 men grunden er lagt for, at der i fremtiden kan ske en tydeligere
108 politisk prioritering af ressourcerne med større sammenhæng.

109
110 Forretningsudvalget har ligeledes arbejdet med at styrke sam-
111 menhæng og samarbejde på tværs af organisationens forskellige
112 led og med at skabe rammerne for at hovedbestyrelsen i praksis
113 kan fungere politisk-strategisk ledende. Dette betyder bl.a., at
114 en række mere praktiske opgaver nu varetages af forretnings-
115 udvalget. På den måde frigøres mere tid til politiske drøftelser
116 og vedtagelser på hovedbestyrelsesmøderne. Samtidig betyder
117 muligheden for frikøb i forretningsudvalget, at det har været
118 muligt at forberede hovedbestyrelsesmøderne bedre. Også i
119 forretningsudvalget har frikøb betydet, at der bruges mindre
120 mødetid på løsrevne ansøgninger og henvendelser, som vare-

1 tages af de frikøbte. I stedet anvendes tiden så vidt muligt til
2 de mere principielle drøftelser og beslutninger.

3
4 Der udestår fortsat et omfattende, komplekst og helhedsorien-
5 teret arbejde med organisationsudvikling, hvis vi skal leve op til
6 vedtagelsen om Enhedslistens organisatoriske udvikling 2021-2024.

7
8

9 **SEXISME I ENHEDSLISTEN**

10 Efter #EnBlandtOs-opråbet om sexisme, seksuel chikane og
11 overgreb i de politiske partier, og på baggrund af opfordring fra
12 kvinde+stormødet i efteråret 2020, besluttede hovedbestyrelsen
13 at bede KVINFO foretage en undersøgelse af omfanget og karakteren
14 af forskelsbehandling på baggrund af køn og seksualitet i
15 Enhedslisten.

16

17 Undersøgelsen blev foretaget i løbet af efteråret 2021 og resultat-
18 erne blev forelagt hovedbestyrelsen mundtligt i februar 2022,
19 hvorefter vi modtog en skriftlig rapport i marts.

20

21 Undersøgelsen viste bl.a. at en meget stor andel af Enhedslistens
22 unge kvindelige medlemmer har oplevet såvel forskelsbehandling
23 som seksuel chikane, at bi- og panseksuelle i Enhedslisten er
24 overrepræsenterede når det kommer til oplevelser med forskels-
25 behandling og seksuel chikane, og at det samme gælder partiets
26 ansatte.

27

28 Udover at identificere særligt udsatte grupper, viste rapporten
29 at halvdelen af de medlemmer, der har oplevet krænkende
30 handlinger, ikke ved, hvor de kan henvende sig.

31

32 Samlet set peger rapporten på en række problemer i Enhedslistens
33 partikultur, som der er behov for at sætte ind overfor. Hoved-
34 bestyrelsen har derfor nedsat en arbejdsgruppe, der skal følge
35 op på anbefalingerne i rapporten i samarbejde med kvinde+-
36 netværket.

37

38 Derudover blev der afsat midler til at KVINFO kunne fremlægge
39 rapporten for Enhedslistens medlemmer på regionale møder
40 landet over, og hovedbestyrelsen godkendte ligeledes, at KVINFO
41 kan foretage en opfølgende undersøgelse vedrørende Enhedslistens
42 arbejde med at implementere anbefalingerne fra rapporten.

43

44 På det ekstraordinære hovedbestyrelsesmøde d. 20. marts blev
45 et medlem ekskluderet på grund af sexistisk chikane begået
46 imod et andet medlem. Eksklusionen skete på grundlag af
47 indstilling fra forretningsudvalget.

48

49

50 **STATSBORGERSKAB**

51 16. januar 2021 besluttede den daværende hovedbestyrelse at
52 nedsætte en arbejdsgruppe der skulle stå for politikudvikling
53 vedrørende spørgsmålet om statsborgerskab. Beslutningen
54 fremgår af beretningen på årsmødet 2021.

55

56 I januar 2022 stillede Enhedslistens Antiracistiske Udvalg og dele
57 af HBs arbejdsgruppe, et konkret forslag til politisk afklaring på
58 området. De øvrige medlemmer af hovedbestyrelsens arbejds-
59 gruppe ønskede dog yderligere tid til forberedelse af en debat
60 om emnet og hovedbestyrelsen udskød derfor diskussionen.

61
62 På hovedbestyrelsesmødet d. 2.-3. april blev en udtalelse om
63 statsborgerskab behandlet, hvorefter forslaget faldt ved stemme-
64 lighed. Der blev vedtaget et forslag om at afholde borgermøder
65 om spørgsmålet i alle regioner, at der skal udarbejdes et nyt
66 politisk udspil om indfødsret, samt at der laves en kampagne
67 omkring grundlovsdag.

68

69

70 **FORTROLIGHED**

71 Der har ad flere omgange været uenighed i hovedbestyrelsen
72 om tolkningen af vedtægternes bestemmelse vedrørende fortro-
73 lighed. Det gjaldt bl.a. hovedbestyrelsens drøftelse af status på
74 forståelsespapiret, hvor bilagene blev holdt fortrolige. Det gjaldt
75 debatten om reaktion på regeringsindgrebet i sygeplejerskernes
76 strejke, hvor man ved afslutningen af det ekstraordinære møde
77 besluttede, at referatet såvel som alternative forslag og ændrings-
78 forslag skulle holdes fortrolige, imens den vedtagne udtalelse
79 ikke var fortrolig. Og det gjaldt spørgsmålet om, hvorvidt der ved
80 fortroligstempling af bilag på forhånd skal defineres, hvornår
81 bilagene ikke længere er fortrolige, eller hvorvidt fortrolighed
82 om bilag først ophæves, når hovedbestyrelsen aktivt beslutter
83 det. Fortroligheden af referat og bilag fra mødet om indgrebet
84 i sygeplejerskekonflikten er siden ophævet.

85

86 Der har også været fortrolighed om flere andre punkter på
87 hovedbestyrelsens møder, herunder spørgsmålet om omstruk-
88 tureringer på landskontoret, debatten om ydelsesforhandlinger
89 og beslutningen om våbenleverance til Ukraine, ligesom der
90 også har været tale om delvis fortrolighed omkring person-
91 følsomme bilag og oplysninger i forbindelse med eksklusionssagen.

92

93

94 **ÅRSMØDEFORBEREDELSE**

95 Årsmødet i år bliver det første fysiske årsmøde i tre år. Det er
96 dejligt endelig at kunne mødes igen, men mødet bliver ikke helt
97 som tidligere. Årsmødet i 2021 vedtog en vedtægtsændring,
98 som betyder, at medlemmer nu kan deltage elektronisk såvel
99 som fysisk i møder. Det betyder, at årsmødet denne gang
100 afvikles som hybrid-møde, selvom udgangspunktet er, at del-
101 tagelse foregår fysisk. Årsmødet er derfor ikke tilbage til det
102 gamle, men er i stedet en helt ny form. Vi skal i år og i de
103 kommende år i fællesskab lære, hvordan vi bedst afholder
104 et årsmøde i denne form.

105

106 Hovedbestyrelsen har også brugt kræfter på at udmønte de
107 vedtægtsændringer om valg af spidskandidater, der blev
108 vedtaget i 2021. Man stiller fremover op og stemmer enten
109 øst eller vest for Storebælt.

110

111 Årsmødet skal i år tage stilling til en revision af vores EU-program.
112 Hovedbestyrelsen nedsatte i starten af perioden en arbejds-
113 gruppe til at revidere det nuværende program og identificere
114 centrale uenigheder. Dette arbejde blev behandlet på mødet
115 d. 4.-5. december, hvor mindre formuleringer blev afstemt direkte,
116 mens større uenigheder blev indskrevet som A- og B-forslag. Dette
117 første udkast blev herefter udsendt som oplæg til medlemsdebatten
118 med henblik på opsummering på HB-mødet d. 26. - 27. februar.
119 I den forbindelse blev der fremsat tre alternative hovedforslag,
120 der alle havde et eller flere HB-medlemmer som medstillere.

1 Efter medlemsdebatten i perioden fra december til februar lavede
2 skrivegruppen et egentligt forslag til nyt EU-program. På hoved-
3 bestyrelsens møde d. 26.-27. februar valgte et flertal, at HB ude-
4 lukkende skulle forholde sig til skrivegruppens forslag og ikke tage
5 stilling til hvilket af de fire forslag, der var størst opbakning til. Et
6 flertal besluttede desuden, at ændringsforslag, der fik opbakning
7 fra mindst 40% af stemmerne på HB-mødet, skulle medtages som
8 B-forslag i hovedbestyrelsens forslag. Den endelige behandling af
9 ændringsforslag og af det samlede forslag foregik ved afstemning
10 pr. mail, fordi HB-mødets dagsorden blev suspenderet pga. spørgs-
11 målet om våben til Ukraine.

12
13 Hovedbestyrelsen erkender, at forløbet omkring behandling af EU-
14 program ikke har været optimalt ifht. at give et klart og tydeligt
15 grundlag for en politisk diskussion frem imod årsmødet. De mange
16 A/B-afsnit i hovedbestyrelsens forslag, de mange hovedforslag og
17 i særdeleshed kombinationen af begge dele, gør det sværere, end
18 det burde være for medlemmerne at orientere sig i diskussionen.

19
20 Der var oprindeligt også programsat behandling af en princip-
21 beslutning om borgerløn på dette årsmøde. Hovedbestyrelsen
22 besluttede dog på sit møde d. 4.-5. december, at forslaget om
23 borgerløn ikke var udviklet nok til, at det kunne medtages på
24 dette årsmøde. Hovedbestyrelsen valgte derfor at udskyde
25 behandlingen af forslaget om borgerløn til årsmødet i 2023.
26 Samtidig blev det vedtaget, at der skal afholdes en delegeret-
27 konference i 2022 om emnet, og der blev udpeget nye
28 ansvarlige fra hovedbestyrelsen.

29
30 Årsmødet i 2021 vedtog en vedtægtsændring, som betyder, at vi
31 fremover skal behandle to-årige arbejdsplaner og budgetter på
32 hvert andet årsmøde, samt at vedtægter skal behandles mindst
33 hvert tredje år. I forlængelse af ændringen valgte hovedbestyrelsen
34 at lægge op til, at vedtægter ikke er på dagsordenen i år, samt at
35 der vedtages en to-årig arbejdsplan næste år. Budget bliver derimod
36 behandlet i år, da hovedbestyrelsen mente, at det ville være
37 problematisk at have et helt år, hvor årsmødet ikke har
38 godkendt de overordnede økonomiske prioriteringer.

39
40 Uden borgerløn, vedtægter og arbejdsplan på programmet er der
41 bedre plads i årsmødets dagsorden. Hovedbestyrelsen har brugt
42 den ekstra plads til at nytænke dagsordenen. Det betyder bl.a., at
43 der er fundet plads til anderledes mødeformer, som kan kvalificere
44 debatten.

45
46 På hovedbestyrelsesmødet d. 2.-3. april blev et årsmødeforslag
47 om sikkerhedspolitik behandlet, hvorefter forslaget faldt ved
48 stemmelighed.

49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

2.1 HOVEDBESTYRELSENS ØKONOMISKE BERETNING 2021-2022

Som organisation er et politisk parti jo lidt specielt hvad angår
økonomi; Hvert femte år har vi en større udgift til Europa Parla-
mentsvalget, hver fjerde år har vi en mindre udgift til Regions- og
Kommunalvalgene (om end de fleste udgifter ligger i afdelinger og
regioner) og derudover har vi en udgift på mere end seks millioner
til folketingsvalg – der kan komme stort set når som helst og
mindst hvert fjerde år.

Særligt folketingsvalg påvirker vores økonomi på to forskellige
måder; dels selve valgkampen (som vi sparer op til ved at hen-
sætte én million hvert år), dels ved at selve resultatet påvirker vo-
res økonomi efterfølgende i ganske voldsom grad – i form af parti-
støtte og i form af partiskat fra Folketingsmedlemmer.

HB har nedsat en økonomigruppe, der jævnligt mødes for at
drøfte status for økonomien, regnskab og budgetter. FU og HB føl-
ger også økonomiens status løbende og justerer evt. på
budgetposter.

Gruppen består af Benny Dall, Lasse Olsen og Trine Simmel, men
har pga. omstruktureringer og stort arbejdspress på Landskontoret
ikke mødtes ofte i perioden.

ÅRSREGNSKABET FOR 2021

Hovedbestyrelsen vedtog på sit møde i januar 2021 et revideret
Corona-budget (på baggrund af det meget lavere coronaaktivets-
niveau i 2020). Imidlertid viste det sig i løbet af sommeren, at sam-
fundet langsomt var ved at åbne op igen, og der har derfor
(heldigvis) været stigende aktivitetsniveau siden.

Den 27. februar 2021 vedtog hovedbestyrelsen at indgå i udviklingen
af en mobiliserings-app. i samarbejde med vores søsterpartier i
Norge og Sverige. Denne beslutning viste sig i løbet af efteråret at
koste 343.750,- i 2021 og 93.750,- hvert år fremover, hvilket var en
større udgift end forventet.

Herudover vedtog Årsmødet i 2021 at afsætte op til to årsværk til
frikøb af op til tre forretningsudvalgsmedlemmer, hvilket sætter sig
spor i budgettet, da beslutningen betyder, at der må budgetteres
med to årsværk eftersom hovedbestyrelsen løbende kan justere på
frikøb indenfor denne ramme. Det sætter også spor i regnskabet
for 2021, da dette har betydet en merudgift i form af en halv million
kroner ekstra til forretningsudvalget.

Endvidere vedtog ÅM 2021 en Organisatorisk Udviklingsplan 2021-
2024, der har medført en omprioritering af ressourcer i organisationen
og på Landskontoret. Implementering af organisationsudviklings-
planen har, sammen med arbejdsmiljøproblemerne på landskontoret,
også medført en større udgift til konsulentbistand i størrelsesordenen
godt 700.000 kr.

Endelig har arbejdsmiljøproblemerne på landskontoret medført
udgifter til Team Arbejdsliv på 200.000 kr. Derudover var der, som
bekendt, også regions- og kommunalvalg i efteråret 2021, det var
budgetteret til 400.000 kr (som detnogenlunde holder sig indenfor),
men det har været en ressourcekrævende opgave.

61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120

På grund af stort og ophobet arbejdspress på økonomiteamet når årsregnskabet ikke at blive revideret inden årsmødet 2021, men vi vil søge at fremlægge et nogenlunde retvisende foreløbigt årsregnskab. Arbejdspresset er både ophobet gennem en længere periode siden før seneste Årsmøde, men det har også hobet sig yderligere op pga. omstruktureringerne i efteråret, samt afslutningen af seneste 4-årige bevillingsperiode i DIPD. Det foreløbige regnskab for 2021 viser et underskud før hensættelser på omkring en million før hensættelser og et akkumuleret overskud på ca. 7 mio. kr.

KONTINGENTREFORM

På årsmødet 2021 blev der vedtaget et forslag om ændrede kontingentsatser.

Vedtagelsen udmærker sig ved både at søge at tage hensyn til et udbredt ønske i et tidligere (ikke-realiseret) forslag fra årsmødet i 2020 ved at operere med en meget lav sats – og et ønske om at have en høj sats for de med de højeste indkomster.

I henhold til vedtagelsen skulle den ny kontingentstruktur have været indført med virkning pr. 1. januar 2022. Dette har desværre af flere årsager ikke kunne lade sig gøre:

- For det første vil en helt ny kontingentstruktur medføre at en meget stor del af medlemmerne vil skulle indplaceres på andre satser – vi kan godt lave en automatik, men stadig vil rigtig

mange ønske en anden sats, som vi i det nuværende setup vil være tvunget til at behandle manuelt – det vil ganske enkelt lægge os ned at skulle ændre måske 3-5.000 kontingenter individuelt.

- Vi har derfor arbejdet med en løsning hvor medlemmerne selv kan ændre deres kontingent på mit.enhedslisten.dk.
- Den løsning er imidlertid ikke på plads endnu, da den har ventet på opgraderingen af medlemssystemet – der først er ved at være på plads i skrivende stund.
- Derudover har der vist sig at være to problemer med selve satserne:
  - I forhold til SUF/RGU vil det se mærkværdigt ud at den laveste (rabat-)sats (60,-/år) i Enhedslisten er lavere end minimumssatsen i ungdomsorganisationerne (den er afhængig af reglerne i DUF og derfor fastsat til 75,-/år, så den kan vi ikke ændre på).
  - Vi arbejder på at gøre det muligt for alle (undtagen folk der er på Betalingsservice) at kunne betale månedligt kontingent.
  - Af hensyn til at identificere de mange, og nogle gange mærkelige, kontingentindbetalinger vi modtager er det vigtigt, at der ikke er to satser der er ens per indbetaling.
- Endelig ønsker vi at give medlemmerne mulighed for at overgå til månedlig kontingentbetaling, da vores erfaring er at et måned-

2.2 FREMMØDESTATISTIK FOR HOVEDBESTYRELSEN

			24. maj	26. maj (E)	19.-20. juni	14. aug.	29. aug. (E)	7. sep. (E)	25.-26. sep.	29. nov. (E)	4.-5. dec.	29. jan.	24. feb. (E)	26.-27. feb.	3. marts (E)	6. marts (E)	20. marts (E)	2.-3. april
Antal til stede			24	23	23	21	25	22,5	22,5	22	21,5	24	21	23,5	23	24	25	22,5
Aida Ammary	HB-medlem	91%	1	1	0	1	1	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Allan Ahmad *	HB-medlem	94%	1	1	1	0,5	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Astrid Vang Hansen	HB-medlem	94%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Benny Dall	HB-medlem	81%	1	1	1	0,5	1	1	1	0	1	1	0	0,5	1	1	1	1
Bruno Jerup ***	HB-medlem	93%	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Claus Højsgaard	HB-medlem	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Finn Sørensen	HB-medlem	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Frederikke Hellemann	HB-medlem	97%	1	1	1	1	1	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Helge Bo Jensen	HB-medlem	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Janne Toft-Lind	HB-medlem	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jonas Paludan	HB-medlem	66%	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0,5
Jonathan Simmel	HB-medlem	94%	1	1	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5
Lasse Olsen	HB-medlem	91%	1	1	0,5	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lisbeth Torfing	HB-medlem	91%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0,5	1	1	1	1
Louis Jacobsen	HB-medlem	97%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5
Maja Albrechtsen	HB-medlem	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Mathilde Vinther	HB-medlem	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Mikael Hertoft	HB-medlem	91%	1	1	1	1	1	0,5	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
Morten Riis *	HB-medlem	89%	1	1	1	1	1	0	1	1	1	-	-	-	-	-	-	
Pelle Dragsted	HB-medlem	91%	1	1	1	1	1	0	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pernille Skipper	HB-medlem	88%	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sinem Demir	HB-medlem	94%	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Trine Henriksen	HB-medlem	84%	1	1	0,5	0,5	1	1	1	1	0	1	1	0,5	1	1	1	1
Trine Simmel	HB-medlem	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Victoria Velasquez	HB-medlem	91%	1	1	1	0	1	1	1	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1
Anders Pedersen *	HB-suppleant	86%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	0	1	1	1
Esben Bøgh Sørensen ***	HB-suppleant	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-
Badar Shah **	HB-suppleant	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Karian Kaki ***	HB-suppleant	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Intrådt: * Januar 2022 // ** Februar 2022 // *** April 2022   Udtrådt: * December 2021 // ** Februar 2022 // *** April 2022

2.3 VEDTÆGTSNÆVNETS BERETNING 2021-2022

MEDLEMMER

Stine Brix, Sigurd Lyk og Bue Nielsen.

OPGAVER

Vedtægtsnævnet er ansvarligt for fortolkning af landsorganisationens vedtægter. Det har ikke kompetence til at fortolke afdelingernes og de regionale strukturers vedtægter og procedurer, ud over hvor bestemmelser i disse handler om forhold, som også er behandlet i landsorganisationens vedtægter.

FORTOLKNING AF VEDTÆGTERNE I PERIODEN

Vi har på forespørgsel fra et medlem fastslået, at det står hovedbestyrelsen frit for, om den ønsker at arbejdsplan og budget skal på dagsordenen for årsmødet i enten 2022 eller 2023. Vedtægtsændringer træder nemlig først i kraft ved årsmødets afslutning, og vedtægtsændringen om hvornår hovedbestyrelsen har pligt til at sætte budget og arbejdsplan på dagsordenen er derfor først trådt i kraft efter årsmødet 2021 (vedtægternes §8, stk. 5).

Vi har på forespørgsel fra et medlem afgjort, at kortere praktikophold som led i gennemførelsen af en universitetsuddannelse ikke kan betragtes som et ansættelsesforhold i vedtægternes forstand, og at sådanne praktikanter derfor ikke indgår i ansattekvoten ved valg til hovedbestyrelsen (vedtægternes §9, stk. 3).

Vi har på forespørgsel fra forretningsudvalget fastslået, at det er den enkelte kandidats status som ansat eller ikke, når HB vælges, som afgør, om kandidaten er omfattet af ansattekvoten. At en ikke-valgt kandidats ansættelse ophører, giver derfor ikke vedkommende ret til at træde ind i HB som ikke-ansat, selv om kandidatens stemmetal ved HB-valget måtte berettigg hertil (vedtægternes §9, stk. 7).

Vi har på forespørgsel fra forretningsudvalget fastslået, at vedtægternes bestemmelser om fortrolighed af forhandlingsmandater og lignende betyder, at det er hovedbestyrelsen, som afgør hvor meget, der skal være fortroligt, og hvornår fortroligheden udløber. Så længe et punkt er omfattet af fortrolighed, er også ændringsforslag og lignende vedrørende det pågældende punkt omfattet af fortrolighed (vedtægternes §9, stk. 9).

Vi har på forespørgsel fra forretningsudvalget afgjort, at medlemmer, der er bosat i udlandet, skal kunne deltage i urafstemningen om spidskandidater til Folketinget. De bør selv kunne vælge det område, som de vil afgive stemmen ved urafstemningen i, men hvis dette af tidsmæssige eller andre administrative grunde ikke kan lade sig gøre, skal de have adgang til at deltage i urafstemningen i område Øst (vedtægternes §11, stk. 1).

Vi har på forespørgsel fra forretningsudvalget fastslået, at ansatte/frikøbte i FU ved opgørelser af rotationsperioden skal betragtes som ansatte i vedtægternes forstand. Det betyder, at et HB-medlems mulighed for at blive valgt som frikøbt eller ansat medlem af FU er begrænset af varigheden af tidligere

ansættelser og eventuelle tillidshverv som medlem af Folketinget og EU-parlamentet eller som fuldtidsansat lokalpolitiker. Det betyder også, at en periode som ansat eller frikøbt medlem af FU vil indgå i opgørelsen af rotationsperioden, både i en eventuelt senere ansættelse i Enhedslisten og i et eventuelt hverv som folketingsmedlem, medlem af EU-parlamentet eller fuldtidsansat lokalpolitiker (vedtægternes §9, stk. 12 og §19).

Vi har på forespørgsel fra et medlem fastslået, at et medlem af et byråd valgt for andre partier eller lister ikke kan blive medlem af Enhedslisten, før vedkommende er udtrådt af byrådet (vedtægternes §14).

Vi har på forespørgsel fra et medlem fastslået, at rotationsordningen skal forstås sådan, at man ikke kan opstille til valg til hovedbestyrelsen, når man har været valgt i 7 år inden for en 9-års periode. Man kan derfor opstille til hovedbestyrelsen, hvis man på tidspunktet for valgets afholdelse har siddet i hovedbestyrelsen i 6,5 år inden for den seneste 9-års periode. Vedtægterne forbyder ikke, at et medlem af hovedbestyrelsen i løbet af sin valgperiode når over 7 års medlemskab af hovedbestyrelsen (vedtægternes §19, stk. 2).

Vi har på forespørgsel fra forretningsudvalget afgjort, at hvis årsmødet planlægges som et fysisk møde, skal delegerede også have mulighed for at deltage og stemme hjemmefra (vedtægternes §21). Arrangøren af årsmødet skal fastlægge retningslinjerne herfor. Vedtægtsnævnet har opfordret hovedbestyrelsen til at udarbejde et forslag til ændring af vedtægternes §21, så det kan stå klart, om den rettighed, som §21 fastlægger, er tænkt at omfatte delegeretmøder.

FORTOLKNINGSOVERSIGT

Vedtægtsnævnet laver løbende oversigter over sine afgørelser om de gældende vedtægter, som vedtægtsnævnet gennem årene har truffet. Den seneste oversigt (fra 27. marts 2022) findes på Enhedslistens hjemmeside, se:

<https://vores.enhedslisten.dk/om-enhedslisten/vedtaegter-for-enhedslisten-de-roed-groenne/vedtaegtsnaevnets-fortolkninger-af-enhedslistens-vedtaegter/>

3. HOVEDFORSLAG // 3.1 FORSLAG TIL DELPROGRAM: DET MENER ENHEDSLISTEN OM EU

Forslag 1.A:

Vi står som menneskehed over for en lang række væsentlige kriser, som kun kan løses gennem internationalt samarbejde. Problemer som klima- og biodiversitetskrisen, skattely, flygtningestrømme og stigende økonomisk ulighed, kan kun løses ved samarbejde på tværs af grænserne.

Derfor er Enhedslisten et internationalistisk socialistisk parti. Vi ved, at kampen for et mere demokratisk, socialistisk, feministisk og bæredygtigt samfund kræver, at folkelige bevægelser og venstrefløj arbejder tæt sammen på tværs af grænserne. Det gælder også i Europa.

Enhedslisten arbejder hver dag sammen med vores europæiske søsterpartier, fagbevægelse, klimabevægelse og andre folkelige kræfter på at forandre verden og det europæiske samarbejde så hensynet til mennesker, klima og natur altid sættes før hensynet til vækst og profit. Det har vi gjort gennem årtier i Folketinget og siden 2019 også via EU-parlamentet.

Samtidigt med at vi anerkender EU som en vigtig politisk kampplads, har vi dog ikke nogen illusioner om, at de europæiske institutioner udgør et gunstigt politisk terræn for venstrefløjen. EU's labyrint af magtfulde ikke-valgte institutioner gør det langt sværere for folkelige og demokratiske kræfter at få deres stemmer hørt, end i de europæiske nationalstater. Samtidigt er EU's komplicerede magtstruktur en gylden spillebane for lobbyister og kapitalinteresser, der arbejder bedst uden for offentlighedens søgelys og debat.

Derfor kræver en effektiv venstrefløjstemme i EU at man både kæmper en hård kamp for de daglige forbedringer, men samtidigt har åbne øjne for de begrænsninger som EU-systemet sætter for muligheden for progressiv politik og derfor kæmper for en grundlæggende forandring af de europæiske traktater. I Danmark er det kun Enhedslisten der kan tilbyde sådan en sådan strategi.

Forslag 1.B:

Enhedslisten kæmper for et samfund og en verden, hvor hensynet til mennesker og natur står højere end hensynet til profit. Vores svar er socialisme: Et solidarisk, demokratisk, feministisk og bæredygtigt samfund. Det kræver, at folkelige bevægelser og venstrefløj arbejder tæt sammen på tværs af grænserne. Det gælder både i Europa og i hele verden.

I dag står verden over for store og dybtgående kriser, der har alvorlige konsekvenser for os alle, og som udgør en trussel mod menneskeheden: Rovdriften på naturressourcerne, klimakrisen, hungersnød, flygtninge- og migrationskrise, trusler om krig, og sidst men ikke mindst den dramatiske vækst i ulighed, hvor ganske få mennesker i verden har den reelle økonomiske og dermed politiske magt.

Som socialister og internationalister ved vi, at svaret på disse udfordringer er et tæt samarbejde på tværs af grænserne mellem folkelige bevægelser og socialistiske og demokratiske partier.

Forslag 2.A: EU er ikke udtryk for et sådant samarbejde. EU er et snævert samarbejde mellem kapitalistiske stater. EU er kapitalens projekt og en forhindring for socialisme.

Forslag 2.B: EU er desværre i dag ikke et sådant samarbejde. EU's love, regler og traktater forhindrer tværtimod at finde effektive løsninger på de problemer.

Enhedslistens vision er, at EU skal omdannes til eller erstattes af et forpligtende samarbejde mellem alle Europas folk, som bygger på et socialt retfærdigt, bæredygtigt og demokratisk grundlag.

Dette mål forfølger vi hver eneste dag for at ændre styrkeforholdene til folkets fordel. En kamp vi også fører i EU's institutioner og for at ændre EU, vel vidende, at der er meget lille spillerum for en progressiv politik.

I dette delprogram fremlægger vi vores syn på EU og de principper vi arbejder efter i EU-spørgsmål. Programmet ligger til grund for de konkrete politikker og kammål, som defineres af årsmøde, hovedbestyrelse, vores repræsentanter i Folketinget og EU-parlamentet, og som for eks. beskrives i Enhedslistens valgprogram til EU-parlamentet.

FRA KUL OG STÅLUNION TIL EUROUNION – ET REDSKAB FOR DEN EUROPÆISKE KAPITAL

Forslag 3.A: EU's historie er i høj grad historien om europæisk kapitalisme.

Forslag 3.B: EU's historie viser, at EU er kapitalens projekt.

I 1951 dannede Frankrig, Vesttyskland, Italien, Belgien, Holland og Luxemburg "Det Europæiske Kul og Stålfællesskab". Over for den krigstrætte befolkning blev samarbejdet solgt som et værn mod en ny krig mellem Tyskland og Frankrig, men det var først og fremmest et redskab for den europæiske kapital, også i konkurrencen på verdensmarkedet med USA. Dette samarbejde blev forløberen for EF og senere EU.

I 1957 indgik de 6 lande Romtraktaten og skabte Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EF). Kursen mod "en stadig tættere union" blev lagt. I 1986 blev etableringen af det indre marked vedtaget, hvilket konkurrenceudsatte stort set alle varer, inklusive arbejdskraft.

I 1992 vedtoges Maastricht-traktaten, som udstak retningslinjerne for en fælles politik på retsområdet, militær og udenrigsområdet og for etableringen af en fælles mønt.

1 Et flertal af danskerne forkastede Maastricht-traktaten ved folke-
2 afstemningen i 1992. Det førte til, at Danmark blev undtaget fra
3 unionsborgerskab, overnational retspolitik, fælles mønt og militær-
4 politik, hvorefter Maastricht traktaten blev godkendt ved en ny
5 folkeafstemning i 1993.

6
7 I 2009 trådte Lissabontraktaten i kraft som et foreløbigt højde-
8 punkt i Unionsdannelsen. En Union, som beskæftiger sig med alle
9 vigtige samfundsområder, som træffer langt hovedparten af
10 sine beslutninger med flertalsafgørelser, hvor store lande tæller
11 mere end små, og hvor møntenheden skal være euroen for alle
12 (bortset fra Danmark, som er traktatligt undtaget).

13
14 Hele denne udvikling fra Kul og stålunion til Eurounion – og fra 6
15 til 28 (nu 27 lande efter Storbritanniens udtræden) har dog ikke
16 ændret på det oprindelige formål. Tværtimod. Kapitalens
17 interesser er blevet styrket. Den generelle tendens i alle traktat-
18 ændringer har været at overføre mere magt til EU på bekostning
19 af befolkningernes demokratiske indflydelse.

20
21 Dermed har EU taget store skridt i retning af en "stadigt
22 snævrere union" – en udvikling, som den danske befolkning har
23 sagt nej til ved afstemningerne om Maastricht-traktaten, om
24 Euroen (2000) og om retsforbeholdet. (2015).

25
26 Indførelsen af Euroen har forstærket denne udvikling. Den har
27 bundet medlemslandene til at føre en hård nedskæringspolitik,
28 men den øger også presset for mere centralisme og mindre
29 indflydelse til befolkningerne, Fælles mønt kræver fælles finans-
30 politik, en fælles økonomisk regering og en fælles bankunion.

31
32 Hertil kommer ambitionerne om, at EU ikke kun skal være en
33 økonomisk, men også en politisk og militær supermagt, der skal
34 konkurrere med USA, Rusland og Kina. Tyskland og Frankrig har
35 været drivende i denne udvikling, og presser på for at der over-
36 føres mere magt til EU med hensyn til militær-, sikkerheds- og
37 udenrigspolitik

38 **TRAKTATFÆSTET MARKEDSFUNDAMENTALISME**

39 Kernen i EU er det indre marked, hvor varer, arbejdskraft, kapital
40 og tjenesteydelser kan bevæge sig uhindret i jagten på profit –
41 de såkaldte "fire friheder":

42
43
44 · Kapitalens fri bevægelighed, der sikrer aktionærernes mulig-
45 heder for at gemme deres gevinster i skattely og som kan bruges
46 til at underminere en socialistisk regerings økonomiske politik.

47
48 · Reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed, som giver
49 arbejdsgiverne mulighed for at misbruge udenlandske
50 arbejdere til at presse og undergrave faglige og sociale
51 rettigheder på arbejdsmarkedet.

52
53 · Varernes fri bevægelighed, som forbyder medlemslandene at
54 tage mere vidtgående skridt på en lang række områder, der
55 handler om beskyttelse af mennesker og natur.

56
57 · Tjenesteydelseernes fri bevægelighed, som forhindrer os i at
58 stille de samme krav om løn og arbejdsvilkår til EU-
59 virksomheder, som til danske virksomheder. Regler som
60 også har ført til Domstolens indgreb i strejkeretten.

Selv om der på en række områder er lagt en fælles bund
gennem minimumsstandarder, så er resultatet af de fire
"friheder" alt for ofte blevet et pres for at forringe velfærd,
løn- og arbejdsforhold, klima miljø, natur, forbrugerbeskyttelse,
dyrevelfærd m.v. i de lande eller sektorer med de bedste forhold.

Retningslinjerne for euroen og for de enkelte landes økonomiske
politik bruges til at diktere nedskæringspolitik, som vi så det i
over for Irland, Grækenland, Spanien og Portugal, hvilket
kastede millioner og atter millioner ud i arbejdsløshed og
fattigdom. Lønarbejderne i EU oplever massive indgreb med forrin-
gelses af bestående overenskomster, begrænsning af konfliktretten
og privatiseringer, som nedbryder den offentlige velfærd.

EU arbejder også målrettet for at skaffe europæiske koncerner
større markeder og mere frihed til at hente profit i resten af verden.
Dermed bidrager EU til at fastlåse landene i Det Globale Syd i et
afhængighedsforhold til de højtudviklede kapitalistiske lande og
til at fastholde befolkningerne i fattigdom.

EU's klimapolitik er et godt eksempel på at kapitalens krav om
øget vækst slår igennem også på de punkter, hvor EU formulerer
progressive mål. Det viser sig ikke mindst i Kommissionens "Den
europæiske grønne pakt", som ikke antaster den skadelige
vækststrategi, der er en grundlæggende årsag til klimakrisen og
fejlagtigt betegner både naturgas og atomkraft som „grøn
energi". Selvom EU har hævet målsætningerne for CO2 reduktion,
så er det utilstrækkeligt til at opfylde Paris-aftalens mål. Hertil
kommer at EU handler stik imod målsætningerne, for eksempel
gennem en voldsom øgning af investeringerne i gasprojekter, og
øget import af naturgas og biobrændsel. Der lægges op til at
medlemslandene skal foretage meget store investeringer i
energirenovering m.m., Men EU's stramme budgetregler forhindrer
de nødvendige investeringer, ligesom medlemslandene ikke har
lov til at tage mere vidtgående skridt som for eks. at forbyde
fossilbiler, pesticider eller andre klima- og miljøskadelige stoffer.

EU's holdning til menneskerettigheder er et andet eksempel på
EU's tvetydige politik. Ungarns og Polens brud på grundlæggende
rettigheder og almindelige retsprincipper kritiseres skarpt, og
med rette. Men samtidig har EU selv en umenneskelig flygtninge-
politik, hvor Frontex med vold forhindrer flygtninge i at søge asyl
i henhold til konventionerne.

59 **EN UDEMOKRATISK STRUKTUR**

Befolkningens mulighed for at få indflydelse på EU-politikken er
langt mindre end muligheden for at få politisk indflydelse i de
enkelte medlemslande. Der findes kun i meget begrænset om-
fang en samlet europæisk offentlighed, hvor EU-spørgsmål kan
diskuteres, og hvor igennem et folkeligt pres kan kanaliseres.

EU-systemet er svært gennemskueligt og styres i høj grad af
teknokrater placeret i Bruxelles, hvilket også giver lobbyister fra
de store multinationale selskaber en uforholdsmæssig stor ind-
flydelse på lovgivningen.

Men det helt grundlæggende problem er, at EU har en fastlåst
udemokratisk struktur.

I et demokrati kan befolkningen vælge en ny regering til at ændre
på politikken. Men i EU er den grundlæggende politiske linje

1 traktatfæstet, hvilket gør det langt sværere at ændre den i social,
2 grøn og socialistisk retning, fordi traktatændringer kræver en-
3 stemmighed blandt alle EU's medlemslande.

4
5 Hertil kommer, at EU-kommissionen (som har initiativretten i EU)
6 og EU-domstolen (som er højeste retsinstitution i hele EU) selv skal
7 overholde traktaten og sikre at medlemsstaterne også gør det,
8 evt. ved hjælp af sanktioner.

9
10 Konkret betyder det, at hele EU vil fortsætte i den nuværende
11 retning, så længe bare ét – i praksis skal det nok være et
12 betydeligt – land insisterer på det – også selvom et flertal af
13 befolkningen i EU og et flertal af EU's medlemslande måtte ønske
14 noget andet. Og skæbnens ironi er, at denne grundlæggende
15 antidemokratiske struktur også kun kan fjernes ved enstemmighed.

17 EU-PARLAMENTETS ROLLE

18 I EU-parlamentet har de valgte kun en meget begrænset
19 adgang til at kontrollere magten. Medlemmerne af EU-
20 parlamentet kan ikke stille selvstændige forslag til lovgivning, –
21 men er underlagt EU-kommissionens initiativret. Også
22 Parlamentet er underlagt den traktatmæssige spændetrøje,
23 helt ned til parlamentets påtvungne månedlige rejsecirkus
24 mellem Bruxelles og Strasbourg.

25
26 Men det betyder ikke, at parlamentets arbejde er uden
27 betydning. Inden for de snævre rammer, som traktaterne
28 påtvinger EU-parlamentet, er der et vist spillerum til at forsøge
29 at trække forholdene i den ene eller den anden retning og
30 skabe forbedringer for arbejderbefolkningen, og for velfærd,
31 miljø og klima på tværs af EU's medlemslande.

32
33 Det har vi for eksempel set med EU's vejpakke, der sikrede en
34 forbedring af vilkårene for lastbilchauffører. Et andet eksempel
35 er EU's naturbeskyttelsesdirektiver, som kræver et minimum af
36 naturbeskyttelse i medlemslandene.

37
38 Parlamentet kan også blokere for dårlige forslag, som det f.eks.
39 skete med det såkaldte "havnedirektiv", som dramatisk ville
40 have forringet forholdene for alle havnearbejdere i EU. Et andet
41 eksempel er "ACTA"-aftalen, som ville have begrænset ytringsfr-
42 heden og retten til et privatliv.

43
44 På andre områder kan EU-Parlamentet bruges til at forsøge at
45 sætte en progressiv dagsorden, som det for eksempel er sket
46 med Enhedslistens initiativ til at få fjernet farligt asbest i hele
47 EU. Forudsætningen har i alle tilfælde været en bred folkelig og
48 faglig mobilisering, der har lagt pres på EU-parlamentarikerne.
49 Men eksemplerne viser også, at det ikke er ligegyldigt, hvem der
50 sidder i EU-parlamentet.

51
52 Hertil kommer, at arbejdet i parlamentet giver mulighed for et
53 bredere samarbejde med den europæiske og internationale
54 venstrefløj og for indsamling af viden om europæiske og
55 internationale forhold.

57 SÅDAN ARBEJDER ENHEDSLISTEN I EU

58 Enhedslisten kæmper for at trække EU's politik så langt i en rød
59 og grøn retning som overhovedet muligt og for at sikre den danske
60 befolkning øget indflydelse på egne anliggender.

Som led heri deltager vi offensivt i kampen for at ændre EU's
61 traktatgrundlag og politik.

62
63
64 Det sker alt sammen i et tæt samarbejde med røde, grønne og
65 demokratiske kræfter i de andre EU-lande.

66
67 For at fremme denne politik, stiller Enhedslisten op til EU-parla-
68 mentet og deltager aktivt i EU-arbejdet i Folketinget. Her arbejder
69 vi efter følgende principper:

70
71 • Enhedslisten vil forsvare og udvide demokratiet. Vi mener, at
72 beslutninger som oftest bliver bedre af at blive truffet tæt
73 på borgerne, og at befolkningen skal sikres mere direkte
74 indflydelse. Derfor er Enhedslisten også generelt imod, at
75 overføre mere magt og kompetence til EU på områder, som i
76 dag er national kompetence. Det gælder fx udenrigs-,
77 sundhed- og skattepolitikken.

78
79 • På områder, hvor EU allerede har enekompetence stemmer
80 Enhedslisten for enhver forbedring af forholdene for løn-
81 modtagerne og miljøet og vi vil stemme imod enhver
82 forringelse.

83
84 • På områder, hvor magten er delt mellem EU og medlems-
85 landene kan vi støtte forslag, der bidrager til at løse et konkret
86 og væsentligt grænseoverskridende problem, som ikke lige så
87 godt kan løses i de enkelte lande, og som bygger på minimums-
88 standarder, hvor de enkelte lande har ret til at gå videre. Vi er
89 imod totalharmonisering, hvor de enkelte EU-lande forhindres
90 i at vedtage bedre regler.

91
92 Vi kræver størst mulig åbenhed og gennemsigtighed og
93 bekæmper lobbyisme og kapitalinteressers indflydelse på
94 udformningen af EU's politik

95
96 Vi er for forslag om europæisk samarbejde, som går videre end
97 EU-medlemskredsen – eksempelvis i kampen mod skattely eller
98 grænseoverskridende kriminalitet.

99
100 Enhedslisten mener, at Danmark skal gå i spidsen for et styrket
101 samarbejde mellem alle Europas lande, som bygger på høje
102 minimumsstandarder, med det enkelte lands ret til at gå videre
103 end EU-reglerne.

104
105 Vi stiller samtidig krav til vores egen regering om, at Danmark
106 skal være et foregangsland, der inspirerer til solidariske og
107 grønne løsninger, og som tør udfordre EU's regler og politik når
108 de står i vejen for en progressiv politik.

109
110 Enhedslisten vil i enhver situation, hvor valget står mellem at stå
111 fast på et demokratisk mandat, givet af befolkningen, eller at
112 underlægge sig skadelig EU-politik, vælge det første. Vi vil foreslå og
113 kæmpe for en progressiv politik i folketing, kommuner og regioner,
114 også når den bryder med EU's traktater og politik. Vi ser det som
115 en central opgave, at påpege hvor EU's system forhindrer gennem-
116 førelse af en progressiv politik.

117
118 Vi afviser danske politikeres forsøg på at gå videre i EU-
119 tilpasningen end reglerne kræver, som da de, uden at spørge
120 befolkningen, tilsluttede Danmark til Finanspagten, som binder

1 Danmark til EU's stramme budgetregler til stor skade for velfærden.
2 Modstanden mod danske politikeres EU-tilpasning er lige så vigtig,
3 som modstanden mod skadelig EU-politik.

4
5 Enhedslisten vil fastholde de danske undtagelser om egen valuta,
6 overnational retspolitik og militærpolitik.

7
8 Vi kæmper derudover for en femte undtagelse, således at
9 vores arbejdsmarkeds- og velfærdspolitik ikke er underlagt
10 markedets tvang.

11
12 Vi støtter den europæiske fagbevægelses krav om en social
13 protokol, der kan sikre, at faglige og sociale rettigheder står
14 højere end kapitalens frie bevægelighed.

15 16 **ET BEDRE EUROPÆISK SAMARBEJDE**

17 Men Enhedslisten arbejder ikke bare for at sikre små fremskridt
18 og forhindre forringelser indenfor de eksisterende rammer og
19 traktatgrundlag. Vi arbejder sammen med resten af den euro-
20 pæiske venstrefløj for at forandre rammerne og ændre traktat-
21 grundlaget.

22
23 Vi vil et europæisk samarbejde, der modvirker og udbedrer de
24 skader årtiers økonomisk rovdrift har påført klima og natur og
25 hvor politikken indrettes med respekt for planetens bæreevne.

26
27 Vi vil et samarbejde hvor overholdelse af menneskerettigheder
28 og respekt for retsstatsprincipper er en forudsætning og hvor
29 gennemsigtighed og reel borgerinddragelse er en selvfølge.

30
31 Vi vil et samarbejde, hvor alle borgere har reel indflydelse, hvor
32 demokratiet er i højsædet, national selvbestemmelse respekteres
33 og hvor befolkningerne har magten, fremfor lobbyister og kapi-
34 talister.

35
36 Vi vil et samarbejde, hvor nationale velfærds- og arbejdsmarkeds-
37 systemer respekteres og hvor det altid er muligt for medlems-
38 lande at gå foran med bedre beskyttelse af arbejdstager- og
39 forbrugerrettigheder, klima, miljø og natur.

40
41 Vi vil et demokratisk europæisk samarbejde, der gennem
42 minimumsstandarder stopper det internationale ræs mod
43 bunden. Et samarbejde, som gør det muligt for en koalition
44 af lande ex. at sætte ind over for skattely, selvom enkelte
45 lande måtte være imod.

46
47 Det sådant et samarbejde, som Enhedslisten arbejder for.

48
49 Der er desværre meget langt mellem det samarbejde vi har
50 behov for, og det EU vi kender i dag.

51
52 Enhedslisten kæmper sammen med vores europæiske allierede
53 for et traktatgrundlag, som indfører demokratiske og gennem-
54 sigtige strukturer samt udligner spillebanen, så beskyttelse af
55 klima og natur, fremme af velfærd og lighed og solidaritet med
56 verdens fattige og forfulgte ikke skal underordnes store selskabers
57 jagt på vækst og profit.

58
59
60

Forslag 4.A: Storbritanniens udtræden af EU

61 Den vigtigste lære af Storbritanniens udtræden af EU er, at det
62 er afgørende hvilke politiske kræfter, der står i spidsen når et
63 land forsøger at ændre sin tilknytning til EU. Skiftende konser-
64 vative, britiske regeringer har hovedansvaret for det kaotiske
65 forløb.

66
67
68 I Storbritannien var venstrefløjen svag og splittet på udmeldelses-
69 spørgsmålet. Det gjorde det let for højrefløjen at dominere
70 kampagnen for udmeldelse med nationalistiske holdninger og
71 retorik og at sikre sig regeringsmagten. En magt, der blev brugt
72 til at indgå en Brexit-aftale med konservative fingeraftryk, som
73 betyder, at EU-reglerne om kapitalens fri bevægelighed stadig
74 er gældende i Storbritannien.

75
76 Læren er, at en udmeldelse ikke automatisk fører til en mere
77 progressiv politik eller en styrkelse af venstrefløjen.

78
79 **Forslag 5.A:** Det bekræfter os i, at venstrefløjen ikke må overlade
80 EU-modstanden til højrekræfterne, og at vores rød-grønne
81 EU-modstand ikke kan bygge på en alliance med nationalistiske
82 kræfter.

83 **Forslag 5.B:** Erfaringerne fra Brexit viser os, hvor vigtigt det er, at
84 venstrefløjen står fast på EU-modstanden og er parat til at
85 bryde med EU – også selvom højrekræfter samtidig stiller krav
86 om udmeldelse. Det betyder på ingen måde, at vi allierer os
87 med de nationalkonservative kræfter. Tværtimod er det helt
88 centralt i bekæmpelsen af disse kræfter, at befolkningernes
89 berettigede og legitime frustrationer over EU-systemet aner-
90 kendes af venstrefløjen. Og at venstrefløjen repræsenterer en
91 EU-modstand baseret på humanistiske, solidariske og
92 internationalistiske principper.

93
94 Men aftalen mellem EU og Storbritannien viser også, at det er
95 muligt at indgå en forpligtende aftale med EU uden at være under-
96 lagt markedets krav i alle forhold. Dermed har Storbritannien
97 fået nye muligheder for en mere progressiv politik på vigtige
98 områder som løn- og arbejdsvilkår, velfærd, klima, miljø,
99 forbrugerbeskyttelse og dyrevelfærd.

100
101 Det vil kræve en samlet offensiv fra den britiske venstrefløj,
102 fagbevægelse, klima- og miljøbevægelse at udnytte disse
103 muligheder i en hård kamp mod den konservative regering.

Forslag 4.B: Læren fra Brexit

104
105 Det britiske exit fra EU har dog vist, at også kampagner for ud-
106 meldelse af EU kan bruges af højrepopulistiske og autoritære
107 kræfter. Brexit var et eksempel på, at udmeldelse af EU ikke
108 automatisk fører til en progressiv politik, styrker venstrefløjens
109 position, svækker EU eller inspirerer andre lande til at følge efter
110 og danne et andet europæisk samarbejde.

111
112
113 Derudover understreger Brexit, at en eventuel exit fra EU altid vil
114 følges op af svære forhandlinger om nye handelsaftaler. Det
115 gælder ikke mindst for et lille land som Danmark, der er helt
116 afhængig af at kunne handle med de europæiske lande. Det er
117 bestemt ikke ligegyldigt, hvilke aftaler, der sættes i stedet for
118 medlemskabet. Derfor er det afgørende hvilke politiske
119 kræfter, der står i spidsen for en eventuel genforhandling af
120 Samarbejdet med EU.

På den baggrund er det klart at Enhedslistens ikke ønsker at kopiere Brexit. Vores socialistiske og grønne EU-modstand har ingen alliancepartier blandt højrenationalistiske kræfter.

Forslag 6.A: Danmarks forhold til EU

Enhedslisten er et socialistisk parti. Vi ønsker grundlæggende samfundsforandringer, hvor hensynet til mennesker og natur vejer tungere end hensynet til det frie marked. Det kan ikke indfries uden et opgør med EU's traktatgrundlag og EU's neoliberale politikker.

Allerede i dag er EU en forhindring for at gennemføre aktuelle og jordnære forbedringer på en lang række områder.

Vores udfordring er, at så længe det nuværende traktatgrundlag styrer EU's politik og udvikling, så vil vejen være lukket for progressive forandringer i Danmark, som strider mod EU-retten, selv hvis befolkningen vælger en regering, der ønsker en anden og mere solidarisk og bæredygtig politik.

Derfor er det nødvendigt, at Enhedslisten fastholder perspektivet om en dansk udmeldelse af EU. Udmeldelse er ikke et mål i sig selv. En udmeldelse kan være et offensivt middel til at gennemføre grundlæggende forandringer, som EU står i vejen for. Det kan også være et nødvendigt selvforsvar mod yderligere angreb på arbejderrettigheder, velfærd, demokrati og miljø.

Ingen kan forudse, hvornår det kan blive aktuelt at kræve en ny folkeafstemning om dansk EU-medlemskab. Det vil Enhedslisten forholde sig til, ud fra en konkret vurdering af situationen.

Men i følgende situationer kan kravet om en folkeafstemning om Danmarks tilknytning til EU være aktuelt:

- Hvis der er et bredt ønske om det i befolkningen.
- Hvis EU gennemfører traktatændringer i retning af en egentlig EU-stat eller der på anden vis overføres yderligere magt til EU på afgørendes politikområder.
- Hvis EU stiller sig i vejen for gennemførelse af væsentlige forslag, som har opbakning fra et flertal i Folketinget eller befolkningen i Danmark.

Enhedslisten vil under alle omstændigheder arbejde for, at det står klart for befolkningen, hvilken tilknytning til EU, der skal erstatte EU-medlemskabet efter en udmeldelse. Her vil vi arbejde for, at der indgås en handels- og samarbejdsaftale mellem Danmark og EU, som stiller Danmark friere til at regulere kapitalen og beskytte vores velfærdssamfund, miljø og arbejdsmarked mod markedskræfter og unfair international konkurrence.

Forslag 6.B: Brud med EU kan blive nødvendigt

Men vi skal også erkende, at med det eksisterende traktatgrundlag står EU ofte i vejen for mange af de forandringer som Enhedslisten og den europæiske venstrefløj ønsker at gennemføre. Skulle Enhedslisten for eksempel skabe flertal i Folketinget for at stoppe salg af nye benzin- og dieselbiler eller forbyde brug af farlige pesticider, vil EU stille sig i vejen og pålægge Danmark store bøder.

Og får en socialistisk regering engang magten i Danmark eller i et af EU's andre medlemsstater under det eksisterende traktat-

grundlag, vil det reelt være umuligt at gennemføre socialistiske reformer, der kan demokratisere økonomien, omfordele velstande og bringe finanssektoren under demokratisk kontrol, under EU's gældende traktatgrundlag.

Så længe EU's nuværende nyliberalistiske og markedsfundamentalistiske traktatgrundlag består, er det derfor afgørende, at befolkningen løbende inddrages i en debat om fordele og ulemper ved det nuværende EU-medlemskab.

Debatten skal ikke mindst belyse mulighederne for at erstatte det nuværende medlemskab med et løsere samarbejde og tilknytning, som sikrer et større demokratisk handlerum til at føre en progressiv og bæredygtig politik.

En løsere tilknytning kunne ligne den vi kender fra fx Norge, eller tage udgangspunkt i en genforhandling af den danske tilknytning til EU fx med nye danske forbehold inden for velfærd, økonomi og arbejdsmarked.

I en situation, hvor et flertal af den danske befolkning ønsker at føre en solidarisk og grøn politik og EU med traktaterne i hånden stiller sig i vejen, vil Enhedslisten altid stå på befolkningens side – også hvis det kræver et brud med eller en genforhandling af den danske tilknytning til EU.

Hvis EU sætter kurs mod yderligere magtcentralisering, fortsætter med sin handlingslammelse over for autoritære regimer, som Polen og Ungarn, eller på anden vis udvikler sig i en retning der strider mod grundlæggende demokratiske værdier, kan en debat om Danmarks relation til EU blive endnu mere presserende, og kan betyde at Danmark, evt. sammen med andre lande der står fast på progressive værdier, skal tage konsekvensen og etablere et nyt værdibaseret og demokratisk europæisk samarbejde.

Det er en løbende opgave for Enhedslisten at analysere erfaringerne med de aftaler, som andre europæiske lande har med EU, som for eksempel Norge, Island, Schweiz, og Storbritannien.

Det bedste værn imod at havne i samme kaotiske situation som Storbritannien, er at befolkningen løbende inddrages i en grundig debat om udviklingen i EU, herunder fordele og ulemper ved EU-medlemskabet, og at befolkningen får reel indflydelse. Enhedslisten vil derfor altid støtte folkeafstemninger om væsentlige ændringer i EU-samarbejdet, som har betydning for Danmarks forhold til EU.

VERDEN ER STØRRE END EU

Verden er større end EU. Det er Europa også.

Selv det bedste og bredeste europæiske samarbejde vil ikke ved egen kraft kunne løse de store udfordringer vi står over for på verdensplan med klimakrise, flygtninge- og migrationskrise, fattigdom, hungersnød og voksende ulighed.

Det kræver internationale løsninger, og internationalt samarbejde mellem alle verdens folk. Derfor indsævrer vi ikke vores politiske kamp til at handle om hvad der foregår i EU eller bruger EU som

1 undskyldning for ikke at stille krav til vores egen regering om at
2 være foregangsland i alle henseender, ikke kun inden for EU.
3
4 Derfor vil Enhedslisten bidrage til at styrke uundværlige inter-
5 nationale institutioner som FN, Europarådet og Nordisk Råd.
6
7 Derfor vil vi udbygge vores allerede tætte samarbejde med en
8 lang række ligesindede partier verden over.
9
10 En særlig opgave i disse år er at intensivere samarbejdet med
11 vores søsterpartier i de nordiske lande, i Grønland og på Færøerne.
12 Vi har mange fælles udfordringer og svar. udfordringer. Vore
13 lande er stigende grad i brændpunktet i stormagternes rivalisering.
14 Det kalder på hurtig og fælles handling i retning af et stærkere
15 nordisk samarbejde.
16
17 Det er en gammel sandhed at grundlæggende samfundsfor-
18 andringer forudsætter brede folkelige mobiliseringer i tætte
19 alliancer mellem arbejdere, studenter og andre folkelige kræfter.
20
21 Det gælder også i internationale spørgsmål, det gælder i Norden,
22 i EU, i Europa og i verden.
23
24 Forandringer kommer fra neden, gennem grænseoverskridende
25 samarbejde fra arbejder til arbejder, fra aktivist til aktivist.
26
27 Men det begynder med os selv.
28
29 Den internationale solidaritet består i, at vi her i vores eget
30 land gør alt hvad vi kan for at vinde flertal i befolkningen for en
31 socialistisk udvikling, samtidig med at vi støtter arbejderklas-
32 sens og folkets kamp i andre lande.
33
34
35 Stillet af: Hovedbestyrelsen
36
37 **Bemærkning vedr. Enhedslistens kollektive medlemskab**
38 **af Folkebevægelsen:** Det foreslås, at spørgsmålet om Enhedslistens
39 kollektive medlemskab af Folkebevægelsen mod EU ikke behandles i
40 delprogrammet. Kollektivt medlemskab af andre organisationer
41 hører ikke hjemme i et principprogram. Det betyder IKKE, at det
42 kollektive medlemskab af Folkebevægelsen dermed opsiges. Det er
43 vedtaget på et årsmøde, og kan kun ændres af et årsmøde, hvilket
44 kræver, at der bliver stillet et selvstændigt forslag herom.
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 3.1

3.1.1 SIDE 18, LINJERNE 9-12:

„Krige og konflikter“ føjes til opremsningen, så sætningen kom-
mer til at lyde: „Problemer som klima- og biodiversitetskrisen,
skattely, krige og konflikter, flygtningestrømme og stigende
økonomisk ulighed kan kun løses ved samarbejde på tværs af
grænserne.“

Begrundelse:

Det ville være pinligt at ende med et program, der nævner
flygtninge som et problem, men ikke krigene som skaber dem.

Stillet af: Nina Ericsson (Nordvest)

3.1.2 SIDE 18, LINJE 15:

Ordet 'feministisk' erstattes af ordet 'menneskeligt'

Begrundelse:

EL kæmper for ligestilling mellem kønnene og ikke for enten et
feministisk eller et maskulinistisk samfund.

Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

3.1.3 SIDE 18, LINJE 47:

Ordet 'feministisk' slettes.

Begrundelse:

EN går ind for ligeberettigelse/ligestilling mellem mænd og
kvinder, og det samfund, vi kæmper for kan derfor ikke være
feministisk eller maskulinistisk, men simpelthen 'menneskeligt'.

Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

3.1.4 SIDE 18, LINJERNE 54-58:

„Krig“ føjes til opremsningen af kriser, så sætningen kommer til
at lyde: „Rovdriften på naturressourcerne, klimakrisen, hungers-
nød, flygtninge- og migrationskrise, krig og trusler om krig, og
sidst men ikke mindst den dramatiske vækst i ulighed ...“

Begrundelse:

Det ville være pinligt at ende med et program, der nævner
flygtninge som et problem, men ikke krigene som skaber dem.

Stillet af: Nina Ericsson (Nordvest)

3.1.5 SIDE 18, EFTER LINJE 73 TILFØJES:

Efter linje 73 linjeskift og nyt afsnit: "Enhedslisten fastholder
målsætningen om dansk udtræden af EU. Enhedslisten ønsker i

1 stedet mellemstatslige (i modsætning til EU, der er overstatsligt)
2 samarbejder med alle klodens stater. Det vil sige i FN-regi, Nor-
3 disk Råd, Europarådet og eventuelle andre mellemstatslige
4 samarbejder. Enhedslisten vil forlange en folkeafstemning om
5 dansk udtræden af EU, når den politiske situation er til det.”

6
7 **Begrundelse:**

8 Forhåbentlig går Enhedslisten stadig ind for nærdemokrati og
9 national selvbestemmelse, også når det gælder Danmark.
10 Udenfor EU kan det danske folketing selv bestemme. Måske
11 ligger Danmark for tiden til højre for de dominerende lande i
12 EU på nogle områder. Men vi kan vælge nye politikere til både
13 vores regering, folketing, regioner og kommuner. Det vil ikke
14 være let at skabe forandringer henimod et socialistisk og
15 bæredygtigt samfund i et lille land som Danmark. Men det
16 vil være endnu sværere i EU, som er et meget lidt demokratisk,
17 traktatfæstet kapitalistisk, markedsfundamentalistisk imperium.

18
19 Stillet af: Gunna Lajla Gustafsson (Egedal)

20
21
22 **3.1.6 SIDE 18, LINJERNE 71-76 ERSTATTES AF:**

23
24 **Nyt forslag 2C:**

25 ”Både EU og de gamle nationalstater er skabt for at fremme ka-
26 pitalismen, men har samtidig udviklet sig som kamppladser og
27 efter pres fra de forskellige sociale klasser og bevægelser.”

28
29 **Begrundelse:**

30 A- og B- forslagene ser begge ensidigt på begrænsningerne
31 og tager ikke højde for klassekamp og EU-systemets interne
32 dynamik.

33
34 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
35 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
36 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
37 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
38 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
39 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
40 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
41 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
42 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
43 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

44
45
46 **3.1.7 SIDE 18, LINJERNE 102-108 ERSTATTES AF:**

47
48 ”I 1951 dannede Frankrig, Vesttyskland, Italien, Belgien, Holland
49 og Luxemburg ”Det Europæiske Kul og Stålfællesskab”, hvor må-
50 let var at undgå nye krige internt i Vesteuropa og sikre et stærkt
51 indre marked. Dette samarbejde blev forløberen for EF og se-
52 nere EU.”

53
54 **Begrundelse:**

55 **Det nye forslag er mere faktuel og lyder mindre konspiratorisk.**

56 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
57 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
58 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
59 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
60 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-

saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
Pedersen (Aalborg), Søren B. Andersen (Aalborg), Thomas Dalby
(Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

61
62
63
64
65
66
67 **3.1.8 SIDE 19, LINJERNE 14-30 ERSTATTES AF:**

68
69 ”Hele denne udvikling fra Kul og stålunion til Eurounion – og
70 fra 6 til 28 (nu 27 lande efter Storbritanniens udtræden) har
71 dog ikke ændret på det oprindelige formål. Til gengæld er
72 samarbejdet blevet langt mere omfattende, dækker flere politik-
73 områder, og de enkelte landes økonomier og arbejdsmarkeder
74 er blevet tæt sammenvævet og afhængige af hinanden. På
75 trods af øget magt til EU-parlamentet og nye muligheder for
76 EU-borgerforslag mv., er EUs institutioner stadig toptunge med
77 et stort spillerum for pengestærke lobbyinteresser. Det er dette,
78 der ligger bag, at et flertal i den danske befolkning har sagt nej
79 ved afstemningerne om Maastricht-traktaten, om Euroen (2000)
80 og om retsforbeholdet (2015).

81
82 Indførelsen af Euroen i kombination med en nyliberal politik
83 har derudover bundet medlemslandene til at føre en hård ned-
84 skæringspolitik og øget presset for mere centralisme og mindre
85 indflydelse til befolkningerne. Fælles mønt kræver fælles finans-
86 politik, en fælles økonomisk regering og en fælles bankunion. I
87 forbindelse med corona-krisen er der dog sket en optøning i
88 kravet om stram finanspolitik.”

89
90 **Begrundelse:**

91 **Det nye afsnit beskriver udviklingen tydeligere, bredere og**
92 **mere præcist – samt viser, at der konkret har været kampe**
93 **om retningen.**

94
95 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
96 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen (Syd-
97 havnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre Nør-
98 rebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt Henriksen
99 (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Gladsaxe), Martin
100 Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder Meyhoff
101 (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik Peder-
102 sen (Aalborg), Søren B. Andersen (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens),
103 Tina Vejby (Allerød), Vibeke Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

104
105
106 **3.1.9 FRA SIDE 18, LINJE 7 TIL SIDE 19,**
107 **LINJE 37 ERSTATTES AF:**

108
109 ”Siden slutningen af det 19. århundrede har kapitalen gennem-
110 løbet en process, hvorigennem den i stadig stigende grad er
111 vokset ud over nationlstaternes begrænsende rammer. I takt
112 med denne, især efter 2. Verdenskrig acellererende vækst og
113 grænseoverskridende udbredelse har kapitalen tillige skabt
114 en række, for menneskehedens velfærd og overlevelse vitale
115 udfordringer og problemer, som nu, åbenbart for enhver, ikke
116 længere kan finde deres løsning på nationalstaternes niveau,
117 men kræver forpligtende internationalt samarbejde.

118
119 På det europæiske kontinent opstod i kølvandet på de to
120 verdenskriges altødelæggende rædsler en erkendelse af

1 nødvendigheden af at udvikle et stadig tættere samarbejde
2 mellem de europæiske lande. Dette samarbejde forløb i tre
3 spor med dannelse af hertil svarende organisationer: 1) det
4 militært-sikkerhedsmæssige, Vestunionen 1948, som blev til
5 NATO i 1949. 2) Det humanistiske, omkring menneskerettigheder
6 og etiske og kulturelle værdier i Europarådet, 1949. 3) Det indu-
7 strielle, økonomisk og handelsmæssige gennem Kul- og Stål-
8 unionen, 1951 og EEC, Romtraktaten 1957. Disse tre spor er endt
9 med at løbe sammen i Lissabontraktatens Europæiske Union,
10 som nu uden konkurrence er efterladt som eneste naturlige,
11 mulige og effektive ramme for det nødvendige, forpligtende
12 samarbejde mellem de europæiske lande, som Danmark er
13 fulgyldigt medlem af.

14
15 Enhedslisten anerkender, at de af kapitalen skabte vitale pro-
16 blemer har globale konsekvenser, og derfor kun kan finde deres
17 løsning i forpligtende globalt samarbejde mellem staterne på tværs
18 af kontinenterne, sideløbende med det europæiske samarbejde.

19
20 Enhedslisten erkender, at fundamentet og rammerne for det
21 europæiske samarbejdes og EU's dannelse og historiske
22 udvikling i økonomisk henseende er liberalistisk kapitalisme,
23 men anerkender som udgangspunkt de de-facto eksisterende
24 EU-traktaters legitimitet, og værdsætter de deri indbyggede
25 ambitioner i progressiv, demokratisk retning, især hvad angår
26 grøn omstilling og forpligtelsen på de grundlæggende rettigheder,
27 og på det retlige område, bestræbelserne på at bekæmpe
28 grænseoverskridende økonomisk kriminalitet.

29
30 EU's komplekse organisation er ifølge sin forfatning repræsentativ
31 og demokratisk og Enhedslisten arbejder for, gennem sine par-
32 lamentariske repræsentationer i Folketinget og i EU-parlamentet,
33 sit engagement i folkelige bevægelser og i samarbejde med
34 andre europæiske venstrefløjspartier, at præge EU's udvikling i
35 progressiv, demokratisk, socialistisk og grøn retning, regulere
36 kapitalen og forhindre dens skadelige udsejler.

37
38 Enhedslisten forholder sig samtidig kritisk til EU, og arbejder
39 for revision af de dele af traktaterne, som står i vejen for den
40 yderligere progressive, demokratiske, socialistiske og grønne
41 politiske udvikling, som Enhedslisten kæmper for nationalt og
42 internationalt.

43
44 I erkendelse af, at grænserne for den globale vækst for længst
45 er overskredet, arbejder EL for en justering af EU-traktatens
46 formålsparagraf (art. 3), og de heraf afledte bestemmelser,
47 ifølge hvilke EU arbejder for en bæredygtig udvikling i Europa
48 baseret på en afbalanceret økonomisk vækst. Fortsat økonomisk
49 vækst er ikke foreneligt med målsætningen om bæredygtig ud-
50 vikling og afværgning af global opvarmning og miljøkatastrofer.
51 En bæredygtig udvikling forudsætter nul-vækst eller snarere
52 minus-vækst, kombineret med global økonomisk og social
53 udligning.

54
55 En sådan justering kunne komme til udtryk i en tillægsprotokol
56 til traktaten, der fastslår, at afbalanceret økonomisk vækst på
57 grund af den aktuelle økologiske ubalance i en periode skal
58 forstås som nul- eller minus-vækst."

59
60 Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

3.1.10 SIDE 19, LINJE 38 TILFØJES:

"Store kapitalinteresser i EU støder sammen med russiske og kinesiske kapitalinteresser i en række områder, bl.a. øst for EU og i Afrika. Derfor er der et pres for at udvikle EU som en imperialistisk magtfaktor, der skal understøtte europæisk kapitalinteresser i disse områder. Den russiske invasion i Ukraine vil blive og bliver allerede udnyttet til at fremme en sådan udvikling af en militær gren og en generel oprustning af EU. Og det er den udvikling, afskaffelsen af forsvarsforbeholdet skal gøre Danmark til fulgyldig deltager i."

Begrundelse:

Et forsøg på en opdatering af teksten i forhold til "det nationale kompromis" om oprustning og – i denne sammenhæng især – afskaffelse af forsvarsforbeholdet.

Stillet af: Fale Hjørth (Vordingborg)

3.1.11 SIDE 19, LINJERNE 39–65 ERSTATTES AF:

"KAPITALISMEN, EU-SYSTEMET OG EU-LANDENE

Kernen i EU er det indre marked, hvor varer, arbejdskraft, kapital og tjenesteydelser kan bevæge sig uhindret i jagten på profit – de såkaldte "fire friheder".

Som socialister ser vi positivt på navnlig muligheden for at flytte, arbejde og studere på tværs af grænser. Men under de rådende kapitalistiske forhold og uden en progressiv regulering har de fire friheder også betydet større muligheder for spekulation, skattely, regional skævvridning og misbrug af udenlandsk arbejdskraft til at presse løn og arbejdsforhold. Det samme gælder det opskruede behov for fysisk transport af varer, dyr m.v., mens der i højere grad burde produceres og forbruges lokalt. Derudover har bl.a. EU-domstolen traditionelt prioriteret forrang for kapitalen frem for arbejder-, miljø- og forbrugerbeskyttelse, også selv om der på en række områder efterhånden er lagt en fælles bund gennem minimumsstandarder."

Begrundelse:

Det bør fremgå mere tydeligt, hvad vi er for og imod – desuden skal vi angribe selve kapitalismen og ikke blot de juridiske udtryksformer for den internt i EU.

Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik Pedersen (Aalborg), Søren B. Andersen (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

3.1.12 SIDE 19, EFTER LINJE 73 TILFØJES:

"En politik, der ganske vist ikke bare handler om EU-systemet, men om kapitalismen og de enkelte medlemslande, der fx som Danmark, Tyskland m.fl. har støttet stramme budgetter og nedskæringspolitik, også når andre løsninger har været mulige."

Begrundelse:

EU er ikke bare et selvstændigt "monster", men de borgerlige nationalstaters forlængede arm.

Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

3.1.13 SIDE 19, EFTER LINJE 79 TILFØJES:

"Dette sker ikke uden kraftig modstand fra sociale folkelige bevægelser i det Globale Syd. For Enhedslisten er disse sociale bevægelseres kampe også vores kamp."

Begrundelse:

Det er vigtigt at tilføje, at EU's udnyttelse af udviklingslandene i det globale syd ikke sker uden modstand fra landene i det globale syd og at denne kamp også er en del af Enhedslistens kamp.

Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiksberg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn), Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

3.1.14 SIDE 19, LINJERNE 75-96 ERSTATTES AF:

Ny afsnitstekst:

"På samme måde som de enkelte stater arbejder EU også målrettet for at skaffe europæiske koncerner større markeder og mere frihed til at hente profit i resten af verden. Dermed bidrager EU-landene til at fastlåse landene i Det Globale Syd i et afhængighedsforhold til de dominerende kapitalistiske lande og til at fastholde befolkningerne i fattigdom.

EU's klimapolitik er et godt eksempel på, at kapitalens krav om øget vækst slår igennem også på de punkter, hvor EU formulerer progressive mål, dvs. ligesom i de enkelte medlemsstater. Det viser sig ikke mindst i Kommissionens "Den europæiske grønne pagt", som ikke antaster den skadelige vækststrategi, der er en grundlæggende årsag til klimakrisen og som fejlagtigt og efter et internt slagsmål betegner både naturgas og atomkraft som „grøn energi“. Selvom EU-landene har hævet målsætningerne for CO₂-reduktion, så er det utilstrækkeligt til at opfylde Paris-aftalens mål. Hertil kommer, at EU-flertallet ofte handler stik

imod målsætningerne, f.eks. gennem en voldsom øgning af investeringerne i gasprojekter og øget import af naturgas og biobrændsel, i hvert fald indtil krigen i Ukraine. Der lægges op til, at medlemslandene skal foretage meget store investeringer i energireovering m.m. Men EU's stramme budgetregler forhindrer typisk de nødvendige investeringer, ligesom medlemslandene ofte ikke har lov til at tage mere vidtgående skridt som for eks. at forbyde fossibiler, pesticider eller andre klima- og miljøskadelige stoffer. Dog viser både Corona-nedlukningerne og krigen i Ukraine, at de stramme regler også kan suspenderes eller ændres, hvis situationen tilsiger det."

Begrundelse:

Der er masser af EU-politik, der er bestemt af nationalstaterne, og hvor dynamikken i både EU-staten og de enkelte stater i øvrigt er den samme. Andre gange er der store slagsmål omkring kursen. Disse ting bør fremgå, dvs. at grundteksten beholdes, men præciseres, herunder så "EU" ændres til "EU-landene", "EU-flertallet" etc.

Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

3.1.15 FRA SIDE 19, LINJE 106 TIL SIDE 20, LINJE 8 ERSTATTES AF:

Ny afsnitstekst:

"Den internationale arbejderklassens og EU-landenes befolkningers mulighed for at få indflydelse på EU-politikken er ofte mindre end muligheden for at få politisk indflydelse i de enkelte medlemslande. Ikke desto mindre ser vi i stigende grad omridset af en fælles offentlighed på tværs, bl.a. pga. nye kommunikationsformer, idet vi har fælles globale udfordringer og fordi vi internt i EU er stillet over for de samme magthavere og kæmper imod de samme neoliberale og miljø- og klimapolitikker, der ikke er tilstrækkeligt ambitiøse og nogle gange direkte skadelige. Når kapitalen organiserer sig internationalt, må modkræfterne derfor også gøre det, så vi kan udvikle de mest effektive modsvar og presse magthaverne fra neden.

EU-systemet er i dag svært gennemskueligt og styres i høj grad af teknokrater placeret i Bruxelles, hvilket også giver lobbyister fra de store multinationale selskaber en uforholdsmæssig stor indflydelse på lovgivningen. Alligevel er EU ligesom andre politiske institutioner præget af modsætninger, vi som parti må arbejde på at udnytte til fordel for en rød og grøn politik.

I et demokrati kan befolkningen i teorien vælge en ny regering til at ændre på politikken. I praksis er der normalt en række begrænsninger, som fx når grundlove beskytter den private ejendomsret til produktionsmidlerne, og idet demokratiet ikke

1 omfatter økonomien. I EU er den grundlæggende politiske linje
2 ikke bare traktatfæstet, men fordi traktatændringer kræver
3 enstemmighed blandt alle EUs medlemslande, er det særdeles
4 vanskeligt at ændre den i social, grøn og ikke mindst socialistisk
5 retning.”

6
7 **Begrundelse:**

8 **HB-forslaget taler om folk, nationer, offentlighed og demokrati,**
9 **som om det alt sammen er givet og låst fast. I stedet skal vi**
10 **have et klarere fokus på klasser, på ansatserne til en frem-**
11 **voksende international offentlighed, og at de enkelte national-**
12 **stater også har demokratiske begrænsninger. Endelig er det lidt**
13 **absurd at konstatere, at EU-kommissionen "selv skal overholde**
14 **traktaten".**

15
16 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
17 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
18 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
19 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
20 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
21 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
22 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
23 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
24 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
25 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

26

27

28 **3.1.16 SIDE 20, LINJERNE 10-15 SLETTES:**

29

30 Linjerne slettes helt.

31

32 **Begrundelse:**

33 **Der er ikke nogen entydig "nuværende retning" og ikke en**
34 **bestemt insisteren, men til gengæld en løbende tovtækning**
35 **om alt muligt. Desuden virker det inkonsekvent, hvis vi nogle**
36 **steder (som side 19, linje 10) virker skeptiske til flertalsafstemninger,**
37 **mens andre steder (som her) virker positive. Så lad os bare**
38 **fjerne afsnittet.**

39

40 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
41 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
42 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
43 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
44 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
45 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
46 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
47 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
48 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
49 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

50

51

52 **3.1.17 SIDE 20, LINJERNE 21-24 SLETTES:**

53

54 Linjerne udgår.

55

56 **Begrundelse:**

57 **Det er lidt overdrevet og unødvendigt at skrive "spændetrøje",**
58 **navnlig da der andre steder f.eks. står "snævre rammer" etc.**

59

60

Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
(Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
(Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

61
62
63
64
65
66
67
68
69
70

71
72
73 **3.1.18 SIDE 20, LINJERNE 58-60 ERSTATTES AF:**

74

75 **Erstatningstekst:**

76 **"Enhedslisten kæmper for at trække EU's politik så langt i en rød**
77 **og grøn retning som overhovedet muligt, for at sikre maksimal**
78 **demokratisk indflydelse til befolkningerne og for et grundlæg-**
79 **gende og internationalt klasseperspektiv, der bygger enhed fra**
80 **neden på tværs af landegrænser."**

81

82 **Begrundelse:**

83 **Vores politik handler ikke alene om "den danske befolkning", men**
84 **skal have et klart klassefokus og et tværgående sigte over grænserne.**

85

86 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
87 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
88 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
89 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
90 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
91 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
92 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
93 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
94 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
95 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

96

97

98 **3.1.19 SIDE 20, LINJERNE 71-77 ERSTATTES AF:**

99

100 **"Enhedslisten vil forsvare og udvide demokratiet, så rød-grønne**
101 **interesser kan få maksimalt gennemslag. Vi mener, at beslutninger**
102 **skal træffes på de relevante niveauer, så der kan tages de nød-**
103 **vendige hensyn og sikres maksimal folkelig indflydelse – herunder i**
104 **erkendelse af, at tværgående klasseinteresser godt kan kolliderer**
105 **med både lokal- og nationalhensyn samt hensyn til særgrupper."**

106

107 **Begrundelse:**

108 **Beslutninger skal tages, hvor det giver mening politisk –**
109 **ikke bare "tæt på".**

110

111 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
112 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen (Syd-
113 havnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
114 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
115 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
116 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
117 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
118 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
119 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
120 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

3.1.20 SIDE 20, LINJERNE 79-82 ERSTATTES AF:

"På områder, hvor EU har enekompetence, stemmer Enhedslisten, for så vidt forslagene forelægges Parlamentet, for tiltag, der indeholder forbedringer af forholdene for lønmodtagerne og miljøet, og vi vil stemme imod enhver forringelse."

Begrundelse:

Hvor EU har enekompetence gælder de normale regler for lovgivning Ministerråd-Parlament ikke, men Parlamentet konsulteres. Miljøet er i øvrigt en delt kompetence, men der kan naturligvis være forhold, der berører miljøet i konkurrenceforløb (enekompetence).

Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

3.1.21 SIDE 20, LINJERNE 71-90 ERSTATTES AF:

"EU-traktatens art. 5 fastslår, at beføjelser, der ikke i medfør af traktaterne er tildelt Unionen, forbliver hos medlemsstaterne. Udøvelsen af Unionens beføjelser er endvidere underlagt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Nærhedsprincippet betyder, at Unionen på de områder, hvor den ifølge traktaterne ikke har enekompetencen, kun handler, hvis målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne. På disse områder har foranstaltninger, foretaget af nationalstaterne, udtrykkeligt præference forud for foranstaltninger, gennemført af Unionen.

I de tilfælde, hvor Unionens lovgivende organer skønner, at en påtænkt handling bedre kan gennemføres på Unionsplan, anvendes tillige proportionalitetsprincippet. Det betyder, at lovgiverne er forpligtet til ikke at søge foranstaltninger gennemført, som ikke er nødvendige, og at de har pligt til nøje at begrunde, hvorfor Unionens handling anses for nødvendig.

Proceduren herfor er udførligt beskrevet i "Protokol om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet". De nationale parlamenter og EU-parlamentet, som deltager aktivt i lovgivningsprocessen, tilser løbende og sikrer, at nærheds- og proportionalitetsprincippet overholdes i overensstemmelse med proceduren i denne protokol.

I sit parlamentariske arbejde i EU og i Folketinget overvåger Enhedslisten, at disse principper ikke misbruges til uberettiget og unødvendigt at overføre kompetence fra nationalstaterne til de centrale EU-organer.

Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik fastlægges og gennemføres af Det Europæiske Råd og Rådet, der træffer afgørelser med enstemmighed. Vedtagelse af lovgivningsmæssige retsakter er udelukket; men også her gælder loyalitetsprincippet, således at medlemsstaterne forventes aktivt og uforbeholdent at støtte Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik. Der kan således i praksis ikke opstå væsentlig divergens mellem Danmarks og Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Den demokratiske mulighed for at udøve indflydelse på Unionens, og dermed på Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik, går gennem det parlamentariske arbejde i Folketinget og dets relevante udvalg, EU-udvalget og Udenrigspolitisk Nævn. Herigennem har Enhedslisten mulighed for direkte at påvirke Danmarks repræsentanter i Det Europæiske Råd og i Rådet, Statsministeren og Udenrigsministeren og således være med til at udforme Danmarks og EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik.

På andre områder, som f. eks. sundheds- og flygtningepolitik m.v., der som udgangspunkt forvaltes af nationalstaterne, kan det forudses, at der hurtigt kan opstå situationer, hvor subsidiaritetsprincippet må tages i anvendelse, så EU-fællesskabet kan træde hjælpende til. Oplagte eksempler herpå er akutte flygtningekriser, pandemier og grænseoverskridende miljøkatastrofer."

Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

3.1.22 SIDE 20, EFTER LINJE 108 TILFØJES:

Samtidig kræver vi også, at Danmark ikke skal være fodslæbende de gange, hvor det faktisk er muligt at opnå rød-grønne forbedringer på EU-niveau.

Begrundelse:

Det er ikke længere ren højredrejet og markedsliberal lovgivning, der kommer fra EU – det er af og til også muligt at opnå forbedringer.

Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

3.1.23 SIDE 20, LINJERNE 110-116 ERSTATTES AF:

"Enhedslisten vil altid stå fast på et demokratisk mandat givet af befolkningen og kæmpe for en progressiv politik i Folketing, kommuner og regioner. Skulle en sådan politik være i konflikt med EU's traktater og direktiver, vil Enhedslisten gennem sine parlamentariske repræsentationer arbejde for den nødvendige revision af EU's lovgrundlag."

1 **Begrundelse:**

2 Loyalitetsprincippet (art 4): "Medlemsstaterne bistår Unionen i
3 gennemførelsen af dens opgaver og afholder sig fra at træffe
4 foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens
5 mål i fare." På baggrund af dette princip er den position, der
6 kommer til udtryk i HB's forslag utroværdigt og aldeles ureali-
7 stisk. En sådan position ville være en omvendt Orban og ikke
8 medføre andet end sagsanlæg ved EU-domstolen.

9
10 Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

11
12
13 **3.1.24 SIDE 20, LINJE 116:**

14
15 Følgende tilføjes i forlængelse af den eksisterende sætning:
16 „samt de områder, hvor det er muligt at opnå forbedringer.“

17
18 **Begrundelse:**

19 Det er ikke længere kun højredrejet og markedsliberal lovgiv-
20 ning, der kommer fra EU – det er af og til også muligt at opnå
21 forbedringer.

22
23 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
24 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
25 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
26 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
27 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
28 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
29 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
30 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
31 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
32 Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

33
34
35 **3.1.25 SIDE 21, EFTER LINJE 1 TILFØJES:**

36
37 "EU-reglerne er desuden ofte meget komplicerede og uklare,
38 samtidig med at alene EU-domstolen har magten til at afgøre
39 den endelige fortolkning. Det har den negative effekt, at regeringer
40 i EU-landene – i tilfælde af den mindste tvivl om den korrekte
41 fortolkning af EU-reglerne – ofte helt afholder sig fra at træffe
42 vigtige politiske beslutninger af frygt for at blive trukket for
43 EU-domstolen og idømt bøder eller erstatninger. I stedet
44 skydes forslag til hjørne med henvisning til, at det må man
45 arbejde for i EU.

46
47 Det sker også, at regeringer – herunder også den danske –
48 bruger EU-regler som et belejligt skalkeskjul for egen passivitet
49 og manglende politiske vilje, når væsentlige samfundsproblemer
50 skal løses.

51
52 I den situation er Enhedslistens svar meget klart: Danmark
53 skal i langt højere grad turde udfordre EU-retten, når den står
54 i vejen for gode forslag. Den danske regering skal ikke bare
55 være EU's forlængede arm.

56
57 Vi skal ikke opgive kampen på forhånd, men være villige til at
58 kæmpe sagerne helt til EU-domstolen om nødvendigt."

59
60

Begrundelse:

61 Det er vigtigt, at pege på, at vores kamp også handler at ud-
62 fordre EU-reglerne i højere grad end det sker i dag. Det gælder
63 både når regeringen ikke 'tør' indføre ny lovgivning af frygt for
64 at Danmark muligvis bliver dømt ved EU-domstolen – såsom
65 når den afviser et forbud mod glyfosat (RoundUp) – og når re-
66 geringen uberettiget bruger EU-reglerne som undskyldning for
67 egen passivitet.

68
69
70 Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
71 berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
72 Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

73
74
75 **3.1.26 SIDE 21, EFTER LINJE 4 TILFØJES:**

76
77 "Enhedslisten vil arbejde for en lempeligere budgetpolitik for
78 EU's medlemslande, og i sidste ende en reform eller afskaffelse
79 af Stabilitetspagten, der har gjort stor skade på velfærd, og
80 bl.a. under eurokrisen. Vi modsætter os den bureaukratisering
81 af den økonomiske politik, som gør det muligt for EU at presse
82 asociale reformer igennem, såsom forringelser af pensioner og
83 underminering af overenskomstsyste-
84 mer, ved brug af nye og stærkere sanktionsredskaber, der blev udviklet under eurokrisen.

85
86 Enhedslisten arbejder for, at Danmark forbliver uden for
87 euroen, og at det står landene uden for euroen frit for, om
88 de vil omfattes af de regler for den økonomiske politik, der
89 er udviklet under Den Økonomiske og Monetære Union."

90
91 **Begrundelse:**

92 Den Økonomiske og Monetære Union, herunder Stabilitetspag-
93 ten og de mange regler, der blev vedtaget under eurokrisen for
94 at forringe kollektive overenskomstsyste-
95 mer, pensionsordninger m.m. har gjort stor skade, ikke bare under eurokrisen, men også
96 i tiden efter. Dette område vil også i de kommende år være un-
97 der udvikling i EU – mærkeligt, hvis der ikke er plads til det i En-
98 hedslistens EU-program.

99
100 Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
101 berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
102 Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

103
104
105 **3.1.27 SIDE 21, LINJERNE 5-6 ERSTATTES AF:**

106
107 "Under EU's udvikling har de danske forbehold fra 1992
108 langsomt fået undergravet deres rationale.

109
110 Spørgsmålet om EU-statsborgerskab er uden betydning og konse-
111 kvens. Bevarelsen af kronen, både den på Amalienborg og den i
112 Nationalbanken har efterhånden kun symbolsk og nationalsenti-
113 mental betydning. På grund af tilknytningen til det indre marked
114 er Danmarks finans- og valutapolitik fuldstændig bundet fast
115 til EU's politikker og vil fortsætte med at være det. Retsforbe-
116 holdet er i stigende grad problematisk i takt med øget behov
117 for effektivt tværnationalt samarbejde om bekæmpelse af grov
118 grænseoverskridende kriminalitet."

119
120 Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

1 **3.1.28 SIDE 21, LINJE 8-10 SLETTES**

2
3 Linjerne "Vi kæmper derudover for en femte undtagelse, således
4 at vores arbejdsmarkeds- og velfærdspolitik ikke er underlagt
5 markedets tvang." slettes.

6
7 **Begrundelse:**

8 Vi skal ikke kort før en afstemning om militærforbeholdet skabe
9 forvirring om hvad undtagelser/forbehold er. De nuværende 4
10 forbehold stammer fra 1992 og kom kun til verden fordi danskerne
11 stemte nej til en ny traktat dengang og dermed stoppede hele
12 unionsprocessen.

13
14 Et af argumenterne for et nej til afstemningen d. 1. juni er, at
15 afskaffelsen af forbeholdet ikke kan gøres om. Netop i den
16 situation skal vi ikke lade som om, at nye forbehold – eller
17 genoplivning af tidligere forbehold – er en realistisk mulighed,
18 blot vi kæmper for dem.

19
20 I øvrigt er det noget rod først at tale om tre undtagelser og
21 dernæst kræve en femte undtagelse.

22
23 Stillet af: Pia Boisen (Lyngby afdeling)

24
25
26 **3.1.29 SIDE 21, LINJERNE 8-10 SLETTES:**

27
28 Ud med forslaget om en 5. undtagelse.

29
30 **Begrundelse:**

31 Det giver ikke rigtigt mening med en femte undtagelse for
32 arbejdsmarked og velfærd, hvis vi samtidig støtter kravet
33 om en social protokol.

34
35 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
36 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
37 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
38 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågården), Klaus Goldschmidt
39 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
40 saxø), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
41 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
42 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
43 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
44 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

45
46
47 **3.1.30 SIDE 21, MELLEM LINJE 10 OG**
48 **LINJE 12 INDSÆTTES:**

49
50 "EU arbejder for en social markedsøkonomi med høj konkurrence-
51 evne. Forvridning af konkurrencen er forbudt, også i form af
52 statsstøtte eller støtte som ydes i form af statsmidler i hver
53 tænkelig form (EUF art. 107). Dette generelle forbud mod
54 konkurrenceforvridning har siden Danmarks tiltræden til
55 traktaterne ligget som en bombe under det danske, offentligt
56 finansierede sundheds- og hospitalsvæsen, ældrepleje og
57 undervisnings- og uddannelsessystem.

58
59 Enhedslisten arbejder for en justering af traktaterne med
60 henblik på en præcisering af, at forbuddet mod konkurrence-

61 forvridning kun gælder for traditionelle varer produceret for
62 markedet, men ikke for kollektive velfærdsydelser, som f.eks.
63 hospitalsvæsen og sundheds- og sygepleje, ældrepleje, børne-
64 pasning og børnepleje, skolevæsen og uddannelsesvæsen.

65
66 Enhedslisten går ind for bevarelse af Regionerne, som det mest
67 effektive værn mod privatiseringer og garant for opretholdelse
68 af det offentlige ejerskab af hospitalsvæsenet."

69
70 **Begrundelse:**

71 Problemet med konkurrenceforvridningsforbuddet, som hidtil
72 har været totalt overset og fraværende i den politiske debat,
73 bør tages med i programmet og rejses af Enhedslistens parla-
74 mentariske repræsentanter, da det kan få katastrofale conse-
75 kvenser for opretholdelsen af det danske kollektive velfærdssystem.

76
77 Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

78
79
80 **3.1.31 SIDE 21, LINJERNE 36-39 ERSTATTES AF:**

81
82 "Vi vil et samarbejde, hvor oparbejdede rettigheder og
83 begrænsninger på kapitalen respekteres, og hvor det altid er
84 muligt for medlemslande at gå foran med bedre beskyttelse
85 af lønmodtager- og forbrugerrettigheder, klima, miljø og natur."

86
87 **Begrundelse:**

88 Respekt for et arbejdsmarkeds- og velfærdssystem må
89 afhænge af indholdet. Ikke, at det bare er nationalt.

90
91 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
92 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
93 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
94 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågården), Klaus Goldschmidt
95 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
96 saxø), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
97 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
98 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
99 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
100 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

101
102
103 **3.1.32 SIDE 21, LINJE 53:**

104
105 "...for et traktatgrundlag, der..."

106 ændres til:

107 "...for et europæisk samarbejde, der..."

108
109 **Begrundelse:**

110 Bl.a. i afsnittet "EN UDEMOKRATISK STRUKTUR" er der gjort fint rede
111 for, at progressive traktatændringer er tilnærmelsesvis utopiske.
112 Derfor kan vi selvfølgelig godt arbejde sammen med andre
113 kræfter om at kræve sådanne – men formuleringen af vores
114 eget perspektiv for et helt anderledes samarbejde må være
115 bredere end og ikke hænges op på traktatændringer. Det må
116 for eksempel også kunne rumme den mulighed, at EU går i op-
117 løsning eller nedlægges – og erstattes af en helt ny samarbejds-
118 konstruktion.

119
120 Stillet af: Falle Hjorth (Vordingborg)

1 **3.1.33 SIDE 21, LINJE 58 TILFØJES:**

2
3 "Derfor arbejder vi for at styrke røde og grønne kræfter i Europa
4 og i verden, og for at styrke samarbejdet imellem disse kræfter.
5 En bedre og stærkere organisering og koordination af fælles
6 krav på tværs af grænser vil stille venstrefløjen og progressive
7 bevægelser stærkere i kampen imod de store virksomheders
8 magt. Vores håb og ønske er at skabe en situation, hvor et solidt
9 sammenhold mellem stærke røde og grønne bevægelser i hele
10 Europa på én gang nedlægger EU i sin nuværende form og samtidig
11 etablerer et nyt, solidarisk, internationalistisk samarbejde.
12

13 Desværre må vi erkende, at det er mere sandsynligt, at den
14 politiske udvikling i de enkelte EU-lande ikke sker fuldstændigt
15 synkront i alle lande på én gang. Det betyder at Danmark, såvel
16 som alle andre EU-lande, for eksempel kan komme i en situation,
17 som vi så det i Grækenland, hvor befolkningens krav om røde
18 og grønne fremskridt, eller blot forsvar for eksisterende velfærds-
19 rettigheder, kommer på kollisionskurs med EU, og hvor en ud-
20 meldelse kan blive et nødvendigt og rigtigt skridt.
21

22 At udtræde af EU betyder ikke, at vi udtræder af verden. Vi kan
23 og vil stadig arbejde for at opbygge samarbejder på tværs af
24 grænser, baseret på solidariske og demokratiske principper.
25 Men en udtræden vil – særligt hvis det sker på baggrund af krav
26 om en rød-grøn politik – kunne give et demokratisk frirum fra EU's
27 nyliberalisme. Og det vil også kunne inspirere befolkninger i andre
28 EU-lande til at vende EU ryggen på et progressivt grundlag."
29

30 **Begrundelse:**

- 31 Det bliver med denne tilføjelse (der i høj grad er tekst lånt fra
32 forslag 5.3) understreget:
- 33 · At Enhedslisten som et internationalistisk parti opfatter styrket
34 organisering og koordination af krav og bevægelser på tværs
35 af grænserne som en meget vigtig opgave.
  - 36 · At vores mål ikke er et Danmark uden for EU, men et Europa
37 uden EU – og et nyt internationalt samarbejde på et helt
38 anderledes grundlag, som Danmark selvfølgelig er med i.
  - 39 · Men at et eller flere landes brud med EU meget vel kan være
40 et nødvendigt skridt i kampen for dette – jf. de følgende afsnit.

41
42 Stillet af: Falle Hjorth (Vordingborg)
43
44

45 **3.1.34 SIDE 22, I LINJE 10 (FORSLAG 6.A) TILFØJES:**

46
47 „og med de tilsvarende institutioner i enkeltlandene,
48 herunder f.eks. den danske grundlovs bestemmelser om
49 privat ejendomsret m.v. „

50
51 **Begrundelse:**

52 **Socialisme kræver ikke alene et opgør med EU, men også med
53 de kapitalistiske enkeltstater.**

54 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
55 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
56 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
57 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
58 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
59 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
60 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik

Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
(Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

61
62
63
64
65
66 **3.1.35 SIDE 22, I LINJE 16:**

67
68 Indsæt "formelt" før "være lukket".

69
70 **Begrundelse:**

71 Det bør præciseres, at vejen alene er formelt lukket, idet der i
72 EU langt fra altid er 1-1-sammenhæng mellem formaliteter og
73 realiteter. Om EU-reglerne tolkes fundamentalistisk eller ej, er
74 påvirkeligt af de politiske styrkeforhold.
75

76 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
77 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
78 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
79 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
80 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
81 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
82 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
83 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
84 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
85 Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)
86
87

88 **3.1.36 SIDE 22, LINJERNE 21-48 ERSTATTES AF:**

89
90 Udmeldelse er ikke et mål i sig selv. En udmeldelse kan være et
91 offensivt middel til at gennemføre grundlæggende forandringer,
92 som EU står i vejen for. Det kan også være et nødvendigt selv-
93 forsvar mod yderligere angreb på arbejderrettigheder, velfærd,
94 demokrati og miljø.
95

96 Spørgsmålet er, om det i fremtiden vil være mest realistisk at
97 opnå forandringer via enkeltlande, der melder sig ud, eller i
98 kraft af sociale kampe og bevægelser på tværs af EU. Aktuelt
99 hælder vi til det sidste.
100

101 **Begrundelse:**

102 Udmeldelse skal nedtones, men beholdes som mulighed. Og
103 så skal vi ikke kun tænke i afskærmning af Danmark, men i
104 international antikapitalisme.
105

106 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
107 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
108 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
109 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
110 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
111 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
112 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
113 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
114 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
115 Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)
116
117
118
119
120

1
2 **3.1.37 SIDE 22, LINJERNE 54-57 SLETTES:**
3
4 Afsnittet slettes.
5
6 **Begrundelse:**
7 **Dårligt og unødvendigt eksempel med dieselmotorer.**
8
9 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
10 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
11 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
12 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
13 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
14 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
15 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
16 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
17 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
18 Syplli Enrum (Faaborg-Midtfyn)
19
20
21 **3.1.38 SIDE 22, LINJE 61:**
22
23 "Reelt" ændres til "formelt".
24
25 **Begrundelse:**
26 **Der er i EU langt fra altid 1-1-sammenhæng mellem formaliteter**
27 **og realiteter. Om EU-reglerne tolkes fundamentalistisk eller ej, er**
28 **påvirkeligt af de politiske styrkeforhold. Når det er sagt, vil kapitalen**
29 **selvsagt med alle midler modarbejde ethvert tiltag til socialisme,**
30 **med eller uden EU.**
31
32 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
33 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
34 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
35 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
36 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
37 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
38 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
39 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
40 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
41 Syplli Enrum (Faaborg-Midtfyn)
42
43
44 **3.1.39 SIDE 22, EFTER LINJE 64 TILFØJES:**
45
46 "Omvendt gælder det samme også i flere medlemslande,
47 idet der f.eks. er grundlovssikret beskyttelse af den private
48 ejendomsret til produktionsmidlerne m.v."
49
50 **Begrundelse:**
51 **Ingen grund til at skønsmale enkeltstaterne.**
52
53 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
54 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
55 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
56 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
57 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
58 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
59 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
60 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen

(Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke 61
Syplli Enrum (Faaborg-Midtfyn) 62
63
64
65 **3.1.40 SIDE 22, LINJERNE 81-85 SLETTES:**
66
67 Afsnittet slettes.
68
69 **Begrundelse:**
70 **Vores perspektiv handler ikke kun om at afskærme Danmark**
71 **og "den danske befolkning", men om at bane vej for socialisme,**
72 **demokrati osv. på tværs af grænser.**
73
74 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
75 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
76 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
77 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
78 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
79 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
80 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
81 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
82 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
83 Syplli Enrum (Faaborg-Midtfyn) 84
85
86 **3.1.41 SIDE 22, LINJERNE 112-115:**
87
88 „Krige og konflikter“ føjes til listen over udfordringer, så sætningen
89 kommer til at lyde: „Selv det bedste og bredeste europæiske
90 samarbejde vil ikke ved egen kraft kunne løse de store ud-
91 fordringer vi står over for på verdensplan med klimakrise,
92 krige og konflikter, flygtninge- og migrationskrise, fattigdom,
93 hungersnød og voksende ulighed.“
94
95 **Begrundelse:**
96 **Det ville være pinligt at ende med et program, der nævner**
97 **flygtninge som et problem, men ikke krigene som skaber dem.**
98
99 Stillet af: Nina Ericsson (Nordvest) 100
101
102 **3.1.42 SIDE 22, LINJE 119:**
103
104 Side 22 linje 119 "Derfor indsnævrer..." erstattes med "Og derfor
105 indsnævrer..."
106
107 Side 22 linje 119 efter "alle verdens folk." tilføjes
108
109 "Derfor afviser Enhedslisten også den euro-nationalisme, som
110 ofte er forklædt som internationalisme. Det er ikke europæisk,
111 men international solidaritet, der udgør venstrefløjens DNA.
112 Som andre supermagter varetager EU og dets medlemslande
113 først og fremmest sine egne interesser. EU primære interesse i
114 omverden er derfor den geografiske udvidelse af europæisk
115 kapital. Det gælder bl.a., når EU påtvinger udviklingslandene
116 handelsaftaler, som kun gavner EU's multinationale selskaber.
117 Når EU dumper subsidierede landbrugsprodukter på tredjelandes
118 markeder med lokal fattigdom til følge. Og når EU indgår fiskeri-
119 aftaler med despotiske regimer, så europæiske fiskerflåder kan
120 gå på rov i de afrikanske farvande. At EU skulle være udtryk for

1 internationalisme falder imidlertid også til jorden i lyset af
2 hvordan EU bidrager til opbygningen af grænsehegn og mure
3 rundt om Europa for at holde flygtninge ude. EU udgør dermed
4 ikke nogen modsætning til nationalismen, men erstatter blot
5 denne med en regional stormagtsdrøm med den europæiske
6 storkapitals interesser i centrum, Euro-nationalismen. Derfor
7 må venstrefløjen som internationalister naturligvis stille sig
8 kritisk over for EU.

9

10 **Begrundelse:**

11 Der mangler et afsnit, som beskriver EU's globale rolle, herunder
12 overfor udviklingslandene og det globale syd. Det er samtidig
13 vigtigt at påpege, at opbygningen af EU som regional stormagt
14 ikke er noget alternativ til nationalisme, det er blot nationalisme
15 ophøjet på et regionalt plan.

16

17 Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
18 berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
19 Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

20

21

22 **3.1.43 FRA SIDE 22, LINJE 118 TIL SIDE 23,
23 LINJE 2 ERSTATTES AF:**

24

25 **Ny tekst:**

26 "Det kræver internationale løsninger, og internationalt sam-
27 arbejde mellem alle verdens folk. Dvs. både i Norden, i Europa,
28 og på kryds og tværs af lande, hvor befolkningerne er stillet
29 over for tilsvarende udfordringer. Men først og fremmest er
30 udfordringen kapitalismen, og i Enhedslisten er vores mål helt
31 klart at styrke den internationale solidaritet og de folkelige
32 bevægelser, der kæmper for demokrati, klimaet og for en
33 socialt retfærdig fordeling på verdensplan. Internationalt sam-
34 arbejde kan aldrig kun være forbeholdt regeringer og stater."

35

36 **Begrundelse:**

37 Internationalt samarbejde kan aldrig kun være forbeholdt
38 regeringer og stater.

39

40 Stillet af: Bjarke Friborg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
41 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
42 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
43 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
44 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
45 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
46 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
47 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
48 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
49 Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

50

51

52 **3.1.44 SIDE 23, LINJERNE 29-32 ERSTATTES AF:**

53

54 "Arbejderbevægelsen og venstrefløjen har altid stået i spidsen
55 for international solidaritet og for at ikke lade os begrænse af
56 statsgrænser. I den rådende globale økonomi er vi endnu mere
57 forbundet end tidligere. Derfor er det afgørende systematisk at
58 tænke og handle internationalt."

59

60

Begrundelse:

Hvert land er ikke isolerede øer - vi påvirker hinanden direkte.

63

64 Stillet af: Bjarke Friborg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
65 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
66 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
67 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
68 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
69 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
70 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
71 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
72 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
73 Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

74

75

3.1.45 KAN SÆTTES IND HVOR DET PASSER

76

77

"Enhedslistens folketingsmedlemmer forpligter sig til altid at
78 stemme imod en fortsættelse af budgetloven ved de årlige
79 genbehandlinger af budgetloven. Forud for enhver genbehandling
80 af budgetloven i folketinget stiller Enhedslistens folketings-
81 gruppe altid et forslag om, at finanspagtens danske udgave
82 'budgetloven' afskaffes."

83

84

Begrundelse:

85 Det synes som om at ingen af udkastene har husket dette
86 vigtige punkt.

87

88

Budgetloven fastholder den danske stat, regioner og kommuner
89 i et økonomisk jerngreb, der bl.a. betyder at nødvendige inve-
90 steringer, herunder lån, og tilmed opsparinger forhindres, til
91 skade for langsigtede investeringer i velfærd, beskæftigelses-
92 fremme og klimaindsats

93

94

95 Stillet af: Allan Krautwald, Per Kristensen, Jan Olesen, Gert Møller,
96 Hermand Pedersen, Alvin Mosegaard Jensen, Jette Kromann

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

3.2 ALTERNATIVT HOVEDFORSLAG: ENHEDSLISTENS DELPROGRAM FOR EU

Verden står over for enorme problemer som klimaforandringer, artdød, ekstrem social ulighed samt truende og potentielt ødelæggende militære konflikter. Techgiganter og transnational finanskapital holder den internationale økonomi i et jerngreb, mens arbejderbevægelsen og venstrefløjen er svækket. Det er på tide med en modoffensiv, hvor vi som socialister igen går målrettet efter grundlæggende systemforandring og grænseoverskridende solidaritet. I denne kamp er vi som socialister i Danmark nødt til at gå efter et opgør på EU-niveau, der i dag er den afgørende ramme for både dansk og europæisk kapitalisme. National enegang er langt hen ad vejen en illusion, og som et socialistisk parti må Enhedslisten systematisk tænke i internationale kampagner og solidaritet mellem lønarbejdere, sociale bevægelser samt marginaliserede på tværs af landegrænser.

EU eller den Europæiske Union (EU) er i høj grad formet af de europæiske kapitalinteresser, men er samtidig også endnu en kampplads, hvor forskellige interesser brydes og kan påvirke retningen. På den ene side er EU kimen til et euro-nationalistisk imperium, men på den anden side samtidig til et multinationalt og grænseoverskridende demokrati. Det er disse modsætninger som vores politik skal udfolde sig inden for. Som i de enkelte lande er det den politiske kamp og de sociale bevægelser, der kan være med til at tippe balancen – også selv om de formelle organer er mangelfulde, og selv om et fuldt demokrati vil kræve en radikal demokratisering af økonomien og erhvervslivet.

Med dette delprogram vil vi i Enhedslisten se på EUs udvikling fra starten og frem til i dag, og dertil angive en række konkrete kampområder, som vi som parti aktivt bør gå ind i sammen med venstrefløjen og modkræfterne i det øvrige EU for at opnå progressive forandringer.

EU FØR OG NU

Det europæiske samarbejde, som vi kender det, blev i høj grad skabt som ramme for europæisk kapital i form af et fælles marked med ensartede standarder og krav uden indre toldmure samt ophævelse af barriererne for direkte investeringer og finansielle kapitalbevægelser. Ydre toldmure er stærkt reducerede gennem bilaterale eller regionale aftaler og generelt af verdenshandelsorganisationen WTOs regelsæt. Samtidig har det været et mål at forhindre nye krige internt i Vesteuropa, dvs. underordnet NATO og stillet over for Sovjetunionen, efter hvis opløsning en række øst- og centraleuropæiske lande er blevet optaget i EU.

Konkret bygger EU på de såkaldte fire friheder: Fri bevægelse for varer, tjenesteydelser, kapital og arbejdskraft over grænserne mellem medlemslandene. De fire friheder er gennemført løbende gennem EUs udvikling – ofte gennem fjernelse af regler, men også gennem nye fælles regler og standarder. Efterhånden er der tilføjet nye politikområder, og EU har udviklet sig som den politiske overbygning til EUs indre marked og til de enkelte nationalstater, herunder med fælles grænsekontrol af EUs ydre grænser, en høj

grad af fælles udenrigspolitik m.v. Budgetmæssigt har landbrugsstøtte oprindeligt fyldt ekstremt meget i EU-budgettet, og så sent som i 2016 var det 36% af de samlede midler til udbetaling. Ikke desto mindre er hovedfokus klart skiftet til nye områder som regional udvikling, infrastruktur, forskningssamarbejde, uddannelse samt støtte til kultur, film m.v. Med vedtagelsen af Genopretningspakken ("NextGenerationEU") fra 2021 og åbningen for fælles låntagning er landbrug reduceret til 19% af det samlede budget, mens 50% er øremærket til klimatiltag og digitalisering. Ganske vist er grundambitionen at styrke EUs konkurrenceevne, og der er bureaukrati, fare for korruption, forestillinger om grøn kapitalisme etc., men der er også tale om midler og ordninger, som f.eks. regioner, lokale institutioner, borgergrupper og studerende på tværs af EU klart kan bruge til deres fordel – også i de fattigere områder af unionen.

Selv om de fire friheder således stadig ligger til grund, er dagens EU ikke det samme som det oprindelige og begrænsede EF, Danmark blev en del af fra 1973. En række traktater har ændret samarbejdet og udvidet antallet af medlemslande betragteligt, så det i dag dækker det meste af Europa, udgør et omfattende fælles handelsområde og en sammenhængende økonomi, der er det mest omfattende samarbejde på tværs af landegrænser, der findes på kloden.

På én og samme tid har EU ført til regional udvikling og afvikling, hvor fattigere egne har kunnet få gavn af støtteordninger, men hvor de samtidig er blevet udsat for en hårdere konkurrence og ny skævvridning. På tilsvarende vis har EU medvirket til jobskabelse, men også traditionelt favoriseret arbejdsgiveres interesser på bekostning af lønarbejdere. Fælles regler og standarder har i flere lande og på flere områder betydet et løft, f.eks. på miljøområdet, men på andre områder forhindret, at enkeltlande som Danmark har kunnet gå foran. Omvendt er danske regeringer langt fra altid progressive. Navnlig siden 2001 har skiftende danske regeringer ofte ligget til højre i EU-landskabet og bl.a. været præget af nøl på klima- og miljøområdet, en stram udlændinge- og flygtningepolitik samt en finanspolitisk sparelinje. Derudover har Danmark forsvaret en vidtgående masseovervågning i form af privatlivsstridig logning af teledata, der flere gange er blevet underkendt i EU-systemet.

EN POLITISK KAMPPLADS

EU er en toptung organisation med en kompleks dynamik mellem Det Europæiske Råd (regeringschefer), Ministerrådet, EU-kommissionen, EU-parlamentet og EU-domstolen. Konkret fordi EU primært er et samarbejde mellem borgerlig-demokratiske nationalstater – repræsenteret ved Det Europæiske Råd, Ministerrådet og deres fagministre – men som omvendt har et med- og modspil fra EU-kommissionen, til en vis grad fra EU-parlamentet og ultimativt fra EU-domstolen.

I den gældende konstruktion er der kun meget lidt plads til folkeligt initiativ eller kontrol og desto mere rum for pengestærke lobbyinteresser og et egenrådigt bureaukrati:

- Selv om EU-parlamentet f.eks. er det eneste EU-organ, der direkte er valgt af befolkningerne, har det ikke ret til at foreslå lovgivning.

- 1 • Selv om det er muligt at stille EU-borgerforslag, er der ingen
2 automatik i, at de faktisk skal fremsættes, når der bliver
3 indsamlet nok underskrifter – konkret en million fra mindst
4 syv forskellige EU-lande.
5
- 6 • Det kræver enstemmighed fra samtlige medlemslandes
7 regeringer, hvis de nuværende EU-traktater skal ændres,
8 mens befolkningernes accept ikke har en tilsvarende sikring.
9
- 10 • EU-domstolen har vidtgående beføjelser til at tolke og også
11 udvide EUs retsgrundlag, dvs. en uforholdsmæssig stor magt til
12 et organ, hvis legitimitet føles fjern, men som ikke desto
13 mindre agerer både egenrådigt og aktivistisk. Nærmere
14 bestemt har domstolens domme ofte været problematiske,
15 når fokus har været på striks overholdelse af de fire friheders
16 forrang. Efter at borgerrettigheder blev en del af traktatgrund-
17 laget fra 2009, er der imidlertid kommet grundlag for en ny
18 form for afgørelser. Senest illustreret ved domstolens holdning
19 til Polen og Ungarns brud på retsstatsprincipper, der gør det
20 muligt fremover at tilbageholde EU-støttemidler, hvis
21 retssikkerheden brydes.
22
- 23 De konkrete politikker, der gennemføres i EU, er således langt
24 fra givne eller fuldt ud til at forudse. De afhænger af politiske
25 styrkeforhold, de forskellige (og ofte modsatrettede) interesser
26 blandt forskellige dele af kapitalen, forskellige lande og regeringers
27 politikker og ikke mindst de aktuelle styrkeforhold i kampen
28 mellem forskellige økonomiske og sociale kræfter – klassekampen.
29 Det kan bl.a. ses ved den meget forskellige økonomiske politik,
30 som EU har besluttet i kølvandet på henholdsvis finanskrisen i
31 2008 og corona-krisen i 2020. Efter at finanskrisen førte til en
32 statsgældskrise i det sydlige Europa, var svaret besparelser og
33 fattiggørelse af befolkningerne. I kølvandet på corona-krisen har
34 svaret været investeringer og hjælp til de mest nødstedte områder
35 i EU. Dette gør langt fra EU venstreorienteret, men det viser, at EU
36 på trods af alvorlige mangler er en politisk kamplads, der kan
37 påvirkes.
38
39
- 40 **AKTUELLE KAMPOMRÅDER**
- 41 For EL er det en vigtig opgave at sikre et nærhedsprincip, hvor
42 beslutninger tages så tæt på den enkelte som muligt, herunder
43 at økonomien og erhvervslivet demokratiseres. Samtidig er der et
44 brændende behov for større internationalt samarbejde og
45 gensidigt forpligtende aftaler omkring spørgsmål som klima,
46 pandemibekæmpelse, skattely, flygtninge, ulighed etc. Dette
47 kræver både en stærk og global græsrodsmobilisering samt
48 institutioner, hvor de grænseoverskridende spørgsmål kan tages
49 op og behandles.
50
- 51 Som venstrefløj har vi et helt særligt ansvar for at diskutere,
52 mobilisere og handle på tværs af landegrænser. Vi skal systematisk
53 arbejde sammen med progressive og modkræfter i andre lande
54 om spørgsmål af fælles interesse og for at presse ændringer
55 igennem. Indenfor netop EU drejer det sig især om de følgende
56 områder:
- 57 • Kamp for et socialistisk Europa, hvor det indre marked og
58 kapitalens magt erstattes med en demokratisk regulering af
59 økonomien, der grundlæggende respekterer klodens kapacitet
60 og bæreevne. At gå national enegang, når økonomierne
hænger sammen, og de planetære grænser overskrides, giver
her langt fra mening. Samtidig kræver et opgør, at befolk-
ningerne ikke bliver spillet ud imod hinanden efter nationalitet,
men at det store befolkningsflertal af lønmodtagere på tværs
af EU går sammen ud fra klasseinteresser om en radikal
demokratisering over grænserne. Skal vi på venstrefløjen
overvinde vores nuværende svækkelse, kræver det netop et
større projekt, der rækker ud over det bestående og som
samtidig kæmper for konkrete forandringer.
70
- På kort sigt er der flere vigtige kampe, som venstrefløjen
i EU aktivt skal engagere sig i:
- Grøn omstilling af budgetter og indsatser, og herunder
omlægning af landbrugspolitikken, der stadig udgør 31% af EUs
budget for 2021-2027. På trods af enkelte gode takter bl.a. i EUs
"Fit for 55"-pakke, grønne krav i genopretningsfonden efter
corona m.v., tages der stadig helt urimelige hensyn til
forurenende industrier og traditionelt landbrug. Den grønne
støtte går i øvrigt i for høj grad til store virksomheder.
80
- En social protokol til EUs traktater, hvor faglige rettigheder til
lønarbejdere skal sikres mod ubøjelige fortolkninger af det
indre markeds fire 'friheder'. Gennemgående skal vi kæmpe for
retten til, at landene skal kunne indføre højere sociale – samt
mere grønne – standarder end EU som helhed.
86
- Social omstilling fra offentlig sparepolitik til en progressiv
finanspolitik, der investerer i velfærd og uddannelse, mod-
arbejder ulighed og som agerer offensivt for at stimulere
bæredygtig jobskabelse. Stabilitets- og Vækstpagten og
Finanspagtens budget- og gældsregler må ophæves eller
ændres, så landene ikke igen risikerer en kvælning som under
finanskrisen, hvor EUs strammerkurs gik ekstremt hårdt ud
over navnlig Sydeuropa. Modstand må også rettes mod den
danske regerings deltagelse i 'sparebanden'.
96
- Dannelse af et fælles europæisk toget, der gør togrejser i
Europa til et realistisk alternativ til fly. Både infrastrukturen og
driften af de europæiske tog er fragmenteret, billetkøb på
tværs af de forskellige selskaber yderst vanskelig og ansvar for
godtgørelse ved aflysninger og forsinkelser en jungle. Rejsetiden
er for lang og foregår primært i dagtimerne og prisen for høj.
Venstrefløjen i EU skal her bidrage med konkrete løsninger på,
hvordan vi i fremtiden kan rejse gennem Europa med nattoget
og hurtigtog, uden at private selskaber skal skabe store profitter
på det, og hvor mennesker med færre midler også har mulig-
hed for at rejse ud i Europa uden at skade klimaet.
108
- Samarbejde på EU-niveau om forebyggelse og bekæmpelse
af pandemier, herunder både i forhold til smitteopsporing,
dokumentation og erfaringsdeling, men også i høj grad om
værnemidler samt vaccineudvikling, indkøb og udrulning af
vacciner. Lokal forankring er afgørende, men også at de grænse-
overskridende udfordringer løses på rette niveau, og at der
sikres en solidarisk fordeling ikke blot EU-internt, men globalt:
Ingen er sikret, før alle er sikret.
117
- Digital sikkerhed og sikring af borgernes ret til privatliv og
beskyttelse mod overvågning: EUs databeskyttelsesforordning
(GDPR) er et vigtigt skridt i retning af at sikre beskyttelse af
120

1 persondata. Men det er langt fra nok. Der er behov for et
2 markant opgør med techgiganternes indsamling af data samt
3 monopollignende magt, og her skal EU være en afgørende
4 faktor. EU skal presses til, at alle aspekter kommer med –
5 techgiganternes forretningsmodel, brug af algoritmer, ansvar
6 for misbrug, fake news osv.

7
8 • Mod nationalkonservatisme og det ekstreme højre, som har
9 vundet frem i kølvandet på den neoliberale bølge. Når EU presser
10 nedskæringer igennem og bygger mure mod omverdenen, er
11 det i praksis en opmuntring af den yderste højrefløj. Samtidig
12 har både EU-systemet og EUs regeringer i årevis de facto
13 accepteret angrebene på demokratiet og de sociale rettig-
14 heder i lande som Ungarn og Polen, mens højrefløjen også har
15 vundet frem i andre nye lande som Slovenien og Tjekkiet og
16 står stærkt i gamle medlemslande som Frankrig og Italien.
17 Dette er en udvikling, som kun en stærk venstrefløjsmobilisering
18 kan være med til at løse – med fokus på et grænseover-
19 skridende forsvar for netop sociale og demokratiske
20 rettigheder, ytringsfrihed, mindretalsbeskyttelse m.v. imod
21 den indadskuende og ekstreme nationalisme.

22
23 • Skattemæssig omstilling, hvor EU-lovgivning kan bruges overfor
24 de store selskaber. Der er bl.a. brug for en minimumssats for
25 selskabsbeskatning, for bedre fordeling af skatteprovenuet
26 samt effektiv kamp mod skattely. Det første er i princippet
27 vedtaget af over 130 lande på OECD- initiativ. Der bør også
28 indføres en finansskat samt f.eks. minimumssatser for CO2-
29 afgifter (som Danmark jo ikke har gennemført endnu). Mange
30 af disse krav kan samle stor opbakning blandt EUs befolkninger,
31 fordi flere og flere erkender, at uligheden er vokset til et farligt
32 niveau, der ikke alene er uretfærdigt, men som også kan
33 udnyttes af populistiske højrekrafter til at underminere
34 demokratiet.

35
36 • Bedre kontrol med EU-midlernes anvendelse. I en række lande
37 har magthaverne, rige kapitalister, mafiosoer etc. kunnet
38 berige sig via korrupsion med EU-støttemidler. Det er utåleligt
39 og langt mere må gøres for at stoppe det. Især hvis det lykkes
40 at få gennemført et højere niveau for investeringer i klima,
41 energi, miljø, uddannelse, kollektiv trafik mv. i perioden efter
42 de nuværende hjælpepakker.

43
44 • Forpligtende flygtningekvoter i alle EU-lande, sikring af de
45 asylansøgendes sikkerhed, sundhed og leveforhold samt
46 sikring mod tilbagesendelse til usikre oprindelseslande for
47 afviste. Der er altid sager, hvor man kan diskutere, om
48 EU-domstolen og den Europæiske Menneskerettighedsdomstol
49 (ikke en EU-institution, men hvis afgørelser respekteres af EU)
50 har haft en heldig hånd. Men det bliver ikke på den danske
51 regerings initiativ, at der bliver indført bedre rettigheder for
52 flygtninge i nød. EUs udviklingspolitik skal i øvrigt være med til
53 at tackle de grundproblemer, der har ledt og fortsat leder til
54 massemigration samt hjælpe til reel udvikling.

55
56 • Mod militarisering og oprustning: EU har traditionelt ikke været
57 et militært samarbejde, men dette har ændret sig i takt med
58 integrationen. Militarisering af EUs grænseagentur Frontex,
59 koordinering af indsatser for at beskytte adgang til olie- og
60 gasforsyninger samt støtte til forskning i nye våbenteknologier

er blandt eksemplerne, der peger i den forkerte retning. Dette
er særdeles farligt, og en samlet venstrefløj må i stedet
arbejde for nedrustning og for at koncentrere offentlige midler
om velfærd, klima, miljø, sundhed og uddannelse. Vores fremtid
sikres ikke gennem oprustning, men gennem afspænding.

• Ændring af EUs opbygning med krav om radikal transparens,
demokratisering og afbureaukratisering. EU-domstolens magt
skal begrænses og afklares, mens EU-parlamentet skal have
ret til at stille forslag om lovgivning. Tiltag i retning af en
grænseoverskridende offentlighed skal opmuntres, herunder
at det skal være muligt at stille forpligtende EU-borgerforslag.

• Brede inddragelse af borgerne omkring udviklingen af den
officielle danske EU-politik, som regeringen fremfører i rådene
og over for kommissionen. EL må være på forkant i stedet for
på bagkant af problematikkerne. Forståelsespapirets løfte om
en ny Europa-politisk aftale skal indfries.

FOR ET OPGØR PÅ EU-NIVEAU

Venstrefløjen i Danmark har altid og med rette kæmpet imod de
negative sider af EU, herunder navnlig en rigid fortolkning af EUs
indre marked, privatiseringspres, stram finanspolitik, militarisering
af de fælles ydre grænser og oprustning m.v. I dag er vi imidlertid
i en ny situation, hvor integrationen er gået så langt, at et krav
om dansk udmeldelse i praksis vil være meningsløs og formentlig
direkte skadelig. Erfaringen fra Brexit har i hvert fald vist, at en
udmeldelse langt fra er enkel og på ingen måde en garanti for en
progressiv politik. Under alle omstændigheder er det afgørende
med klare socialistiske svar, der både tager afstand fra de
højrenationale og som samtidig erkender, at EU-systemet af
mange kan opleves som noget fjernt. Der er intet, der tyder på,
at det vil være nemt at opnå ændringer inden for EU – men
heller ikke på, at det vil være lettere i et kapitalistisk Danmark
uden for EU. Hvad der er muligt at opnå i form af nærhed, fælles
sprog etc., vil i praksis bare opvejes af, at de reelle afgørelser
træffes i EU-systemet. Så hvis både Danmark og verden skal
ændres, må opgøret også tages på EU-niveau.

At droppe kravet om udmeldelse betyder på ingen måde en
accept af dagens EU og en naiv tro på EU-reformisme. Vi kan
heller ikke udelukke, at en udmeldelse eller andre former for
opbrud sammen med andre kan blive aktuelt i det øjeblik, EU
måtte stille sig på tværs af brede folkelige krav om en progressiv
rød-grøn politik i en række EU-lande. Men i dag er situationen, at
EU ligesom de enkelte medlemslande er en arena, hvor der er
politisk kamp om retningen. Denne retning skal vi påvirke
sammen med ligesindede partier, organisationer og bevægelser
både inden for og uden for EU, hvor vi på tværs af grænserne
rejser fælles kamp fra neden mod kapitalismens indbyggede
tendens til udbytning af mennesker og natur.

Stillet af: Anders Kirkegaard Brandt (Sønderborg), Annie Hagel
(Gribskov), Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Dirk
Mueller (Nordfyn), Erik Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus V),
Ide Riis-Hansen (Amager V), Ingward Carstensen (Vejle), Jan Hyldig
(Århus Ø), Jens Christy (Helsingør), Jøppe Lykke Rohde (Indre Nørrebro),
Jesper Mührmann-Lund (Horsens), John Andersen (Sydhavnen), Jørgen

1 Bengtsson (Egedal), Jørgen Lenger (Valby), Karen Helveg Petersen (Ydre
2 Nørrebro), Keld Albrechtsen (Århus V), Kim Benzon Knudsen (Blågården),
3 Kim Petersen (Aarhus Ø), Kurt Hansen (Valby), Kurt Simonsen (Syddjurs),
4 Lars Bohn (Vesterbro), Lars K. Christiansen (Gladsaxe), Mads Phillipsen
5 (Fredensborg), Magnus Pharao Hansen (Sorø), Maja Albrechtsen (Århus
6 N), Marianne Mose (Tønder), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel
7 Warming (Sydhavnen), Momo-Michael Ask Bøgh-Salo (Odense), Morten
8 Dahl (Århus V), Ole Davidsen (Skanderborg), Otto Barner (Horsens),
9 Peder Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Peter Mikael Jensen
10 (Vejen), Pia Thorsen (Thy-Mors), Poul Erik Pedersen (Aalborg), Reinout
11 Bosch (Vanløse), Søren Brunsholt Andersen (Aalborg), Telse Hübertz
12 (Maribo), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Halsnæs), Vibeke Sypli
13 Enrum (Faaborg-Midtfyn), Victoria Bøgh Salo (Odense).

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 3.2

3.2.1 SIDE 34, LINJERNE 25-27 SLETTES:

23 Linjen "På den ene side er EU kimen til et euro-nationalistisk
24 imperium, men er samtidig til et multinationalt og grænseover-
25 skridende demokrati."

Begrundelse:

28 Mange borgers erfaring med EUs demokrati er af en sådan art,
29 at sætningen nemt misforstås derhen at EU kan reformeres gen-
30 nem en gradvis proces.

32 Stillet af: Leif Mikkelsen (Amager Øst)

3.2.2 SIDE 35, LINJERNE 87-95:

37 „Stabilitets- og vækstpakken og Finanspagtens budget- og
38 gældsregler må ophæves." bevares. Den øvrige tekst i pinden
39 slettes.

Begrundelse:

42 Danmark er ikke en del af eurosamarbejdet og derfor skal
43 Danmark heller ikke følge de deraf følgende beslutninger.

45 Stillet af: Leif Mikkelsen (Amager Øst)

3.2.3 SIDE 36, LINJERNE 81-112 ERSTATTES AF:

FOR ET OPGØR med EU

52 Linje 21- 52 i EU-politisk dokument erstattes af følgende:
53 "Venstrefløj i Danmark har altid og med rette kæmpet
54 imod EU, som institution, pga. institutionens dybt kapitalistiske
55 fundemnet, som senere er blevet udbygget gennem en ny-
56 liberal dagsorden gennem EU's indre marked, privatiseringspres,
57 stram finanspolitik, militarisering af de fælles ydre grænser og
58 oprustning m.v. I dag er vi imidlertid i en ny situation, hvor inte-
59 grationen er gået så langt, at en isoleret dansk udmeldelse i
60 praksis vil byde på lige så mange udfordringer, som fortsat

61 medlemskab. Erfaringen fra Brexit har i hvert fald vist, at en
62 udmeldelse langt fra er enkel og på ingen måde en garanti for
63 en progressiv politik. Under alle omstændigheder er det af-
64 gørende med klare socialistiske svar, der både tager afstand fra
65 de højrenationale og som samtidig erkender, at EU-systemet er
66 centraliseret og udemokratisk – en drøm for de store koncerner
67 og lobbyister, men et mareridt for ressourcetsvage grupper og
68 borgere. Der er intet, der tyder på, at EU kan reformeres – men
69 heller ikke på, at det vil være lettere at skabe grundlæggende
70 forandringer uden for EU. Så hvis både Danmark og verden skal
71 ændres, må opgøret rettes i første omgang mod Europas magt-
72 havere. Kravet om udmeldelse af EU har været omdrejnings-
73 punktet for mange af Enhedslistens politikområder. Det er i dags
74 afløst af orientering mod grænseoverskridende alliancer og
75 kampe. Det betyder imidlertid ikke, at kravet i den rette sammen-
76 hæng og samspil med andre redskaber ikke kan blive aktuelt et
77 eksempel kunne være: i forbindelse med et større opbrud
78 blandt EU –landene. Hvis en mere solidarisk og demokratisk
79 dagsorden vinder frem i flere lande.

80 Erfaringerne fra Grækenland og Cypern viser os, at regeringer,
81 der sætter en rød og grøn dagsorden vil få EU og EU's institutio-
82 ner som direkte modstandere. Derfor er det vigtigt for sociali-
83 ster og klima- og miljøkæmpere at udvikle en redskabskasse,
84 der kan stå op mod EU og trojkaen (Verdensbanken, ECB og IMF).
85 Europæiske økonomer er kommet med en række bud:

- 87 1. Den rød- grønne regering begynder fra dag et at indfri sine
88 valglofter til befolkningen
- 89 2. Der etableres stærk kontrol med bankerne: omkring
90 pengemængde, kapitalflugt og kredit
- 91 3. At valutaens tilknytning til euroen ophæves
- 92 4. Udlandsgælden revurderes og illegitim gæld slettes.
- 93 5. Ubenyttede virksomheder, fabrikker og landbrug sættes i drift
94 til fordel for samfundet.
- 95 6. Dannelse af alliancer med andre lande for at imødegå EU og
96 trojkaen pres.

97
98 Det vil være naivt, at tro at en sådan kurs ikke ville indebære at
99 de eller de oprørske lande bogstaveligt eller i praksis vil blive sat
100 udenfor det gode selskab. Men i dag er situationen, at EU ligesom
101 de enkelte medlemslande er en arena, hvor der er politisk kamp
102 om retningen. Denne retning skal vi påvirke sammen med lige-
103 sindede partier, organisationer og bevægelser både inden for og
104 uden for EU, hvor vi på tværs af grænserne rejser fælles kamp
105 fra neden mod kapitalismens indbyggede tendens til udbytning
106 af mennesker og natur."

Begrundelse:

108 Forslaget er tavst om de græske erfaringer fra Syriza regeringen,
109 som var i konflikt med EU og trojkaen fra dag et. En dansk rød/
110 grøn regering vil stå i en lignende situation. Derudover er valgt
111 en lidt mere neutral tone.

114 Stillet af: Leif Mikkelsen (Amager Øst)

3.2.4 KAN SÆTTES IND HVOR DET PASSER

"Enhedslistens folketingsmedlemmer forpligter sig til altid at stemme imod en fortsættelse af budgetloven ved de årlige genbehandlinger af budgetloven. Forud for enhver genbehandling af budgetloven i folketinget stiller Enhedslistens folketingsgruppe altid et forslag om, at finanspagtens danske udgave 'budgetloven' afskaffes."

Begrundelse:

Det synes som om at ingen af udkastene har husket dette vigtige punkt. Budgetloven fastholder den danske stat, regioner og kommuner i et økonomisk jerngreb, der bl.a. betyder at nødvendige investeringer, herunder lån, og tilmed opsparinger forhindres, til skade for langsigtede investeringer i velfærd, beskæftigelsesfremme og klimaindsats

Stillet af: Allan Krautwald, Per Kristensen, Jan Olesen, Gert Møller, Hermand Pedersen, Alvin Mosegaard Jensen, Jette Kromann

3.3 ALTERNATIVT HOVEDFORSLAG: VERDEN ER STØRRE END EU

Enhedslisten er et internationalistisk socialistisk parti. Vi ved, at kampen for et demokratisk, socialistisk, feministisk og bæredygtigt samfund kræver, at folkelige bevægelser og venstrefløj arbejder tæt sammen på tværs af grænserne. Det gælder både i Europa og i hele verden.

Men det betyder ikke, at enhver international institution eller ethvert samarbejde mellem lande er værd at bevare eller støtte. Internationale samarbejder skal vurderes konkret. Dels på om de fungerer demokratisk og gennemsigtigt. Og dels på om grundlaget for og formålet med samarbejdet betyder, at det kan bruges til at skabe fremskridt for mennesker og for naturen. Ingen af delene er tilfældet med EU.

EU ER KAPITALENS PROJEKT

Kernen og integrationsmotoren i EU er det indre marked. Det sikrer, at virksomheder frit kan flytte varer, arbejdskraft, kapital og tjenesteydelser derhen, hvor omkostningerne er lavest og profitmulighederne er størst. Konsekvensen er, at EU-landene fanges i en indbyrdes konkurrence om at deregulere deres økonomi for at tiltrække investeringer og fastholde arbejdspladser. Det har skabt et nedadgående pres for at forringe løn- og arbejdsvilkår, miljøstandarder og selskabsskat. Et ræs mod bunden, der truer med at undergrave grundlaget for vores velfærdssamfund og udfordrer vores mulighed for at ændre retningen for samfundet. Det indre marked har samtidig skabt grobund for en voksende centralisering og koncentration af kapital med monopollignende tilstande i Europa, hvor få, store multinationale virksomheder dominerer markedet. Det forrykker styrkeforholdene markant til fordel for kapitalen.

EU ER NYLIBERALISMENS SPILLEBANE

Der findes næppe nogen forfatning i verden, hvor kapitalens tildeles så vidtgående rettigheder som i EU-traktaten. Traktaten cementerer således en neoliberal frihandelspolitik, hvor de frie markeds kræfter får status af en grundlæggende rettighed. Det har vidtgående konsekvenser for demokratiet og venstrefløjens muligheder for at gennemføre sin politik. Det illustreres ved, at virksomheder og kapitalinteresser kan påkalde sig EU-domstolens beskyttelse, hvis et demokratisk flertal i Danmark eller andre EU-lande vedtager regulering, der griber ind i den "fri" konkurrence og profitskabelsen. Fx forbud imod import og salg af nye diesel- og benzinbiler af hensyn til klimaet eller strammere kontrol med social dumping.

Indbygget i EU er der en fundamental asymmetri, hvor hensynet til markedet i udgangspunktet vejer tungere end væsentlige samfundshensyn som fx klima, tryghed og velfærd. Det gør EU til en ulige spillebane, hvor den politiske kamp er begrænset til at udspille sig på nyliberalismens præmisser.

EU ER UDEMOKRATISK

EU's angreb på demokratiet begrænser sig ikke til etableringen af kapitalens fri bevægelighed. Selve EU's struktur medvirker også til, at magten centraliseres, og demokratiet udhules. Det er en gammel sandhed, at hvis EU skulle søge optagelse i EU, ville unionen blive afvist for ikke at overholde kravene til demokrati. Det understreges af det forhold, at intet folkevalgt organ kan fremsætte forslag i EU-systemet. Det privilegium har alene EU-kommissionens ikke-valgte embedsmænd, og det har ført til en udemokratisk kultur, en topstyring, som magtfulde lobbygrupper for erhvervslivet aldrig er sene til at udnytte. Yderligere overlades afgørende politiske beslutninger, der tidligere blev til på baggrund af en demokratisk proces, til EU-Domstolen, der opererer i et demokratisk vakuum.

Den manglende folkelige forankring i EU gør det samtidig nemt for kapitalstærke aktører at gøre deres indflydelse gældende. Lobbyister for kapitalinteresser er således i dag en helt integreret del af alle led i EU's beslutningsproces. Manglen på et egentligt europæisk demos med fælles offentlighed på tværs af EU vanskeliggør desuden folkelig engagement og skærmer magthaverne fra offentlig bevågenhed. Venstrefløjens vej til indflydelse har altid gået gennem en stærk folkelig mobilisering. En grøn og solidarisk verden skabes ikke fra oven. Den vokser fra neden. Derfor hænger vores kamp uløseligt sammen med kampen for et velfungerende demokrati. I den kamp er EU et problem frem for løsningen.

VI VIL MERE END EU

Det er ikke europæisk, men international solidaritet, der udgør venstrefløjens DNA. At forveksle opbakning til EU med internationalisme er en euronationalistisk vildfarelse. Som andre stormagter varetager EU først og fremmest sine egne interesser. EU har således primært én interesse i omverdenen: Den geografiske udvidelse af europæisk kapital.

Det gælder, når EU påtvinger udviklingslandene handelsaftaler, som kun gavner EU's multinationale selskaber. Når EU dumper landbrugsprodukter på tredjelands markeder med lokal

1 fattigdom til følge. Og når EU indgår fiskeriaftaler med tyranniske
2 regimer, så europæiske fiskerflåder kan gå på rov i de afrikanske
3 farvande.

4
5 At EU skulle være udtryk for internationalisme falder imidlertid
6 også til jorden – i lyset af hvordan EU bidrager til opbygningen af
7 grænsehegn og mure rundt om Europa for at holde flygtninge
8 ude. EU udgør dermed ikke nogen modsætning til nationalismen,
9 men erstatter blot denne med en stormagtsdrøm med den
10 europæiske storkapitals interesser i centrum, Euro-nationalismen.
11 Derfor må venstrefløjen som internationalister naturligvis stille
12 sig kritisk over for EU.

15 FOR ET ANDET EUROPA – UDEN EU

16 EU er ikke en neutral ramme, som vi kan erobre og ændre fortegn
17 på. Vi skal ikke mange år tilbage, før vi så EU tromle en ydmyg
18 venstrefløjsregering i Grækenland. Og siden er der opbygget
19 strammere og strammere regler for den økonomiske politik, som
20 ikke kun vedrører euro-landene.

21
22 Budgetloven i Danmark, som følger af EU's finanspakt, er en
23 bremse på velfærden. Der kan komme meget mere af den slags.
24 Modtrækket fra venstrefløjen kan kun være, at vi insisterer på et
25 internationalt og europæisk samarbejde af en helt anden type.
26 Et samarbejde, der har demokrati, grøn omstilling og velfærd,
27 ikke kapitalinteresser, som det naturlige udgangspunkt.

28
29 Derfor arbejder vi for at styrke røde og grønne kræfter i Europa
30 og i verden og for at styrke samarbejdet imellem disse kræfter.
31 En bedre og stærkere organisering og koordination af fælles krav
32 og kampagner på tværs af grænser vil stille venstrefløjen og
33 progressive bevægelser stærkere i kampen imod de store
34 virksomheders magt.

35
36 Vores håb og ønske er at skabe en situation, hvor et solidt
37 sammenhold mellem stærke røde og grønne kræfter i hele
38 Europa nedlægger EU og etablerer et nyt, solidarisk og inter-
39 nationalistisk samarbejde.

42 UDMELDelse KAN BLIVE NØDVENDIGT

43 Danmark kan, såvel som alle andre EU-lande, komme i en situation,
44 som vi så det i Grækenland. En situation, hvor befolkningens
45 krav om røde og grønne fremskridt, eller blot forsvar for
46 eksisterende velfærdsrettigheder, kommer på kollisionskurs med
47 EU. I en sådan situation vil Enhedslisten altid stå på befolkningens
48 side. Og det kan føre til et brud med EU.

49
50 Enhedslisten arbejder for, at en folkeafstemning om udmeldelse
51 skal ske på det mest muligt oplyste grundlag og på baggrund af
52 den mest muligt tydelige skitsering af konsekvenserne, herunder
53 hvilken form for samarbejde med EU, der evt. skal træde i stedet
54 for medlemskab. Men i en situation, hvor EU eller danske politikere
55 nægter at forhandle på forhånd om, hvordan en samarbejds-
56 aftale kunne se ud, vil vi stadig arbejde for, at befolkningen kan
57 blive hørt igennem en folkeafstemning.

58
59 At udtræde af EU betyder ikke, at vi udtræder af verden. Vi kan
60 og vil stadig arbejde for at opbygge samarbejder på tværs af

grænser, baseret på solidariske og demokratiske principper. Men
en udtræden vil – særligt hvis det sker på baggrund af krav om
en rød-grøn politik – kunne give et demokratisk frirum fra EU's
nyliberalisme. Og det vil også kunne inspirere befolkninger i
andre EU-lande til at vende EU ryggen på et progressivt grundlag.

EU ER IKKE ET VÆRN IMOD NATIONALKONSERVATIVE KRÆFTER

I en række europæiske lande ser vi en skræmmende tilslutning
til nationalkonservative bevægelser og partier, som målrettet
angriber etniske minoriteter, flygtninge og migranter. I lande som
Polen og Ungarn, hvor sådanne partier sidder på regeringsmagten,
knægtes også kvinders og LGBT+ personers rettigheder, samt
grundlæggende demokratiske principper.

Det er en farlig udvikling, som må og skal bekæmpes. Både i de
enkelte lande og med initiativer på tværs af grænser for at
støtte og hjælpe de mennesker, der lider under og kæmper imod
konsekvenserne af denne politik.

Fælles for de nationalkonservative kræfter i Europa gælder, at
de bl.a. vinder opbakning på at udnytte befolkningernes frustration
over EU-systemet. Det så vi i Storbritannien, hvor debatten om
udmeldelse af EU i høj grad blev udnyttet af racistiske og
reaktionære bevægelser til at øge deres indflydelse på
samfundsudviklingen, med skræmmende konsekvenser for
migrantarbejdere og etniske minoriteter i landet til følge.

Store dele af den britiske venstrefløj klamrede sig til EU-med-
lemskabet i forhåbning om at EU kunne udgøre et værn imod
højrekræfterne. Det var en alvorlig fejltagelse. Det betød en
markant svækkelse af venstrefløjens opbakning, og det betød
også, at en dybt højreorienteret regering fik frit spil til at
definere, hvordan en samarbejdsaftale med EU skulle se ud.

Alligevel har det vist sig, at Storbritannien har fået en aftale, der
giver et markant større demokratisk spillerum. Det betyder, at
der er åbnet nye døre for, at klimabevægelse, arbejderbevægelse
og andre progressive kræfter kan opnå markante forbedringer,
som ikke ville være mulige indenfor rammerne af EU.

Erfaringerne fra Brexit viser os, hvor vigtigt det er, at venstrefløjen
står fast på EU-modstanden og er parat til at bryde med EU –
også selvom højrekræfter samtidig stiller krav om udmeldelse.
Det betyder på ingen måde, at vi allierer os med de national-
konservative kræfter. Tværtimod er det helt centralt i bekæmp-
elsen af disse kræfter, at befolkningernes berettigede og legitime
frustrationer over EU-systemet anerkendes af venstrefløjen. Og
at venstrefløjen repræsenterer en EU-modstand baseret på
humanistiske, solidariske og internationalistiske principper.

SÅDAN ARBEJDER ENHEDSLISTEN I EU

Enhedslisten har altid anset EU som en vigtig kampplads, hvor vi i
samarbejde med andre europæiske venstrefløjskræfter forsøger
at trække Europa i en så grøn og rød retning som overhovedet
muligt. Derfor er Enhedslisten også blandt de mest aktive, når
EU-politikken fastlægges i både Folketinget og EU-Parlamentet,
ligesom vi gennem tiden ofte har været drivende i at skabe et

1 dansk bidrag til europæiske mobiliseringer og delkampe.
2 Enhedslisten indgår også aktivt og ivrigt i samarbejder og
3 koordinering imellem europæiske venstrepartier.
4
5 I Folketinget og i EU-parlamentet arbejder Enhedslisten ud fra
6 følgende principper:
7
8 • Enhedslisten vil forsvare og udvide demokratiet. Vi mener, at
9 beslutninger som oftest bliver bedre af at blive truffet tæt på
10 borgerne, og at befolkningen skal sikres mere direkte indflydelse.
11 Derfor er Enhedslisten også generelt imod, at overføre mere magt
12 og kompetence til EU på områder, som i dag er national kompetence.
13 Det gælder fx udenrigs-, sundheds- og skattepolitikken.
14
15 • På områder, hvor EU allerede har enekompetence, stemmer
16 Enhedslisten for enhver forbedring af forholdene for lønmod-
17 tagerne og miljøet og vi vil stemme imod enhver forringelse.
18
19 • På områder, hvor magten er delt mellem EU og medlemslan-
20 dene, kan vi støtte forslag, der bidrager til at løse et konkret
21 og væsentligt grænseoverskridende problem, som ikke lige så
22 godt kan løses i de enkelte lande, og som bygger på minimums-
23 standarder, hvor de enkelte lande har ret til at gå videre. Vi er
24 imod totalharmonisering, hvor de enkelte EU-lande forhindres i
25 at vedtage bedre regler.
26
27 Disse principper betyder f.eks. at Enhedslisten vil kæmpe for enhver
28 forbedring i EU for klima og miljø, som på alle andre spørgsmål,
29 hvor EU deler kompetencen med medlemslandene. Vi kæmper for
30 minimumsreguleringer på disse områder og vi mener, at med-
31 lemslandene altid skal have ret til at gå videre. For eksempel i
32 forhold til at bekæmpe giftstoffer og udfase og begrænse CO2
33 udledning.
34
35 Vi kræver størst mulig åbenhed og gennemsigtighed og bekæmper
36 lobbyisme og kapitalinteressers indflydelse på udformningen af
37 EUs politik
38
39 Vi er for forslag om europæisk samarbejde, som går videre end
40 EU-medlemskredsen – eksempelvis i kampen mod skattely eller
41 grænseoverskridende kriminalitet.
42
43 Enhedslisten mener, at Danmark skal gå i spidsen for et styrket
44 samarbejde mellem alle Europas lande, som bygger på høje
45 minimumsstandarder, med det enkelte lands ret til at gå videre,
46 indenfor områder som velfærd, klima og miljø, flygtninge, forbruger-
47 rettigheder, dyrevelfærd og arbejder- og menneskerettigheder.
48
49 Vi stiller samtidig krav til vores egen regering om, at Danmark
50 skal være et foregangsland, der inspirerer til solidariske og
51 grønne løsninger, og som tør udfordre EUs regler og politik når de
52 står i vejen for en progressiv politik.
53
54 Enhedslisten vil fastholde de danske undtagelser om unions-
55 borgerskab, forsvar, valuta og retspolitik. Vi kæmper derudover
56 for en femte undtagelse, således at vores arbejdsmarkeds- og
57 velfærdspolitik ikke er underlagt markedets tvang. Vi støtter også
58 den europæiske fagbevægelses krav om en social protokol, der
59 kan sikre, at faglige og sociale rettigheder står højere end
60 kapitalens frie bevægelighed.

Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers),
Jonathan Simmel (Nordvest), Lasse Olsen (Aalborg), Sinem Demir
(Nordvest), Trine Simmel (Valby), Helge Bo Jensen (Albertslund) og
Lisbeth Torfing (Horsens).

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 3.3

3.3.1 SIDE 38, LINJE 29:

Ordet 'feministisk' slettes.

Begrundelse:

EL kæmper for ligestilling mellem kønnene, og hverken et feministisk eller et maskulinistisk samfund.

Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

3.3.2 SIDE 39, EFTER LINJE 39 TILFØJES:

Eller gennemtvinger grundlæggende forandringer i EU's traktatgrundlag, der gør at organisationen selv kan blive ramme for et sådant socialt og demokratisk samarbejde.

Begrundelse:

Vi skal have skabt et helt nyt og solidarisk europæisk samarbejde. Men det kan ikke på forhånd udelukkes at en forandring af politiske og klassemæssige styrkeforhold i Europa kan skabe en situation hvor der bliver muligt for venstrefløjen at gennemtvinge grundlæggende forandringer af EU's traktatgrundlag, der gør at den eksisterende institution kan blive ramme om et nyt socialt og demokratisk samarbejde.

Stillet af: Nikolaj Villumsen (Herlev), Pelle Dragsted (Frederiksberg) og Frederikke Hellemann (Østerbro)

3.3.3 SIDE 39, LINJE 50:

I linje 50 indsættes "i en sådan situation", så sætningen lyder: "Enhedslisten arbejder for, at en folkeafstemning om udmeldelse i en sådan situation...."

Begrundelse:

Refererer tilbage til forrige afsnit om i hvilken situation en udmeldelse er relevant.

Stillet af: Nikolaj Villumsen (Herlev), Pelle Dragsted (Frederiksberg) og Frederikke Hellemann (Østerbro)

3.3.4 SIDE 40, LINJE 55-57:

Følgende sætning slettes: "Vi kæmper derudover for en femte undtagelse, således at vores arbejdsmarkeds- og velfærds- politik ikke er underlagt markedets tvang."

1 **Begrundelse:**

2 Vi skal ikke kort før en afstemning om militærforbeholdet skabe
3 forvirring om hvad undtagelser/forbehold er. De nuværende 4
4 forbehold stammer fra 1992 og kom kun til verden fordi danskerne
5 stemte nej til en ny traktat dengang og dermed stoppede hele
6 unionsprocessen.

7 Et af argumenterne for et nej til afstemningen d. 1. juni er, at
8 afskaffelsen af forbeholdet ikke kan gøres om.
9 Netop i den situation skal vi ikke lade som om, at nye forbehold
10 – eller genoplivning af tidligere forbehold – er en realistisk
11 mulighed, blot vi kæmper for dem.

12
13 Stillet af: Pia Boisen (Lyngby afdeling)

14

15

16 **3.3.5 KAN SÆTTES IND HVOR DET PASSER**

17

18 "Enhedslistens folketingsmedlemmer forpligter sig til altid at
19 stemme imod en fortsættelse af budgetloven ved de årlige
20 genbehandlinger af budgetloven. Forud for enhver genbehand-
21 ling af budgetloven i folketinget stiller Enhedslistens folketings-
22 gruppe altid et forslag om, at finanspagtens danske udgave
23 'budgetloven' afskaffes."

24

25 **Begrundelse:**

26 Det synes som om at ingen af udkastene har husket dette
27 vigtige punkt.
28 Budgetloven fastholder den danske stat, regioner og
29 kommuner i et økonomisk jerngreb, der bl.a. betyder at
30 nødvendige investeringer, herunder lån, og tilmed opsparinger
31 forhindres, til skade for langsigtede investeringer i velfærd,
32 beskæftigelsesfremme og klimaindsats

33

34 Stillet af: Allan Krautwald, Per Kristensen, Jan Olesen, Gert Møller,
35 Hermand Pedersen, Alvin Mosegaard Jensen, Jette Kromann

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

3.4 ALTERNATIVT HOVEDFORSLAG: ENHEDSLISTENS EU-POLITISKE DELPROGRAM

Menneskeheden står over for en lang række store kriser, som kun
kan løses gennem internationalt samarbejde. Problemer som
klima- og biodiversitetskrisen, skattely, flygtningestrømme og
stigende økonomisk ulighed, kan ikke løses af enkeltstater, men
kun ved samarbejde på tværs af grænserne.

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

Når ministre fra medlemslandene mødes i Rådet sker det i
notorisk lukkethed med dyb hemmelighedskultur. Kommissionen,
der ikke er folkevalgt har eneret til at foreslå ny lovgivning og
kan samtidig ikke stilles til ansvar med samråd eller væltes på
samme vis som hjemlige ministre. EU-domstolen, der er højeste
retsindstands i hele EU, sikrer med sine til tider meget vidtgående

DEN ULIGE DEMOKRATISKE SPILLEBANE I EU

EU lider af et såkaldt demokratisk underskud. I stedet for at
beslutninger træffes af folkevalgte efter åben offentlig debat,
foregår de politiske processer ofte bag lukkede døre i et komplekst
og uigennemsigtigt samspil mellem valgte og ikke-valgte aktører.

1 afgørelser gennemførelsen af traktaternes højreorienterede politik
2 i medlemslandene.

3
4 Denne udemokratiske opbygning gør det lettere for politiske
5 eliter at træffe beslutninger uden at skulle stå til regnskab hos
6 befolkningen eller blive mødt af den folkelige modstand, som de
7 oplever i de enkelte lande.

8
9 Det betyder også, at de tusindvis af lobbyister, som hjemmevant
10 navigerer Bruxelles' korridorer, har mere at skulle have sagt end
11 helt almindelige mennesker.

12
13 Men vigtigst af alt er EU's traktatgrundlag skabt og udformet for
14 at sikre gunstige vilkår for de europæiske virksomheder og
15 europæisk kapital. Målet har aldrig været at løse de store grænse-
16 overskridende problemer med klima, biodiversitetskrise, flygtninge
17 eller pres på menneskerettigheder, og det ses tydeligt i traktat-
18 grundlaget. Siden grundlæggelsen af Kul- og Stålnationen i 1951
19 har målsætningen været at skabe et integreret europæisk marked
20 med bedre afsætnings- og investeringsmuligheder for private
21 virksomheder. Centralt i dette står de fire såkaldte friheder -
22 kapitalens, varernes, tjenesteydelsernes og arbejdskraftens fri
23 bevægelighed.

24
25 Disse markedsfriheder er indskrevet i traktaterne som ubøjelige
26 og ukrænkelige, hvilket kun levner plads til hensynet til mennesker,
27 natur og klima, hvis det ikke gør indgreb i markedets frie hærgen.

28
29 • Det er arbejdskraftens fri bevægelighed, som giver arbejds-
30 givere lov til frit at importere underbetalt arbejdskraft fra
31 fattigere medlemslande og dermed skabe social dumping med
32 en nedadgående spiral på lønninger og arbejdsforhold i lande
33 som Danmark.

34
35 • Det er varernes og tjenesteydelsernes fri bevægelighed, som
36 forbyder lande som Danmark at gå foran EU og stille højere
37 miljøkrav til produkter, der sælges i Danmark eller forbyde at
38 grise - en vare i EU's øjne - fragtes under stor lidelse på tværs
39 af EU til slagterier i ex. Rumænien.

40
41 • Og det er kapitalens fri bevægelighed, som giver multinationale
42 selskaber og tech-giganter mulighed for at gemme milliarder i
43 skattely inden for EU, såsom i Irland og Luxembourg.

44
45 Skabelsen af Euroen har blot gjort situationen værre. Euroens
46 forfatning binder medlemslandene til en nyliberal økonomisk
47 politik, som begrænser hvilke investeringer i velfærd og sikring
48 af sociale rettigheder, som de enkelte lande kan foretage. Også
49 selvom landets befolkning har stemt for og ønsker noget andet.

50
51 At indskrive højreorienteret, nyliberal politik direkte i traktaterne
52 ville svare til, at kapitalen og markedets rettigheder var indskrevet
53 i Danmarks Grundlov på lige fod med ytringsfriheden, forsamlings-
54 friheden eller retten til at deltage i demokratiske valg.

55
56 Og dette højredrejede traktatgrundlag er tilmed noget nær umulig
57 at ændre. En ændring af traktaten kræver nemlig enstemmighed
58 blandt EU-landenes regeringer. Det betyder i værste fald, at et
59 enkelt land gennem varetøret kan stille sig i vejen for forandringer
60 selvom et stort flertal af befolkningen i EU måtte ønske dem.

61 En progressiv, demokratisk venstrefløj der ønsker en mere ligheds-
62 skabende politik, ønsker at sætte en stopper for klimaforandringer,
63 vil udbygge velfærden og den sociale tryghed samt sikre både
64 menneske- og arbejdstagerrettigheder er derfor nødsaget til at
65 tage et grundlæggende opgør med EU's udemokratiske indretning.

66 67 68 **VERDEN OG EU I KONSTANT UDVIKLING**

69 Selvom det fundamentale formål ikke har ændret sig, har EU
70 gennemgået store forandringer gennem historien og er også
71 fortsat i bevægelse på godt og ondt. Senest har man i EU
72 eksempelvis vedtaget en bindende europæisk klimalov, lavet
73 fælles gældsoptagelse som svar på Coronakrisen samt søgt at
74 udvide sine beføjelser inden for sundhed, forsvar og
75 bevogtningen af EU's ydre grænser.

76
77 EU-samarbejdet foregår i dag i mange forskellige konstellationer
78 og rækker på mange måder ud over kredsen af medlemslande.
79 Der er lande som Danmark, der har forbehold for både rets- og
80 forsvars- og euro-området og lande som Bulgarien og Irland,
81 som står uden for Schengensamarbejdet. Der er eurolandene,
82 som er bundet af forpligtelserne fra den fælles valuta og endelig
83 lande som Norge, Schweiz og Tyrkiet, som alle er tilknyttet EU-
84 zonen gennem forskellige typer af aftaler.

85 EU-samarbejdet er altså ikke en tosidet mønt, hvor lande enten
86 er "inde" eller "ude". Tværtimod kan vi se, at EU-samarbejdet
87 foregår i mange forskellige rum og hastigheder.

88
89 Endelig har landene i Europa også udviklet sig. I disse år ser vi en
90 bekymrende tendens, hvor flere af EU's medlemslande, anført af
91 Polen og Ungarn, går i en stadig mere autoritær retning, med
92 angreb på de grundlæggende retsstatsprincipper, undertrykkelse
93 af kvinder og LGBT+-personer og angreb på disses rettigheder
94 samt forfølgelse af jøder og romaer. En udvikling som EU endnu
95 ikke har formået at tage konsekvensen af på trods af højtsungne
96 principper og værdier.

97
98 De store forandringer skal en progressiv venstrefløj se og bruge
99 til at skabe muligheder for også politisk forandring.

100 101 102 **EU'S NYLIBERALE POLITIK**

103 Det grundlæggende projekt er dog uforandret: fra Kul- og
104 Stålnationens oprettelse og frem til i dag, har hensynet til industri
105 og kapital stået hævet over hensynet til mennesker, natur og klima.

106
107 Det så vi i EU's håndtering af Finanskrisen fra 2008 og frem. Her
108 forværrede og forlængede EU's økonomiske politik og den forfej-
109 lede eurokonstruktion krisen i landene. Med hård hånd blev der
110 dikteret stramme sparekrav til eurolandene. I flere af de hårdest
111 ramte lande blev de fælles velfærdssystemer og sikkerhedsnet
112 beordret noget nær afviklet og kritisk infrastruktur solgt fra til
113 private investorer. Nedsættelsespolitikken medførte enorm fattig-
114 dom og arbejdsløshed, som den dag i dag stadig plager lande
115 som Spanien, Grækenland, Italien og Portugal.

116
117 Vi ser det herhjemme den dag i dag. Den daværende SRSF-regering
118 bandt Danmark til nedsættelsespolitikken ved at tilslutte sig
119 Finanspagten i form af Budgetloven trods euroforbehold og uden
120 folkeafstemning. En beslutning som stadig fører til pres for

1 nedskæringer i velfærden og sætter begrænsninger på, hvilke
2 investeringer vi kan foretage i psykiatrien, for mennesker med
3 handicap, i sundhedssystemet, daginstitutioner og alle andre
4 dele af velfærden, også selvom der er flertal for noget andet i
5 den danske befolkning.

6
7 Vi ser det i måden EU's politikker påvirker verden omkring os. Med
8 kyniske handelsaftaler som udplyndrer det Globale Syd og milliard-
9 støtte til landbrugs- og fødevarerindustrien i EU, som udkonkurrer
10 småbønder i Afrika ved at dumppe fødevarer med kunstigt lave
11 priser på verdensmarkedet og derved fastholder befolkningerne
12 i det Globale Syd i fattigdom.

13
14 Vi ser det i opbygningen af et Fort Europa, med pigtråd og mure
15 langs EU's ydre grænser, hvor grænsevagter og FRONTEX-personale
16 forhindrer flygtninge i at krydse EU's grænser, eksempelvis gennem
17 ulovlige push-backs og dermed krænker flygtningekonventionens
18 ret til at søge asyl.

19

20

21 OGSÅ FREMSKRIDT I EU

22 Selvom hensynet til virksomhedernes mulighed for at lave over-
23 skud alt for ofte har forrang, har EU-samarbejdet dog ikke kun
24 ført dårligdomme med sig.

25 Som eksempel kan nævnes fugle-, habitats- og vandramme-
26 direktiverne, som har medført langt bedre beskyttelse af natur
27 og grundvand i hele EU - og som i 2014 bremsede daværende
28 Venstre-regerings planer om at lade landbruget øge forbruget
29 af gødning.

30

31 På samme måde har EU-lovgivning på områder som arbejdsmiljø
32 og ligeløn været med til at forbedre vilkårene for millioner af
33 arbejdere på tværs af EU. Ofte er denne slags fremskridt resultat
34 af stærkt folkeligt pres og bevægelser på tværs af medlems-
35 landene, eller sker fordi EU's ledelse er bange for, at en voksende
36 EU-kritik kan føre til udmeldelser eller sammenbrud.

37 Selvom det grundlæggende projekt er det samme, er der altså
38 eksempler på, at det alligevel kan lykkes at forandre EU og EU's
39 politikker.

40

41 Der kan tilmed vedtages politik, som er enten på kant eller i
42 direkte strid med EU's traktater og afgørelser, hvis blot presset er
43 stærkt nok og der er politisk enighed og vilje blandt de mest
44 toneangivende medlemslande.

45

46 EU's politikker afspejler de styrkeforhold, som gør sig gældende i
47 medlemslandene og politikker, som få år tidligere virkede som
48 mejslet i sten pludselig forandres efter tilstrækkeligt pres.
49 Eksempelvis så vi under Coronakrisen, i modsætning til under
50 Finanskrisen, hurtigt en midlertidig suspendering af EU's finans-
51 politiske spændetrøje og statsstøtteregler, hvor medlemslandene
52 blev sat fri til at investere sig ud af krisen og holde hånden under
53 beskæftigelsen.

54

55

56 SÅDAN ARBEJDER ENHEDSLISTEN I EU-PARLAMENTET

57 EU-parlamentet til en vigtig politisk spillebane for Enhedslisten
58 fordi det på trods af det nyliberale traktatgrundlag, er muligt at
59 vinde sejre for klimaet, naturen og almindelige mennesker.

60

61 EU-Parlamentet spiller en vigtig dagsordenssættende rolle som
62 det direkte valgte talerør for millioner af europæere. Desværre
63 kan man som medlem af EU-parlamentet, i modsætning til med-
64 lemmerne af Folketinget, ikke fremsætte lovforslag - denne ret
65 tilfalder alene den ikke-folkevalgte Kommission.

66 EU-Parlamentet er dog medlovgiver sammen med Rådet af med-
67 lemslande og kan præge, ændre eller bremse lovgivningen i EU
68 fra det sekund den er fremsat af Kommissionen. Derudover kan
69 Parlamentet godkende eller afvise Kommissionsformanden og
70 kommissærerne.

71

72 EU-parlamentet er desuden base for meget af det europæiske
73 samarbejde mellem partier og tilstedeværelsen giver os stærke
74 rammer for et tæt praktisk og direkte samarbejde med nære
75 politiske allierede fra de europæiske venstrepartier.

76

77 Enhedslisten arbejder hver dag for at trække EU-samarbejdet
78 mest muligt i en solidarisk, grøn, feministisk og demokratisk
79 retning. Det har vi siden 1994 gjort gennem Folketinget og siden
80 2019 gennem EU-parlamentet i tæt samarbejde med den
81 europæiske venstrefløj.

82

83 Enhedslisten ønsker en langt bedre inddragelse af befolkningen i
84 de vigtige EU-politiske spørgsmål. Derfor støtter vi altid folke-
85 afstemninger om væsentlige ændringer i EU-samarbejdet, som
86 har betydning for Danmarks relation til EU.

87

88

89 ET BEDRE EUROPÆISK SAMARBEJDE

90 Men Enhedslisten arbejder ikke bare for at sikre små fremskridt
91 og forhindre forringelser inden for de eksisterende rammer og
92 traktatgrundlag. Vi arbejder sammen med resten af den
93 europæiske venstrefløj for at forandre rammerne og ændre
94 traktatgrundlaget.

95

96 Vi vil et europæisk samarbejde, der modvirker og udbedrer de
97 skader årtiers økonomisk rovdrift har påført klima og natur og
98 hvor politikken indrettes med respekt for planetens bæreevne.

99

100 Vi vil et samarbejde hvor overholdelse af menneskerettigheder
101 og respekt for retsstatsprincipper er en forudsætning og hvor
102 gennemsigtighed og reel borgerinddragelse er en selvfølge.

103

104 Vi vil et samarbejde, hvor alle borgere har reel indflydelse, hvor
105 demokratiet er i højsædet, national selvbestemmelse respekteres
106 og hvor befolkningerne har magten, frem for lobbyister og
107 kapitalister.

108

109 Vi vil et samarbejde, hvor nationale velfærds- og arbejds-
110 markedssystemer respekteres og hvor det altid er muligt for
111 medlemslande at gå foran med bedre beskyttelse af arbejds-
112 tager- og forbrugerrättigheder, klima, miljø og natur.

113

114 Vi vil et demokratisk europæisk samarbejde, der gennem mini-
115 mumsstandarder stopper det internationale ræs mod bunden.
116 Et samarbejde, som gør det muligt for en koalition af lande ex.
117 at sætte ind over for skattely, selvom enkelte lande måtte
118 være imod.

119

120

1 Det sådant et samarbejde, som Enhedslisten arbejder for.
2 Der er desværre meget langt mellem det samarbejde vi har
3 behov for, og det EU vi kender i dag. Et opgør med EU's nyliberale
4 traktatgrundlag og usolidariske politik er og bør være en kerne-
5 opgave for den europæiske progressive venstrefløj.

6
7 Enhedslisten kæmper sammen med vores europæiske allierede for
8 et traktatgrundlag, som indfører demokratiske og gennemsigtige
9 strukturer samt udligner spillebanen, så beskyttelse af klima og
10 natur, fremme af velfærd og lighed og solidaritet med verdens
11 fattige og forfulgte ikke skal underordnes store selskabers jagt
12 på vækst og profit.

13

14

15 BRUD MED EU KAN BLIVE NØDVENDIGT

16 Men vi skal også erkende, at med det eksisterende traktatgrundlag
17 står EU ofte i vejen for mange af de forandringer som Enhedslisten
18 og den europæiske venstrefløj ønsker at gennemføre. Skulle
19 Enhedslisten for eksempel skabe flertal i Folketinget for at
20 stoppe salg af nye benzin- og dieselmotorer eller forbyde brug af
21 farlige pesticider, vil EU stille sig i vejen og pålægge Danmark
22 store bøder.

23 Og får en socialistisk regering engang magten i Danmark eller i
24 et af EU's andre medlemsstater under det eksisterende traktat-
25 grundlag, vil det reelt være umuligt at gennemføre socialistiske
26 reformer, der kan demokratisere økonomien, omfordele vel-
27 stande og bringe finanssektoren under demokratisk kontrol.

28

29 Så længe EU's nuværende nyliberale og markedsfundamentalistiske
30 traktatgrundlag består, er det derfor afgørende, at befolkningen
31 løbende inddrages i en debat om fordele og ulemper ved det
32 nuværende EU-medlemskab.

33 Debatten skal ikke mindst belyse mulighederne for at erstatte
34 det nuværende medlemskab med et løsere samarbejde og
35 tilknytning, som sikrer et større demokratisk handlerum til at føre
36 en progressiv og bæredygtig politik.

37 En løsere tilknytning kunne ligne den vi kender fra fx Norge, eller
38 tage udgangspunkt i en genforhandling af den danske tilknytning
39 til EU fx med nye danske forbehold inden for velfærd, økonomi
40 og arbejdsmarked.

41

42 I en situation, hvor et flertal af den danske befolkning ønsker at
43 føre en solidarisk og grøn politik og EU med traktaterne i hånden
44 stiller sig i vejen, vil Enhedslisten altid stå på befolkningens side –
45 også hvis det kræver et brud med eller en genforhandling af den
46 danske tilknytning til EU.

47

48 Hvis EU sætter kurs mod yderligere magtcentralisering, fortsætter
49 med sin handlingslammelse over for autoritære regimer, som
50 Polen og Ungarn, eller på anden vis udvikler sig i en retning der
51 strider mod grundlæggende demokratiske værdier, kan en debat
52 om Danmarks relation til EU blive endnu mere presserende, og
53 kan betyde, at Danmark, evt. sammen med andre lande, der står
54 fast på progressive værdier, skal tage konsekvensen og etablere
55 et nyt værdibaseret og demokratisk europæisk samarbejde.

56

57

58 LÆREN FRA BREXIT

59 Det britiske exit fra EU har dog vist, at også kampagner for
60 udmeldelse af EU kan bruges af højrepopulistiske og autoritære

kræfter. Brexit var et eksempel på, at udmeldelse af EU ikke
61 automatisk fører til en progressiv politik, styrker venstrefløjens
62 position, svækker EU eller inspirerer andre lande til at følge efter
63 og danne et andet europæisk samarbejde.

Derudover understreger Brexit, at en eventuel exit fra EU altid vil
64 følges op af svære forhandlinger om nye handelsaftaler. Det
65 gælder ikke mindst for et lille land som Danmark, der er helt
66 afhængig af at kunne handle med de europæiske lande. Det er
67 bestemt ikke ligegyldigt, hvilke aftaler, der sættes i stedet for
68 medlemskabet. Derfor er det afgørende hvilke politiske kræfter,
69 der står i spidsen for en eventuel genforhandling af Samarbejdet
70 med EU.

71

På den baggrund er det klart at Enhedslistens ikke ønsker at
72 kopiere Brexit. Vores socialistiske og grønne EU-modstand har
73 ingen alliancepartier blandt højrenationalistiske kræfter.

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

1 medlemslande, vil derfor nødvendigvis føre til en debat om
2 hvorvidt man skal acceptere de forhindringer, eller arbejde for en
3 dansk udmeldelse eller en genforhandling af Danmarks tilknytning
4 til EU fx gennem nye forbehold. Desuden kan EU forandre sig i
5 både værre og bedre retning, ligesom der er en udvikling henimod
6 et EU i flere rum og hastigheder- hvilket også nødvendiggør en
7 fortsat debat om den danske tilknytning.

8
9 Derfor har vi forsøgt os med en mellemvej, som giver mere vægt
10 til Enhedslisten internationalistiske og offensive kamp for grund-
11 læggende forandringer af EU sammen med venstreorienterede
12 bevægelser og partier på tværs af Europa. Vi fastholder dog
13 samtidig, at fordele og ulemper ved den danske tilknytning til EU
14 må være til fortsat debat. Vi lægger altså mere vægt på Plan A,
15 men uden at smide Plan B ud med badevandet.

16 Vi tror at et flertal af partiets medlemmer og vælgere kan se sig
17 selv i denne linje, og det er for os et selvstændigt mål at vi ender
18 med et program, som samler bredt.

19
20 Stillet af: Frederikke Hellemann (Østerbro), Pelle Dragsted
21 (Frederiksberg), Nikolaj Villumsen (Herlev), Pernille Skipper (Nørrebro
22 Park), Maj Aslett-Rydbjerg (Udlandet), Sabrina Louise Christiansen
23 (Frederiksberg), Frederik Kronborg (Amager Vest), Leila Stockmarr
24 (Indre By), Johanne Skriver (Blågård), Ibrahim Benli (Herlev), Ditte-Marie
25 Thejsen (Odder), Lisbeth Haahr Uhd (Aarhus Nord), Emil Thirup-
26 Sorknæs (Svendborg), Emil Ulrik Andersen (Allerød), Rasmus Bjerre
27 (Røde Firkant), Mariam Alang (Vesterbro), Ninna Bay (Næstved), Jens
28 Ohlsson (Ballerup), Otto Mortensen (Stevns) og Esther Keller (Blågård).

29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 3.4

3.4.1 SIDE 41, LINJE 74:

Ordet 'feministisk' slettes.

Begrundelse:

EL kæmper for ligestilling mellem mand og kvinde og hverken for et feministisk eller et maskulinistisk samfund

Stillet af: Jørgen Worsaae Rasmussen (Frederiksberg)

3.4.2 SIDE 41, LINJE 80:

"det europæiske samarbejde" ændres til "Europa".

Sætningen kommer derved til at lyde:

"Enhedslisten arbejder hver dag sammen med vores europæiske søsterpartier, fagbevægelse, klimabevægelse og andre folkelige kræfter på at forandre verden og Europa så hensynet til mennesker, klima og natur altid sættes før hensynet til økonomisk vækst og profit."

Begrundelse:

Det er uklart hvad der menes med "det europæiske samarbejde", som står i bestemt form ental. Menes der EU? Enhedslisten arbejder forhåbentlig for de omtalte forandringer i verden og i hele Europa.

Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund), Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Mikael Hertoft (Østerbro), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Pia Thorsen (Morsø), Claus Højsgaard (Tønder), Helge Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

3.4.3 SIDE 41, LINJE 87-88:

Følgende slettes: "Vi anerkender EU som en vigtig politisk kampplads, hvor der kan tabes terræn og vindes sejre. Men" Derved kommer tekstafsnittet til at begynde med: "Vi har ingen illusioner om, at..."

Begrundelse:

Vi bør ikke skrive at vi "anerkender EU".

Stillet af: Claus Højsgaard (Tønder), Ulla Elsted Jensen (Albertslund), Rina Krøyer (Odense), Mikael Hertoft (Østerbro), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse) Per Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Helge Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

1 **3.4.4 SIDE 41, LINJE 89:**

2
3 I linje 89 ændres "de europæiske institutioner" til "EU's institutioner".

4
5 Derved bliver formuleringen: "..., at EU's institutioner er en
6 ligeværdig spillebane for progressive kræfter. ..."

7
8 **Begrundelse:**

9 **Når vi omtaler EU's institutioner, bør vi ikke kalde dem "de euro-**
10 **pæiske institutioner", da dette fungerer som en legitimering af**
11 **institutionerne.**

12
13 Stillet af: Claus Højsgaard (Tønder), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
14 Rina Krøyer (Odense), Mikael Hertoft (Østerbro), Birte Lauridsen
15 (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene
16 Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist
17 (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariager-
18 fjord), Helge Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders
19 Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup
20 (Randers)

21
22
23 **3.4.5 SIDE 41, LINJE 90-92:**

24
25 Sætningen: "EU's labyrinth af magtfulde ikke-valgte institutioner
26 gør det langt sværere for folkelige og demokratiske kræfter at
27 få deres stemmer hørt, end i de europæiske nationalstater."
28 Erstattes af: "EU's labyrinth af institutioner og ikke mindst kompli-
29 cerede regelsæt gør det alt for svært for folkelige og demo-
30 kratiske kræfter at få deres stemmer hørt."

31
32 **Begrundelse:**

33 Formuleringen, som den er nu, foretager en sammenligning
34 mellem EU og nationalstaternes systemer, som er den tanke-
35 gang vi skal bort fra. De to er ikke hinanden udelukkende, og
36 samarbejdet skal udbygges bedre. Det giver i øvrigt sig selv, at
37 en stor organisation med 27 lande vil være lidt sværere at
38 håndtere end en nationalstats, uanset om sidstnævnte
39 fungerer optimalt.

40
41 Stillet af: Bjarke Friborg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
42 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
43 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
44 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
45 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
46 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen),
47 Peder Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø),
48 Poul Erik Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B.
49 Andersen (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød),
50 Vibeke Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

51
52
53 **3.4.6 SIDE 41, LINJE 95-97:**

54
55 Sætningen: "Og selve traktatgrundlaget hæver hensynet til
56 marked og kapital over hensynet til natur, klima, menneske-
57 rettigheder, lige muligheder og bæredygtig udvikling."

58
59 Erstattes med: "Traktatgrundlagets fire friheder er senest blevet
60 modificeret med Lissabon-traktaten med hensyn til natur, klima,

61 menneskerettigheder, lige muligheder og bæredygtig udvikling,
62 men der opstår ofte konflikter mellem hensynene, hvor ud-
63 faldet ikke er givet på forhånd."

64
65 Stillet af: Bjarke Friborg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
66 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
67 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
68 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
69 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
70 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
71 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
72 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
73 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
74 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

75
76
77 **3.4.7 SIDE 41, LINJE 99-100:**

78
79 Følgende slettes: "kæmpe en hård kamp for de daglige for-
80 bedringer, men samtidig".

81
82 Derved kommer afsnittet til at lyde således: "Det er derfor
83 venstrefløjens vigtigste opgave at have åbne øjne for de be-
84 grænsninger som EU-systemet sætter for en progressiv politik."

85
86 **Begrundelse:**

87 Sætningen giver indtryk af at vi forestiller os at EU kan
88 reformeres. Derfor bør den udgå.

89
90 Stillet af: Claus Højsgaard (Tønder), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
91 Rina Krøyer (Odense), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns),
92 Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth
93 Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariager-
94 fjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Helge Bo Jensen (Albertslund),
95 Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard
96 Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

97
98
99 **3.4.8 SIDE 41, LINJE 102-106:**

100
101 Følgende slettes: "og derfor hele tiden kæmpe for en grund-
102 læggende forandring af de europæiske traktater.

103
104 I Danmark er det kun Enhedslisten der kan tilbyde sådan en
105 sådan strategi. "

106
107 **Begrundelse:**

108 Sætningen giver indtryk af at vi forestiller os at EU kan reforme-
109 res. Derfor bør den udgå.

110
111 Stillet af: Claus Højsgaard (Tønder), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
112 Rina Krøyer (Odense), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns),
113 Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth
114 Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariager-
115 fjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Helge Bo Jensen (Albertslund),
116 Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard
117 Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

1 **3.4.9 SIDE 41, LINJERNE 116–119 ERSTATTES AF TEKSTEN:**

2
3 „Kommissionen har eneret til at foreslå ny lovgivning. Kommissio-
4 neren og de enkelte kommissærer skal godkendes af Parlamentet,
5 og den samlede Kommission kan blive væltet ved mistillidsvotum
6 med 2/3 af de afgivne stemmer i Parlamentet.“

7
8 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
9 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
10 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
11 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
12 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
13 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
14 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
15 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
16 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
17 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

18
19
20 **3.4.10 SIDE 42, LINJERNE 13–27 ERSTATTES AF:**

21
22 „EU's traktatgrundlag er skabt og udformet for at sikre gunstige
23 vilkår for den europæiske kapitalisme som sådan. Senere er
24 grænseoverskridende problemer med klima, biodiversitetskrise,
25 flytninge og pres på menneskerettigheder kommet til, og traktat-
26 grundlaget er ændret. Det har fra begyndelsen været meningen
27 at skabe et integreret europæisk marked med bedre afsætnings-
28 og investeringsmuligheder for private virksomheder, som ind-
29 skrevet i Traktaten om Det Indre Marked fra 1986. Senere traktater
30 indeholder hensyn til miljø, klima, arbejdstagerrettigheder, og
31 et Charter om grundlæggende rettigheder. Centralt står dog
32 stadig de fire såkaldte 'friheder' – kapitalens, varernes, tjeneste-
33 ydelsernes og arbejdskraftens frie bevægelighed, om end mange
34 begrænsninger og reguleringer er kommet til. Der er følgende
35 problemer ved dem:“

36
37 **Begrundelse:**

38 Det er nødvendigt at præcisere mht traktater, og hvad der fak-
39 tisk står. Hvis forslaget virkelig mener, at målet aldrig har været
40 at løse grænseoverskridende problemer – som jo går lodret
41 imod EU's selvopfattelse – må argumentationen sofistikeret i
42 retning af at 'på trods af traktatgrundlaget, så...', for det er ikke
43 rigtigt som det står. Traktatgrundlaget indeholder i dag også at
44 løse miljøproblemer og bekæmpe klimaforandringer.

45
46 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
47 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
48 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
49 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
50 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
51 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
52 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
53 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
54 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
55 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

56
57
58
59
60

3.4.11 SIDE 42, LINJERNE 35–39 ERSTATTES AF:

61
62
63 „Varernes og tjenesteydelsernes frie bevægelighed bruges ofte
64 til at forhindre lande i at gå foran EU og stille højere mindstekrav
65 på miljø, klima og andre vigtige områder som dyrevelfærd. Men
66 på grund af, at modsatrettede hensyn ofte krydses, er der en
67 konstant politisk kamp om f.eks. at skærpe miljøregler, hvor
68 udfaldet ikke mindst bestemmes af de politiske kræfter i
69 Ministerrådet og til en mindre grad Parlamentet.“

70
71 **Begrundelse:**

72 Glyfosat (Roundup)-kampen er interessant. Her har Danmark
73 modsat sig et forbud, men et forbud nærmer sig på trods af
74 dansk modstand. Østrig har allerede forbudt glyfosat uden at
75 få bøder for det. Men spørgsmålet er ikke væsentligt nok til at
76 få så stor en plads i delprogrammet.

77
78 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
79 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
80 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
81 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
82 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
83 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
84 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
85 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
86 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
87 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

88
89
90 **3.4.12 SIDE 42, LINJERNE 45–49 ERSTATTES AF:**

91 “Skabelsen af euroen har bundet landene til en nyliberal øko-
92 nomisk politik. På den ene side har Stabilitets- og Vækstpagten
93 og senere tilføjelser begrænset medlemslandenes budgetunder-
94 skud og gældsoptagelse og dermed også været med til at
95 begrænse offentlige udgifter til velfærd og investeringer. På
96 den anden side er skattepolitikken – en national kompetence –
97 gået i retning af skattelettelse til de øverste indkomstgrupper
98 og dem med store formuer. Disse to faktorer har yderligere
99 øget presset på de lavestlønnede og prækært ansatte. Euroen
100 har forstærket snarere end mindsket forskellene mellem landene
101 i syd og nord med katastrofale sociale følger. Under corona-
102 krisen blev reglerne suspenderet, og en kamp for permanente
103 ændringer forestår.”

104
105 **Begrundelse:**

106 **Problemerkarakter bør præciseres, og det bør fremgå, at**
107 **ændringer faktisk er mulige.**

108
109 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
110 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
111 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
112 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
113 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
114 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
115 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
116 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
117 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
118 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

119
120

1 **3.4.13 SIDE 42, LINJE 64-65:**

2
3 Teksten: „er derfor nødsaget til osv“ erstattes af „vil derfor
4 arbejde for at demokratisere EUs institutioner og arbejdsmåde.“

5
6 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
7 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
8 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
9 Nørrebro), Kim Benzou Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
10 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
11 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
12 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
13 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
14 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
15 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

16
17
18 **3.4.14 SIDE 42, LINJERNE 69-99**
19 **SLETTES OG ERSTATTES AF:**

20
21 "Siden EU's dannelse har verden ændret sig. Der er i dag flere
22 konkurrerende stormagter, der kæmper om at udvide deres
23 dominans på verdensmarkedet, deres adgang til råstoffer og
24 naturressourcer, og deres kontrol over infrastruktur og områder
25 af geostrategisk betydning.

26 Både Rusland og Kina udvider deres økonomiske tilstedevæ-
27 relse og indflydelse i bl.a. Afrika, Centralasien, Kaukasus og Øst-
28 europa, hvor de kommer på kollisionskurs med Europæiske ka-
29 pitalinteresser i samme områder. På den baggrund sker der i sti-
30 gende grad en udvikling, hvor de store europæiske kapital-
31 interesser i stadig hurtigere tempo forsøger at udvikle EU som
32 en imperialistisk magtfaktor, der skal understøtte europæisk
33 kapitalinteresser specielt i Afrika, men også i områderne
34 øst for Europa.

35 Særligt den militære gren af EU som imperialistisk regional
36 blok, har været underudviklet, men har nu taget fart, med inva-
37 sionen af Ukraine som påskud.

38 EU udvikler sig således i en retning der går lodret imod den
39 røde og grønne solidariske internationalisme som Enhedslisten
40 står for."

41
42 **Begrundelse:**

43 Det er en god ide med et afsnit om "Verden og EU i konstant
44 forandring". Men det afsnit der står i hovedforslaget handler
45 slet ikke om hvilke forandringer der er sket i verden og hvilken
46 retning EU bevæger sig i. I stedet antydes det i afsnittet at det
47 er umuligt eller uden betydning at melde sig ud af EU. Den
48 næstsidste sætning om at "EU endnu ikke har formået at tage
49 konsekvensen" af udviklingen i Polen og Ungarn er desuden
50 meget kryptisk. Hvad er det for en konsekvens som EU skal
51 tage? Forestiller vi os at et opgør med den reaktionære politik
52 i Polen og Ungarn kan ske gennem overnational tvang fra EU's
53 side? Og hvordan harmonerer dette med at vi selv ønsker at
54 trodse EU's overnationale tvangsmekanismer, når de står i
55 vejen for en progressiv politik?

56
57 Der er brug for et helt andet afsnit her, som rent faktisk forholder
58 sig til den udvikling der er sket i verden og hvilken retning EU
59 bevæger sig i. Det vil sige en beskrivelse af den globale udvikling
60 i retning af stormagtsrivalisering og udviklingen af EU i retning

af at fungere som regional imperialistisk magt, ikke blot øko-
nomisk men også militært.

61
62
63
64 Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
65 Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Mikael Hertoft (Østerbro),
66 Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns),
67 Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole
68 Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind
69 (Mariagerfjord), Pia Thorsen (Morsø), Claus Højsgaard (Tønder), Helge
70 Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen
71 (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

72
73
74 **3.4.15 SIDE 42, LINJERNE 103-105 ERSTATTES AF:**

75
76 „EUs grundlæggende projekt er blevet udvidet med nye politik-
77 områder, og er derved også blevet delvis forandret, men alt for
78 ofte vinder hensynet til industrien og forskellige kapitalfraktioner
79 over det hensyn til mennesker, natur og klima, der også skal
80 fremmes. Ikke mindst i krigs- og krisesituationer vil hensyn til
81 forsyningssikkerhed og økonomisk vækst føre til at de tvær-
82 gående hensyn sættes til side, som det også sker i medlems-
83 staterne.“

84
85 **Begrundelse:**

86 Formuleringen viser et statisk syn på EU, selvom det andetsteds
87 anerkendes, at EU har ændret sig.

88
89 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
90 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
91 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
92 Nørrebro), Kim Benzou Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
93 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
94 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
95 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
96 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
97 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
98 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

99
100
101 **3.4.16 SIDE 43, EFTER LINJE 12 TILFØJES:**

102
103 „Dette sker ikke uden kraftig modstand fra sociale folkelige
104 bevægelser i det Globale Syd. For Enhedslisten er disse sociale
105 bevægelses kampen også vores kamp.“

106
107 **Begrundelse:**

108 Det er vigtigt at tilføje, at EU's udnyttelse af udviklingslandene i
109 det globale syd ikke sker uden modstand fra landene i det globale
110 syd og at denne kamp også er en del af Enhedslistens kamp.

111
112 Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
113 berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
114 Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

1 **3.4.17 SIDE 43, LINJE 21:**

2
3 I linje 21 ændres "Også" til "Begrænsede", så overskriften lyder
4 "Begrænsede fremskridt i EU".

5
6 Stillet af: Rasmus Keis Neerbek (Allerød), Ulla Elsted Jensen (Alberts-
7 lund), Rina Krøyer (Odense), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns),
8 Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth
9 Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord),
10 Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder), Helge Bo
11 Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers),
12 Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

13
14
15 **3.4.18 SIDE 43, EFTER LINJE 44 TILFØJES:**

16
17 „EU-reglerne er desuden ofte meget komplicerede og uklare,
18 samtidig med at alene EU-domstolen har magten til at afgøre
19 den endelige fortolkning. Det har den negative effekt, at rege-
20 ringer i EU-landene – i tilfælde af den mindste tvivl om den
21 korrekte fortolkning af EU-reglerne – ofte helt afholder sig fra
22 at træffe vigtige politiske beslutninger af frygt for at blive truk-
23 ket for EU-domstolen og idømt bøder eller erstatninger. I stedet
24 skydes forslag til hjørne med henvisning til, at det må man
25 arbejde for i EU.

26 Det sker også, at regeringer – herunder også den danske –
27 bruger EU-regler som et belejligt skalkeskjul for egen passivitet
28 og manglende politiske vilje, når væsentlige samfundsproblemer
29 skal løses.

30 I den situation er Enhedslistens svar meget klart: Danmark skal
31 i langt højere grad turde udfordre EU-retten, når den står i vejen
32 for gode forslag. Den danske regering skal ikke bare være EU's
33 forlængede arm.

34 Vi skal ikke opgive kampen på forhånd, men være villige til at
35 kæmpe sagerne helt til EU-domstolen om nødvendigt."

36
37 **Begrundelse:**

38 Det er vigtigt, at pege på, at vores kamp også handler at
39 udfordre EU-reglerne i højere grad end det sker i dag. Det
40 gælder både når regeringen ikke 'tør' indføre ny lovgivning af
41 frygt for at Danmark muligvis bliver dømt ved EU-domstolen –
42 såsom når den afviser et forbud mod glyfosat (RoundUp) –
43 og når regeringen uberettiget bruger EU-reglerne som
44 undskyldning for egen passivitet.

45
46 Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
47 berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
48 Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

49
50
51 **3.4.19 SIDE 43, LINJERNE 46-53**
52 **SLETES OG ERSTATTES AF:**

53
54 "Samtidig kan politikker, som for få siden virkede som mejslet
55 i sten, forandres i tilfælde af pludselige kriser eller hvis de
56 politiske styrkeforhold tillader det."

57
58 **Begrundelse:**

59 Dele af afsnittet som den står nu er både kringlet og uforståelig.
60 Det forsøger dette ændringsforslag at rette op på.

61 Det er bl.a. ikke korrekt, at EU's statsstøtteregler blev suspenderet
62 under coronakrisen. Tværtimod skulle alle statsstøtteordninger
63 i form af hjælpepakker forsat forbi EU-Kommissionen til god-
64 kendelse, hvilket – til stor frustration hos små- og mellemstore
65 erhvervsdrivende – medførte lang ventetid og store forsinkelser,
66 inden hjælpepakkerne kunne træde i kraft.

67
68 Derudover er det besynderligt at sammenligne coronakrisen
69 med finanskrisen/eurokrisen – det er to meget forskellige
70 situationer. Og den forståelse af låneprogrammerne, skriben-
71 terne udtrykker hér, skyder over målet. Landene er ikke "sat fri
72 til at investere sig ud af krisen", der følger betingelser med. I
73 Frankrigs tilfælde er det forringelser af pensioner, i Portugal er
74 det strammere budgetstyring eller nedskæringer i sundheds-
75 væsenet osv. At sige, at EU's politikker blot afspejler de styrke-
76 forhold, der gør sig gældende i medlemslandene, er derudover
77 en underlig påstand, f.eks. i lyset af eurokrisen, hvor EU's politik
78 afgjort ikke afspejlede holdningen i f.eks. Grækenland, Italien,
79 Portugal og Irland.

80
81 Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
82 berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
83 Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

84
85
86 **3.4.20 SIDE 43, LINJERNE 37-53**
87 **SLETES OG ERSTATTES AF:**

88
89 "Til trods for at der kan vindes små sejre, så er det dog åbenlyst,
90 at EU generelt er en forhindring for en socialistisk udvikling.
91 Bevægelser, hvor selve kapitalens magt udfordres, vil med
92 al sandsynlighed møde stærk modstand."

93
94 **Begrundelse:**

95 Når kapitalmagten trues af fx en coronaepidemi, så er det klart,
96 at et EU-system vil holde hånden under denne og poste mia. i
97 skatte kroner til erhvervsstøtte. Det er fint i forhold til at bevare
98 arbejdspladser, men jo ikke noget der som sådan udfordrer det
99 kapitalistiske system.

100
101 Stillet af: Rasmus Keis Neerbek (Allerød), Ulla Elsted Jensen (Alberts-
102 lund), Rina Krøyer (Odense), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns),
103 Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth
104 Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord),
105 Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder), Helge Bo
106 Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers),
107 Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

108
109
110 **3.4.21 SIDE 43, LINJE 56:**

111
112 "I EU-Parlamentet" ændres til "I EU"

113
114 **Begrundelse:**

115 Afsnittet bør ikke kun beskrive vores arbejde i EU-Parlamentet,
116 men også vores EU-arbejde i Folketinget via Folketingets
117 Europaudvalg. Det skal overskriften også afspejle.

118
119 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
120 berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe)

1 Kenneth Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per
2 Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev),
3 Marianne Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne
4 Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre),
5 Finn Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida
6 Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus
7 Nielsen (Østerbro), Pia Boisen (Lyngby), Johan Aagaard Hagemann
8 (Valby), Kurt Olsen (Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Christian
9 Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Trine Henriksen (Gladsaxe), Tormod
10 Olsen (Indre by)

11

12

13 3.4.22 SIDE 43, LINJE 57-59:

14

15 Linje 57-59 slettes.

16

17 Stillet af: Claus Højsgaard (Tønder), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
18 Rina Krøyer (Odense), Mikael Hertoft (Østerbro), Birte Lauridsen
19 (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen
20 (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per
21 Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Helge Bo
22 Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers),
23 Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

24

25

26 3.4.23 SIDE 43, LINJE 68-70:

27

28 Linje 68-70: Droppes.

29

30 **Begrundelse:**

31 Det samme fremgår af s. 41, linje 116-120.

32

33 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
34 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
35 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
36 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
37 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
38 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
39 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
40 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
41 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
42 Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

43

44

45

46 3.4.24 SIDE 43, LINJERNE 72-75

47 SLETES OG ERSTATTES AF:

48

49 "EU-parlamentet skaber desuden rum for et samarbejde
50 imellem europæiske venstrepartier."

51

52 **Begrundelse:**

53 Det er forhåbentlig ikke tilfældet at EU-parlamentet er "base"
54 for "meget af det europæiske samarbejde" som Enhedslisten
55 indgår i. Det er fint at konstatere at det er forum hvor der
56 samarbejdes, men det er og bør være Enhedslistens tilgang til
57 Europæisk samarbejde, at vi samarbejder mindst lige så tæt på
58 partier og progressive bevægelser i Europa der ikke er valgt til
59 EU-parlamentet, enten fordi de baserer sig i lande der ikke er
60 medlemmer af EU, fordi de ikke har kunne klare den tårnhøj

61 spærregrense til EU-parlamentsvalg (som det endda kan blive
62 svært for os selv at klare), eller af andre grunde. Vores europæiske
63 samarbejder bør basere sig på hvem vi deler politiske visioner
64 med og hvem vi kan organisere folkelige bevægelser på tværs
65 af grænser sammen med – uafhængig af om de pågældende
66 er valgt til EU-parlamentet eller ej.

67

68 Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
69 Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Mikael Hertoft (Østerbro),
70 Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns),
71 Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Sø-
72 derquist (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind
73 (Mariagerfjord), Pia Thorsen (Morsø), Claus Højsgaard (Tønder), Helge
74 Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen
75 (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

76

77

78 3.4.25 SIDE 43, EFTER LINJE 82 TILFØJES:

79

80 „For at fremme denne politik, stiller Enhedslisten op til EU-
81 parlamentet og deltager aktivt i EU-arbejdet i Folketinget.
82 Her arbejder vi efter følgende principper:

83

- 84 • Enhedslisten vil forsvare og udvide demokratiet. Vi mener, at
85 beslutninger som oftest bliver bedre af at blive truffet tæt på
86 borgerne, og at befolkningen skal sikres mere direkte indflydelse.
87 Derfor er Enhedslisten også generelt imod, at overføre mere
88 overnational magt til EU på områder, som i dag er national kom-
89 petence. Det gælder fx udenrigs-, sundhed- og skattepolitikken
- 90 • På områder, hvor EU allerede har enekompetence stemmer
91 Enhedslisten for enhver forbedring af forholdene for lønmod-
92 tagerne og miljøet og vi vil stemme imod enhver forringelse
- 93 • På områder, hvor magten er delt mellem EU og medlemslandene
94 kan vi støtte forslag, der bidrager til at løse et konkret og
95 væsentligt grænseoverskridende problem, som ikke lige så
96 godt kan løses i de enkelte lande, og som bygger på minimums-
97 standarder, hvor de enkelte lande har ret til at gå videre. Vi er
98 imod totalharmonisering, hvor de enkelte EU-lande forhindres
99 i at vedtage bedre regler

100

101 Vi kræver størst mulig åbenhed og gennemsigtighed og
102 bekæmper lobbyisme og kapitalinteressers indflydelse på
103 udformningen af EU's politik.

104

105

106 Vi er for forslag om europæisk samarbejde, som omfatter flere
107 end EU-medlemslandene – eksempelvis i kampen mod skattely
108 eller grænseoverskridende kriminalitet."

109

110 **Begrundelse:**

111 Den praksis og de principper Enhedslisten i dag anvender, når
112 der skal stemmes i EU-sager i henholdsvis EU-Parlamentet og
113 Folketinget bør beskrives i programmet. Med denne tilføjelse
114 beskrives den stemmepraktis Enhedslisten har anvendt de
115 seneste 25 år i Folketinget og siden 2019 i EU-Parlamentet. Dertil
116 tilføjes det, at vi altid arbejder for mere åbenhed, arbejder for
117 at mindske erhvervslobbyismens store indflydelse og gerne ser
118 et europæisk samarbejde, der rækker ud over EU-landene.

119

120 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-

1 berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
2 Kenneth Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per Clau-
3 sen (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev), Ma-
4 rianne Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne Han-
5 sen (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre), Finn
6 Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida Schmidt
7 Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus Nielsen
8 (Østerbro), Kurt Olsen (Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Chri-
9 stian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Trine Henriksen (Gladsaxe), Tormod
10 Olsen (Indre by)

11

12

13 3.4.26 SIDE 43, I LINJE 85-86 SLETTES:

14

15 ", som har betydning for Danmarks relation til EU"

16

17 **Begrundelse:**

18 **Det er uklart hvad der menes. Og vi bør gå ind for folkeaf-**
19 **stemninger om alle "væsentlige ændringer i EU-samarbejdet."**

20

21 Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
22 Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Mikael Hertoft (Østerbro),
23 Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns),
24 Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole
25 Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind
26 (Mariagerfjord), Pia Thorsen (Morsø), Claus Højsgaard (Tønder), Helge
27 Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen
28 (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

29

30

31 3.4.27 SIDE 43, EFTER LINJE 87 TILFØJES:

32

33 „Enhedslisten mener, at Danmark skal gå i spidsen for et styrket
34 samarbejde mellem alle Europas lande, som bygger på høje
35 minimumsstandarder, med det enkelte lands ret til at gå videre
36 end EU-reglerne.

37

38 Vi stiller samtidig krav til vores egen regering om, at Danmark
39 skal være et foregangsland, der inspirerer til solidariske og
40 grønne løsninger, og som tør udfordre EU's regler og politik når
41 de står i vejen for en progressiv politik.

42

43 Enhedslisten vil i enhver situation, hvor valget står mellem at
44 stå fast på et demokratisk mandat, givet af befolkningen, eller
45 at underlægge sig skadelig EU-politik, vælge det første. Vi vil
46 foreslå og kæmpe for en progressiv politik i folketing, kommuner
47 og regioner, også når den bryder med EU's traktater og politik.
48 Vi ser det som en central opgave, at påpege hvor EU's system
49 forhindrer gennemførelse af en progressiv politik.

50

51 Vi afviser danske politikeres forsøg på at gå videre i EU-til-
52 pasningen end reglerne kræver, som da de, uden at spørge
53 befolkningen, tilsluttede Danmark til Finanspagten, som binder
54 Danmark til EU's stramme budgetregler til stor skade for vel-
55 fæerden. Modstanden mod danske politikeres EU-tilpasning er
56 lige så vigtig, som modstanden mod skadelig EU-politik. "

57

58 **Begrundelse:**

59 EU-reglerne begrænser allerede i dag den politik, som kan føres
60 i Folketinget. Det oplever vi gang på gang, når vi stiller forslag i

Folketinget eller forhandler med regeringen. Det har altid været
et princip for Enhedslisten, at Danmark skal gå foran og igennem
eksemplets magt forsøge at påvirke verden i en positiv retning,
også selv om det strider imod EU's regler. Det er derfor vigtigt
at beskrive, at vi er villige til at udfordre EU-reglerne og sætte
hensynet til mennesker og miljø frem for EU-reglernes hensyn til
kapitalens interesser. Især fordi Enhedslisten tidligere har haft
held med denne strategi med at stille systemoverskridende
forslag og på den måde presse forandringer igennem. Fx i
forhold til forbud imod giftige stoffer i børnelegetøj.

61
62
63
64
65
66
67
68
69
70

71

Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
Kenneth Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per
Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev),
Marianne Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne
Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre),
Finn Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida
Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus
Nielsen (Østerbro), Johan Aagaard Hagemann (Valby), Kurt Olsen
(Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt
Jacobsen (Sydhavn), Tormod Olsen (Indre by)

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

3.4.28 SIDE 43, I LINJE 88 TILFØJES:

85

86

"Enhedslisten vil fastholde de danske undtagelser fra euroen,
overnational retspolitik og EU's militærpolitik."

87

88

89

90 **Begrundelse:**

91 Et vigtigt led i vores kamp imod EU's udviklingen til en stadigt
92 snævrere politisk, økonomisk og militær union er at fastholde
93 de forbehold som den danske befolkning fik på baggrund af
94 nej'et til Maastricht-traktaten i 1992. Det handler om den
95 danske befolknings demokratiske indflydelse på afgørende
96 politikområder. Da forbeholdene ikke er nævnt noget sted i
97 programforslaget, er det vigtigt, at få tilføjet vores politik
98 på dette område.

99

Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
Kenneth Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per
Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev),
Marianne Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne
Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre),
Finn Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida
Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus
Nielsen (Østerbro), Kurt Olsen (Albertslund), Jette Frydendahl (Odense),
Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Trine Henriksen (Gladsaxe),
Tormod Olsen (Indre by)

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

3.4.29 SIDE 43, EFTER LINJE 88 TILFØJES:

113

114

"Vi kæmper derudover for en femte undtagelse, således at vo-
res arbejdsmarkeds- og velfærdspolitik ikke er underlagt mar-
kedets tvang."

115

116

117

118

119 **Begrundelse:**

120 Dette krav fremgår af Enhedslistens valgprogram fra 2019 og

1 bør derfor også indføres her. Vi skal sikre at den danske befolkning
2 genvinder sin indflydelse på disse afgørende politikområder. Det
3 er især vigtigt og aktuelt i lyset af EU-systemets forslag om lov-
4 bestemte lønforhold, hvilket risikerer at undergrave hele den
5 danske og nordiske arbejdsmarkedsmodel.

6
7 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiksberg),
8 Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe), Kenneth
9 Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per Clausen
10 (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev), Marianne
11 Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne Hansen
12 (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre), Finn
13 Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida Schmidt
14 Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus Nielsen
15 (Østerbro), Johan Aagaard Hagemann (Valby), Kurt Olsen (Albertslund),
16 Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn),
17 Trine Henriksen (Gladsaxe), Tormod Olsen (Indre by)

3.4.30 SIDE 43, EFTER LINJE 88 TILFØJES:

22 "Vi støtter den europæiske fagbevægelses krav om en social pro-
23 tokol, der kan sikre, at faglige og sociale rettigheder står højere
24 end kapitalens frie bevægelighed."

Begrundelse:

27 Den europæiske fagbevægelses krav om en indførelse af en
28 social protokol i EU-traktaten blev rejst i 2008 for at annullere
29 EU-domstolens indgreb i en helt afgørende faglig rettigheder,
30 nemlig konfliktretten. Efter 10 års hårdt pres på Socialdemokratiet
31 lykkedes det i 2018 at få dem, og Radikale Venstre til at støtte
32 dette krav. Nu gælder det om at få en socialdemokratisk regering
33 til at rejse kravet i EU.

34
35 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiksberg),
36 Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe), Kenneth
37 Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per Clausen
38 (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev), Marianne
39 Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne Hansen
40 (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre), Finn
41 Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida Schmidt
42 Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus Nielsen
43 (Østerbro), Johan Aagaard Hagemann (Valby), Kurt Olsen (Albertslund),
44 Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn),
45 Trine Henriksen (Gladsaxe), Tormod Olsen (Indre by)

3.4.31 SIDE 43, LINJE 91-94:

49 Følgende slettes: "og traktatgrundlag. Vi arbejder sammen med
50 resten af den europæiske venstrefløj for at forandre rammerne
51 og ændre traktatgrundlaget."

52
53 Og erstattes af: "Vi arbejder sammen med resten af den europæiske
54 venstrefløj for at nedlægge EU og i stedet skabe et europæisk
55 samarbejde, der tager udgangspunkt i hensynet til mennesker
56 og natur."

57
58 Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
59 Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Birte Lauridsen (Lolland),
60 Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen

(Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per
Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus
Højsgaard (Tønder), Helge Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg),
Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise
Baastrup (Randers)

3.4.32 SIDE 43, LINJERNE 116-118 ERSTATTES MED:

"Et fleksibelt samarbejde, hvor en koalition af villige lande kan gå
sammen og gå foran fx ved at sætte ind over for skattely, uden at
alle lande behøver deltage."

Begrundelse:

Den nuværende tekst er upræcis og kan tolkes således, at vi ønsker
at EU skal kunne diktere skattepolitikken i medlemslandene via
beslutninger med flertalsafgørelser. Det er ikke ønskværdigt, da
Danmark dermed kan blive påtvunget en skattepolitik af et
borgerligt flertal i EU, som vi ikke ønsker. Især fordi en progressiv
skattepolitik og relativ høj beskatning er hele grundlaget for det
danske velfærdssamfund, og ikke udbredt i EU. Vi vil derimod
gerne have, at det bliver muligt for en koalition af villige lande
at gå foran på skatteområdet, når der ikke kan opnås enstem-
mighed. Det forsøges præciseret med dette ændringsforslag.

Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn)

3.4.33 SIDE 44, LINJE 3-5:

Følgende slettes: "EU's nyliberale traktatgrundlag og usolidariske
politik" og erstattes af "EU", således at sætningen lyder:

"Et opgør med EU er og bør være en kerneopgave for den
europæiske venstrefløj."

Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Birte Lauridsen (Lolland),
Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariager-
fjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen
(Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder),
Helge Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen
(Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

3.4.34 SIDE 44, LINJE 8:

Følgende slettes: "et traktatgrundlag, som indfører" og erstattes
med "at nedlægge EU og erstatte det med et samarbejde der er
bygget på", således at sætningen lyder:

"Enhedslisten kæmper sammen med vores europæiske allierede for
at nedlægge EU og erstatte det med et samarbejde der er bygget
på demokratiske og gennemsigtige strukturer samt
udligner spillebanen, så beskyttelse af klima og natur, fremme af
velfærd og lighed og solidaritet med verdens fattige og
forfulgte ikke skal underordnes store selskabers jagt på
vækst og profit."

1 Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
2 Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Birte Lauridsen (Lolland),
3 Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariager-
4 fjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen
5 (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard
6 (Tønder), Helge Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders
7 Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup
8 (Randers)

9

10

11 **3.4.35 SIDE 44, I LINJE 16 SLETTES:**

12

13 "Men vi skal også erkende, at"

14

15 Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
16 Rina Krøyer (Odense), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns),
17 Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth
18 Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariager-
19 fjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder), Lasse
20 Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen
21 (Skive), Lise Baastrup (Randers)

22

23

24 **3.4.36 SIDE 44, LINJE 18-22:**

25

26 Efter 'gennemføre' i linje 18 erstattes teksten af: „På grund af de
27 uafklarede prioriteter i EU om hensynet til miljø og klima versus
28 det indre marked kan det virke for tilfældigt, om et progressivt
29 nationalt initiativ til f.eks. at forbyde salg af benzín- og diesel-
30 biler eller skadelige stoffer før EU som helhed ville blive accepteret
31 af EU eller belagt med bøder.”

32

33 **Begrundelse:**

34 Det er muligt, at EU vil udfase fossilbiler tidligere end det hidtil
35 har set ud til, ligesom f.eks. glyfosat udmærket kunne forbydes i
36 Danmark i dag set fra EU's side (men ikke fra det danske landbrugs).

37 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
38 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
39 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
40 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
41 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
42 søxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
43 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
44 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
45 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
46 Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

47

48

49 **3.4.37 SIDE 44, LINJE 22:**

50

51 Efter "bøder" tilføjes ", ligesom Danmark i dag kan påtvinges en
52 politik, som befolkningen eller et flertal i Folketinget er inderligt
53 imod.”

54

55 **Begrundelse:**

56 Ud over at EU kan blokere for den politik venstrefløjen ønsker at
57 gennemføre, kan vi også blive påtvinget en politik, som vi ikke
58 ønsker. Aktuelt tegner det fx til at EU med et nyt direktiv vil
59 blande sig i vores lønforhold selvom en enig fagbevægelsen og
60 et næsten enstemmigt folketing er lodret imod forslaget.

Stillet af: Kenneth Haar (Christianshavn), Mads Barbesgaard (Frederiks-
berg), Tobias Clausen (Vesterbro), Morten Nielsen (Christianshavn),
Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Magnus Nielsen (Østerbro)

63

64

65

66

67

68 "under det eksisterende traktatgrundlag"

69

Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
Rina Krøyer (Odense), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns),
Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth
Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariager-
fjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder), Lasse
Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen
(Skive), Lise Baastrup (Randers)

76

77

78

79

80

81

82 "Så længe EU består, er det derfor afgørende, at være parat til
83 at bryde med EU igennem udmeldelse, for derved at opnå et
84 større demokratisk handlerum til at føre progressiv og bære-
85 dygtig politik."

86

Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
Rina Krøyer (Odense), Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns),
Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth
Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariager-
fjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder), Lasse
Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels Overgaard Hansen
(Skive), Lise Baastrup (Randers)

93

94

95

96

97

98 „Vores udfordring er, at så længe det nuværende traktatgrundlag
99 styrer EU's politik og udvikling, så vil vejen være lukket for
100 grundlæggende progressive forandringer i Danmark, som strider
101 mod EU-retten, selv hvis befolkningen vælger en regering, der
102 ønsker en anden og mere solidarisk og bæredygtig politik.

103

104 Derfor er det nødvendigt, at Enhedslisten fastholder perspektivet
105 om en dansk udmeldelse af EU. Udmeldelse er ikke et mål i sig
106 selv. En udmeldelse kan være et offensivt middel til at gennem-
107 føre grundlæggende forandringer, som EU står i vejen for. Det
108 kan også være et nødvendigt selvforsvar mod yderligere angreb
109 på arbejderrettigheder, velfærd, demokrati og miljø."

110

111 **Begrundelse:**

112 Det fremgår ikke klart af hovedforslaget om man ønsker at
113 fastholde et perspektiv om en dansk udmeldelse af EU. Den
114 græske venstrefløjsregering blev i 2015 tvunget til at kapitulere
115 og gennemføre en benhårdt neoliberal nedskæringspolitik
116 netop fordi dette perspektiv var fraværende i deres politik.
117 Det er derfor vigtigt, at få præciseret. Det er samtidig vigtigt,
118 at slå fast, at udmeldelse ikke er et mål i sig selv, men kan
119 være et offensivt middel til at gennemføre vores politik,
120 hvis EU blokerer for en sådan.

1 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
2 berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
3 Kenneth Haar (Christianshavn), Pia Boisen (Lyngby), Eva Milsted
4 (Christianshavn), Per Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro),
5 Jakob Sølvhøj (Herlev), Marianne Frederik (Amager Øst), Henning
6 Hyllested (Esbjerg), Janne Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn),
7 Vibeke Kold (Rødovre), Finn Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft
8 (Østerbro), Celine Ida Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen
9 (Christianshavn), Magnus Nielsen (Østerbro), Kurt Olsen (Albertslund),
10 Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt Jacobsen (Sydhavn),
11 Tormod Olsen (Indre by)

3.4.41 SIDE 44, EFTER LINJE 41 TILFØJES:

16 "Ingen kan forudse, hvornår det kan blive aktuelt at kræve en ny
17 folkeafstemning om dansk EU-medlemskab. Det vil Enhedslisten
18 forholde sig til, ud fra en konkret vurdering af situationen.

19
20 Men i følgende situationer kan kravet om en folkeafstemning
21 om Danmarks tilknytning til EU være aktuelt:

- 23 • Hvis der er et bredt ønske om det i befolkningen
- 24 • Hvis EU gennemfører traktatændringer i retning af en egentlig
25 EU-stat eller der på anden vis overføres yderligere magt til EU
26 på afgørendes politikområder.
- 27 • Hvis EU stiller sig i vejen for gennemførelse af væsentlige
28 forslag, som har opbakning fra et flertal i Folketinget eller
29 befolkningen i Danmark.

30
31 Enhedslisten vil under alle omstændigheder arbejde for, at det
32 står klart for befolkningen, hvilken tilknytning til EU, der skal
33 erstatte EU-medlemskabet efter en udmeldelse.

34 Her vil vi arbejde for, at der indgås en handels- og samarbejds-
35 aftale mellem Danmark og EU, som stiller Danmark friere til at
36 regulere kapitalen og beskytte vores velfærdssamfund, miljø og
37 arbejdsmarked mod markedskræfter og unfair international
38 konkurrence."

Begrundelse:

39
40 Det fremgår, at et brud med EU kan blive nødvendigt, men der
41 er ikke beskrevet hvordan et sådan skal håndteres, samt i hvilke
42 situationer det kan blive aktuelt. Det er noget vi utvivlsomt vil
43 blive afkrævet et svar på. Derfor giver det mening at udfolde
44 mere, hvilket sker med den foreslåede tilføjelse.

45
46
47 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
48 berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
49 Kenneth Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per
50 Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev),
51 Marianne Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne
52 Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre),
53 Finn Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida
54 Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus
55 Nielsen (Østerbro), Johan Aagaard Hagemann (Valby), Kurt Olsen
56 (Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt Jacobsen
57 (Sydhavn), Trine Henriksen (Gladsaxe), Tormod Olsen (Indre by)

3.4.42 SIDE 44, LINJE 43:

På linje 43 slettes "med traktaterne i hånden".

Begrundelse:

61
62
63 Vi er vel imod at EU stiller sig i vejen for solidarisk og grøn politik
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80

Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
Rina Krøyer (Odense), Mikael Hertoft (Østerbro), Birte Lauridsen
(Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen
(Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per
Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus
Højsgaard (Tønder), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers),
Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

3.4.43 SIDE 44, LINJERNE 42-55 SLETTES OG ERSTATTES MED:

81 "I en situation hvor antikapitalistiske kræfter får greb om magten
82 i et eller flere af EU's medlemslande, så er det klart, at EU som
83 system vil gøre alt for at bremse denne udvikling. Derfor skal
84 kravet om udmeldelse fastholdes. Som socialistisk parti er vores
85 primære rolle at opbygge folkelige bevægelser på tværs af
86 landegrænser, samt opbygge internationale alliancer med
87 progressive folk rundt om i verden. Naturligvis foregår der en
88 magtkamp i EU-systemet, men systemet er grundlæggende et
89 redskab for kapitalen, og derfor er kampen for at svække,
90 nedbryde og afskaffe EU stadig helt central, når et fundamentalt
91 andet system end kapitalismen skal etableres."

Begrundelse:

92
93 Det er klart vi ikke bryder os om autoritære regimer, men det
94 betyder jo ikke at vi kan antyde at Danmark "står fast på pro-
95 gressive værdier". Og hvem er Danmark? Det er vigtigt stadig at
96 holde fast i, at klassekampen er den primære, og at den politiske
97 arena ikke alene er en parlamentarisk kamp mellem stater.

98
99
100 Stillet af: Rasmus Keis Neerbek (Allerød), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
101 Rina Krøyer (Odense), Mikael Hertoft (Østerbro), Birte Lauridsen (Lolland),
102 Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns), Malene Ingwersen (Mariager-
103 fjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole Søderquist (Slagelse), Per Johansen
104 (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder),
105 Helge Bo Jensen (Albertslund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen
106 (Randers), Niels Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

3.4.44 SIDE 44, LINJE 15 - 55 SLETTES OG ERSTATTES AF:

107
108
109
110
111
112 FOR ET OPGØR med EU

113 Linje 15-55 i EU-politisk dokument erstattes af følgende:

114
115 Venstrefløj i Danmark har altid med rette kæmpet imod EU,
116 som institution, pga. institutionens dybt kapitalistiske funda-
117 ment, som senere er blevet udbygget gennem en ny-liberal
118 dagsorden gennem EU's indre marked, privatiseringspres,
119 stram finanspolitik, militarisering af de fælles ydre grænser og
120 oprustning m.v. I dag er vi imidlertid i en ny situation, hvor inte-

1 grationen er gået så langt, at en isoleret dansk udmeldelse i
2 praksis vil byde på lige så mange udfordringer, som fortsat
3 medlemskab. Erfaringen fra Brexit har i hvert fald vist, at en
4 udmeldelse langt fra er enkel og på ingen måde en garanti for
5 en progressiv politik. Under alle omstændigheder er det afgø-
6 rende med klare socialtiske svar, der både tager afstand fra
7 de højrenationale og som samtidig erkender, at EU-systemet er
8 centraliseret og udemokratisk – en drøm for de store koncerner
9 og lobbyister, men et mareridt for ressourcetsvage grupper og
10 borgere. Der er intet, der tyder på, at EU kan reformeres – men
11 heller ikke på, at det vil være lettere at skabe grundlæggende
12 forandringer uden for EU. Så hvis både Danmark og verden skal
13 ændres, må opgøret rettes i første omgang mod Europas magt-
14 havere. Kravet om udmeldelse af EU har været omdrejnings-
15 punktet for mange af Enhedslistens politikområder. Det er i
16 dags afløst af orientering mod grænseoverskridende alliancer
17 og kampe. Det betyder imidlertid ikke, at kravet i den rette
18 sammenhæng og samspil med andre redskaber ikke kan blive
19 aktuelt et eksempel kunne være: i forbindelse med et større
20 opbrud blandt EU-landene. Hvis en mere solidarisk og demo-
21 kratisk dagsorden vinder frem i flere lande.

22
23 Erfaringerne fra Grækenland og Cypren viser os, at regeringer,
24 der sætter en rød og grøn dagsorden vil få EU og EU's institutioner
25 som direkte modstandere. Derfor er det vigtigt for socialister
26 og klima- og miljøkæmpere at udvikle en redskabskasse, der
27 kan stå op mod EU og trojkaen (Verdensbanken, ECB og IMF).

28
29 Europæiske økonomer er kommet med en række bud:
30 1. Den rød- grønne regering begynder fra dag et at indfri
31 sine valgløfter til befolkningen
32 2. Der etableres stærk kontrol med bankerne: omkring
33 pengemængde, kapitalflugt og kredit
34 3. At valutaens tilknytning til euroen ophæves
35 4. Udlandsgælden revurderes og illegitim gæld slettes
36 5. Ubenyttede virksomheder, fabrikker og landbrug sættes
37 i drift til fordel for samfundet
38 6. Dannelse af alliancer med andre lande for at imødegå
39 EU og trojkaen pres.

40
41 Det vil være naivt, at tro at en sådan kurs ikke ville indebære
42 at de eller de oprørske lande bogstaveligt eller i praksis vil blive
43 sat udenfor det gode selskab. Men i dag er situationen, at EU lige-
44 som de enkelte medlemslande er en arena, hvor der er politisk
45 kamp om retningen. Denne retning skal vi påvirke sammen med
46 ligesindede partier, organisationer og bevægelser både inden
47 for og uden for EU, hvor vi på tværs af grænserne rejser fælles
48 kamp fra neden mod kapitalismens indbyggede tendens til ud-
49 bytning af mennesker og natur

50
51 **Begrundelse:**
52 Afsnittet lægger ikke op til et opgør med EU og har få bud
53 på en grænseoverskridende modstand.

54
55 Stillet af: Leif Mikkelsen, Amager Øst.

56 **3.4.45 SIDE 44, EFTER LINJE 55 TILFØJES:**

57
58 „Enhedslisten vil bevare de danske EU-forbehold, der sikrer en
59 større demokratisk handlefrihed når det gælder fx den økono-

60 miske politik. Vi arbejder for at andre EU-lande kan få lignende
61 forbehold, og fx kan udtræde af Euro-samarbejdet på ordnet
62 vis hvis de ønsker det.“

63 **Begrundelse:**

64
65 Ved en fejl fremgår det ikke af vores forslag at vi ønsker at be-
66 vare de danske EU-forbehold, og at give andre EU-land mulig-
67 hed til at tage lignende sociale forbehold. Derfor dette æn-
68 dringsforslag.

69
70 Stillet af: Pelle Dragsted (Frederiksberg), Frederikke Hellemann
71 (Østerbro), Nikolaj Villumsen (Herlev), Pernille Skipper (Nørrebro Park)
72 og Maj Aslett-Rydbjerg (Udlandet)

73 **3.4.46 SIDE 44, FRA LINJE 58 TIL OG MED 76 74 SLETTES OG ERSTATTES MED:**

75
76
77 (Den første linje er overskrift på afsnittet)

78
79 ”EU er ikke et værn imod nationalkonservative kræfter

80
81
82 I en række europæiske lande ser vi en skræmmende tilslutning
83 til nationalkonservative bevægelser og partier, som målrettet
84 angriber etniske minoriteter, flygtninge og migranter. I lande
85 som Polen og Ungarn, hvor sådanne partier sidder på regerings-
86 magten, knægtes også kvinders og LGBT+ personers rettigheder,
87 samt grundlæggende demokratiske principper.

88
89
90 Det er en farlig udvikling, som må og skal bekæmpes. Både i
91 de enkelte lande og med initiativer på tværs af grænser for at
92 støtte og hjælpe de mennesker, der lider under og kæmper
93 imod konsekvenserne af denne politik.

94
95 Fælles for de nationalkonservative kræfter i Europa gælder, at de
96 bl.a. vinder opbakning på at udnytte befolkningernes frustration
97 over EU-systemet. Det så vi i Storbritannien, hvor debatten om
98 udmeldelse af EU i høj grad blev udnyttet af racistiske og reak-
99 tionære bevægelser til at øge deres indflydelse på samfunds-
100 udviklingen, med skræmmende konsekvenser for migrantarbejdere
101 og etniske minoriteter i landet til følge.

102
103 Store dele af den britiske venstrefløj klamrede sig til EU-
104 medlemskabet i forhåbning om at EU kunne udgøre et værn
105 imod højrekræfterne. Det var en alvorlig fejltagelse. Det betød
106 en markant svækkelse af venstrefløjens opbakning, og det
107 betød også, at en dybt højreorienteret regering fik frit spil til
108 at definere, hvordan en samarbejdsaftale med EU skulle se ud.

109
110 Alligevel har det vist sig, at Storbritannien har fået en aftale, der
111 giver et markant større demokratisk spillerum. Det betyder, at
112 der er åbnet nye døre for, at klimabevægelse, arbejderbevægelse
113 og andre progressive kræfter kan opnå markante forbedringer,
114 som ikke ville være mulige indenfor rammerne af EU.

115
116 Erfaringerne fra Brexit viser os, hvor vigtigt det er, at venstrefløjens
117 står fast på EU-modstanden og er parat til at bryde med EU –
118 også selvom højrekræfter samtidig stiller krav om udmeldelse.
119 Det betyder på ingen måde, at vi allierer os med de national-
120 konservative kræfter. Tværtimod er det helt centralt i bekæm-

1 pelsen af disse kræfter, at befolkningernes berettigede og legitime
2 frustrationer over EU-systemet anerkendes af venstrefløjen. Og
3 at venstrefløjen repræsenterer en EU-modstand baseret på
4 humanistiske, solidariske og internationalistiske principper.””

5
6 Stillet af: Astrid Vang Hansen (Aalborg), Ulla Elsted Jensen (Albertslund),
7 Rina Krøyer (Odense), Kurt Olsen (Albertslund), Mikael Hertoft (Østerbro),
8 Birte Lauridsen (Lolland), Sejr Folke (Stevns), Gitte Christensen (Stevns),
9 Malene Ingwersen (Mariagerfjord), Lisbeth Sand (Randers), Ole
10 Søderquist (Slagelse), Per Johansen (Mariagerfjord), Janne Toft-Lind
11 (Mariagerfjord), Claus Højsgaard (Tønder), Helge Bo Jensen (Alberts-
12 lund), Lasse Olsen (Aalborg), Anders Pedersen (Randers), Niels
13 Overgaard Hansen (Skive), Lise Baastrup (Randers)

14
15
16 **3.4.47 SIDE 44, EFTER LINJE 64 TILFØJES:**

17
18 "Men aftalen mellem EU og Storbritannien viser også, at det er
19 muligt at indgå en forpligtende aftale med EU uden at være
20 underlagt markedets krav i alle forhold."

21
22 **Begrundelse:**

23 Det er et faktum, at Storbritannien ifølge aftalen med EU ikke er
24 omfattet af EU markedsregler om fri bevægelighed for arbejds-
25 kraft, varer og tjenesteydelser.

26
27 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
28 berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
29 Eva Milsted (Christianshavn), Per Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen
30 (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev), Marianne Frederik (Amager Øst),
31 Henning Hyllested (Esbjerg), Janne Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl
32 (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre), Finn Sørensen (Amager Vest),
33 Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida Schmidt Jacobsen (Sydhavn),
34 Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus Nielsen (Østerbro), Kurt
35 Olsen (Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt
36 Jacobsen (Sydhavn), Trine Henriksen (Gladsaxe), Tormod Olsen (Indre by)

37
38
39 **3.4.48 SIDE 44, EFTER LINJE 64 TILFØJES:**

40
41 "Storbritannien nye tilknytning til EU vil give en fremtidig pro-
42 gressiv Labour-regering nye handlefriheder sammenlignet med
43 situationen før Storbritanniens udtræden af EU."

44
45 **Begrundelse:**

46 Det forhold, at Storbritannien ikke længere er underlagt EU's
47 markedsregler om fri bevægelighed for arbejdskraft, varer og
48 tjenesteydelser giver en kommende Labour regering mulighed
49 for at gennemføre en mere progressiv politik end før på områ-
50 der som social dumping, velfærd, klima, miljø og forbruger- og
51 dyrebeskyttelse.

52
53 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
54 berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
55 Eva Milsted (Christianshavn), Per Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen
56 (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev), Marianne Frederik (Amager Øst),
57 Henning Hyllested (Esbjerg), Janne Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl
58 (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre), Finn Sørensen (Amager Vest),
59 Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida Schmidt Jacobsen (Sydhavn),
60 Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus Nielsen (Østerbro), Kurt

Olsen (Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt 61
Jacobsen (Sydhavn), Trine Henriksen (Gladsaxe), Tormod Olsen (Indre by) 62

63
64
65 **3.4.49 SIDE 44, LINJE 67-68:**

66
67 Efter 'for et lille land som Danmark' tilføjes: „der er helt afhængig
68 af sin økonomiske integration i EU“.

69
70 **Begrundelse:**

71 Det med handel lugter langt væk af en forældet forestilling om,
72 at moderne økonomier drejer sig om at handle. Nej, de drejer sig
73 om komplicerede værdi- og finansskæder i produktionen og på
74 markedet.

75
76 Stillet af: Bjarke Friberg (Herlev), Bjarne Hesselbæk (Gribskov), Erik
77 Kempf (Odense), Hans Lauge Hansen (Århus Vest), John Andersen
78 (Sydhavnen), Jørgen Bengtsson (Egedal), Karen Helveg Petersen (Ydre
79 Nørrebro), Kim Benzon Knudsen (Blågård), Klaus Goldschmidt
80 Henriksen (Sydhavn), Kurt Hansen (Valby), Lars K. Christensen (Glad-
81 saxe), Martin Svendsen (Vesterbro), Mikkel Warming (Sydhavnen), Peder
82 Meyhoff (Favrskov), Per Nielsen (Roskilde), Pia Thorsen (Morsø), Poul Erik
83 Pedersen (Aalborg), Reinout Bosch (Vanløse), Søren B. Andersen
84 (Aalborg), Thomas Dalby (Horsens), Tina Vejby (Allerød), Vibeke
85 Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn)

86
87
88 **3.4.50 SIDE 44, LINJE 70:**

89
90 Efter "medlemskabet" tilføjes følgende: "Fx gælder EU-reglerne
91 om kapitalens fri bevægelighed stadig i Storbritannien. "

92
93 **Begrundelse:**

94 Den konservative regering satte sit præg på Storbritanniens
95 aftale med EU. Det skal kritiseres.

96
97 Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-
98 berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),
99 Eva Milsted (Christianshavn), Per Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen
100 (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev), Marianne Frederik (Amager Øst),
101 Henning Hyllested (Esbjerg), Janne Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl
102 (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre), Finn Sørensen (Amager Vest),
103 Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida Schmidt Jacobsen (Sydhavn),
104 Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus Nielsen (Østerbro), Kurt
105 Olsen (Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt
106 Jacobsen (Sydhavn), Tormod Olsen (Indre by)

107
108
109 **3.4.51 SIDE 44, EFTER LINJE 77 TILFØJES:**

110
111 „Verden er større end EU
112 Enhedslisten afviser den euro-nationalisme, som ofte er forklædt
113 som internationalisme. Det er ikke europæisk, men international
114 solidaritet, der udgør venstrefløjens DNA.
115 Som andre supermagter varetager EU og dets medlemslande
116 først og fremmest sine egne interesser. EU primære interesse i
117 omverden er derfor den geografiske udvidelse af europæisk
118 kapital. Det gælder, når EU påtvinger udviklingslandene handels-
119 aftaler, som kun gavner EU's multinationale selskaber. Når EU
120 dumper subsidierede landbrugsprodukter på tredjelandes

1	markeder med lokal fattigdom til følge. Og når EU indgår fiskeri-	61
2	aftaler med despotiske regimer, så europæiske fiskerflåder kan	62
3	gå på rov i de afrikanske farvande. At EU skulle være udtryk for	63
4	internationalisme falder imidlertid også til jorden – i lyset af	64
5	hvordan EU bidrager til opbygningen af grænsehegn og mure	65
6	rundt om Europa for at holde flygtninge ude. EU udgør dermed	66
7	ikke nogen modsætning til nationalismen, men erstatter blot	67
8	denne med en regional stormagtsdrøm med den europæiske	68
9	storkapitals interesser i centrum, Euro-nationalismen. Derfor	69
10	må venstrefløjens internationalister naturligvis stille sig	70
11	kritisk over for EU.”	71
12		72
13	Begrundelse:	73
14	Der mangler et afsnit, som beskriver EU's globale rolle, herunder	74
15	overfor udviklingslandene og det globale syd. Det er samtidig	75
16	vigtigt at påpege, at opbygningen af EU som regional stormagt	76
17	ikke er noget alternativ til nationalisme, det er blot nationalisme	77
18	ophøjet på et regionalt plan.	78
19		79
20	Stillet af: Tobias Clausen (Vesterbro), Mads Barbesgaard (Frederiks-	80
21	berg), Christine Lundgaard (Blågård), Søren Søndergaard (Gladsaxe),	81
22	Kenneth Haar (Christianshavn), Eva Milsted (Christianshavn), Per	82
23	Clausen (Aalborg), Inger V. Johansen (Østerbro), Jakob Sølvhøj (Herlev),	83
24	Marianne Frederik (Amager Øst), Henning Hyllested (Esbjerg), Janne	84
25	Hansen (Østerbro), Ulrik Kohl (Christianshavn), Vibeke Kold (Rødovre),	85
26	Finn Sørensen (Amager Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), Celine Ida	86
27	Schmidt Jacobsen (Sydhavn), Morten Nielsen (Christianshavn), Magnus	87
28	Nielsen (Østerbro), Johan Aagaard Hagemann (Valby), Kurt Olsen	88
29	(Albertslund), Jette Frydendahl (Odense), Christian Schmidt Jacobsen	89
30	(Sydhavn), Tormod Olsen (Indre by)	90
31		91
32		92
33	3.4.52 KAN SÆTTES IND HVOR DET PASSER	93
34		94
35	”Enhedslistens folketingsmedlemmer forpligter sig til altid at	95
36	stemme imod en fortsættelse af budgetloven ved de årlige gen-	96
37	behandlinger af budgetloven. Forud for enhver genbehandling	97
38	af budgetloven i folketinget stiller Enhedslistens folketingsgruppe	98
39	altid et forslag om, at finanspaktens danske udgave 'budgetloven'	99
40	afskaffes.”	100
41		101
42	Begrundelse:	102
43	Det synes som om at ingen af udkastene har husket dette vigtige	103
44	punkt. Budgetloven fastholder den danske stat, regioner og	104
45	kommuner i et økonomisk jerngreb, der bl.a. betyder at nød-	105
46	vendige investeringer, herunder lån, og tilmed opsparinger	106
47	forhindres, til skade for langsigtede investeringer i velfærd,	107
48	beskæftigelsesfremme og klimaindsats	108
49		109
50	Stillet af: Allan Krautwald, Per Kristensen, Jan Olesen, Gert Møller,	110
51	Herman Pedersen, Alvin Mosegaard Jensen, Jette Kromann	111
52		112
53		113
54		114
55		115
56		116
57		117
58		118
59		119
60		120

4. REGNSKAB OG BUDGET

FREMLÆGGELSE AF FORSLAG TIL BUDGET 2023

Forslaget er i alt væsentligt en fremskrivning af forslaget til det reviderede budget 2022 ud fra de præmisser, som årsmødet og efterfølgende HB har lagt – og med Folketingsvalget der jo senest kommer i 2023 lagt ind i budgettet. De væsentligste større ændringer er:

- Som følge af vedtagelsen på årsmødet i 2021 er der afsat midler til to frikøbte FU-medlemmer.
- Ligeledes, som følge af den organisatoriske udviklingsplan, overføres der midler fra kurser, konferencer og seminarer til kampagnearbejde.
- Folketingsvalg 2023 er budgetteret til at koste 6,3 millioner
- Udgifterne til FV dækkes af 3 millioner fra hensættelser og der budgetteres med mindst 1,7 millioner ekstra i indsamlede midler til valgkampen, samt indtægter fra valgtillforordnede på 200.000. De sidste 1,3 millioner dækkes gennem driften.
- Akkumuleret overskud (frie midler) budgetteres med ca. nul ved udgangen af 2023.
- Antal årsværk i landsorganisationen er forøget fra 2019 med ca. halvandet årsværk, som følge af ressourcemanglen særligt indenfor IT (men lønnen er også steget, derfor ser det ud af mere)
- Der hensættes i 2023 én million til EU-parlamentsvalg

FREMSKRIVNING 2024

Det er næsten umuligt at fremskrive et budget for 2024, da indtægterne er komplet afhængige af resultatet af folketingsvalget.

SAMMENTRÆNGT BUDGET OG FREMSKRIVNING 2021-2024

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Revideret budget 2021	Revideret budget 2022	Budgetforslag 2023	Fremskrivning 2024
Indtægter							
Kontingent	6.185.253	6.363.160	6.556.586	6.500.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
Indsamlet støtte til kampagner og valg	936.601	1.588.274	860.635	950.000	950.000	2.650.000	1.700.000
Partiskat folketingsgruppen og andre	1.652.381	1.873.336	1.926.514	1.757.444	1.607.113	1.636.604	1.730.000
Partiskat MEP		72.436	159.529	160.000	160.000	160.000	170.000
Statsstøtte, stemmepenge	8.851.432	9.057.279	8.210.850	8.455.950	8.578.500	8.701.050	8.701.050
Statsstøtte til EU-oplysning og EU-valg	410.667	552.173	704.154	690.322	725.000	725.000	735.000
Indtægter fra valgtillforordnede	0	430.265	1.275			200.000	200.000
Salg af merchandise m.v.	113.882	261.085	34.190	50.000	200.000	100.000	200.000
Renter og udbytter Rød Fond	27.507	130.363	57.393				
Øvrige indtægter/renteindtægter	2.937	30.803	22.359	15.000	10.000	10.000	10.000
Indtægter i alt	18.180.659	20.359.176	18.533.485	18.578.716	18.730.613	20.682.654	19.946.050

.. Fortsættes på næste side

4. REGNSKAB OG BUDGET

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Revideret budget 2021	Revideret budget 2022	Budgetforslag 2023	Fremskrivning 2024
Udgifter							
Årsmøder og delegeretmøder/programseminarer	709.562	681.508	319.655	320.000	900.000	910.000	920.000
HB, FU og HB's arbejdsgrupper	192.687	214.175	131.440	45.000	385.000	185.000	185.000
FU årsværk (ny post fra 2022)				600.000	1.204.321	1.321.239	1.400.000
Konflikthåndtering	30.038	32.898	6.852	10.000	50.000	50.000	50.000
Udvalg	117.125	113.040	36.003	40.000	150.000	150.000	160.000
Faglige netværk	18.876	14.914	2.599	10.000	25.000	25.000	25.000
Organisation i alt	1.068.289	1.056.534	496.549	1.025.000	2.714.321	2.641.239	2.740.000
Løn m.m.	6.588.915	7.365.060	6.835.930	8.159.550	8.879.473	8.835.780	7.748.692
Regionalt løntilskud	925.932	948.931	986.022	995.000	1.015.000	1.030.000	1.100.000
Øvrige personale- og aktivistudgifter	311.865	309.372	215.801	546.000	440.000	440.000	450.000
Arbejdsgiverudgifter (ny i 2021)				488.501	35.000	35.000	35.000
Husleje, forsikringer, vedligehold m.m.	780.416	847.639	789.574	935.000	885.000	894.300	920.000
IT- og teleudgifter	170.864	148.533	324.338	275.000	190.000	190.000	205.000
Øvrig drift	146.405	136.861	112.861	185.000	185.000	185.000	200.000
Renter, gebyrer, diff. (inkl. Rød Fond)	57.807	58.660	62.982	75.000	75.000	75.000	80.000
PBS	135.690	116.240	112.665	110.000	85.000	85.000	75.000
Revision	77.250	90.657	87.033	110.000	115.000	115.000	120.000
Kartotek/medlemssystem	451.375	306.143	451.639	400.000	310.000	310.000	320.000
Administration i alt	9.646.519	10.328.093	9.978.846	12.279.051	12.214.473	12.195.080	11.253.692
Rød+Grøn/kommunikation	657.450	558.690	419.622	853.860	493.750	493.750	500.000
Tilskud til netmedie/Solidaritets	0		400.000	400.000	400.000		
Øvrig kommunikation (hjemmeside, SMS m.m.)	113.601	124.950	117.310	265.000	140.000	140.000	150.000
Kampagner og kurser (tidligere Kurser og træf)	400.858	328.843	248.512	300.000	620.000	620.000	630.000
Kommunalvalg m.m.	0			400.000			0
Folketingsvalg	1.555.450	3.469.389	1.742			6.360.846	0
EU-afstemning/EP-valg	373.582	1.397.083	0				2.000.000
Øvrige centrale kampagner og indsatser	186.448	145.662	259.974	230.000	240.000	240.000	250.000
EU-aktiviteter (=nævnsmidler)	410.667	552.064	704.154	690.322	725.000	725.000	745.000
Internationale aktiviteter	41.204	25.130	6.691	25.000	65.000	65.000	65.000
Udgifter EP inkl. løn		81.357					0
Støtte til Folkebevægelsen		217.026	470.000	480.000	490.000	490.000	247.500
Andre aktiviteter (folkemøde, kampagner m.m.)	149.690	269.155	31.056	165.000	395.000	395.000	400.000
Tilskud til lokalafdelinger, 1. maj, SUF m.m.	164.762	150.380	39.440	150.000	150.000	150.000	165.000
Merchandise, materialer m.m.	169.237	388.862	112.795	125.000	275.000	325.000	275.000
Donationer Rød Fond		27.100					
Kontingentandel lokalafdelinger	1.546.900	1.572.700	1.685.300	1.750.000	1.750.000	1.750.000	1.750.000
Medlemskaber af andre org.	50.982	50.514	92.273	100.000	100.000	100.000	100.000
Øvrige aktiviteter i alt	5.820.832	9.358.906	4.588.870	5.934.182	5.843.750	11.854.596	7.277.500
Hensættelser til feriepenge og vikarfond	232.812	-167.260	-293.802	50.000	50.000	50.000	50.000
Hensættelser FT-valg og EP-valg	426.418	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Hensættelser Rød Fond	276.600	102.999	20.060				0
Overførsel af EU-midler		0					0
Afskrivninger	130.651	104.837	97.397	130.000	110.000	110.000	100.000
Hensættelse til fri efteruddannelse (ny i 2020)				0	0	0	
Udgifter i alt	17.602.121	20.784.110	15.887.919	20.418.233	21.932.544	27.850.915	22.421.192
Overført fra hensættelser		3.170.467			0	3.000.000	1.000.000
Resultat	578.538	2.745.534	2.645.565	-1.839.517	-3.201.931	-4.168.261	-1.475.142
Overført resultat	3.217.243	3.795.781	6.541.316	9.186.881	7.347.364	4.145.433	-22.827
Akkumuleret overskud	3.795.781	6.541.316	9.186.881	7.347.364	4.145.433	-22.827	-1.497.969

5. INDKOMNE FORSLAG

INDKOMNE FORSLAG HOVEDBESTYRELSEN ANBEFALER AT
BEHANDLE UNDER INDKOMNE FORSLAG:

5.9 EL STØTTER DANSK RATIFIKATION AF FN'S TRAKTAT OM FORBUD MOD ATOMVÅBEN

EL skal fortsat – men fremover forstærket – aktivt støtte dansk ratifikation af FN's traktat om forbud mod atomvåben gennem både

- 1) intern som ekstern oplysning om traktatens indhold
- 2) parlamentarisk arbejde selvstændigt og sammen med andre partier
- 3) samarbejde med fredsbevægelsen, herunder FORBYD ATOMVÅBEN – ICAN i Danmark – og fredsgrupper lokalt
- 4) ved at rejse spørgsmålet i bl.a. klima- og miljøbevægelsen og fagbevægelsen samt andre relevante fora
- 5) opfordring(er) til medlemmerne om at slutte op om initiativer, herunder demonstrationer og andre opinion- og debatskabende initiativer, landet over.

[forbedrende ændringsforslag modtages med glæde – især før årsmødet – for at spare tid på selve årsmødet i en sag hvor jeg formoder at alle er enige. Send en mail desang. til tuemagnussen@gmail.com Hvis andre lignende forslag – mod min forventning og uden min viden – er blevet indsendt trækkes dette forslag evt. før årsmødet – hvis forslaget er bedre]

Begrundelse:

Debattindlæg i Politiken 1. marts 2022., 2. sektion s. 22:
<https://politiken.dk/debat/debattindlaeg/art8641236/Forbud-mod-atomv%C3%A5ben-er-svaret->

Stillet af: Tue Magnussen (Frederiksberg).

5.10 ATOMVÅBEN

Enhedslisten skal forsætte arbejdet i folketinget for at få forståelse for forbudstraktaten og Enhedslisten skal støtte fredsbevægelses arbejder for en atomvåben fri verden

Begrundelse:

Klokken er nu 100 sek. i dommedag ifølge Bulletin of the Atomic Scientists. Atomtruslen og den globale opvarmning af kloden er menneskeskabt, derfor kan vi også forhindre kaos og katastrofe, før det er for sent. Det gælder om at handle – ikke kun håbe. Se Danske Læger mod Kernevåbens folder, som kan læses i en bladversion her: <https://flippage.impleoweb.no/spg/22c51f437d-6b4fda994bb44837023850/3911964.pdf#page=13> Det har været svært at få Enhedslisten med i dette arbejde. Uanset om HB kan have svært ved at finde gode handlemuligheder, må det netop være det, vi har en ledelse til. Når der er et problem, finder en ledelse en mulighed for handling. Hvis vi er bevægelsespartier, skal vi hjælpe bevægelser som er vigtige – især når de er små og ikke først når de er store. Fredsbevægelsen er fremkommet med ICAN's Cities Appeal som vi håber alle progressive i landets byråd vil forsøge at få deres byråd til at støtte. Se arbejdet med Cities

Appeal <http://www.atomvaabenforbud.nu> https://www.ican-norway.no/ican_cities_appeal

Stillet af: Freds- og Konfliktløsningsgruppen, Indsendt af Poul Eck Sørensen, poul@peaceweb.dk

5.11 AUTONOME DRÆBERROBOTTER OG -DRONER

Enhedslisten vil arbejde for, at maskiner ikke kommer til at bestemme over liv og død. Vi må arbejde for et forbud mod autonome dræberrobotter og – droner. Ca. 30 lande er imod i øjeblikket! – Vi skal arbejde for, at alle kommer med!!

Begrundelse:

Disse våben er udviklet. I maj måned 2021 anvendte Israel, formentlig for første gang, en drone sværm i kamp mod Gaza. D.v.s. en sværm af droner, der indbyrdes kommunikerede om, hvilken drone der skulle dræbe hvem, – der autonomt indstillede deres våben- og autonomt dræbte de palæstinensere, de udvalgte. Der er tidligere anvendt enkelte droner i kamp – f.eks. i Libyen. Biden har lovet, at USA's atomvåben ikke kommer til at blive styret af kunstig intelligens – men vi kan jo ikke vide, om det bliver overholdt. Hvis NATO opstiller atomvåben på grænsen til Rusland i Ukraine, vil det tage en raket 5 min. at nå Moskva. Dette kan tvinge russerne til at lade deres atomvåben styre af kunstig intelligens for at kunne reagere hurtigt nok. Så når man presser et land for meget, går det ud over ens egen sikkerhed. Der er i USA udviklet kunstig intelligens, der med ansigtsgenkendelse kan finde ud af hvilken race du tilhører. Så det er nu muligt – uden man kan se, hvem der har sendt dronerne – at udrydde en race. Der er droner, der sprænges i små stumper i forbindelse med, at de dræber et menneske. Man kan altså dræbe et andet menneske med ansigtsgenkendelse, uden at man kan finde gerningsmanden. Dette og mange flere spørgsmål rejser autonome våbensystemer. Det er derfor vigtigt, at Enhedslisten arbejder på at skabe debat om dette spørgsmål, for at danne grundlag for, at også Danmark i FN kan arbejde for et forbud.

Stillet af: Freds- og Konfliktløsningsgruppen, Indsendt af Poul Eck Sørensen, poul@peaceweb.dk

5.12 FREDSS- OG KONFLIKTFORSKNING

Enhedslisten skal arbejde for en permanent bevilling til freds- og konfliktforskning og –uddannelse.

Begrundelse:

Det er vigtigt, at der uddannes forskere på dette område. I øjeblikket er vi det eneste land i Norden, der ikke har en freds- og konfliktuddannelse. Det er vigtigt for debatten i Danmark, at vi kan få inspiration fra mennesker med en freds- og konfliktløsningsuddannelse på universitetsniveau. Folketinget bør også have et bredere grundlag at tage stilling på – både i Folketinget og i udenrigspolitisk nævn. Det er vigtigt, at Danmark kan bidrage med ikke militære løsninger på aktuelle internationale konflikter

1 f.eks. med et veluddannet diplomatisk korps i stedet for blot at
2 bidrage med militære løsninger, som øger spændingerne.

3
4 Stillet af: Freds- og Konfliktløsningsgruppen, Indsendt af Poul Eck Sø-
5 rensen, poul@peaceweb.dk

6
7

8 **5.13 RUMMET SKAL VÆRE ET FREDENS** 9 **OMRÅDE- FRI FOR VÅBEN**

10 Enhedslisten skal arbejde for, at alle lande tiltræder et forbud
11 mod våben i rummet, da USA ikke vil være med i de nuværende
12 traktater.

13

14 **Begrundelse:**

15 I space4peace d. 5/1 2020 fortæller Karl Grossman at: Præsident
16 Donald Trump har underskrevet National Defense Authorization
17 Act for 2020, der fastlægger oprettelsen af en rumstyrke, som
18 den sjette gren af de amerikanske væbnede styrker – på trods
19 af den " Ydre rum-traktat" fra 1967, der udpegede rummet til
20 fredelige formål. Traktaten blev sammensat af USA, det tidligere
21 Sovjetunionen og Storbritannien og er siden underskrevet af de
22 fleste nationer på Jorden. Craig Eisendrath – en amerikansk
23 officer involveret i dens oprettelse, har sagt, at „vi forsøgte at
24 afvæbne rummet, før det blev våbenbelagt ... for at holde krigen
25 ude af rummet. Det forbyder placering af masseødelæggelses-
26 våben i rummet. Selvom Trump-administrationen og det ameri-
27 kanske militær har sagt, at en rumstyrke er nødvendig, fordi
28 Rusland og Kina bevæger sig ud i rummet militært, har Rusland,
29 Kina og Canada i årtier forsøgt at presse på for en udvidelse af
30 traktaten. De har gået ind for FN's forebyggelse af et våbenkapløb
31 i det ydre rum, som ville bekræfte et forbud mod at placere
32 våben i rummet. USA har modsat sig PAROS-traktaten og har
33 effektivt nedlagt veto i FN..." [http://www.space4peace.org/
34 articles/dont_militarize_the_heavens.htm](http://www.space4peace.org/articles/dont_militarize_the_heavens.htm)

35 NB: Når et land skyder satelliter ned, vil et andet land miste en
36 stor del af dets informationer og der vil dannes en masse rum-
37 affald, som gør det vanskeligere at bruge rummet til fredelige
38 formål- hvilket vil være til stor skade for alle. USA går efter at
39 bestemme over alle andre lande i rummet- også hvem der skal
40 have adgang til andre planeter og evt. hente mineraler der.

41

42 Stillet af: Freds- og Konfliktløsningsgruppen, Indsendt af Poul Eck
43 Sørensens, poul@peaceweb.dk

44
45

46 **5.14 ENHEDSLISTEN VIL ARBEJDE FOR, AT** 47 **VI FÅR ET FREDSMINISTERIUM**

48 Vi skal have et Fredsministerium, der arbejder for fredelige
49 løsninger af konflikter i Verden, så vi kan undgå krige

50

51 **Begrundelse:**

52 Dette vil også give os mulighed for at bidrage til opfyldelse af
53 FN's Verdensmål nr. 16. Se evt. RIKO: Regeringen skal nytænke
54 indsatsen for at nå verdensmål 16 (i 2019). [https://www.altinget.
56 dk/artikel/riko-regeringen-skal-nytænke-indsat-
57 sen-for-at-naa-verdensmaal-16](https://www.altinget.dk/artikel/riko-regeringen-skal-nytænke-indsat-
55 sen-for-at-naa-verdensmaal-16) Et ministerium, der også kan
58 komme med forslag til, hvordan vi kan gøre Danmark til et frede-
59 ligt samfund. Et samfund uden had og racisme – og med tryk-
60 for alle. Ambassadør Jan Eliasson, tidligere FN-vicegeneralsekretær
og nuværende formand for SIPRI: „sikkerhed starter hjemme” og

han sagde videre, at grundstenen for national, regional og inter-
national sikkerhed er et velfungerende samfund. Vi skal leve op
til Palmekommissionens anbefalinger til en fredeligere verden:
"Stater kan ikke længere søge sikkerhed på hinandens bekost-
ning; den kan kun opnås gennem et forpligtende samarbejde".
Palme Commission: "States can no longer seek security at each
other's expense; it can be obtained only through cooperative
undertakings". Vi kan søge inspiration internationalt hos kampagnen
GAMIP, som er Global Alliance for Ministries & Infrastructures for
Peace- et globalt fællesskab til støtte for fredsministerier. Her
kan du finde FN resolutioner om dette. <http://gamip.org/un.html>

72

73 Stillet af: Freds- og Konfliktløsningsgruppen, Indsendt af Poul Eck Sø-
74 rensen, poul@peaceweb.dk

75

76 **5.15 FORSLAG TIL UDTALELSE FRA** 77 **ENHEDSLISTENS ÅRSMØDE: DET SKAL VÆRE** 78 **MEGET NEMMERE AT BLIVE DANSK STATSBOGNER**

79 Mere end 500.000 voksne mennesker bor fast i Danmark, men er
80 ikke danske statsborgere. Mange unge, som er født i Danmark
81 eller opvokset i Danmark, kan ikke få statsborgerskab.

82

83
84 En aftale fra foråret 2021 mellem regeringen, Venstre, Konservative
85 og Liberal Alliance har gjort det endnu mere umuligt, at få dansk
86 statsborgerskab. De nye regler er så stramme, at mange kan
87 leve hele livet i Danmark, uden at kunne blive statsborgere. Det
88 er også ekstremt dyrt. Staten opkræver meget høje gebyrer for
89 at behandle spørgsmål om opholdstilladelser og statsborgerskab.

90

91 Det er et alvorligt demokratisk problem at så mange ikke har
92 stemmeret – og det skaber utrykthed at folk, der bor fast i landet,
93 ikke kan blive statsborgere.

94

95 Enhedslisten ønsker, det skal være langt lettere at få dansk
96 statsborgerskab. Vi mener der skal være objektive kriterier for,
97 hvornår man kan få statsborgerskab – at man har haft lovligt
98 ophold en vis tid i landet og at man ikke er blevet dømt for
99 alvorlig kriminalitet med lang ubetinget straf.

100 Vi mener også, at børn der er født i landet og de der er vokset
101 op i Danmark, skal have ret til at få statsborgerskab.

102

103 Gebyrerne på behandling af ansøgninger om ophold og stats-
104 borgerskab skal fjernes.

105

106 En FN-rapport fra 3. december 2021 er stærkt kritisk overfor
107 dansk behandling af statsborgerskab og vi kræver rapportens
108 anbefalinger behandlet parlamentarisk.

109

110 Enhedslisten er stærkt utilfreds med at den socialdemokratiske
111 regering har indgået denne udemokratiske aftale om statsborger-
112 skab til højre side i Folketinget. Vi kræver aftalen opsagt. Dette
113 vil indgå i forhandlingerne om vores støtte til en ny socialdemo-
114 kratisk regering.

115

116 Vi kræver at det bliver langt lettere at få statsborgerskab og
117 ophold og vil arbejde for en ændring af regler om statsborger-
118 skab og ophold i denne retning.

119

120 Når man bor i Danmark, er det en fordel at kunne dansk. Derfor

1 skal danskundervisning for indvandrere være gratis. Erfaringen
2 viser, at de fleste der flytter til Danmark, kan og vil lære dansk.
3 Tvang hjælper ingen. Derfor er Enhedslisten grundlæggende ikke
4 tilhænger af sprogkrav. Enhedslistens politik er således at under-
5 visning i dansk skal være gratis for indvandrere og at der ikke
6 skal være sprogkrav i at få ret til ophold og statsborgerskab.

7
8 Vi kommer videre med venlighed end med kontrol.

9
10 Stillet af: Antiracistisk Udvalg: Inge Christoffersen (Århus Vest), Birthe
11 Nielsen (Østerbro), Anne Jessen (Vesterbro), Hans Jørgen Vad (Århus
12 Vest), Rasmus Münster (Århus Vest), Mikael Hertoft (Østerbro), John
13 Graversgaard (Århus syd) og Tue Magnussen (Indre By).

14 15 16 **5.16 OM IMPLEMENTERING AF** 17 **VORES STATSBOGERSKABSPOLITIK**

18 Årsmødet pålægger hovedbestyrelsen og folketingsgruppen
19 straks efter årsmødet at implementere det forrige årsmødes
20 vedtagelse om statsborgerskab. Her gengives de mest centrale
21 dele af vedtagelsen:

22 „Med dette (Artikel 15 stk.1 i FNs Verdenserklæring, vores anm.)
23 som baggrund bør det være slået fast, at statsborgerskab
24 principielt er en ret, og ikke en gave, som man skal gøre sig
25 fortjent til.“

26 „Dette følger klart af artikel 15, stk. 2, som siger, at 'Ingen må
27 vilkårligt berøves sin nationalitet eller nægtes ret til at skifte
28 nationalitet.' For Enhedslisten betyder det, at der må ligge
29 objektive kriterier til grund for tildeling af statsborgerskab.“

30 „En ret til statsborgerskab efter et bestemt åremål, betyder ikke,
31 at nogen skal påtvinges det – den gælder kun dem, som aktivt
32 søger om det.“

33 Med 'bestemt åremål' menes der efter 'års lovligt ophold', hvilket
34 udelukker folk, som har begået forbrydelser mod staten, jf.
35 straffelovens kapitler 12 og 13.

36 37 **Begrundelse:**

38 Allerede da folketingsgruppen i 2020 nægtede at støtte 'Borger-
39 forslaget om automatisk statsborgerskab' lovede hovedbesty-
40 relsen en opdatering af vores politik på området. Men det næste
41 halve frem til årsmødet i 2021 skete der intet. Og nu er der igen
42 gået ni måneder uden HB er kommet det mindste videre – det
43 har ikke en gang været på HBs dagsorden. Vi finder det uaccep-
44 tabelt, at HB på denne måde sylter beslutninger fra Enhedslistens
45 øverste myndighed. Vedtagelsen fra 2021 kan i sin helhed ses
46 her: [https://vores.enhedslisten.dk/wp-content/uploads](https://vores.enhedslisten.dk/wp-content/uploads/2021/05/A%CC%8Arsmoedevedtagelse-om-statsborgerskab)
47 [/2021/05/A%CC%8Arsmoedevedtagelse-om-statsborgerskab](https://vores.enhedslisten.dk/wp-content/uploads/2021/05/A%CC%8Arsmoedevedtagelse-om-statsborgerskab).

48
49 Stillet af: Antiracistisk Udvalg (ARU), Århus Vest-afdelingen, Adam
50 Johansen (Amager Øst), Allan Krautwald (Svendborg), Alvin Mosegaard
51 Jensen (Fåborg), Casper Kennild (Viborg), David Trappaud Rønne
52 (Østerbro), Doris-Clarisse Lukunku (Århus Vest), Freddy Jensen (Århus
53 Vest), Gerd Møller (Århus Øst), Gitte Pedersen (Nørrebro Park), Grethe
54 Fyrstenberg Laursen (Horsens), Hanne Schmidt (Amager Vest), Hans
55 Jørgen Vad (Århus Vest), Helge Bo Jensen (Albertslund), Inge Christoffersen
56 (Århus Vest), Inger V. Johansen (Østerbro), Jan Olesen (Århus Vest), Jean
57 Thierry (Nordvest), Jeanne Toxværd (Gentofte), Jeppe Milthers
58 (Albertslund), Karin Jørgensen (Svendborg), Kit Mosegaard Bruun
59 (Fåborg-Midtfyn), Kurt Olsen (Albertslund), Lavra Lumholt Holm
60 (Halsnæs), Leif Mikkelsen (Amager Øst), Lise Bastrup (Randers), Martin

Mørch (Skive), Niels Frølich (Østerbro), Niels Henrik Nielsen (Østerbro),
61 Ole Bach (Ydre Nørrebro), Pia Thorsen (Morsø), Poul Krogsgård (Århus
62 Vest), Rasmus Münster (Århus Vest), Solvejg Sieg Sørensen (Skive), Søren
63 Bundgaard Poulsen (Århus Syd), Tina Vejby (Halsnæs), Tue Magnussen
64 (Indre By), Vibeke Sypli Enrum (Faaborg-Midtfyn) og Viggo Jonassen
65 (Århus Vest).

66 67 68 69 **5.17 FORSLAG TIL ÅRSMØDE-VEDTAGELSE** 70 **OM STATSBOGERSKAB**

71 Årsmøde-vedtagelsen ang. statsborgerskab 2021 skal læses og
72 forstås i fuld overensstemmelse med borgerforslaget „Automatisk
73 statsborgerskab efter 10 år“.

74 Hvis der derfor skal være tale om objektive kriterier, så må det
75 være de i borgerforslaget nævnte:

76 **1)** et opholdskrav på 10 år eller mindre

77 **2)** et vandelskrav om ikke at have begået forbrydelser mod

78 staten, jf. straffelovens kapitler 12 og 13.

79 80 **Begrundelse:**

81 Der må ikke være nogen tvivl om, at man ikke kan stille alle
82 mulige objektive kriterier, hvis der skal være tale om en rettighed.
83 Åremålet er det som sikrer, at man faktisk har en rettighed efter
84 en bestemt tid.

85
86 Stillet af: ARU – Antiracistisk udvalg, Inge Christoffersen (Århus Vest),
87 Jan Olesen (Århus Vest), Poul Krogsgård (Århus Vest), Hans Jørgen Vad
88 (Århus Vest), Tue Magnussen (Frederiksberg), Anne Jessen (Vesterbro) og
89 Birthe Nielsen (Østerbro).

90 91 **5.18 STOP RUSLANDS IMPERIALISME**

92 Ruslands uprovokerede invasion af Ukraine den 24. februar 2022
93 har overrasket og chokeret hele verden. Enhedslisten fordømmer
94 entydigt Ruslands aggression. Enhedslisten støtter ubetinget op
95 om Ukraines ret til selvbestemmelse, selvforsvar og retten til
96 eget land.

97
98 Vi står i en ny sikkerhedspolitisk virkelighed i Europa. Den russiske
99 angrebskrig i Ukraine skriver sig ind i en stadig mere aggressiv,
100 militaristisk og dominanspolitisk fremfærd over for Ruslands
101 nabolande. Ruslands krigeriske optræden er dog ikke begrænset
102 til Østeuropa, men udfolder sig også blodigt i lande som Syrien,
103 Libyen og hinsides. Disse russiske ambitioner om at restaurere
104 en imperial storhedstid er en betydelig trussel mod global fred,
105 frihed og sikkerhed. Og for en række lande tæt på Rusland, er
106 der tale om en meget konkret og aktuel trussel.

107
108 Enhedslistens støtter alle landes ret til national selvbestemmelse,
109 suverænitæt og selvforsvar og vi støtter og værner om international
110 respekt for folkeretten.

111
112 Enhedslisten har altid været kritisk over NATO, og militæralliansens
113 ageren og formål. Det er vi fortsat. NATO har bidraget til en
114 række konflikter, eksempelvis i Libyen og Afghanistan, der har
115 gjort verden til et mere usikkert sted. Enhedslisten arbejder for
116 nedrustning, afspænding og fred i Europa og resten af verden,
117 og modarbejder våbenkapløb, som øger risikoen for krig og
118 katastrofer. Det står i mange tilfælde i direkte modstrid med
119 NATO. På basis af den nye sikkerhedspolitiske situation er der
120 behov for at styrke vores kamp for fred på alle fronter.

1 Vi arbejder for styrkelse af FN og fælles sikkerhedspolitiske fora
2 som OSCE. Vi arbejder her og nu for en styrkelse af nordiske
3 forsvarsalliancer og på længere sigt en ny sikkerhedsarkitektur,
4 som alternativ til NATO. Så længe et sådan alternativ ikke
5 eksisterer, er det ikke aktuelt, at Danmark melder sig ud, men
6 vi vil arbejde for at NATO ikke bidrager til angrebskrige og rust-
7 ningskapløb men i stedet søger dialog og afspænding. Ikke
8 mindst i Arktis og andre potentielle konfliktzoner. Enhedslisten
9 arbejder også for nationalt at omdanne det danske forsvar til
10 et nationalt territorialforsvar, frem for en interventionsstyrke,
11 der er indrettet til angrebskrige, og som kan tjene som et
12 redskab for stormagtsinteresser.

13
14 Enhedslisten vil samarbejde med den progressive venstrefløj og
15 fredsbevægelser i Norden og resten af verden i arbejdet for fred,
16 afspænding og nedrustning.

17
18 Stillet af: Jonas Kylov Giefeldt (Roskilde), Allan Ahmad (Blågård), Stine
19 Brix (Nordvest), Mette Bloch Hansen (Amager Vest), Nikolaj Villumsen
20 (Hørlev) og Mikkel Warming (Sydhavnen).

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.18

5.18.1 SIDE 62, LINJE 91:

28 Overskriften "Stop Ruslands imperialism"
29 Ændres til: "Stop imperialismen"

30 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.2 SIDE 62, LINJE 92:

35 Ordet „uprovokeret“ slettes. Ellers samme tekst.

36
37 Stillet af: Lisette Jespersen, Peter Ussing, Jacob Jensen, Nanné Solem
38 Dahl, Tom Holmegaard Børsen (alle Rudersdal Afdeling).

5.18.3 SIDE 62, EFTER LINJE 107 TILFØJES:

42 "Dette sker samtidig med at USA fastholder en global dominans
43 med oprustning med de største militær budgetter nogensinde.
44 USA og en række store EU lande fortsætter også støtten til en
45 blodig angrebskrig, som Saudi-arabien er i gang med i Yemen,
46 med hundredetusinder af ofre."

47
48 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.4 SIDE 62, EFTER LINJE 110 TILFØJES:

52 "Ukraine fører en legitim forsvarskrig mod den russiske invasion."

53
54 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.5 SIDE 62, LINJE 113-115:

58 Sætningen "NATO har bidraget til en række konflikter, eksem-
59 pelvis i Libyen og Afghanistan, der har gjort verden til et mere
60 usikkert sted"

61 ændres til: "NATO og NATO-lande har ført angrebskrige i bl.a.
62 Afghanistan, Irak og Libyen der har ført til hundredetusindevis af
63 civile ofre, og som har gjort verden til et mere usikkert sted"

64
65 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.6 SIDE 63, LINJERNE 2-3 SLETTES:

68 "... Vi arbejder her og nu for en styrkelse af nordiske
69 forsvarsalliancer " udgår.

Begrundelse:

72
73 Ideen om en nordisk forsvarsalliance gav måske mening engang,
74 da Finland og Sverige var stabilt neutrale. Men i dag er situationen
75 at Finland og Sverige er i gang med at tilnærme sig NATO og
76 sandsynligvis bliver medlemmer snart.. Samtidig har Norge, der
77 allerede er medlem af NATO givet USA uhindret adgang til at
78 bruge 4 baser- USA's ubåde med atomvåben har allerede anløbet
79 Tromsø. Derved er en nordisk forsvarsalliance enten en del af
80 NATO eller en total urealistisk illusion.

81 I konsekvens heraf kommer den følgende sætning til at lyde; Vi
82 går ind for en ny sikkerhedsarkitektur som alternativ til NATO

83
84 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.7 SIDE 63, LINJERNE 4-5 SLETTES:

85
86
87 Linje 4-5 udgår: "Så længe et sådant alternativ [til NATO] ikke
88 eksisterer, er det ikke aktuelt at Danmark melder sig ud, men".
89 Sætningen fortsætter: "... Vi vil arbejde for at NATO ikke bidrager
90 til angrebskrige..."

91
92
93 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.8 SIDE 63, LINJERNE 8-12 SLETTES:

94
95
96
97 Sætningen: "Enhedslisten arbejder også for at omdanne det
98 danske forsvar til et nationalt territorialforsvar... stormagts-
99 interesser" udgår.

100
101 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.9 SIDE 63, EFTER LINJE 17 TILFØJES:

102
103
104 "Vi arbejder for en kollektiv sikkerhedsstruktur i Europa – hvor
105 landene gensidigt garanterer hinandens sikkerhed og forpligter
106 sig til ikke at angribe hinanden – og hvor der igangsættes ned-
107 rustning gennem en række aftaler om at fjerne atomvåben og
108 offensive angrebsvåben fra naboernes nærområder og nedrust-
109 ning iøvrigt. En sådan kollektiv sikkerhedsstruktur skal omfatte
110 alle lande i Europa i forlængelse af fredsslutningen i forbindelse
111 med at Rusland trækker sig ud af Ukraine. Den kan udvikle sig i
112 forlængelse af det arbejde der er gjort for at etablere OSCE og FN."

113
114
115 Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.18.10 SIDE 63, EFTER LINJE 17 TILFØJES:

116
117
118 Det sikkerhedspolitiske princip "Kun en fælles sikkerhed, der
119 indbefatter alle, vil kunne sikre en fredelig verden", skal være
120

1 grundlaget for Danmarks sikkerhed. EL arbejder derfor både i
2 Folketinget og i fredsbevægelsen m.m. for en permanent bevilling
3 til freds- og konfliktforskning, så Danmark atter får et institut
4 herfor og på længere sigt et Fredsministerium.
5 I det nationale kompromis om dansk sikkerhedspolitik, må der
6 arbejdes hårdt på at mange midler afsættes til en humanitær
7 hjælp og forøgelse af diplomatiet, som er reduceret til at være
8 handelsattachéer for danske firmaer i udlandet, til at være reelle
9 diplomatiske enheder med tillidsskabende foranstaltninger som
10 omdrejningspunkt.
11 Endvidere vil EL i Folketinget opfordre Danmark til at tilslutte sig
12 FNs traktat om forbud mod atomvåben, forbuddet PAROS mod
13 placering af våben i rummet og opfordre til dansk deltagelse i
14 FN arbejdet med et forbud mod autonome dræberrobotter
15 samt støtte fredsorganisationer m.m. med samme mål.

17 **Begrundelse:**

18 Olof Palme var formand for "Den uafhængige Kommission for
19 Nedrustning og Sikkerhedsspørgsmål", som i 1982 fremkom med
20 det sikkerhedspolitiske princip "Kun en fælles sikkerhed, der ind-
21 befatter alle, vil kunne sikre en fredelig verden" Dette blev mantraet
22 for adskillige år med afspænding og nedrustning og markerede
23 afslutningen af den kolde krig.

24 I samme periode havde Danmark et freds- og konfliktforsknings
25 institut med lederen Jan Øberg, som var en flittigt gæst i medierne,
26 når militær/udenrigspolitiske konflikter blev vurderet/debatteret.
27 Det har vi savnet i den krigsliderlige nyhedsformidling af den
28 tragiske krig i Ukraine. Men det har været godt for læser/seer-
29 tallet og dem der ønsker oprustning.

30
31 Stillet af: Poul Eck Sørensen og Lisbet Skou (begge Esbjerg afd.)

35 **5.19 ENHEDSLISTEN ER IMOD KRIG OG OPRUSTNING**

36 Enhedslisten fordømmer alle stormagters oprustning og militære
37 aggressioner. Det gælder USA's og NATO's oprustning i Europa og
38 andre steder, støtte til militærkup og morderiske krige i Mellem-
39 østen. Det gælder EU's militære oprustning og aggressioner i
40 Sahel-regionen. Det gælder Kinas oprustning og aggressioner i
41 det sydkinesiske hav. Det gælder Ruslands oprustning og ag-
42 gressioner i centralasien, Kaukasus og Østeuropa, herunder
43 Ruslands grufulde invasion af Ukraine. Det gælder alle globale
44 og lokale stormagter.

45
46 Når verdens forskellige stormagter opruster og starter krige, er
47 det udtryk for deres interne rivalisering. En rivalisering om natur-
48 ressourcer som olie og gas, om geostrategiske interesser og om
49 markedsandele. Det handler grundlæggende om landenes øko-
50 nomiske magt og indflydelse, om at skabe de bedste betingelser
51 for disse landes virksomheder, på bekostning af befolkningerne.

52
53 Danmark er medlem af NATO og har igennem mere end 20 år,
54 i tæt alliance med USA, deltaget i flere brutale krige. Danmarks
55 såkaldt aktivistiske udenrigspolitik er til skade for verdensfreden
56 og har betydet tab af tusinder af menneskeliv.

57
58 Regeringens planer om at invitere amerikansk militær til
59 Danmark, er et skridt i retning af yderligere NATO-oprustning i
60 Europa. Det er samtidig et brud på mere end 70 års dansk

politik om at afvise fremmede tropper på dansk jord, udenfor
Grønland.

Der er brug for en helt anden kurs. Danmark skal ikke bidrage til
oprustning og krig. Danmark skal tvært imod bidrage til ned-
rustning, afspænding, dialog og fred.

Når stormagter opruster eller starter krige, sker det altid i sam-
menhæng med propaganda om "fjenden". En propaganda der
har til formål at få befolkningen til at acceptere oprustning og i
sidste ende være villige til at slå ihjel eller ofre deres liv. Det er
afgørende at gå imod en sådan krigspropaganda, og stå fast på
først og fremmest at kræve at regeringen i eget land bidrager til
nedrustning og fred, i stedet for at optrappe konflikten.

Derfor er det i Danmark vores vigtigste opgave at kæmpe imod
den oprustning og krigsdeltagelse som den danske regering
deltager i.

Enhedslisten støtter samtidig befolkningers legitime modstand
imod imperialistiske overgreb. Vi støttede modstandskampen i
Vietnam, imod USA's imperialism. Vi støttede kurdernes og
syrrernes dobbelte kamp imod Assad-regimet (som blev hjulpet
af Ruslands bomber) og imod Islamisk Stat. Og der er mange
andre eksempler.

At modsætte sig imperialistiske magters krige og støtte befolk-
ningers modstandskamp imod imperialistiske krige er ingen
modsætning. Tvært imod er det to sider af samme sag.

I en situation med flere forskellige stormagter, ser vi dog også
eksempler på at én stormagt bidrager til at bevæbne en befolkning
der kæmper imod en anden stormagt, med det formål at svække
den konkurrerende stormagt. Dette udgør et dilemma for os. Vi
ønsker ikke at hjælpe hverken den ene eller anden stormagt i
deres rivalisering imod hinanden. En rivalisering der kun repræsen-
terer deres forskellige økonomiske interesser og som i sidste ende
kan bringe verden ud i en verdenskrig, som vi har set det tidligere
i historien. Samtidig ønsker vi at hjælpe befolkninger der bliver
udsat for militære aggressioner fra en stormagt, uanset hvilken
stormagt der er tale om. I dette dilemma kan vi ikke gøre andet
end at vurdere den konkrete situation i hvert tilfælde.

Stillet af: Absalon Billehøj (Amager Øst), Allan Krautwald (Svendborg),
Astrid Vang Hansen (Aalborg), Casper Kennild (Viborg), Charlotte Valløe
(Skanderborg), Chris Bay (Århus Vest), Claus Højsgaard (Tønder), Edin
Sumar (Valby), Gert Møller (Århus Øst), Gitte Christensen (Stevns), Gitte
Kjær Hansen (Nørrebro - Røde Firkant), Gitte Velling (Nordvest), Jan
Olesen (Århus Vest), Janne Toft-Lind (Mariagerfjord), Jens Lund Hansen
(Bornholm), Jette Kromann (Blågård), Kim Lejbølle Kristiansen (Nyborg),
Lars Hansen (Nørrebro), Lavra Lumholt Holm (Halsnæs), Leif Mikkelsen
(Amager Øst), Leon Lauritsen (Holstebro-Struer-Lemvig), Lise Baastrup
(Randers), Marie Lassen (Århus Vest), Mike Ashtari (Køge), Monica Fri
(Frederikshavn-Læsø), Morten Nielsen (Christianshavn), Niels
Overgaard Hansen (Skive), Niels Peter Mortensen (Syddjurs), Ole
Andersen (Silkeborg), Ole Søderquist (Slagelse), Pernille Christensen
(Frederikshavn-Læsø), Pia Thorsen (Morsø), Rene Braunstein (Skander-
borg), Robert Refby (Vanløse), Sejer Folke (Stevns), Sinem Demir
(Nordvest), Steffen Østergaard (Syddjurs), Tina Vejby (Allerød)
og Trine Simmel (Valby).

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.19

5.19.1 SIDE 64, EFTER LINJE 79 TILFØJES:

Det sikkerhedspolitiske princip "Kun en fælles sikkerhed, der indbefatter alle, vil kunne sikre en fredelig verden", skal være grundlaget for Danmarks sikkerhed. EL arbejder derfor både i Folketinget og i fredsbevægelsen m.m. for en permanent bevilling til freds- og konfliktforskning, så Danmark atter får et institut herfor og på længere sigt et Fredsministerium.

I det nationale kompromis om dansk sikkerhedspolitik, må der arbejdes hårdt på at mange midler afsættes til en humanitær hjælp og forøgelse af diplomatiet, som er reduceret til at være handelsattachéer for danske firmaer i udlandet, til at være reelle diplomatisk enheder med tillidskabende foranstaltninger som omdrejningspunkt.

Endvidere vil EL i Folketinget opfordre Danmark til at tilslutte sig FNs traktat om forbud mod atomvåben, forbuddet PAROS mod placering af våben i rummet og opfordre til dansk deltagelse i FN arbejdet med et forbud mod autonome dræberbotter samt støtte fredsorganisationer m.m. med samme mål.

Begrundelse:

Olof Palme var formand for "Den uafhængige Kommission for Nedrustning og Sikkerhedsspørgsmål", som i 1982 fremkom med det sikkerhedspolitiske princip "Kun en fælles sikkerhed, der indbefatter alle, vil kunne sikre en fredelig verden" Dette blev mantraet for adskillige år med afspænding og nedrustning og markerede afslutningen af den kolde krig.

I samme periode havde Danmark et freds- og konfliktforsknings institut med lederen Jan Øberg, som var en flittigt gæst i medierne, når militær/udenrigspolitiske konflikter blev vurderet/debatteret. Det har vi savnet i den krigsliderlige nyhedsformidling af den tragiske krig i Ukraine. Men det har været godt for læser/seertallet og dem der ønsker oprustning.

Stillet af: Poul Eck Sørensen og Lisbet Skou (begge Esbjerg afd.)

5.19.2 SIDE 64, EFTER LINJE 85 TILFØJES:

"Ukraine fører en legitim forsvarskrig mod den russiske invasion."

Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.20 ENHEDSLISTEN ARBEJDER FOR EN FREDELIG VERDEN

Enhedslisten arbejder for en fredelig verden, hvor alle mennesker kan leve et liv uden frygt for krig. Vi bekæmper militarisme og arbejder for nedrustning, afspænding og fred i Europa og resten af verden.

Internationalt arbejde og opbygning af alliancer på tværs af landegrænser er helt afgørende. Vi arbejder for at styrke det nordiske samarbejde, FN og organisationen for fred og sikkerhed i Europa. Ligesom vi også vil opbygge samarbejdet med fredsaktivister og bevægelser på tværs af grænser.

Enhedslisten har altid været imod NATO,, og det er vi fortsat. Vi mener ikke NATO bidrager til fred og afspænding, og vi mener alliancen i mange tilfælde ikke agerer som en forsvarsalliance. NATO har taget del i blodige krige bl.a. i Irak og Afghanistan, der har gjort verden til et mere usikkert sted og kostet tusindvis af menneskeliv. Konstant militær oprustning og højere militærbudgetter er en farlig kurs. Vi ønsker ikke våbenkapløb, som øger risikoen for krig og katastrofer. Derfor ønsker vi naturligvis heller ikke amerikansk militær tilstedeværelse på dansk jord.

I Europa står vi nu i en helt ny sikkerhedspolitisk situation. Putins brutale og ulovlige invasion af Ukraine er en utilgivelig forbrydelse som Enhedslisten fordømmer på det kraftigste. Krig er foragt for liv. Og Ruslands aggressive imperialisme er en trussel både mod den ukrainske befolkning. Og imod verdensfreden.

I denne svære og usikre tid, har vi derfor brug for at diskutere og genvurdere sikkerhedssituationen og vores internationale samarbejder.

Enhedslistens mål er stadig at Danmark, ligesom Sverige, skal stå udenfor NATO. Men det forudsætter en konkret vurdering af den sikkerhedspolitiske situation og styrkelsen af alternative samarbejdsformer på nordisk, europæisk og internationalt plan. På længere sigt er der behov for at udvikle en ny sikkerhedsarkitektur, som alternativ til NATO.

Derfor igangsætter Enhedslisten nu en systematisk drøftelse af dette i samarbejde med venstrefløjpartier især i Norden og Europa samt eksperter, fredsfolkere, fagbevægelser og andre organisationer og bevægelser frem mod næste årsmøde.

Stillet af: Finn Sørensen (Amager Vest), Christine Lundgaard (Blågård), Eva Flyvholm (Holbæk) og Per Clausen (Aalborg)

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.20

5.20.1 SIDE 65, LINJERNE 79-82 SLETTES:

Linjerne 79-82 slettes "Enhedslistens mål er stadig at Danmark, ligesom Sverige skal stå udenfor NATO. Men det forudsætter en konkret vurdering af den sikkerhedspolitiske situation og styrkelse af alternative samarbejdsformer på nordisk, europæisk og internationalt plan."

Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.20.2 SIDE 65, EFTER LINJE 85 TILFØJES:

"Vi arbejder for en kollektiv sikkerhedsstruktur i Europa – hvor landene gensidigt garanterer hinandens sikkerhed og forpligter sig til ikke at angribe hinanden – og hvor der igangsættes nedrustning gennem en række aftaler om at fjerne atomvåben og offensive angrebsvåben fra naboernes nærområder og nedrustning iøvrigt. En sådan kollektiv sikkerhedsstruktur skal omfatte alle lande i Europa, i forlængelse af fredsslutningen i forbindelse med at Rusland trækker sig ud af Ukraine. Den kan udvikle sig i forlængelse af det arbejde der er gjort for at etablere OSCE og FN."

Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund) og Mikael Hertoft (Østerbro)

5.20.3 SIDE 65, LINJERNE 75–89 ERSTATTES AF:

„Det kan ikke nægtes, at der i denne situation har været forskellige vurderinger af, hvilke konsekvenser den nye situation skal have for Enhedslistens politik – i særdeleshed hvad angår kravet om udmeldelse af NATO, men nok også andre aspekter af vores visioner mht. sikkerheds-/forsvars-/freds-politik. Omvendt kan vi konstatere stor enighed om de centrale spørgsmål på den forsvarspolitiske dagsorden her og nu: Om modstanden mod oprustningsplanerne, forsvaret af forsvarsforbeholdet, modstanden mod invitationen til USA's militær osv. En udsættelse af afklaringen af, hvorvidt Enhedslisten skulle være for eller imod i en ikke-eksisterende folkeafstemning om NATO-medlemskabet i det kommende år, eller hvad Enhedslisten ville erstatte NATO og/eller det nuværende danske militær med, hvis vi en gang får opbakning nok til det – vil således ikke stå i vejen for vores fælles arbejde her og nu mod oprustning, for fred og afspænding. Derfor vil vi ikke lade os presse af medier og politiske modstandere til at godkende hasarderede ændringer af vores politik på dette område. Et emne, der ikke har stået på årsmødets dagsorden, og hvortil der ikke ligger gennemarbejdede hovedforslag. Om spørgsmål, som mange finder svære. Vi vil derimod gennemføre en grundig og nuanceret debat i partiet, der kan sikre gennemarbejdede forslag til et kommende årsmøde. Gerne også med inspiration fra drøftelser med andre venstrefløjspartier, fredsforskere, bevægelser m.v. – nationalt og internationalt.“

Begrundelse:

Jeg opfatter forslag 5.20 som et "afværgeslag", der skal udskyde eventuelle beslutninger om at revidere eller bare uddybe vores nato- og forsvarspolitik til et kommende årsmøde. Det forslag fortjener al mulig støtte – af de grunde som er nævnt i ændringsforslaget, men også for at forhindre det unødvendigt høje konfliktniveau i Enhedslisten internt, som et vigtigt kurskifte uden ordentlig forudgående debat kunne afstedkomme.

Mit ændringsforslag tjener til at tydeliggøre denne beslutning om udskydelse – og undgå, at den ene eller den anden fløj læser forslaget som en afklaring, der har "godkendt" deres linje. Når der f.eks. står: "På længere sigt er der behov for at udvikle en ny sikkerhedsstruktur, som alternativ til NATO", kan nogen måske fortolke det som en beslutning om, at vi altså går ind for NATO, indtil en sådan ny, alternativ "sikkerhedsstruktur" står klar til at modtage Danmark. Og hvis det bliver udlagt således, har vi jo allerede taget stilling – f.eks. i modsætning til et krav om, at Danmark i stedet skal gå i spidsen med at forlade "sin blok" for systematisk at arbejde for fred og afspænding. Omvendt kan andre være utilfredse med, at der står: "Enhedslisten har altid været imod NATO, og det er vi fortsat", hvis det ikke tydeligt fremhæves, at en videre diskussion af og evt. ny beslutning om dette ligger foran os, ikke bag os.

Endelig forsøger mit ændringsforslag at italesætte, at Enhedslisten faktisk er ret enig, når det handler om at ville kæmpe imod oprustningsgalskaben. – Og at vi ikke vil lade hverken S, SF eller journalister presse os til i stedet at bruge energien på at rive hovedet af hinanden om elementer af principprogrammet, der er væsentlige, men sagtens kan afvente en afklaring, til vi har gennemført en ordentlig diskussion i partiet.

Stillet af: Falle Hjorth (Vordingborg)

5.20.4 SIDE 65, EFTER LINJE 90 TILFØJES:

„Det sikkerhedspolitiske princip "Kun en fælles sikkerhed, der indbefatter alle, vil kunne sikre en fredelig verden", skal være grundlaget for Danmarks sikkerhed. EL arbejder derfor både i Folketinget og i fredsbevægelsen m.m. for en permanent bevilling til freds- og konfliktforskning, så Danmark atter får et institut herfor og på længere sigt et Fredsministerium. I det nationale kompromis om dansk sikkerhedspolitik, må der arbejdes hårdt på at mange midler afsættes til en humanitær hjælp og forøgelse af diplomatiet, som er reduceret til at være handelsattachéer for danske firmaer i udlandet, til at være reelle diplomatiske enheder med tillidsskabende foranstaltninger som omdrejningspunkt. Endvidere vil EL i Folketinget opfordre Danmark til at tilslutte sig FNs traktat om forbud mod atomvåben, forbuddet PAROS mod placering af våben i rummet og opfordre til dansk deltagelse i FN arbejdet med et forbud mod autonome dræberrobotter samt støtte fredsorganisationer m.m. med samme mål.“

Begrundelse:

Olof Palme var formand for "Den uafhængige Kommission for Nedrustning og Sikkerhedsspørgsmål", som i 1982 fremkom med det sikkerhedspolitiske princip "Kun en fælles sikkerhed, der indbefatter alle, vil kunne sikre en fredelig verden" Dette blev mantraet for adskillige år med afspænding og nedrustning og markerede afslutningen af den kolde krig. I samme periode havde Danmark et freds- og konfliktforsknings institut med lederen Jan Øberg, som var en flittigt gæst i medierne, når militær/udenrigspolitiske konflikter blev vurderet/debatteret. Det har vi savnet i den krigsviderlige nyhedsformidling af den tragiske krig i Ukraine. Men det har været godt for læser/seertallet og dem der ønsker oprustning.

Stillet af: Poul Eck Sørensen og Lisbet Skou (begge Esbjerg afd.)

**INDKOMNE FORSLAG HOVEDBESTYRELSEN ANBEFALER
AT BEHANDLE UNDER BUDGET:**

5.22 SOLIDARISK OMFORDELING I ENHEDSLISTEN

Årsmødet pålægger Hovedbestyrelsen at oprette en kommunal omfordelingspulje i Enhedslisten udefra nedenstående retningslinjer. Hovedbestyrelsen skal inddrage kommunalgruppen i den endelige udformning af puljen.

Indbetaling til puljen:

- Puljens indtægter kommer fra alle afdelinger med et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer. Disse afdelinger indkræves 10% af de samlede årlige indtægter af partiskat fra kommunalbestyrelsesmedlemmer samt poster som er tilknyttet til kommunalbestyrelsesarbejdet.
- Afdelingerne har forsat frihed til at prioritere fritagelse for partiskat ude fra de rammer som er vedtaget af årsmødet om partiskat. Indtægter fra partiskat defineres som den nettoindkomne partiskat, som afdelingerne posterer med i de årlige budgetter.

- 1 Overførsel fra puljen:
 2 • Det samlede beløb i puljen overføres ligeligt til de afdelinger,
 3 som ikke har kommunalbestyrelsesmedlemmer valgt.
 4
 5 Administration af puljen:
 6 • Puljen administreres af landskontoret. Hovedbestyrelsen får til
 7 opgave at finde de nødvendige ressourcer til administration af
 8 puljen.
 9 • Overførslerne til puljen skal ske senest ved udgangen af kalender-
 10 året. Overførsler til afdelingerne sker senest ved udgangen af
 11 det efterfølgende januar måned.
 12 • Afdelinger der har flere kommuner tilknyttet og som både har
 13 repræsentation og ikke-repræsentation i kommunalbestyrelserne
 14 kan fritages for tilknytning til puljen.
 15 • Hvis der oprettes nye afdelinger i områder uden kommunal-
 16 bestyrelsesmedlemmer tilknyttet, bliver disse afdelinger
 17 berettiget til støtte fra puljen ved det efterfølgende årsskifte.
 18 • Opkrævning af indtægter træder i kraft fra 1. januar 2023,
 19 med henblik på udbetaling i januar 2024.

21 **Begrundelse:**

22 Afdelingerne i Enhedslisten har meget forskellige forudsætninger
 23 for aktivisme og gennemførelse af valgkampe. Økonomi spiller
 24 her en væsentlig rolle. De afdelinger der modtager partiskat fra
 25 kommunalbestyrelsesmedlemmer har større økonomiske muskler
 26 til at gennemføre aktivisme og valgkampe. Forslagsstillerne
 27 ønsker at Enhedslisten skal være et stærkt aktivistisk parti i hele
 28 Danmark og derfor mener vi, at der er behov for at lave en øko-
 29 nomisk omfordeling fra de økonomisk ressourcerstærke afdelinger,
 30 til afdelinger med mindre ressourcer. Forslaget ligger op til en
 31 simpel og ukompliceret administration gennem en ligelig fordeling
 32 af midlerne. Forslaget træder i kraft i 2023, da de fleste afdelinger
 33 har allerede vedtaget deres budgetter for 2022.

34
 35 Stillet af: Allan Ahmad (Nørrebro-Blågård), Rasmus Vestergaard Madsen
 36 (Amager Øst), Maja W. Albrechtsen (Aarhus Nord), Mathilde Winther
 37 (Nørrebro - Den røde firkant), Else Kayser (Aarhus Syd), Thorvald Emil
 38 Jepsen (Horsens), Ibrahim Benli (Herlev) og Jesper Kiel (Svendborg).

42 **ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.22**

45 **5.22.1 SIDE 66, LINJE 104 TIL SIDE 67, LINJE 19:**

46 Årsmødet opfordrer Hovedbestyrelsen at vurdere om oprettelse
 47 af en kommunal-, regional og landsfinansieret omfordelingspulje
 48 skal supplere, ændre og/eller erstatte den fordeling af ressourcer,
 49 der i dag sker via kontingentrefusionen til afdelingerne.

51 **Begrundelse:**

52 Det er rigtigt, at der er meget forskellige forudsætninger for
 53 aktivisme og gennemførelse af valgkampe. Det er ikke kun
 54 afdelingerne, der har forskellige økonomiske forudsætninger –
 55 det har regionerne også- her indbetales rigtig megen partiskat
 56 i de regionale kasser – og det har landsorganisationen også –
 57 hvor partiskatten fra folketingsmedlemmerne indbetales. Store
 58 partiskattemidler, der på samme måde skaber ulige forudsæt-
 59 ninger afdelinger og landsdele imellem.
 60 Løsningen er ikke den nemme, at der lige hurtigt stemmes et

forslag igennem på årsmøde uden megen overvejelse og reflek- 61
 sion over hvilke konsekvenser forslaget har. 62

I nogle afdelinger betyder det, at mødelokaler må opgives – 63
 udgifter til lokaler er mange steder en stor udgift. Mødelokaler 64
 som flere steder også bruges af andre afdelinger og enhedslisten 65
 regionalt. 66

I andre afdelinger kan det betyde at der ikke er penge til frikøb 67
 til de valgte. 68

I vores egen afdeling – Aalborg – må vi opgive at få nye lokaler 69
 – som vi har planer om – da vi ikke vil kunne finansiere dem – 70
 såfremt vi også skal betale med en 10 % afgift på vores parti- 71
 skattemidler. 72

Det vil også have som konsekvens at vores regionsansatte må 73
 gå ned i tid – da det i Nordjylland er Aalborg afdelingen, der er 74
 den ene af to store bidragydere til ansættelsen. Der er ikke 75
 andre afdelinger i Nordjylland, der kan løfte opgaven med at 76
 betale halvdelen af lønnen. 77

I andre afdelinger har man sikkert også økonomiske bindinger 78
 og ønsker, der rækker længere end til udgangen af 2022- hvor vi 79
 ganske rigtigt har vedtaget budgetter for. 80

81
 Stillet af: Susanne Flydtkjær, Lasse PN Olsen, Svend Elm, Per Clausen, 82
 Torben Skovgaard, Cæcilie Andersen, John Ørtoft Christensen og Per 83
 Clausen (alle Aalborg afdelingen) 84

87 **5.23 STØTTE TIL SOLIDARITET**

88
 Enhedslisten støtter Mediehuset Solidaritet med 200.000 kroner 89
 x 3 i årene 2023, 2024 og 2025. 90

91
 Pengene gives på samme betingelser som den tidligere aftale: 92

93 **1)** Tilskuddet er betinget af at Enhedslisten ikke lider alvorlige
 94 valgnederlag eller på anden måde får en alvorlig svækkelse af
 95 sin økonomi.

96 **2)** Enhedslisten finder at Solidaritets grundlag er demokratisk og
 97 socialistisk og støtten er betinget af at dette fortsat er tilfældet.

98 **3)** Enhedslisten finder at Solidaritets vedtægter, organisation og
 99 redaktions system har en grundlæggende demokratisk opbygning
 – og støtten er betinget af, at dette fortsat er tilfældet. 100

101 **4)** Enhedslisten finder at arbejdet, med at opbygge en aktiv kreds
 af brugere, producenter og debattører, der støtter mediet, er
 meget vigtigt og vil støtte Solidaritet i dette arbejde. Hvis dette
 ikke lykkes, vil Enhedslisten forbeholde sig ret til at trække støtten. 102
 103

104 **5)** Enhedslisten finder at Mediehuset har lagt en realistisk plan
 for, hvordan mediehuset kan blive økonomisk bæredygtigt og
 støtten er betinget af at dette fortsat er tilfældet. 105
 106
 107

108
 Enhedslistens Hovedbestyrelse udpeger en kontaktperson til
 Solidaritet, som kan få fuld indsigt i Solidaritets økonomi, be- 109
 styrelsesmøder/referater, aktiviteter og strategiske beslutninger 110
 og som rapporterer tilbage til HB. 111
 112

113 **Begrundelse:**

114
 Solidaritet når meget med små midler. Opgaven er være et 115
 åbent og kritisk medie for Venstrefløjen – og det arbejder 116
 Solidaritet med på flere fronter, gennem netmediet – tidsskrift – 117
 podcasts – video. Vilkårerne er ikke nemme. Solidaritet har det
 som humlebien. Den kan ikke flyve – men den gør det! 118
 2.500 artikler, 20 bøger, 175 podcast og 15 videoer er det blevet 119
 120

1 til de sidste 3 år, og der kommer dagligt nyt indhold på siden. På
2 den måde har Solidaritet udviklet sig til en afgørende platform
3 for udviklingen af en bred venstrefløjs offentlighed. Samtidigt
4 har Solidaritet opbygget en medlemsorganisation, der gør at
5 medlemmer allerede nu udgør den største enkelt kilde til ind-
6 tægter. Det sikrer et minimumsgrundlag og uafhængighed.

7
8 Enhedslisten støtter Solidaritet for at bidrage styrke til at styrke
9 en bred venstrefløjsoffentlighed, som har hårdt brug for et
10 åndehul i det danske mediebillede.

11
12 Stillet af: Laura Kofod (Bornholm), Michael Schørlardt (Sydhavnen),
13 Gitte Velling (Nordvest), Reinout Bosch (Nordvest), Jette Gottlieb
14 (Christianshavn), Ole Wugge (Røde Firkant), Jeppe Rohde (Røde
15 Firkant), Vibeke Kold (Rødovre), Mikael Hertoft (Østerbro), Janus
16 Rønbach (Christianshavn) og Morten Riis (Bornholm).

17
18
19 **INDKOMNE FORSLAG HOVEDBESTYRELSEN ANBEFALER**
20 **AT ÅRSMØDET IKKE BEHANDLER:**
21

22
23 **5.1 FORSLAG TIL ÅRSMØDEUDTALELSE OM**
24 **ENHEDSLISTENS FORHOLD TIL REGERINGEN**

25 Regeringen har for længst overtrådt Enhedslistens røde linjer
26 Da vi fik en ny regering i sommeren 2019, lavede den et forståelses-
27 papir med sit parlamentariske grundlag, og der var store forvent-
28 ninger. Både i og uden for Enhedslisten var der forventninger om
29 en ny politik. Men disse forventninger er bristede.

30 Bristede forventninger

31 • Klimaat: Med Klimaloven har Folketinget vedtaget overordnede
32 gode klimamål, men de bliver ikke opfyldt i de forlig, der er
33 indgået. I stedet får vi nye motorveje, broer (herunder forslag
34 om en Kattegatforbindelse), Limfjordsforbindelsen over øen
35 Egholm, og den vanvittige Lynetteholm, en kunstig ø ud for
36 København. Disse vedtagelser vil øge CO₂-udslippet. Enheds-
37 listen fik i Infrastrukturforliget kun små lapper til klimaet og
38 miljøet. Sidst fik vi en finanslov, som markant favoriserer
39 CCS (Carbon Capture and Storage) over vedvarende energi.

40
41 • Udlændingepolitik: Den inhumane udlændinge-politik, som
42 regeringen fører, rammer hundredtusinder fastboende indvan-
43 drere i Danmark. Indførelsen af 37-timers arbejdspligt har ingen
44 funktion i praksis, men har mest til formål at genere indvan-
45 drere. Med hjemsendelsen af flygtninge til Afghanistan og
46 Syrien overtræder regeringen internationale konventioner. For
47 slet ikke at tale om modtage-lejre i Rwanda, hvor selv regeringen
48 må vide, at menneskerettighederne bliver krænket groft.

49
50 • Indgrebet mod sygeplejerskerne i august 2021: Regeringen kom
51 med sit indgreb slet ikke sygeplejerskerne i møde på ligeløns-
52 området. Det ligger derved i forlængelse af Thorning-regeringens
53 overgreb på lærerne i 2013. Og det viser en manglende respekt
54 for kvindefagernes berettigede krav om ligeløn, som er blevet
55 syltet i årtier.

56
57 • Nedsat dimittend-sats: Med dette angreb lægger regeringen
58 sig i forlængelse af Thorning-regeringens politik om at svinge
59 pisker over de arbejdsløse og forringelser af dagpengesystemet.
60 Forslaget er et forsøg på at splitte arbejderklassen.

61
62 • USA-tropper i Danmark: Dette forslag udgør et dramatisk brud
63 med årtiers dansk sikkerhedspolitik – dygtigt lanceret i ly af
64 Ukraine-krisen – men igen et skridt i en helt forkert retning.
65 Det er en grov provokation, at det sker uden at involvere de
66 partier, som bragte regeringen til magten. Og et demokratisk
67 problem, at det sker efter hemmelige drøftelser.

68
69 **Ny kurs for Enhedslisten**

70 Efter de mange brud på forståelsespapiret, melder vi nu klart
71 ud, at vi ikke længere er et støtteparti for regeringen. Når
72 regeringen vil føre en reaktionær, borgerlig og klimafjendsk
73 politik, skal den ikke regne med Enhedslistens støtte.

74 • Vi vil prioritere arbejdet i den brede klimabevægelse med
75 vores egne radikale krav.

76
77 • Vi kræver infrastrukturforliget skrottet, da det er en ensidig
78 prioritering af biltrafikken. Vi vil modarbejde den kunstige ø
79 Lynetteholm, en stor fremtidig klimasynder.

80
81 • Vi kræver et ærligt og usminket klimaregnskab, hvor alle ud-
82 ledninger regnes med – også dem fra importerede varer, inter-
83 national skibstrafik og fra militæret. Vi insisterer på at af-
84 brænding af biomasse – herunder importerede træpiller – ikke
85 er klimaneutralt og skal derfor regnes med i klimaregnskabet.

86
87 • Vi kræver en tilbagerulning af den umenneskelige udlændinge-
88 politik – herunder lettere adgang til permanent ophold og
89 statsborgerskab. Flygtningene skal ikke sendes hjem, men
90 gives permanent ophold og ud af lejrene, så de kan begynde
91 en ny tilværelse.

92
93 • Uligheden er vokset. Vi kræver, at en ydelsesreform indebærer
94 både et reelt løft for de fattigste, men også indførelse af nye
95 rettighedsbaserede ydelser som f.eks. ret til gratis receptpligtig
96 medicin.

97
98 • Vi kræver, at dagpengeforringelserne fjernes fra reformen
99 „Danmark kan mere 1“.

100
101 • Vi går fortsat efter at afsætte enkeltministre, der fejlinformerer
102 Folketinget eller i særlig grad modarbejder Enhedslistens politik.

103
104 • Vi afskriver ikke muligheden af et regulært mistillidsvotum.

105
106 **Begrundelse:**

107 Enhedslistens årsmøde har brug for at fortælle offentligheden
108 om vores voksende problemer med denne regering – og hvorfor
109 vi ikke er støtteparti – i forlængelse af tidligere vedtagelser og
110 anden dokumentation:

111 • Indgrebet mod sygeplejerskerne i august 2021 overtræder en
112 rød linje, som de blev defineret i en vedtagelse fra Hoved-
113 bestyrelsen i efteråret 2017. Indgrebet berettiger ifølge
114 vedtagelsen til at vælte regeringen.

115
116 • Vi vedtog i 2017 også, at Enhedslisten målrettet skal gå efter at
117 afsætte „enkelministre, der fejlinformerer Folketinget eller i
118 særlig grad modarbejder Enhedslistens politik“.

119
120 • Regeringens parallelsamfunds-politik bygger på en udtalt

1 diskrimination efter etnicitet, som har mødt stærk kritik fra en
2 uafhængig FN-institution (CERD: Concluding observations on
3 the combined twenty-second to twenty-fourth reports of
4 Denmark), som også kritiserer de stramme krav til statsborger-
5 skab. Regeringens hjemsendelsespolitik har fået en mindst lige
6 så stærk kritik i EU-parlamentet.

7
8 HBs 2017-vedtagelse kan læses her:

9 [https://enhedslisten.dk/wp-content/uploads/2017/10/
10 Vedtagelse-om-regeringss%C3%B8rgsm%C3%A5let.pdf](https://enhedslisten.dk/wp-content/uploads/2017/10/Vedtagelse-om-regeringss%C3%B8rgsm%C3%A5let.pdf).

11
12 CERD-rapporten kan i en dansk oversættelse læses her:

13 [https://drive.google.com/
14 file/d/1Wk7ixWx2PBpg7Dkc1tZqtSkvzDwicUNY/view](https://drive.google.com/file/d/1Wk7ixWx2PBpg7Dkc1tZqtSkvzDwicUNY/view).

15
16 Stillet af: Adam Johansen (Amager Øst), Allan Berg Mortensen
17 (Helsingør), Allan Krautwald (Svendborg), Alex Suszkiewicz (Ærø), Alvin
18 Mosegaard Jensen (Fåborg), Anders Pedersen (Randers), Anette
19 Højmark (Århus Vest), Birthe Nielsen (Østerbro), Casper Kennild (Viborg),
20 Eva Hallgren (Holstebro-Struer-Lemvig), Gerd Møller (Århus Øst), Gitte
21 Christensen (Stevns), Gitte Kjær Hansen (Røde Firkant, Nørrebro), Gitte
22 Pedersen (Nørrebro Park), Hanne Schmidt (Amager Vest), Hans Jørgen
23 Vad (Århus Vest), Helge Bo Jensen (Albertslund), Henrik Guldborg Bøge
24 (Fredensborg), Joachim Speck (Århus Syd), John Koldegaard (Odense),
25 Karen Nygård (Århus Vest), Karin Jørgensen (Svendborg), Kim
26 Kristiansen (Nyborg), Kim MariEGAARD (Odsherred), Kurt Olsen
27 (Albertslund), Lars Hansen (Røde Firkant, Nørrebro), Lisbeth Sand
28 (Randers), Lise Bastrup (Randers), Margit Kjeldgaard (Helsingør),
29 Marianne Rohde (Frederiksberg), Marianne Tornslev (Rødovre), Marie
30 Juhl (Albertslund), Martin Mørch (Skive), Mikael Hertoft (Østerbro), Niels
31 Henrik Nielsen (Østerbro), Niels Rolskov (Køge), Ole Andersen
32 (Silkeborg), Ole Bach (Ydre Nørrebro), Ole Søderquist (Slagelse), Peter
33 Nansen (Svendborg), Pia Thorsen (Morsø), Poul Krogsgård (Århus Vest),
34 Rasmus Münster (Århus Vest), Rune Holst Jakobsen (Århus Nord), Sejer
35 Folke (Stevns), Sine Kruse (Ærø), Solvejg Sieg Sørensen (Skive), Søren
36 Bundgaard Poulsen (Århus Syd), Tage Christiansen (Gentofte), Tage
37 Vestergaard (Vordingborg), Tina Vejby (Halsnæs), Tue Magnussen
38 (Indre By), Vibeke Syppli Enrum (Faaborg-Midtfyn) og Viggo
39 Jonassen (Århus Vest).

40 41 42 **5.2 MEDLEMSDEMOKRATI I ENHEDSLISTEN**

43 Årsmødet indskærper at HB og ft.-gruppen overholder § 9 og § 12
44 i partiets vedtægter.

45 46 **§9. HOVEDBESTYRELSEN (HB)**

47 Stk. 1. Hovedbestyrelsen er partiets øverste ledelse mellem
48 årsmøderne. Hovedbestyrelsen skal løbende sikre at partiet
49 både politisk og organisatorisk fungerer og kan deltage i
50 aktuelle politiske kampe. Samtidig skal Hovedbestyrelsen sikre
51 en langsigtet udvikling. Dels ved at der sker en politikudvikling
52 på relevante områder og dels ved at der udvikles strategier for
53 partiets arbejde på udvalgte områder. Hovedbestyrelsen skal
54 foretage de nødvendige prioriteringer for at nå de mål, der
55 vedtages af årsmøder, delegeretkonferencer og Hoved-
56 bestyrelsen selv.

57 58 **§12. ENHEDSLISTENS FOLKETINGSGRUPPE**

59 Enhedslistens folketingsmedlemmer er opstillet og valgt på
60 Enhedslistens grundlag og er ansvarlige over for Enhedslistens

hovedbestyrelse og årsmøde. Væsentlige politiske spørgsmål
drøftes mellem folketingsgruppen og Hovedbestyrelsen, og der
tilstræbes konsensus. Ved uenighed skal sagen forelægges
Hovedbestyrelsen til afgørelse.

61 62 63 64 65 66 **Begrundelse for forslag 5.2 og 5.3:**

67 I de seneste år, har der været folketingsaftaler og –forhandlinger,
68 som efter vores mening har været af principiel betydning for
69 Enhedslisten, som ikke har været behandlet og truffet afgørelser
70 om efter korrekt proces i henhold til partiets vedtægter. Det
71 mener vi skal forbedres. I det lys skal vores forslag ses.
72 Ydermere er formålet med forslagene at skabe transparens i
73 organisationen og derved give partiets medlemmer bedre for-
74 udsætninger for at kende til synspunkterne hos medlemmerne
75 af HB og ft.-gruppen og mindske distancen mellem medlemmerne
76 og de forskellige organer.

77
78 Stillet af: Enhedslistens afdelinger: Enhedslisten Frederikshavn,
79 Enhedslisten Brønderslev, Enhedslisten Skive samt Gert Møller (Aarhus
80 V), Rasmus Munster (Aarhus V), Karen Nygaard (Århus V), Niklas Zenius
81 Jespersen (Nordvest), Allan Krautwald (Svendborg), Gitte Christensen
82 (Stevns afdelingen) og Flemming Larsen (Rebild afdelingen).

83 84 85 **5.3 MEDLEMSDEMOKRATI I ENHEDSLISTEN**

86 Ft.-gruppen fremsender skriftlige oplæg til HB forud for HB
87 møder, hvor der er punkter på dagsordenen, der vedrører
88 politikområder af principiel betydning for Enhedslisten. Således
89 at disse oplæg kan medsendes enten dagsorden til eller referat
90 fra HB møder.

91 92 **Begrundelse for forslag 5.2 og 5.3:**

93 I de seneste år, har der været folketingsaftaler og –forhandlinger,
94 som efter vores mening har været af principiel betydning for
95 Enhedslisten, som ikke har været behandlet og truffet afgørelser
96 om efter korrekt proces i henhold til partiets vedtægter. Det
97 mener vi skal forbedres. I det lys skal vores forslag ses.
98 Ydermere er formålet med forslagene at skabe transparens i
99 organisationen og derved give partiets medlemmer bedre
100 forudsætninger for at kende til synspunkterne hos medlemmerne
101 af HB og ft.-gruppen og mindske distancen mellem medlemmerne
102 og de forskellige organer.

103
104 Stillet af: Enhedslistens afdelinger: Enhedslisten Frederikshavn,
105 Enhedslisten Brønderslev, Enhedslisten Skive samt Gert Møller (Aarhus
106 V), Rasmus Munster (Aarhus V), Karen Nygaard (Århus V), Niklas Zenius
107 Jespersen (Nordvest), Allan Krautwald (Svendborg), Gitte Christensen
108 (Stevns afdelingen) og Flemming Larsen (Rebild afdelingen).

109 110 111 **5.4 FOLKETINGSGRUPPEN ER IKKE ENHEDSLISTENS LEDELSE**

112 Årsmødet ønsker med denne udtalelse at indskærpe, at Folketings-
113 medlemmer ikke har bemyndigelse til at afgøre, at Enhedsliste-
114 udvalg ikke repræsenterer partiets officielle politik. Det har kun
115 Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget.

116 117 **Begrundelse:**

118 Den 14/2 2022 annoncerer Internationalt Udvalg på Facebook,
119 at de er medarrangør af en demonstration i København d. 19/2
120 imod at amerikanske tropper udstationeres i Danmark.

1 Den 15/2 skriver folketingspolitikere fra Enhedslisten på twitter,
2 som svar på kritik fra andre partier, at de ikke bakker op om
3 demonstrationen, og at den ikke er officielt støttet af Enhedslisten.
4 Først senere samme dag holder Forretningsudvalget et ekstra-
5 ordinært møde og vedtager en udtalelse om, at Enhedslisten
6 ikke støtter demonstrationerne.
7 Det hører med til baggrunden, at både Hovedbestyrelsen, Folke-
8 tingsgruppen og Forretningsudvalget var bekendte med Interna-
9 tionalt Udvalgs planer om at støtte demonstrationen, inden det
10 blev meldt ud d. 14/2, og ikke udtalte sig imod det.

11
12 Det er problematisk, at Folketingsgruppen på denne måde op-
13 højer sig til at definere, hvad partiets politik er, på en måde hvor
14 man undsiger et af partiets udvalg. Folketingsgruppen er ikke
15 partiets ledelse. Det fremgår af vedtægternes §9, stk. 1, at
16 "Hovedbestyrelsen er partiets øverste ledelse mellem årsmøderne."
17 Og af stk. 11, at "Forretningsudvalget leder partiet mellem
18 HB-møderne." Det er derfor kun Hovedbestyrelsen eller Forretnings-
19 udvalget, der kan udtale, at et udvalg ikke repræsenterer Enheds-
20 listens officielle politik.

21
22 Folketingsgruppen er som resten af partiet underlagt vedtæg-
23 terne. Vedtægterne definerer, at det er Hovedbestyrelsen og
24 Forretningsudvalget, der er partiets ledelse. Når Folketingsgrup-
25 pen ikke respekterer dette, er det nødvendigt at indskærpe det.
26

27 Det sætter også Forretningsudvalget i en meget svær situation,
28 at Folketingsgruppen melder ud hvad partiets officielle politik
29 er, inden Forretningsudvalget er blevet inddraget, for hvis
30 Forretningsudvalget derefter går imod Folketingsgruppen, vil
31 medierne kaste sig over partiet, og vælgerne vil undre sig.
32

33 Det sætter også udvalgene i en svær situation, at Folketings-
34 gruppen undsiger dem, når de arrangerer aktiviteter sammen
35 med bl.a. græsrodsorganisationer. Det bliver meget svært for
36 udvalgene at aftale aktiviteter med græsrodsorganisationer,
37 hvis disse ikke kan stole på, at udvalgene ikke bagefter bliver
38 undsagt af Folketingsgruppen, hvilket det efterfølgende forløb
39 også har vist. Hvis Enhedslisten skal være "bevægelsespartiet",
40 bliver udvalgene nødt til at have reelle handlemuligheder, for
41 det er i høj grad her, partiet har kontakt med bevægelserne.
42

43 Enhedslisten er ikke et topstyret parti, der ledes fra Christians-
44 borg, men et medlemsstyret parti, der ledes af medlemsvalgte.
45

46 Stillet af: Rasmus Münster (Aarhus Vest), Karen Nygård (Aarhus Vest),
47 Øivind Larsen (Kerteminde), Gert Møller (Aarhus Øst), Allan Krautwald
48 (Svendborg), Jan Olesen (Aarhus Vest), Jette Kromann (Blågårds
49 Afdelingen), Lise Baastrup (Randers), Marti Williams (Aarhus Vest),
50 Carsten Dalegaard (Slagelse), John Graversgaard (Aarhus Syd), Viggo
51 Jonassen (Aarhus Vest), Søren Bundgaard Poulsen (Aarhus Syd), Solvejg
52 Sieg Sørensen (Skive), Hans Jørgen Vad (Aarhus Vest), Mikael Hertoft
53 (Østerbro), Martin Mørch (Skive), Poul Krogsgård (Aarhus Vest), Eva
54 Langballe (Slagelse), Ole Bach (Ydre Nørrebro), Marianne Rohde
55 (Frederiksberg), Inger Vinther Johansen (Østerbro), Jeppe Milthers
56 (Albertslund), Hanne Schmidt (Amager Vest), Tina Vejby (Allerød),
57 Charlotte Valløe (Skanderborg), Tue Magnussen (Frederiksberg), Adam
58 Johansen (Amager Øst), Niels Henrik Nielsen (Østerbro), Birthe Nielsen
59 (Østerbro), Jens Lund Hansen (Bornholm), Sine Kruse (Ærø), Alex Larsen
60 (Albertslund), Bjarke Friborg (Herlev), Leon Lauritsen (Holstebro Struer

Lemvig), Niklas Zenius Jespersen (Nordvest), Lisbeth Sand (Randers),
Niels Peter Mortensen (Syddjurs), Rasmus Underbjerg Pinnerup
(København Nordvest), Poul Erik Kristensen (Silkeborg), Lars Bremer
(Albertslund), Casper Bach Juncker Kennild (Viborg), Pia Thorsen
(Morsø), Pernille Christensen (Frederikshavn-Læsø) og Kristina
Hald Jacobsen (Aarhus Vest).

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.4:

5.4.1 SIDE 69, LINJERNE 112-115:

Teksten ændres til:

"Årsmødet ønsker med denne udtalelse at indskærpe, at folke-
tingsmedlemmer ikke har bemyndigelse til offentligt at undsige
Enhedsliste-udvalg, afdelinger eller aktive enkeltmedlemmer og
dermed afgøre, at de ikke repræsenterer partiets officielle politik.
Det har kun Hovedbestyrelsen eller Forretningsudvalget."

Begrundelse:

Formuleringen i 5.4 handler kun om Enhedslistens udvalg.
Problemstillingen er imidlertid bredere. Som et parti, der ikke
mindst baseres på udenomsparlamentariske aktiviteter og aktive
medlemmer er det ikke rimeligt eller hensigtsmæssigt, at folke-
tingsmedlemmer – ofte ud fra løsrevne pressecitater – gør sig til
overdommer i.f.t. andre medlemmers udtalelser. Vi kan ikke have
at aktive kammerater kastes "under bussen" uden nogen
diskussion eller demokratisk beslutning.

Stillet af: Helge Bo Jensen (Albertslund)

5.5 MISTILLID TIL REGERINGEN

Årsmødet træffer beslutning om at folketingsgruppen stiller
mistillidsvotum til regeringen på baggrund af utilfredsstillende
klimatiltag.

Enhedslisten kan som en del af aftalen bag Klimaloven ikke
længere stå inde for regeringens udmøntning af aftalen. Derfor
har vi ikke længere tillid til at den nuværende regering kan stå i
spidsen for at opfylde 70% målet i 2030.

Begrundelse:

Klimarådet har klart tilkendegivet i både 2021 og i 2022, at selvom
Folketinget har vedtaget en Klimalov, der sætter mål for både
2025 og 2030, er der ikke tegn på, at regeringen er blot i nærheden
af at nå målene med de tiltag, der er taget på nuværende tids-
punkt. Den grønne linje i forståelsespapiret er klart overskredet:
"Vi skal gå forrest i kampen mod klimakrisen. Danmark skal mar-
kant hæve ambitionerne for klima, miljø og natur og påtage sig
det internationale lederskab for den grønne omstilling. Folketinget
kan blive det grønneste parlament i verden, der ikke kun gør noget,
men som gør det, der skal til for at leve op til Paris-aftalen."
(Politisk forståelse mellem Socialdemokratiet, Radikale Venstre,
SF og Enhedslisten: Retfærdig retning for Danmark)

Stillet af: Steen Klærke (Morsø), Ingerliva Friis (Morsø), Kjeld Bøcker
(Morsø), Pia Mark Thorsen (Morsø), Ole Lajgaard (Morsø), Charlotte
Pedersen (Morsø) og Niels Peter Mortensen (Syddjurs).

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.5:

5.5.1 SIDE 70, EFTER LINJE 98 TILFØJES:

Og manglende tiltag på handicapområdet. Da der i forståelsespapiret blev lovet en evaluering på det specialiserede handicap-område, som der endnu ikke er kommet en afklaring på. Derfor kan Enhedslisten ikke have tillid til at regeringen vil skabe den nødvendige udvikling på området."

Begrundelse:

For snart 3 år siden aftalte vi i forståelsespapiret, at regeringen skulle lave en evaluering på området og deadline for hvornår den kommer er udsendt flere gange. Der er også kommet en rapport fra rigsrevisionen, som beskriver fejl i den sagsbehandling som kommunerne har lavet og disse har social-ældreministeret set igennem fingre med.

Stillet af: Christina Hedegaard Hansen (Horsens/Hedensted)

5.6 ULIKHED I SAMFUNDET FORTSÆTTER IND I ALDERDOMMEN

Mange ældre er præget af, at vi lever i et klassesamfund hvor ulighed råder, og denne ulighed fortsætter ind i alderdommen.

Enhedslisten mener, at alle ældre skal behandles med respekt, uanset deres økonomi eller fysiske og psykiske form, eller hvor de bor. Det er vores kernepolitik at bekæmpe social og økonomisk ulighed i samfundet, så ældrepolitikken bør prioriteres meget højere.

Derfor fremsættes følgende forslag til initiativer, der skal tages op i kommunalt og statsligt regi.

Bekæmp den sociale og økonomiske ulighed blandt seniorer og pensionister. 40 % af folkepensionisterne i Danmark ligger i dag tæt på fattigdomsgrænsen, og der er specielt mange kvinder i denne gruppe. Også mange kommende folkepensionister vil være uden gode pensionsordninger, både de mange der i dag er uden for arbejdsmarkedet og/eller gennem livet er prekært ansat uden mulighed for pensionsopsparing.

Derfor kræver vi, at en forhøjelse af folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg skal have høj politisk prioritet. Specielt pensions-tillægget skal forhøjes.

Et andet krav er, at folkepensionen skal reguleres med lønudviklingen, i modsætning til den realnedgang på 0,3% pr. år, som indførelse af satspuljen har indebåret i mange år. Disse penge skal tilbageføres til pensionstillægget. Aldring kender hverken til hudfarve, religion eller kultur, men sproglige og kulturelle barrierer kan skabe nye udfordringer. De nye ældre skal sikres samme velfærd som andre og ret til fuld folkepension.

Ny ældrelov

Mette Frederiksen har varslet "en ny, kort og præcis" ældrelov. Enhedslisten er selvfølgelig enig i at droppe alt unødigt bureau-

krati. Men at 98 kommuner frit selv kan bestemme, hvilken ældrepleje de ønsker, risikerer at ende som en spareøvelse, der kan gå ud over den hjælp de ældre kan få, samt true deres rettigheder og retssikkerhed.

En ny ældrelov skal derfor have fokus på, at ældre får den hjælp, de har behov for. Derfor mener Enhedslisten, at minimumsrettigheder skal skrives ind i loven, og profit på ældrepleje skal ikke være mulig.

En ny lov skal sikre, at den enkelte ældre får indflydelse og tages med på råd om hans/hendes behov og ønsker. Det skal ske i samarbejdende og i selvstyrende kommunale teams bestående af hjemmehjælpere, socialpædagoger, sygeplejersker og læger. Minuttyranniet skal afskaffes og hjælperen skal sikres fleksibilitet i sit arbejde under hensyntagen til borgerens akutte og personlige behov. Årsagen til minuttyranniet er, at alle dele af ældreplejen skal kunne måles med henblik på udlicitering. Et opgør med privatiseringen er derfor afgørende for, at der kan komme fokus på den ældre.

Flere og egnede boliger for ældre

Den danske boligmasse og det danske boligmarked er uflexibelt og dårligt rustet til at imødegå udviklingen i befolkningens ønsker og behov. I løbet af de sidste 10 år er antallet af +65-årige forøget med over 250.000. Pr. 1. januar 2021 er der 1.176.272 som er 65 år eller derover.

Behovet for billige boliger til ældre og seniorer skal ikke klares alene med nybyggeri men også ved at indrette ældreegnede boliger i den eksisterende boligmasse. Hertil er kommunale lokalplaner og kommunalt opkøb af private ejendomme et godt redskab.

Landsbyggefonden, kommunerne og pensionskasserne skal aktivt understøtte udviklingen og etableringen af nye boligformer til ældre og seniorer.

På lige fod med forældrebestyrelser i børneinstitutioner ønsker Enhedslisten også nedsat plejehjemsbestyrelser på kommunale plejehjem med deltagelse af pårørende og beboere.

Bedre hjælp i eget hjem og på plejehjem

Antallet af +65-årige er forøget, men der er på landsplan skåret 6.500.000 hjemmehjælpstimer. Det går ud over rengøring, personlig pleje og sund mad til de ældre. Det rammer især pensionister med den dårligste økonomi hårdt.

Kombineret med et stigende antal enlige er der et voksende behov for seniorboliger, bofællesskaber, aldersblandede boligområder og plejehjem, som vi gerne ser opført som alment byggeri. KL vurderer, at der er et behov for yderligere 10.000 plejeboliger inden 2030.

Uanset at de nye ældre har lært dansk, så hænder det for mange, at de glemmer det nye sprog, når de bliver gamle. Det er vigtigt at disse ældre kan tilbydes at blive samlet i enheder, hvor de kan tale deres eget sprog,

Det betyder også en ekstra indsats fra hjemmeplejen at imødegå de problemer som et stigende antal ofte isolerede enlige får. Det kan ende i depressioner, som ikke bare kan løses med anti-

1	depressiver. Det er her ældrepsykiatrien og den psykosociale	af politiske beslutninger	61
2	indsats spiller ind.		62
3			
4	Ældreområdet skal have tilført langt flere midler	Sundhedsvæsenets organisering er derfor afgørende for out-	63
5	Tilsynet med ældrepleje og plejecentre skal forenkles og styrkes.	come/resultatet af behandlingen. Her spiller blandt andet	64
6	Alt i alt skal ældreområdet tilføres langt flere midler, så finan-	ventetider, kapacitet og brugerbetaling også en rolle.	65
7	sieringen dels følger den demografiske udvikling, og dels sikre,	Det er både geografiske og organisatoriske forhold. Geografisk,	66
8	at der er midler nok til at løse de mange opgaver, der skal til for	fordi der er kommet længere til de specialiserede behandlings-	67
9	at kunne sikre folk en tryk alderdom.	tilbud – især i yderområderne.	68
10			69
11	God støtte til ældre og gamle kræver et dedikeret og veluddannet	Ældrepolitik og kampen mod ulighed er en kamp for alle socialister	70
12	personale, som synes der er attraktivt at arbejde i ældresektoren.		71
13		Begrundelse:	72
14	Derfor skal der være langt bedre løn- og arbejdsvilkår, som er	Det er en kendsgerning, at de sociale og indkomstmæssige for-	73
15	afgørende for at tiltrække og fastholde medarbejdere, herunder	skelle vi har i arbejdslivet, fortsætter med forstærket kraft ind i	74
16	skal disse sikres langt mere medindflydelse på deres eget	pensionsalderen.	75
17	arbejdsområde.		76
18		Den med den højeste livs arbejdsindkomst (veluddannede) har	77
19	Tilbagevurdering af pensionsalderen	den bedste økonomi og største formue og længere levetid end	78
20	Pensionsreformens sammenkædning af stigende levealder og	den ufaglærte med lav indkomst og lav pension.	79
21	stigende folkepensionsalder er dybt asocial og tager ikke hensyn		80
22	til nedslidningen på arbejdsmarkedet, som klart rammer for-	Tilsvarende forskelle gælder i sundhed.	81
23	skelligt.		82
24		Der ligger en enorm social ulighed her .. og social ulighed har	83
25	Ej heller tages der hensyn til de mange, der er fyldt 60 år og	altid været et centralt politikfelt for EL. EL mangler en senior-og	84
26	fravælges på arbejdsmarkedet alene grundet deres alder, og	ældrepolitik. Og dette forslag er starten.	85
27	som nu ender i et aktiveringscirkus, der kan føles uden ende.		86
28		Stillet af:	87
29	Ej heller tages der hensyn til ufaglærte og faglærte mænd og	SÆPU (Senior- og ældrepolitisk udvalg): Ole Nielsen (Gladsaxe), Willi	88
30	kvinder, der efter et hårdt nedslidende arbejdsliv, får et langt	Bjæregård (Herlev), Phillip Nørvig (Gladsaxe), Pia Weise Pedersen	89
31	kortere otium end folk med højere uddannelser og god økonomi.	(Blågård/Nørrebro), Birthe Nielsen (Østerbro), Hermand Pedersen	90
32	60% af de ufaglærte har f.eks. forladt arbejdsmarkedet før de	(Roskilde), Krista Stentoft (Østerbro), Nina Busch (Den Røde Firkant/	91
33	fylder 62.	Nørrebro), Claus Højsgaard (Tønder), Ulla Morin (Nørrebro), Preben	92
34		Rasmussen (Rødekro/Aabenraa), Hanne Schmidt (Amager Vest),	93
35	Folkepensionsalderen skal aldrig blive højere end 67 år, og der	Henning Bentzen (Roskilde), Merete Pedersen (Vesterbro) og Torben	94
36	skal være en ret til fleksibel tilbageværet for nedslidte og	Conrad (Den Røde Firkant/Nørrebro).	95
37	syge fra de fylder 60. Til gengæld skal alle der ønsker at arbejde		96
38	lige så længe de vil, ikke kunne tvinges til at gå af fordi de		97
39	fylder 67 eller 70.	5.7 FORSLAG: OM SUNDHEDSPOLITIK	98
40		OG 96 ME-PATIENTER	99
41	Der skal være mulighed for nedsat tid, skånejob og sikring	Forslaget udspringer af en sundhedspolitisk skandale, der	100
42	mod fyring.	berører og intimiderer 14-20000 danske ME-patienter.	101
43			102
44	Ulighed i sundhed	I 2019 besluttede et enigt folketing, at der skulle gøres en ekstra	103
45	Patientens ressourcer og forudsætninger for at begå sig i sundheds-	indsats for landets ME-patienter – at ME skulle adskilles fra de	104
46	væsenet – i kombination med den sundhedsprofessionelles vur-	s.k. Funktionelle Lidelser, at man i DK skulle følge den internationale	105
47	dering af patienten – spiller en stor rolle for, hvilket udbytte den	udvikling i opfattelsen og behandlingen af ME og de ME-syge m.v.	106
48	enkelte får i mødet med sundhedsvæsenet. Her lades ældre		107
49	med dårlig uddannelse og dårlig økonomi i stikken.	Sundhedsstyrelsen har med alle midler modarbejdet denne	108
50		politiske beslutning og således tilsidesat en demokratisk politisk	109
51	Sundhedsvæsenet er formet ud fra billedet af en ideal patient,	beslutning af et enigt Folketing.	110
52	som forstår de rette indgange, forstår sygdomme, hvordan		111
53	henvisninger fungerer, hvilke rettigheder der findes, fx i forhold	Sundhedsstyrelsens enerådende opførsel i denne sag ligner det,-	112
54	til transport til behandlingsstedet, og som umiddelbart kan	der netop er beskrevet i Corona-rapporten, hvor sundheds-	113
55	imødekomme de krav, der stilles. Dette medfører i sig selv	styrelsen ikke anerkender, at den er et embedsværk, der skal	114
56	formelle og strukturelle barrierer for lige behandling.	gøre som regering og FT beslutter.	115
57		Sundhedsstyrelsen har direkte misinformeret FTs sundheds-	116
58	Kontanthjælpsloft, integrationsydelsen, tolkegebyret, faldende	udvalg om opfattelsen og behandlingen af ME i Sverige og Norge	117
59	antal praktiserende læger i udsatte by- og landområder er	(som påvist i nogle af de linkede artikler).	118
60	oplagte eksempler på, hvordan ulighed i sundhed kan skabes	Jeg vil foreslå, at EL sætter dette på dagsordenen og sørger for,	119
			120

- 1 at vi i DK bliver opdateret mht diagnosticering og behandling af
 2 ME-patienter samt hjælp til de berørte familier og at FT beslut-
 3 ningen V82 bliver effektueret nu mere end 2 år efter vedtagelsen.
 4 – Der er tidligere rullet hoveder i sundhedsstyrelse og ministerium
 5 for mindre forseelser.
 6
 7 EL skal arbejde for:
 8 • at FTs vedtagelse V82 fra marts 2019 om adskillelse af syg-
 9 dommen ME (Myalgisk Encephalomyelitis) fra Funktionelle
 10 lidelser reelt bliver implementeret, trods sundhedsstyrelsens
 11 forsøg på at omgå vedtagelsen.
 12 • at der som besluttet af et enigt FT oprettes specialiserede
 13 tilbud til ME-patienter, så de ikke henvises til behandling på
 14 de 5 centre for funktionelle lidelser.
 15 • at de ME-syge bliver diagnosticeret efter nyere opdaterede
 16 diagnosekriterier med den diagnosekode, som WHO (G93.3)
 17 anbefaler og som følges i andre lande som FX Norge, Sverige,
 18 USA, Holland og Canada mv og ikke med den funktionelle
 19 lidelse diagnose, som sundhedsstyrelsen netop har opfundet
 20 og som intet andet land følger eller anerkender.
 21 • at gruppen af ME-patienter dermed adskilles fra patienter med
 22 forskellige former for træthed – fordi de har behov for en
 23 anden behandling
 24 • at muliggøre hjemmebehandling af de aller sygeste ME-
 25 patienter, hvis tilstand forværres af indlæggelse gennem
 26 oprettelse af et særligt behandlingstilbud i form af en udad-
 27 gående funktion bemandet af læger og sygeplejersker med
 28 indsigt i ME
 29 • at der afsættes midler til biomedicinsk forskning i ME
 30 • at ME-patienternes vilkår bliver undersøgt og beskrevet og at
 31 der indsamles data om de patienter, der lider af sygdommen
 32 ME, så man i DK har fakta at arbejde ud fra
 33 • at Danmark følger de de engelske NICE- guidelines for ME,
 34 der forventes vedtaget i april 2021
 35 • – at Danmark stopper med at følge sundhedsstyrelsens
 36 behandlingsanbefalinger om fysisk træning og tankemani-
 37 pulation, fordi 85% af patienterne oplever forværring af denne
 38 behandling og ME-specialister over hele verden advarer imod den
 39 • at vores sundhedspersonale uddannes i sygdommen, så en
 40 tidlig indsats kan bidrage til, at sygdommen ikke udvikler sig til
 41 stor skade for patienter og samfundsøkonomi
 42 • at der iværksættes en undersøgelse af sundhedsstyrelsens
 43 manipulationer, – f.eks. hvorfor de direkte misinformerer om
 44 tilgangen til og forståelsen af sygdommen i Sverige (og Norge)
 45 jvf artiklen i Sundhedspolitisk Tidsskrift om forholdet.
 46 • at EL arbejder for at undersøgelsesresultatet får konsekvenser
 47 for de ansvarlige

48 **Begrundelse:**

49 Forslaget genfremsættes. Blev ikke behandlet på sidste årsmøde.
 50 Endnu mere aktuelt og nødvendigt nu, fordi de nye retningslinjer
 51 fra NICE undsiger den danske tilgang til ME og er helt på linje
 52 med dette forslag
 53

54 Stillet af: Esben Gustavussen (Fanø), Bodil Elisabeth Vibede (Esbjerg),
 55 Mette Bruun (Esbjerg), Lisbet Skou (Esbjerg), Niels Christian Petersen
 56 (Esbjerg), Poul Eck Sørensen (Esbjerg)
 57

58
 59
 60

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.7:

5.7.1 SIDE 73, EFTER LINJE 54 TILFØJES:

"Læs gerne de anførte links, men er tiden knap, er rækkefølgen
 prioriteret.

Link til de nye retningslinjer fra NICE. Disse repræsenterer den
 højeste faglige opdaterede viden på området. Verdens bedste
 fagfolk har gennemgået alt rimeligt materiale, vurderet det og
 har konkluderet efter faglige diskussioner:
<https://www.nice.org.uk/guidance/ng206>

Kronik af sundhedspsykolog (og Ehl-medlem) Peter la Cour
 fra sidste måned:
<https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/psykolog-og-forsker-sundhedsstyrelsen-sviger-personer-med-kronisk-traethedssyndrom>

Vibeke og Esben i Sundhedspolitisk Tidsskrift (hvordan
 Sundhedsstyrelsen forsøger at snyde på vægten):
<https://sundhedspolitisktidsskrift.dk/meninger/kommentarer/3927-sundhedsstyrelsens-rapport-om-me-behandling-i-sverige-er-misvisende.html>

Fysioterapeut Vibeke Ilsøe om den danske tilgang til ME:
<https://sundhedspolitisktidsskrift.dk/meninger/kommentarer/2754-mens-vi-venter-pa-sundhedsministeren.html>

Kronik i Politiken om ME og diskrimination af kvindesygdomme:
<https://politiken.dk/debat/kroniken/art8008939/Kronisk-syg-Se-xisme-gennemsyrrer-sundhedsv%C3%A6s-net-og-der-er-mas-siv-diskrimination-mod-kvindesygdomme.-Stop-det-dog?share-Token=Wz9rc1AAWvCQ>

Psykologer har også et ansvar for børn og unge med ME:
<https://www.dp.dk/p-psykologernes-fagmagasin/fagartikler-psykologi-viden/psykologer-har-ogsaa-et-ansvar-for-børn-og-unge-med-me/?fbclid=IwAR0O3ChIND1i2fu2TmXP-PUJxPARN-JfoNOCkcZ340Yd4Ct77ISEJZxum9ixs>

Engelske læger om NICE og ME i praksis:
<https://doctorswith.me/nice-gp-update/?fbclid=IwAR2z5rXCJli-49sEip4emWaxyH-lifEXJCBUXW0Faabs78p5dgl8Qm1S6RNU>

100 danske og især udenlandske klinikere og fremtrædende
 forskere sendte for 2 år siden dette kritiske brev til
 Sundhedsstyrelsen:
<https://me-foreningen.dk/wp-content/uploads/2020/03/Open-Letter-Minister-of-HHealth-100-signatures-02-03-2020-1.pdf>

Begrundelse:

Talepapir til årsmøde i sundhedspolitisk udvalg:
 Vi har foreslået, at EL tager handling på de skandaløse tilstande,
 der hersker på ME-området.

Jeg vil starte med at sige tak for, at der er blevet gjort plads til
 dette punkt på dagsordenen. Jeg hedder Esben og er far til en 32

1 årig kvinde, der er hårdt ramt af sygdommen ME. Hun har været
2 bundet til sin seng de sidste 6 år efter 10 dages indlæggelse på
3 et dansk hospital. Min kone og jeg har siden arbejdet på at få
4 en anstændig behandling af ME-syge i DK. Det førte til en enig
5 Folketingsbeslutning, kaldet V82, for 3 år siden, men den er aldrig
6 blevet før ud i livet.

7
8 Jeg er selv hjertepatient og har i den sammenhæng oplevet,
9 hvor godt vores sundhedssystem KAN fungere. Men jeg er chokeret
10 over den enorme uvidenhed og de mange fordomme, mennesker
11 med ME mødes af. Derfor har vi udarbejdet et forslag til Enheds-
12 listens årsmøde, der i hovedtræk handler om, at få indført ordent-
13 lige forhold for de ca 20.000 ME-ramte, der skønnes at være i DK
14 og få V82 gennemført.

15
16 Patienter, pårørende og ME-kyndige læger har i årevis forgæves
17 forsøgt at skabe forståelse for ME hos Danmarks sundheds-
18 ansvarlige. Det har ikke været muligt på trods af store viden-
19 skabeligt velfunderede rapporter bl.a. fra USA i 2015 og
20 Storbritannien i 2021

21
22 Derfor er det nødvendigt, at der politisk gribes ind. Med den
23 enstemmige Folketingsbeslutning, V82, troede vi, at man ville
24 gå i gang med at løse problemerne. Folketinget besluttede, at
25 ME skulle adskilles fra de såkaldte funktionelle lidelser og at man
26 skulle lytte til den ekspertise, der fandtes om ME internationalt
27 og i vore nabolande. Folketingsbeslutningen er imidlertid aldrig
28 blevet ført ud i livet, fordi et magtfuldt embedsværk i Sundheds-
29 styrelsen var uenig med Folketinget.

30
31 Der er lige så mange ME-syge, som der er diabetes 1 patienter i
32 Danmark. Det er ikke en lille gruppe. 20-30.000 mennesker regner
33 man med. Alligevel kender næsten ingen denne sygdom. Ringer
34 man til lægevagten, siger de: ME - hvad er det, det har jeg aldrig
35 hørt om". Der forskes ikke i ME i Danmark. Der undervises ikke i
36 ME på lægeuddannelsen. De ME-ramte falder udenfor alle sund-
37 hedsvæsenets "kasser".

38
39 De får ingen relevant hjælp hverken sundhedsmæssigt eller
40 socialt, selvom rapport på rapport beskriver dem som de
41 sygeste af de syge på linje med HIV og kræft i de sene stadier.

42
43 Derfor skal der gribes ind politisk.
44 Derfor skal Enhedslisten gøre en aktiv forskel.

45
46 Hvorfor skal dette forslag vedtages:

- 47 • Fordi ME-patienterne bliver syge af den behandling der
- 48 praktiseres i Danmark.
- 49 • Fordi patienterne ikke får en korrekt diagnose og derfor ikke
- 50 får en effektiv og tidssvarende behandling.
- 51 • Fordi patienterne ofte ender som svært invaliderede unge men-
- 52 nesker, bundet til sengen og plejkrævende resten af deres liv.
- 53
- 54 • Fordi der er brug for et specialuddannet ME-team, som kender
- 55 til sygdommen.
- 56 • Et team, som kan rykke ud til de mest syge, som ikke kan tåle
- 57 at komme på hospitalet eller møde op hos lægen.
- 58 • Et team, som skal hjælpe kommunerne og de praktiserende
- 59 læger med den rette indsats til patienterne, så de ikke, som
- 60 det sker i dag, får det værre og værre som følge af mødet med

sundheds- og socialvæsenet. 61

- Et team, som kan hjælpe de børn, der ligger derhjemme og 62
- ikke kan komme i skole. 63
- Hjælpe de pårørende, som må opgive deres arbejde og deres 64
- socialle liv for at passe deres syge voksne børn. 65
- Hjælpe alle de patienter, som lige nu lider og står uden hjælp. 66
- Deres liv er et mareridt. 67
- De hårdt ramte har knapt energi til at bevæge sig. De har 68
- ikke kræfter til at kommunikere med deres nærmeste og de må 69
- sondemades, fordi de ikke har energi til at tygge deres mad. 70
- De lider og det er etisk helt uforsvarligt og ubegribeligt at 71
- ingen griber ind. 72
- SST gentager igen og igen, at 'de har noteret sig, at der er 73
- uenighed om behandlingen af sygdommen'. Alligevel vælger 74
- SST side, nemlig den side, som er forkastet af den højeste 75
- fagkunds-kabs gennemgang af alle videnskabelige studier 76
- om ME. Den side, som patienterne i hobetal har fortalt, 77
- forværrer deres sygdom. 78

Jeg vil gerne til sidst gøre opmærksom på, at holdningen hos 80

den danske SST betyder, at DK som det eneste land i Norden 81

ikke anbefaler, at ME diagnostiseres med WHO's diagnosekode. 82

Jeg vil føre opmærksom på, at SST anbefaler præcis den behandling, 84

som de nye retningslinjer fra det engelske sundhedsinstitut, NICE, 85

fraråder! Danmark plejer at følge anbefalingerne fra det ansete 86

NICE. Det sker ikke her. Og det er en katastrofe for 20.000 87

ME-patienter og deres familier. 88

SST får lov til at trods et enigt Folketing. Et folketing som i 90

denne sag, med vedtagelsen V82 er helt opdateret og på linje 91

med videnskaben. For sundhedsminister Magnus Heunicke har 92

ikke sat sig ind i sagen. Han griber ikke ind, men lader sig 93

manipulere af en politiserende Sundhedsstyrelse. 94

95 OM DE ALLERHÅRDEST RAMTE 96

Der er lige nu et akut behov for en udadgående funktion, så 97

sundhedsprofessionelle med specialviden om ME kan tilse og 98

behandle de mest syge patienter i hjemmet. 99

Dette fremhæves i den nye NICE-retningslinje om ME/ CFS, som 101

har et særligt afsnit om de svært alvorligt syge ME-patienter og 102

deres særlige behov. 103

104
105 Symptomerne hos de svært alvorligt ME-syge er ofte så vold-
106 somme og symptomerne så stor en belastning i sig selv, at de
107 forværrer patientens tilstand dag for dag. Patienterne er i frit
108 fald. De sover ikke, de er selvmordstruede, de er stærkt forpinte
109 og hypersensitive i en grad, så al lys, lyd og berøring er smerte-
110 fuldt. En spække i gardinet kan føles som knive i øjet. Og lyden
111 af trin, stemmer eller en støvsuger i det fjerne kan give øjeblik-
112 kelig opkastninger og langvarig forværring af alle symptomer.
113 Patienterne henligger nærmest komatøse og kan ikke eksistere i
114 denne verden uden aflastning og hjælp. Fysisk træning og sam-
115 taleterapi er her indlysende kontraindiceret. Medicinsk symptom-
116 lindring og korrekt pleje med bl.a skærmning mod sensorisk på-
117 virkning er den nødvendige førstehjælp for at stabilisere syg-
118 dommen. Det kan være langvarigt og tage både måneder og år.
119 Først herefter kan man forsigtigt begynde at forbedre tolerancen
120 og funktionsniveauet. Men det kræver dygtighed, viden og for-

1 ståelse af sygdommen samt et tæt og respektfuld samarbejde
2 med patienten.

3 Derfor er der desperat brug for et sådant specialistteam som kan
4 hjælpe disse meget syge patienter og rådgive den praktiserende
5 læge, kommunen – og hospitalet hvis indlæggelse er tvingende
6 nødvendigt. Den udadgående funktion kender vi fra palliativt
7 team, som enkelte ME-patienter har fået hjælp fra.

8
9 **VI HÅBER PÅ ENHEDSLISTENS OPBAKNING TIL FORSLAGET**

10
11 **TAK FOR ORDET.**

12
13 Stillet af: Esben Gustavussen (Fanø), Bodil Elisabeth Vibeke (Esbjerg),
14 Mette Bruun(Esbjerg), Lisbet Skou(Esbjerg), Niels Christian Petersen
15 (Esbjerg), Poul Eck Sørensen(Fanø)

18 19 **5.8 ENHEDSLISTENS FAMILIEPOLITISKE PROGRAM**

20 Årsmødet vedtager "Et godt familieliv" som Enhedslistens
21 familiepolitiske delprogram

22
23 "Et godt familieliv" er Enhedslistens Børnepolitiske Udvalgs
24 opdatering af Enhedslistens familiepolitiske udspil fra 2015.

25 26 **Et godt familieliv**

27 **-Enhedslistens familiepolitiske udspil**

28 Over halvdelen af danske forældre oplever ofte, at det er svært
29 at få familie og arbejdsliv til at hænge sammen. Flere og flere
30 børnefamilier føler sig pressede, og stress er et voksende problem.

31
32 Det er ikke tilfældigt. Danskerne er et af de folkeslag, der leverer
33 allerflest arbejdstimer pr. familie, og forældre arbejder i gennem-
34 snit en time mere end ikke-forældre . Samtidig er grænserne
35 mellem arbejdsliv og privatliv blevet mere og mere flydende for
36 mange lønmodtagere.

37
38 Danske forældre har på mange områder de ringeste rettigheder
39 i Skandinavien – Danmark er det sorte får, når det handler om
40 at give børnefamilier gode vilkår, fx når vi sammenligner os med
41 Norge og Sverige. Det gælder både i forhold til barselsrettigheder,
42 ret til at holde fri på børns sygedage og mulighederne for nedsat
43 arbejdstid.

44
45 Også børnelivet er mere presset. Samtidig med at danske børn
46 tilbringer flere og flere timer i daginstitutioner, er der blevet
47 færre og færre pædagoger og andet personale pr. barn i vores
48 børnehaver og vuggestuer.

49
50 I 2007 barslede den såkaldte Familie og Arbejdsmarkedskommis-
51 sion med en række forslag til, hvordan der kunne komme større
52 balance mellem familieliv og arbejdsliv, men siden er intet sket.
53 Det er derfor ikke underligt, at danskerne ifølge en ny undersøgelse
54 ikke oplever, at politikerne tager hensynet til børnefamilierne
55 særlig alvorligt .

56
57 Vi har brug for at udvikle et samfund, hvor der er plads til familier,
58 og hvor børn og voksne ikke bare kan holde livet kørende, men
59 hvor de faktisk kan trives og udvikle sig på deres egne betingelser.

60

Derfor må vi sætte langt mere fokus på børnefamiliernes vilkår. 61
Enhedslisten fremlægger her vores visioner og idéer til, hvordan 62
vi kan skabe et samfund med plads til det gode familieliv. 63

64 65 **Et familievenligt arbejdsmarked**

66 At få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen, er en af de
67 allerstørste udfordringer for danske børnefamilier. Langt de fle-
68 ste familier har to udearbejdende forældre med fuldtidsarbejde,
69 og det skaber udfordringer og pres for børnefamilierne. Alt for
70 mange forældre går rundt med en knude i maven, fordi de har
71 dårlig samvittighed over for børnene.

72
73 Derfor vil Enhedslisten give forældre med små børn ret til at
74 holde orlov eller gå på nedsat tid, skabe bedre barselsrettighe-
75 der og forbedre rettighederne til at holde fri, når børn eller an-
76 dre nære pårørende rammes af sygdom.

77 78 **Ret til orlov eller deltid med dagpengedækning**

79 Hele 41 procent af danskerne ville ifølge en undersøgelse fra
80 Wilke foretrække, at den ene forælder kunne gå hjemme med
81 børnene, hvis det kunne lade sig gøre økonomisk . Men mens fx
82 svenske forældre har ret til at gå ned på 75% deltid, har danske
83 børneforældre ikke en lignende rettighed.

84
85 Under Nyrup-regeringen havde begge forældre i børnefamilier i
86 en årrække ret til at gå på forældreorlov med dagpengedæk-
87 ning i op til ét år . Orlovsordningerne gav en dobbelt gevinst.
88 Børnefamilierne fik mulighed for at få bedre tid og rum til fami-
89 lielivet, blandt andet ved at begge forældre kunne holde orlov
90 samtidig. Desuden fik flere ledige fodet indenfor på arbejds-
91 markedet, når vikariatet skulle besættes.

92
93 • Enhedslisten foreslår, at forældreorloven genindføres i en ny
94 udgave, hvor forældre får ret til at vælge imellem enten ét års
95 forældreorlov til hver forælder, eller at gå på deltid, mens de
96 har børn i 0-6-års alderen, med dagpengedækning for de
97 resterende timer.

98 99 **Bedre barselsrettigheder**

100 Også når det kommer til barselsrettigheder, sakker Danmark
101 bagud i forhold til fx Sverige. I Sverige har børnefamilierne ret til
102 69 ugers barsel, hvoraf hver af forældrene får øremærket ni
103 uger, mens de øvrige uger kan anvendes frit. Danske forældre
104 har altså mere end fire måneders kortere barsel end forældre
105 på den anden side af sundet.

106
107 • Enhedslisten foreslår at give danske forældre ret til samme
108 barselsperiode som forældre i Sverige og med samme øre-
109 mærkning til hvert køn. De nye regler indføres gradvist over
110 en passende årrække.

111 112 **Bedre forhold for studerende med børn**

113 Enhedslisten ønsker at støtte og understøtte studerende der får
114 børn mens de er under uddannelse. Det skal være nemmere at
115 få tid til både familie og studie og de nye familier skal under-
116 støttes økonomisk, så de ikke skal bekymre sig om økonomi,
117 og i stedet kan koncentrere sig om studiet og det nye barn.

118
119 • Enhedslisten foreslår at ophæve eller opdatere fremdrifts-
120 reformen sådan at muligheden for at studere på deltid udvides

1 for forældre. Enhedslisten ønsker at studietiden og SU'en efter
2 fødsel forlænges med op til halvandet år, i stedet for et enkelt
3 år, som det er tilfældet nu. Desuden foreslår Enhedslisten at
4 hæve forældretillægget for studerende fra 2.500 til den ene
5 forælder, til i stedet at tilfalde begge forældre.

7 **Ret til at passe syge børn**

8 Danske forældre har Skandinaviens ringeste rettigheder til at
9 blive hjemme og passe deres børn, når de bliver syge. I Norge
10 har forældre ret til at få fuld løn af deres arbejdsgiver i op til ti
11 dage om året, hvis de har et sygt barn under 12 derhjemme. Hvis
12 man har mere end to børn, kan man få 15 dage fri. I Sverige har
13 forældre og andre omsorgspersoner lov til at holde fri i 120
14 dage om året for at passe sygt barn, indtil barnet fylder 12. I de
15 dage kan de modtage 80 procent af deres løn. Der er intet, der
16 tyder på at ordningerne misbruges i vores nabolande .

17
18 I Danmark er retten til at holde fri med løn under barns sygdom
19 bestemt i overenskomsterne, men man har typisk kun ret til en
20 til to dage pr. sygdomsperiode og højst en uge med løn, når
21 barnet hospitalsindlægges. Mange forældre, der ikke bor i nær-
22 heden af bedsteforældre eller andre, der kan træde til, har store
23 udfordringer med at finde pasning til deres børn ved sygdom.
24 Og i takt med at pensions- og efterlønsalderen stiger, vil det
25 ikke blive nemmere.

26
27 Forældre til syge børn står ofte i et dilemma, og en undersøgelse
28 fra 2014 viser, at hver tredje forælder har afleveret et sygt barn i
29 daginstitutionen. Der er derfor i den grad behov for at forbedre
30 forældres ret til at passe deres børn under sygdom.

31
32 • Enhedslisten foreslår, at danske forældres ret til at holde fri
33 ved børns sygedage gradvist bringes på niveau med vores nabo-
34 lande – indledningsvist ved at sikre ret til ti dages fri ved barns
35 sygdom. Vi foreslår, ved lov at indføre en model, der ligner den,
36 vi kender fra barselsområdet (Barsel.dk), hvor arbejdsgiverne
37 indbetaler til en fælles fond, som dækker arbejdsgiverens
38 udgifter til løn til forældre under barns sygdom.

40 **Omsorgsdage til at tage sig af nære pårørende**

41 Det er ikke kun, når børn rammes af sygdom, at familierne skal
42 stå klar med pleje og omsorg. Familierne må også ofte hjælpe
43 og yde omsorg, når ældre nære pårørende, rammes af sygdom,
44 eller har brug for ledsagelse til møder med offentlige institutioner
45 mm. Det er en opgave, som særligt kvinderne påtager sig, men
46 som de i dag ikke har frihed eller løn til. Det skaber et pres og
47 en frustration i mange familier – ikke mindst i takt med at
48 pensionsalderen hæves og efterlønnen udfases. Der er behov
49 for, at samfundet tager hensyn til, at familierne i stigende
50 grad har svært ved at løse disse opgaver.

51
52 • Enhedslisten foreslår, at der sikres fem omsorgsdage (frihed
53 og løndækning) til at tage sig af nære pårørende, der rammes
54 af sygdom. Ordningen udformes på samme måde som for
55 pasning af syge børn via en fælles arbejdsgiverbetalt fond.

57 **Ligestilling skal indtænkes**

58 Både i forhold til barsel, orlovsordninger, muligheden for at gå
59 på nedsat tid og retten til at få fri ved sygdom hos børn og andre
60 nære pårørende, er det afgørende, at konsekvenserne for lige-

stilling mellem kønnene er tænkt ind i modellerne. Statistikken
viser, at det alt for ofte er mødrene, som tager hovedparten af
orlovs- og barselsordninger samt sygedage med børnene. Det
giver en negativ effekt i forhold til ligestilling mellem kønnene.
Fordi kvinder fortsat vil blive set som en mere "ustabil" arbejds-
kraft og fordi kvinder derved lider økonomisk tab, når de er
mere væk fra arbejdsmarkedet.

I Sverige er erfaringerne med familievenlige tilvalg dog gode.
Bedre barselsrettigheder, muligheder for deltid og andre familie-
venlige tiltag bidrager til en mere ligelig fordeling af arbejdet i
hjemmet, øger den positive kontakt mellem fædre og børn, og
sænker skilsmissetallene. Reglerne skal indrettes, så de bidrager
til øget ligestilling i familierne og aktivt understøtter børns
forhold til begge deres forældre uanset køn.

77 **Et godt børneliv**

78 Glade og trygge familier forudsætter også gode vilkår for børnene.
79 Det gælder både i den sårbare tid ved og efter fødslen, og i de
80 år hvor børnene er i daginstitutioner. Utrygge eller dårlige op-
81 levelser ved fødslen eller i barselstiden kan lægge grunden til
82 problemer, der rækker langt ud i fremtiden, ligesom det ligefrem
83 kan være til fare for børnene når arbejdsgangene på fødestuerne
84 bliver for pressede. På samme måde kan oplevelsen af at af-
85 levere børn i institutioner med for lidt personale og kvalitet
86 øge stress og bekymring hos børnefamilierne og det kan være
87 til skade både for barnets udvikling og dets trivsel.

89 **En god start på livet**

90 Alle børnefamilier har krav på en tryk start. Erfaringerne fra om-
91 rådet viser, at familiedannelsen er en periode, hvor forebyggelse
92 spiller en stor rolle. God jordemoderomsorg kan medvirke til at
93 undgå sygemeldinger af den gravide, genindlæggelser af de
94 nyfødte og "nybegynder-problemer" i familierne. Men også på
95 sigt kan det betale sig. En god ammeopstart samt sundheds-
96 pleje i familierne forebygger en række sygdomme hos børn
97 og unge, for eksempel astma og overvægt.

98
99 I dag ser vi desværre, at fødselsforberedelsen reduceres, og at
100 travlheden på fødeafdelingerne er for stor til at sikre en ordentlig
101 jordemoderomsorg. Der er behov for at sikre et minimum af
102 kvalitet i omsorgen for gravide, fødende og nybagte forældre.

103
104 • Enhedslisten foreslår, at der indføres konkrete basale rettigheder
105 i sundhedsloven. Her er det i forvejen beskrevet, at den gravide
106 har ret til fem forebyggende konsultationer hos egen praktise-
107 rende læge. Enhedslisten foreslår, at det udvides med fem
108 minimumsrettigheder.

109 **1)** Vordende forældre sikres ret til gratis fødsels- og
110 forældreforberedelse af høj kvalitet på små hold.

111 **2)** Den fødende sikres ret til at have en jordemoder
112 tilstede under hele den aktive fødsel

113 **3)** Ret til at blive på hospital/patienthotel til amning
114 er etableret.

115 **4)** Nybagte forældre sikres ret til en efterfødsels-
116 samtale

117 **5)** Ret til opfølgende besøg af sundhedsplejerske i
118 eget hjem. Enhedslisten anslår, at det koster 150 mio.kr.

1 **Minimumsnormering i daginstitutioner**

2 Størstedelen af danske børn går i daginstitution eller dagpleje,
3 og de er der mange timer om dagen. Det er afgørende for
4 børnenes udvikling, at dagtilbuddene er af høj kvalitet og
5 skaber rammer, der sikrer tryghed og tid til det enkelte barn.
6 Desværre er udviklingen gået den forkerte vej i mange år. Mens
7 børn opholder sig flere timer i institutionerne, er der blevet mindre
8 og mindre personale til at skabe gode rammer for dem.

9
10 Siden 1986 er der kommet 58 procent flere børn pr. voksen i
11 danske institutioner. Det betyder, at der i gennemsnit er næsten
12 12 børn pr. pædagog og børnehaverne i dag. Det viser en opgørelse
13 fra forskningsinstituttet Bureau 2000.

14
15 Samtidig er danskerne klar til at bruge flere skattekrone på at
16 sikre bedre vilkår for børnene. I en nylig undersøgelse fra Analyse
17 Danmark svarede 66 procent af danskerne, at samfundet skal
18 bruge flere penge på personale i daginstitutionerne .

19
20 I 2021 var Enhedslisten med i lov om minimumsnormeringer, som
21 indførte en lovfastsat minimumsnormering i de danske daginsti-
22 tutioner på højst tre børn pr. voksen i vuggestuen og højst seks
23 børn pr. voksen i børnehaven. Desværre hæmmes aftalen af
24 "skrivebordsnormeringer", som medregner de timer, personalet
25 bruger på pauser, møder, kurser, sygdom, ledertid og andre
26 opgaver, hvor de ikke er sammen med børnene. Således er
27 normeringerne gode på papiret, men meget ofte er de langt
28 fra det voksen-nærvær, altså de reelle normeringer, som det
29 enkelte barn oplever. Desuden hæmmes aftalen af en massiv
30 mangel på pædagoger.

- 31
32 • Enhedslisten foreslår, at lov om minimumsnormeringer opdateres,
33 så opgørelserne af voksne pr. barn i daginstitutionerne fraregnes
34 et gennemsnit for sygdom, kurser, ledertid, møder og andre
35 opgaver, hvor de voksne ikke bruger tid med børnene.
36 • Enhedslisten foreslår, at investere i kvaliteten af pædagog-
37 uddannelsen, for at tiltrække flere til pædagogfaget. Herud-
38 over foreslås en lønstigning for pædagoger på 5%, og en
39 landsdækkende teach-first ordning, hvor medhjælpere
40 tilbydes videreuddannelse til enten pædagogisk assistent
41 eller pædagog under fortsat tilknytning til institutionen,
42 hvor medhjælperen er ansat.

43
44 **Fælles Pension i de første år.**

45 Siden afskaffelsen af fælles pension for ægtefæller har orlov,
46 deltid og barsel været et økonomisk risikabelt valg for den enkelte.
47 For forældre, som ikke var eller havde været gift, var virkeligheden
48 også dengang risikabel. Når man går på orlov, deltid eller barsel,
49 så mister man indkomst, men samtidig mister man også fremtidig
50 indkomst. Forskning viser nemlig at lønnen også efter orlov, deltid
51 eller barsel udvikler sig mindre. Derfor opsparer den forælder der
52 vælger at gå på orlov, deltid eller barsel mindre i pension end
53 partneren, der i mellemtiden er blevet på arbejdsmarkedet.
54 Enhedslisten synes ikke, at det er retfærdigt, at børnepasningen
55 og omsorgsarbejdet på den måde agtes ringere end lønarbejde
56 udenfor hjemmet.

- 57 • Enhedslisten foreslår at indføre fælles indbetaling til pension
58 for forældre i barselsperioden, hvis den ene forælder går på
59 orlov, deltid, eller barsel. Den fælles indbetaling til pension
60 løber indtil barnet er fyldt 8 år.

Finansiering

61 Flere af forslagene i dette udspil indebærer ikke stigende udgifter,
62 hvis de afledte effekter indregnes. Blandt andet vil ret til orlov
63 eller deltid og bedre barselsrettigheder delvist være udgifts-
64 neutralt, i det omfang ledige indtræder på arbejdsmarkedet i
65 stedet for de forældre der går på orlov, deltid eller barsel. Den
66 fælles pension i børnenes første år er udgiftsneutral. De forslag,
67 som kræver øgede udgifter, foreslår Enhedslisten finansieret ved
68 at øge indsatsen mod multinationale selskabers skatteund-
69 dragelse og anvendelse af skattely. Der skal derudover indføres
70 beskatning af finansielle transaktioner og beskatning af kapital-
71 indkomster på samme niveau som skat af arbejdsindtægter.
72 Enhedslisten er parat til at forhandle om andre finansieringskilder.
73

Begrundelse:

74
75 I 2015 præsenterede Enhedslisten et familiepolitisk udspil. Det
76 var både veludført og flot researchet. Desværre fik det ikke
77 megen opmærksomhed, og kom heller ikke på Enhedslistens
78 hjemmeside, hverken under „politik“ eller „kampagner“.
79 Enhedslistens Børnepolitiske Udvalg har opdateret udspillet til
80 2022, så det kan blive en del af Enhedslistens politiske program
81 og blive brugt til at vise at Enhedslisten har visioner for, og
82 konkrete løsninger på mange børnefamiliers udfordringer.
83

84
85 Det oprindelige udspil kan findes her: [https://vores.enhedslisten.
86 dk/files/udspil_-_et_familievenligt_samfund.pdf](https://vores.enhedslisten.dk/files/udspil_-_et_familievenligt_samfund.pdf)

87
88 Der er tilføjet afsnit om „Bedre forhold for studerende med
89 børn“ og „Fælles pension i de første år“. Afsnittet „minimumsnor-
90 meringer i daginstitutioner“ har gennemgået en større redigering
91 efter aftalen om minimumsnormeringer. Derudover er mindre
92 redigeringer foretaget, fx fordi arbejdsløsheden i dag er lavere
93 end i 2015.

94
95 Stillet af: Enhedslistens Børnepolitiske Udvalg

ÆNDRINGSFORSLAG TIL 5.8:**5.8.1 SIDE 76, LINJERNE 32-38 ERSTATTES AF:**

96
97
98
99
100
101
102
103 "Enhedslisten foreslår, at danske forældres ret til at holde fri ved
104 børns sygedage gradvis bringes på niveau med den svenske
105 ordning. Vi foreslår, ved lov at indføre en model der ligner den vi
106 kender fra barselsområdet, hvor arbejdsgiverne indbetaler til en
107 fælles fond, som dækker arbejdsgivernes udgifter til løn til for-
108 ældre under barns sygdom. Ligeledes bør der være tale om en
109 lovfæstet ret til at holde fri for at passe syge børn og ikke en
110 mulighed som er overenskomst bestemt"

Begrundelse:

111
112 I afsnittet om "Ret til at passe syge børn" sammenligner man de
113 muligheder danske forældre har for at tage fri i forbindelse med
114 barns første (og anden) sygedag, med de modeller man benytter
115 i Sverige og Norge. Den svenske model er så absolut den bedste
116 – og den vi bør arbejde på at få indført.
117 Den norske model lyder umiddelbart attraktiv, men er det ikke.
118 Det skyldes, at der kun bevilges hhv.10 og 15 fridage pr. år, uanset
119 hvor mange gange barnet er sygt. Dvs. man som forælder nemt
120

1 kan risikere at få opbrugt muligheden for at passe sit barn, hvis
2 barnet f.eks. i starten af et kalenderår er syg i en længere periode.
3 Sker det, at man har opbrugt sine 10/15 dage, er der ikke andre
4 muligheder end at trække på evt. afspadsøring eller ferie. Det
5 sås endda under coronapandemien, at regeringen ekstraordinært
6 måtte fordoble antallet af barns første sygedag til 20 pr. barn,
7 idet forældre faktisk var nødt til at holde børnene hjemme, når
8 de var syge.

9 I Danmark er den nuværende ordning faktisk bedre, idet den
10 giver mulighed for 1-2 dages frihed ved hver sygeperiode barnet
11 har. Uanset hvor mange sygeperioder der er tale om i løbet af
12 året.

13
14 Det hedder endvidere i afsnittet, at hver tredje forælder har
15 måttet aflevere syge børn i daginstitutionen. Det fremkommer i
16 en undersøgelse fra 2014. Jeg er sikker på, at der ligger en nyere
17 undersøgelse som kan fås ved henvendelse til BUPL, og jeg er
18 også sikker på, at tallet formentlig er højere.

19
20 Stillet af: Vibeke Greve Kristensen (Greve/Solrød)

21 22 23 **5.8.2 SIDE 77, EFTER LINJE 35 TILFØJES:**

24 Ligeledes skal normeringen dække hele dagen, i hele institutionens
25 fulde åbningstid. Endvidere skal den gælde på institutionsniveau
26 – altså på den enkelte institutions matrikel, og ikke som nu i
27 kernetiden og på kommuneniveau.

28 29 **Begrundelse:**

30 Kommentarer og forslag til ændringer i afsnittet om Minimums-
31 normeringer i Daginstitutioner.
32 Loven følger også her regler og lovgivning fra Norge. I Norge har
33 man ganske længe arbejdet med minimumsnormeringer – for-
34 skellen på den norske og den danske model er dog, at norme-
35 ringen 1 til 3 og 1 til 6 gælder på institutionsniveau og i hele
36 åbningstiden. Dette bør vi også arbejde på i Danmark. Og det
37 falder i fin tråd med de ønsker som forældrebevægelsen, der
38 dannede baggrund for indførelsen af lov om minimumsnormeringer,
39 har. Endvidere bliver det støttet fuldt og helt fra fagbevægelsens
40 side.

41 Videre har man i Norge også lovgivet om en såkaldt pædagog-
42 norm. Den betyder, at der for hver 7 barn på 0-3 år skal være en
43 pædagog. Altså når det 8 barn indskrives i en afdeling, udløser
44 det pædagog nr. 2 i afdelingen, og igen ved barn nr. 16 – så er
45 der 3 pædagoger i afdelingen. Der er tale om uddannede pæda-
46 goger. Tilsvarende på 3-6 års området – her er der tale om 1
47 pædagog pr. 11 børn – når barn nr. 12 indskrives i afdelingen
48 udløser det pædagog nr. 2 osv. Også i Norge er der mangel på
49 pædagoger. Men man har set, at reglerne om pædagognorm
50 har været med til at øge antallet af ansøgere på uddannelsen,
51 bl.a fordi man aldrig som nyuddannet pædagog vil stå alene
52 med ansvaret for en afdeling. Man vil altid have minimum én
53 anden pædagog at dele det med. Lønnen er en anden motive-
54 rende faktor man benytter, når der rekrutteres til pædagog-
55 uddannelsen.

56
57 Stillet af: Vibeke Greve Kristensen (Greve/Solrød)

58
59
60

61 62 63 **5.8.3 SIDE 77, LINJE 37:**

64 I linje 37 efter "tiltrække flere til pædagogfaget." tilføjes: "Vi ønsker
65 en pædagognorm indført således at der på 0-3 års området
66 arbejdes med 1 pædagog pr. 7 børn og når barn nr. 8 indskrives i
67 afdelingen udløser det pædagog nr. 2 og så fremdeles. På 3-6
68 års området skal der være ansat 1 pædagog pr. 11 børn og når
69 barn nr. 12 indskrives i afdelingen, udløser det pædagog nr. 2 og
70 så fremdeles."

71 72 **Begrundelse:**

73 Kommentarer og forslag til ændringer i afsnittet om Minimums-
74 normeringer i Daginstitutioner.

75 Loven følger også her regler og lovgivning fra Norge. I Norge har
76 man ganske længe arbejdet med minimumsnormeringer –
77 forskellen på den norske og den danske model er dog, at
78 normeringen 1 til 3 og 1 til 6 gælder på institutionsniveau og i
79 hele åbningstiden. Dette bør vi også arbejde på i Danmark. Og
80 det falder i fin tråd med de ønsker som forældrebevægelsen,
81 der dannede baggrund for indførelsen af lov om minimumsnor-
82 meringer, har. Endvidere bliver det støttet fuldt og helt fra
83 fagbevægelsens side.

84 Videre har man i Norge også lovgivet om en såkaldt pædagog-
85 norm. Den betyder, at der for hver 7 barn på 0-3 år skal være en
86 pædagog. Altså når det 8 barn indskrives i en afdeling, udløser
87 det pædagog nr. 2 i afdelingen, og igen ved barn nr. 16 – så er
88 der 3 pædagoger i afdelingen. Der er tale om uddannede pæda-
89 goger. Tilsvarende på 3-6 års området – her er der tale om 1
90 pædagog pr. 11 børn – når barn nr. 12 indskrives i afdelingen
91 udløser det pædagog nr. 2 osv. Også i Norge er der mangel på
92 pædagoger. Men man har set, at reglerne om pædagognorm
93 har været med til at øge antallet af ansøgere på uddannelsen,
94 bl.a fordi man aldrig som nyuddannet pædagog vil stå alene
95 med ansvaret for en afdeling. Man vil altid have minimum én
96 anden pædagog at dele det med. Lønnen er en anden motive-
97 rende faktor man benytter, når der rekrutteres til pædagog-
98 uddannelsen.

99 Stillet af: Vibeke Greve Kristensen (Greve/Solrød)

100 101 102 **5.8.4 SIDE 77 EFTER LINJE 60**

103 Inden finansiering tilføjes teksten:

104 "Enhedslisten anerkender at mange forældre ønsker at hjemme-
105 passe børnene enten i hele vuggestueperioden, børnehaverperioden
106 eller i forlængelse af barslen, der forlænger tiden hjemme inden
107 en forsinket institutionalisering.

108 Samtidig må vi erkende at årtiers underprioritering af pædago-
109 gernes arbejdsvilkår, pædagogfaget og pædagoguddannelsen
110 betyder at der er massiv mangel på pædagoger, så stor at de
111 nyligt vedtagne minimumsnormeringer kan blive meget svære
112 at opfylde. Derfor kan hjemmepasning blive en løsning, som
113 betyder et reduceret pres på de kommunale institutioner, og
114 som derfor både kan blive en løsning på et aktuelt kommunalt
115 organisatorisk problem og give øget trivsel for de børn og
116 familier, som ønsker at hjemmepasse.

117
118 -Enhedslisten foreslår at give forældre til børn under 8 år ret
119 til en timebank, som kan bruges enten til at gå på deltid eller
120 hjemmepasse i forskellige perioder af børnenes liv. Det vil

1 samtidig være et værdifuldt redskab til at fastholde tilknytnings-
2 forhold til studie eller arbejde for potentielle hjemmepassere.
3 -Enhedslisten foreslår at gøre tilskud til pasning af eget barn
4 gældende for alle og landsdækkende frem til skolestart. Så det
5 ikke længere afhænger af hvilken kommune man bor i om man
6 kan få støtte til at hjemmepasse."

8 **Begrundelse:**

9 Hjemmepasning er et emne, der deler vandene i Enhedslisten,
10 men blandt andet pga. de massive problemer med at rekruttere
11 pædagoger i kommunerne, er det et emne vi bør have en grundig
12 diskussion af.

13
14 Stillet af: Emil Ulrik Andersen (Allerød), Ulla Binderup Jørgensen
15 (Frederiksberg), Gry Søbye (Blågård) og Pernille Larsen
16 (Frederikshavn-Læsø)

20 **5.21 OM STØTTE TIL FOLKEBEVÆGELSENS OPSTILLING**

21 Det var et hårdt slag for 'Folkebevægelsen mod EU' (FB), at den
22 ikke opnåede valg til EU-Parlamentet i 2019. Og ikke mindst,
23 fordi en genopstilling kræver et kæmpe arbejde med at samle
24 de 70.000 underskrifter, som er nødvendige.
25 Enhedslisten vil aktivt bakke op om dette ved: 1. Officielt at
26 melde det ud via folke-tingsgruppen. 2. At synliggøre kampagnen
27 på Enhedslistens hjemmeside. 3. At ud- sende en opfordring til
28 afdelingerne om at bakke aktivt op.

30 **Begrundelse:**

31 Alene af den grund, at Enhedslisten er kollektive medlemmer
32 af FB burde dette være en selvfølge. Men også af den mere
33 pragmatiske grund, at uden FBs opstilling vil Enhedslisten
34 næppe kunne opnå valg til EU-parlamentet.

35
36 Stillet af: Århus Vest-afdelingen, Allan Krautwald (Svendborg), Alvin
37 Mosegaard Jensen (Fåborg), Birthe Nielsen (Østerbro), Casper Kennild
38 (Viborg), David Trappaud (Rønne), Doris-Clarisse Lukunku (Århus Vest),
39 Edin Sumar (Valby), Freddy Jensen (Århus Vest), Gerd Møller (Århus Øst),
40 Gitte Pedersen (Nørrebro Park), Grethe Fyrstenberg Laursen (Horsens),
41 Hanne Schmidt (Amager Vest), Hans Jørgen Vad (Århus Vest), Helge Bo
42 Jensen (Albertslund), Inge Christoffersen (Århus Vest), Inger V. Johansen
43 (Østerbro), Jan Olesen (Århus Vest), Janne Toft-Lind (Hobro), Jean
44 Thierry (Nordvest), Jeanne Toxværd (Gentofte), Jens Lund Hansen
45 (Bornholm), Jeppe Milthers (Albertslund), Johan Juhl Thomsen (Vejle),
46 John Graversgaard (Århus Syd), Karen Nygård (Århus Vest), Karin
47 Jørgensen (Svendborg), Kit Mosegaard Bruun (Fåborg-Midtfyn), Kit
48 Aastrup (Århus Nord), Kurt Olsen (Albertslund), Lavra Lumholt Holm
49 (Halsnæs), Leif Mikkelsen (Amager Øst), Leon Lauritsen (Holstebro
50 Struer Lemvig), Lise Baastrup (Randers), Malene Erenskjold (Skive),
51 Margit Kjeldgaard (Helsingør), Martin Mørch (Skive), Niels Frølich
52 (Østerbro), Niels Henrik Nielsen (Østerbro), Niels Peter Mortensen
53 (Syddjurs), Ole Bach (Ydre Nørrebro), Peter Iversen (Århus Vest), Poul
54 Krogsgård (Århus Vest), Rasmus Münster (Århus Vest), Rasmus
55 Underbjerg Pinnerup (København Nordvest), Rina Krøyer (Odense),
56 Sebastian Adorján Dyhr (Sorø), Solvejg Sieg Sørensen (Skive), Søren
57 Bundgaard Poulsen (Århus Syd), Tina Vejby (Halsnæs), Tue
58 Magnussen (Indre By) og Viggo Jonassen (Århus Vest).

61 **5.24 PARTIDISKUSSION OM BEDRE FORANKRING I** 62 **ARBEJDERKLASSEN UDEN FOR DE STØRRE BYER**

63 Årsmødet pålægger HB at iværksætte en partidiskussion om,
64 hvordan Enhedslisten får en bedre forankring blandt faglærte
65 og ufaglærte arbejdere, især uden for de større byer. Her skal
66 diskuteres årsager til, at Enhedslisten har en dårlig tilslutning
67 blandt denne del af arbejderklassen og hvad der skal til, politisk
68 og organisatorisk, for at ændre på dette. Diskussionen opsummeres
69 mhp. fremsættelse af evt. konkrete forslag til vedtagelse på
70 årsmødet 2023.

72 **Begrundelse:**

73 Venstrefløjen har de seneste årtier haft svært ved at forbinde
74 sig til arbejderklassen. Det gælder i Danmark såvel som inter-
75 nationalt. Venstrefløjenspartierne har hovedsageligt fundet deres
76 medlemmer og vælgere blandt de veluddannede i storbyerne.

77
78 Internationalt har man længe diskuteret, hvordan venstrefløjen
79 igen kan vinde arbejderklassen. I Belgien har arbejderpartiet
80 (PTB) haft succes med netop det formål, og senest har Vänster-
81 partiet i Sverige vedtaget en strategi om, at vinde arbejderklassen
82 uden for de større byer.

83
84 I Danmark er vi desværre ikke så langt endnu. Ved årsmødet i
85 2020 blev det vedtaget, at hovedbestyrelsen skulle "udvikle en
86 strategi for, hvordan vi forankrer os bedre blandt den brede
87 arbejderklasse uden for de større byer". Det var et afgørende
88 skridt i retning af et Enhedslisten, der favner bredere blandt den
89 faglærte og ufaglærte del af arbejderklassen, også udenfor de
90 større byer.

91
92 I løbet af 2021 har en mindre gruppe i hovedbestyrelsen, nedsat
93 til dette formål, arbejdet med spørgsmålet. Gruppen har analyse-
94 ret vælgerundersøgelser, de seneste folketings- og kommunal-
95 valg, og afholdt flere møder med en lang række relevante udvalg
96 og afdelinger.

97 Arbejderklassen er bredere end de faglærte og ufaglærte, men
98 Enhedslisten står exceptionelt svagt blandt denne gruppe. Fag-
99 lærte og ufaglærte udgør samtidig den absolut største del af
100 arbejderklassen og knap 40% af befolkningen mellem 18 og 59,
101 der ikke er under uddannelse. I landkommuner, oplandskommuner
102 og i provinsbyer er andelen af ufaglærte og faglærte typisk oppe
103 på omkring 45-50%, hvorimod i storbyerne, hvor Enhedslisten står
104 stærkest, er andelen nede på omkring 30%, i nogle tilfælde endda
105 lavere.

106
107 Enhedslisten har en kæmpe opgave foran sig i forhold til at
108 forankre os i denne absolut største del af arbejderklassen og
109 befolkningen. Det er gruppens opfattelse, at der i visse dele af
110 partiet er en stærk bekymring for, om vi er i stand til at nå
111 denne del af arbejderbefolkningen.

112
113
114 Det er ligeledes gruppens opfattelse, at problemet ikke kan
115 løses gennem enkelte organisatoriske tiltag eller politiske udta-
116 lelser vedtaget på et årsmøde. Det handler om, at vi i fælles-
117 skab er nødt til at udvikle svarene. Derfor er det nødvendigt, at
118 der gennemføres en større diskussion bredt i partiet om problem-
119 stillingen således, at vi samlet og på alle niveauer fra lokalaf-

61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120

1	delinger til Christiansborg og Bruxelles kan rykke i retning af	61
2	at blive et bredt favnende og landsdækkende arbejderparti.	62
3		63
4	Vi har med fuldt overlæg ikke indskrevet i selve forslaget,	64
5	hvordan denne partidiskussion skal organiseres. Det bliver	65
6	HB's opgave at definere dette.	66
7		67
8	Vi vil blot nævne, at det er vigtigt, at man ikke kun overlader det	68
9	til en lille arbejdsgruppe. Det er et spørgsmål, der vedrører hele	69
10	partiet, og derfor bør alle relevante niveauer i partiet deltage i	70
11	løsningen af denne opgave: Vore folkevalgte på alle planer,	71
12	relevante udvalg og afdelinger, og ikke mindst hovedbestyrelsen.	72
13	Opgavens løsning skal også rodfæstes på landskontoret og hos	73
14	regionssekretæerne. Det er en fælles opgave for hele partiet at	74
15	udvikle en strategi, der kan bringe os nærmere målet.	75
16		76
17	Udover disse bemærkninger, vil vi henvise til den beretning vi	77
18	har indsendt til årsmødet.	78
19		79
20	Stillet af: Aida Ammary (Vesterbro), Vibeke Sypli Enrum	80
21	(Faaborg-Midtfyn), Esben Bøgh Sørensen (Aarhus N), Louis Jacobsen	81
22	(Blågård, Nørrebro), Finn Sørensen (Amager Vest), Sabrina Christiansen	82
23	Broch (Herning), Morten Schjøtt (Faaborg-Midtfyn), Peter Bomholdt	83
24	Andersen (Odsherred), Alex Suszkiewicz (Ærø), Helene Gerup (Slagelse)	84
25	Tue Tortzen (Hillerød), Kim Olesen (Albertslund), Marianne Rohde	85
26	(Frederiksberg), Jeppe Jensen (Helsingør), Janne Toft-Lind (Mariager-	86
27	fjord), Hillerød afdelingen, Helle Thorsen (Greve-Solrød) og Torben	87
28	Conrad (Den røde Firkant, Nørrebro).	88
29		89
30		90
31	5.25 ÅRSMØDE VEST FOR STOREBÆLT	91
32	Årsmødet pålægger Hovedbestyrelsen, at der afholdes et	92
33	årsmøde senest i 2025 vest for Storebælt.	93
34		94
35	Begrundelse:	95
36	Ikke siden Enhedslistens stiftende generalforsamling i 1989, har	96
37	der været afholdt et årsmøde udenfor København. Nu over 30 år	97
38	efter mener vi forslagsstillere, at det er på tide, at vi også i	98
39	praksis viser, at vi er et landsdækkende parti. Det mener vi i	99
40	højere grad skal gennemsyre vores politik og kommunikation,	100
41	men også i forbindelse med afholdelse af årsmøder.	101
42		102
43	Stillet af: Rasmus Vestergaard Madsen (Amager Øst), Melissa Skoust	103
44	Campara (Thy), Astrid Graugaard Hald (Aalborg), Allan Ahmed (Blågård),	104
45	Stine Ry Andersen (Aalborg) og Frederik Dahler (Amager Øst).	105
46		106
47		107
48	5.26 VEDTÆGTSÆNDRING TIL §11 STK.4	108
49	Den oprindelige vedtægtsbestemmelse §11, stk. 4:	109
50		110
51	Valg af øvrige kandidater	111
52	Stk. 4. Øvrige folketingskandidater vælges regionalt, men for	112
53	hver storkreds for sig. Regionsbestyrelserne er ansvarlige for at	113
54	indkalde forslag til kandidater fra lokalafdelingerne og for at	114
55	sikre afholdelsen af møderne. Hver storkreds skal afholde	115
56	særskilt møde og vælge kandidaterne til kredsene i deres	116
57	storkreds, alle lokalafdelingerne skal have mulighed for at sende	117
58	delegerede til mødet. Valget skal være gennemført senest 1.	118
59	september. Det er bestyrelsen for regionen, som har pligten til	119
60	at sikre, at der altid er kandidater i alle opstillingskredse i deres	120
	område, og at kandidaterne er prioriteret på partilisten. Forret-	
	ningsudvalget påser dette og kan i fornødent fald træffe de	
	nødvendige beslutninger.	
	Foreslås ændret til:	
	Valg af øvrige kandidater	
	Stk. 4. Øvrige folketingskandidater vælges regionalt, men for	
	hver storkreds for sig.	
	Regionsbestyrelserne er ansvarlige for at indkalde forslag til	
	kandidater fra lokalafdelingerne og for at sikre afholdelsen af	
	møderne.	
	Hver storkreds skal afholde særskilt møde og vælge kandidaterne	
	til kredsene i deres storkreds, alle lokalafdelingerne skal have	
	mulighed for at sende delegerede til mødet.	
	Afdelingerne indsender senest 14 dage før mødet forslag til	
	„øvrige kandidater“ med angivelse af navn, evt. præsentation,	
	og ønske til placering.	
	Efter denne deadline kan nye kandidater kun opstilles ved	
	2/3-flertal.	
	De delegerede skal senest 10 dage før valget, tilsendes kandidat-	
	listen.	
	Valget foretages efter samme praksis, som er beskrevet i §11 stk. 2	
	Valget skal være gennemført senest 1. september.	
	Det er bestyrelsen for regionen, som har pligten til at sikre, at	
	der altid er kandidater i alle opstillingskredse i deres område, og	
	at kandidaterne er prioriteret på partilisten.	
	Forretningsudvalget påser dette og kan i fornødent fald træffe	
	de nødvendige beslutninger.	
	Begrundelse:	
	Vi er bekendt med at hovedbestyrelsen lægger op til at der ikke	
	skal behandles vedtægtsændringer på dette årsmøde, men mener	
	der er behov for en præcisering af bestemmelserne om „Valg af	
	øvrige kandidater“ da vores delegerede i regionen gentagne gange	
	har oplevet at der ikke er en ordentlig demokratisk proces ved	
	valget. Med denne ændring følges samme principper som ved	
	valg af spidskandidater.	
	Stillet af: Enhedslisten Tårnby-Drøegård	

6. OPSTILLINGER

1. Trine Simmel	16. Gitte Christensen	31. Helge Bo Jensen
2. Trine Pertou Mach	17. Frederikke Hellemann (A)	32. Finn Sørensen
3. Sinem Demir	18. Else Kayser	33. Emil Ulrik Andersen
4. Sarah Nørris	19. Bodil Garde	34. Claus Højsgaard
5. Sabrina Louise Christiansen	20. Astrid Vang Hansen	35. Bruno Jerup (A)
6. Runa Friis Hansen	21. Aida Ammary	36. Benny Dall
7. Pia Thorsen	22. Sebastian Rimon Eskerod	37. Anders Pedersen
8. Pia Boisen	23. Rasmus Holme Nielsen	38. Allan Krautwald
9. Pernille Skipper (A)	24. Per Clausen	
10. Mette Bloch Hansen	25. Pelle Dragsted	
11. Mathilde Vinther	26. Otto Mortensen	
12. Marianne Pacarada (A)	27. Mikael Hertoft	
13. Maria Temponeras	28. Louis Jacobsen	
14. Maja W. Albrechtsen	29. Lasse P. N. Olsen	
15. Janne Toft-Lind	30. Jonathan Simmel	

6. 1 OPSTILLEDE TIL HOVEDBESTYRELSEN

Her kan du se alle kandidaterne til hovedbestyrelsens opstillinger. Kandidaternes opstillinger er suppleret med oplysninger om afdeling, køn, alder, uddannelse, beskæftigelse og fagforening. Under hver kandidat finder du vedkommendes mailadresse, såfremt du har spørgsmål eller behov for uddybning. Hovedbestyrelsen vælges på årsmødet af de delegerede. Der skal vælges 25 til hovedbestyrelsen og der vælges op til 10 suppleanter. Der er kønskvotering til hovedbestyrelsen. Der må højst vælges 3 ansatte, folketingsmedlemmer eller medlem af EU-parlamentet, kandidater, som er omfattet af denne regel, er derfor markeret med et (A).

KVINDER

TRINE SIMMEL

Valby, Kvinde, 27 år

Politik og forvaltning (stud.scient.adm),
Specialestuderende, DM

Vi står midt i en usikker verden, hvor de, der har magten nationalt og globalt, har opgivet at handle på klimakrisen, mens de opruster militært i stormagtsrivalisering og stadig beriger den økonomiske elite. Regningen sendes til de dårligst stillede. Derfor har vi brug for et stærkt Enhedslisten, som er handlekraftigt, visionært og som kan oversætte og stille radikale krav, så de materialiserer sig i hverdagen. Vi skal flytte holdninger, ikke flytte stemmer.

For at vi kan blive et stærk politisk kollektiv, har vi brug for, at strukturerne i partiet understøtter det store arbejde, der foregår i vores parti. Det gælder alle aktivisterne i bevægelserne, af delingerne, udvalgene eller parlamentarikerne rundt om i landet.

Derfor har mit hovedfokus de sidste hovedbestyrelsesperioder været at styrke det organisatoriske arbejde. Det startede med partidebatten for et par år siden, der endte ud i årsmødevedtagelsen Fremtidens Enhedslisten, som udstikker rammerne for den organisatoriske udvikling de næste år frem. Det sidste år har det været som frikøbt i forretningsudvalget, hvor fokus særligt har været på, hvordan hovedbestyrelsen får mulighed for at blive strategisk ledende for hele partiet.

Jeg er 27 år, bor i Valby med min mand og hund, skriver speciale på Roskilde Universitet, har tidligere været aktiv i SUF og været forkvinde for handelsskoleeleverne. Jeg håber på jeres tillid til at fortsætte i hovedbestyrelsen i en sjette periode.

trinesimmel@gmail.com

TRINE PERTOU MACH

Blågård, Kvinde, 52 år

Statskundskab, speciale i international
politik, politik- og pressechef i Oxfam
IBIS, djøf

EL skal genrejse tilliden til socialismen hos de mange. Et arbejde der foregår i bevægelser og parlamentarisk.

HB har politisk og organisatorisk ansvar for at sikre koordinering og at den vedtagne politik holdes. Det er en styrke at favne flere strømninger på venstrefløjen; den skal bruges klogt. Vi skal evne at være uenige og bevæge os fremad sammen på en måde, der gør partiet attraktivt som politisk fællesskab.

Fra mit tidligere politiske virke ved jeg, hvad der sker, når kompromisser bliver til den eneste politiske retning. Jeg vil prioritere, at HB arbejder fokuseret, strategisk og retningsættende og sikrer ELs politiske kompas både i det taktiske og det langsigtede politikudviklende. Samarbejdskulturen i og mellem HB, FT-gruppe, partiorganisation, kommunalt og regionalt skal styrkes, så der træffes beslutninger der peger fremad.

Jeg kommer med 20 års erfaring fra politisk arbejde på venstrefløjen, i bevægelser, organisationer, græsrodsinitiativer, bl.a.

forkvinde for MS og Det Danske Hus i Palæstina og aktiv i JuniBevægelsen. Jeg arbejder som afdelingschef i en udviklingsorganisation, med flere år i ledelse og organisatorisk arbejde på bagen.

Jeg har været partiløs i nogle år men meldte mig ind i EL, fordi jeg savnede et politisk fællesskab med et klart socialistisk ståsted at være aktiv i. De store udfordringer og kriser, vi står i, kan kun løses med mere venstreorienteret og solidarisk politik. Det vil jeg gerne være med til at sætte rammerne for, at vi leverer.

trinepm@mail.dk

SINEM DEMIR

Nordvest, Kvinde, 29 år

Tjener, 3F

Revolutionær, internationalist, faglig og EU-modstander

Jeg genopstiller til Hovedbestyrelsen for at sikre, at vi i højere grad agerer ledelse, inddrager udvalg og netværk, arbejder for fuldt medlemsdemokrati og sikrer at store politiske projekter altid bliver forankret og diskuteret i afdelingerne.

For at vi som parti skal være klar til at byde ind med vores egen politik og løsninger, uden at være bange for at gøre os upopulære.

Vi skal eksempelvis stå fast på vores EU- og NATO-modstand, samt insistere på forhandling og nedrustning. For det er holdningerne i samfundet der skal rykkes – ikke os der skal rykke os.

Enhedslisten skal være sit ansvar bevidst, og derfor være villig til at skubbe i en mere solidarisk, ligestillet, klimabevidst og progressiv retning – også hvis det betyder, at vi må takke nej til forlig, eller udtræde de forlig vi har indgået.

Vi skylder vores vælgere at fremsætte radikale krav, og at være en stærk modpol til regeringen. Jeg vil gerne bidrage med at udvikle vores parti i den retning.

Jeg er faglært tjener, bestyrelsesmedlem i 3F København, medlem af Københavns Borgerrepræsentation i Økonomiudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, medlem af European Left's bestyrelse, samt medlem af Enhedslistens Internationale udvalg, Europapolitiske udvalg og Faglige Landsudvalg. Derudover er jeg aktiv i forskellige feministgrupper, antiracistiske netværk, fagforeningsnetværk, samt den tyrkiske venstrefløj og HDP-fora.

sinemdemir49@hotmail.com

SARAH NØRRIS

Esbjerg, Kvinde, 43 år
Radiograf, Pedel,
3F

Gennem de senere år er der i min optik blevet længere og længere til Enhedslistens besluttende organer. Informationsniveauet er dalet og kvaliteten af informationerne lader også meget tilbage at ønske. Ingen kan vel være i tvivl om, at den seneste HB periode har sat os medlemmer mere eller mindre ud af spillet. Samarbejds-vanskeligheder på Landskontoret der munder ud i flere afskedi-gelser uden information til hverken medlemmer, kontaktpersoner eller de lokale folkevalgte – og så lige midt i en valgkamp. Det har været en meget frustrerende tid at være medlem af Enhedslisten i.

Som lokalafdeling er en af vores fornemste opgaver, at frem-føre og argumentere for Enhedslisten politik. Men det er godt nok mere end almindeligt svært når man ikke kender den eller argumenterne. Jeg har også haft svært ved at følge med i hvordan vi som parti har stillet os i de forskellige elementer i forhold til håndteringen af Corona-epidemien. Det er svært at orientere sig i hvad vi mener, når man skal rundt på mindst en håndfuld forskellige Facebooksider og læse tre-fire aviser. Dét kan og skal et nyt HB blive langt bedre til.

Politisk er jeg for ultimativ nedrustning, mod EU og enormt træt af socialdemokraterne. Jeg brænder for kulturområdet – både det elitære, subkulturen, pop-up festivaler, biblioteksvæsnen, aftenskolerne, foreningslivet, musikskolerne, museerne og alt det der i mellem. Jeg har siddet en periode i HB tilbage i 2008/09 og er nu klar til en mere.

sac1@esbjerg.dk

SABRINA LOUISE CHRISTIANSEN

Frederiksberg, Kvinde, 26 år
Human Rights, BA, studerende
DM

Vi står i en historisk tid hvor store beslutninger kræver velover-vejede svar. To års pandemi har vendt verden op og ned, og nu har Putin startet en forfærdelig krig i Ukraine.

En krig som har gjort Ø til skydeskive for nationale medier og andre partier. Men som også har vist, at hvis vi vil være en forandrende kraft i Danmark, som rykker holdninger hos danskerne, så har vi brug for at være et agilt parti, der kan reagere, når verdens pludselig forandrer sig.

Vi står i en tid hvor vi efter seneste valg er stormet frem som parti i Hovedstaden og på Bornholm, men vi andre steder er gået tilbage og røget ud af flere byråd i de mindre byer. Det er en bittersød succes for denne eksiljyde, og jeg er dybt bekymret for, at vores parti er ved at blive revet geografisk i stykker. At sikre Ø som et bredt forankret parti i hele Danmark, er ikke kun en opgave for afdelingerne, men kræver organisatoriske løsninger på tværs af afdelinger, regionerne, FT-gruppen og HB. Her må HB

tage ansvar og finde strukturelle løsninger, som understøtter de små afdelinger, giver plads og lyst til flere i vores fællesskab, mens vi i højere grad leverer konkrete svar på lokale og globale problemer, som alle danskere kan forstå.

Kort om mig: Mit navn er Sabrina Louise Christiansen. Jeg er 26 år, og læser til dagligt Human Rights. Derudover er jeg nyvalgt til kommunalbestyrelsen på Frederiksberg. Jeg har tidligere været aktiv i Esbjerg-afdelingen og opstillet til både byråds-, folke-tings- og EP-valg der.

sabrinac@live.dk

RUNA FRIIS HANSEN

Brønderslev, Kvinde, 37 år
Socialrådgiver, Omsorgs- og
aktivitetsmedarbejder, FOA

Set i lyset af Putins invasion i Ukraine og de diskussioner dette har medført i vores parti, er det vigtigt at vi nu står sammen i Enheds-listen. Mit håb er at kunne være med til at forbedre samarbejds-kulturen, både mellem Hovedbestyrelsen, forretningsudvalget og folketingsgruppen, men også bidrage til en større gennemsigtighed og ikke mindst mere afdelings- og medlemsinddragelse. Når ting spidser til, er det vigtigt at huske på at vi fortsat skal være et rummeligt og mangfoldigt sammenslutning. Der skal fortsat være plads til et godt skænderi og forskellige synspunkter i vores fantastiske parti, at have forskellige udgangspunkter og ståsteder på venstrefløjeren er en del af vores DNA.

Kampen mod kapitalismen og ønsket om et socialistisk samfund må være grundstenen i vores fællesskab, jeg tror at vejen derhen vil være mere fremkommelig, hvis vi lytter lidt mere og sam-arbejder med hinanden som kammerater bør.

Kort om mig: Jeg er uddannet socialrådgiver ved Aalborg universitet i 2008. Jeg har primært været beskæftiget med beskæftigelse, handicap- og anbringelsesområdet. Idag sidder jeg i Brønderslev Byråd og bruger mine arbejdstimer derudover som omsorgsmedarbejder på et plejehjem. Jeg er bestyrelses-formand i min lokalafdeling, aktiv i regionsbestyrelsen og folke-tingskandidat for Jammerbugt og Brønderslev kredsen. Jeg opstiller til HB for første gang og håber at jeg kan bidrage til en god samarbejdskultur, respekt for årsmødebeslutninger og mere medlemsinddragelse.

runafh@hotmail.com

... Fortæsttes på næste side

PIA THORSEN

Morsø, Kvinde, 50 år
Folkeskolelærer, Førtidspensionist
DLF

Vi skal til en hver tid stå ved vores vedtagne politik. Jeg glædes over fremgang i stemmetal, når vi er lykkedes med at forklare vores politik. Der er ingen nemme omveje til at få indflydelse. Hvis vi bestræber os for meget på at blive et mainstream parti, mister vi troværdighed. Vores basisdemokrati skal fortsat være grundlag for årsmødevedtagelser, vi skal fortsat være forankret i bevægelserne. Det kollektive Enhedslisten skal bevares.

Sammenhængen mellem folketingsgruppen, hovedbestyrelsen og årsmødet skal være større. Der har været nogle forløb, som kalder på det.

Når vi indgår som parlamentarisk grundlag for en regering vil jeg gerne arbejde for, at vi stiller større krav til grundlaget. Vi har internt haft mange relevante diskussioner om røde og grønne linjer i det nuværende forståelsespapir. Det har vist sig, at forståelsespapiret kan fortolkes så bredt, at det har mistet sin værdi.

Lokalt arbejder jeg for at skabe mere medlemsaktivitet og udadvendt aktivisme sammen med fagbevægelsen, andre partier og foreninger. Jeg var opstillet til KRV21, er aktiv i regionsbestyrelsen og i regionale tematiske netværk om psykiatri, Limfjorden og mobilitet.

Som bosat på Mors er jeg optaget af, hvordan vi kan synliggøre, at vores politik også er relevant for mennesker uden for de store byer. Der er ikke mærkeligt, at gode ideer først vinder indpas i de store byer, og først senere breder sig. Jeg vil gerne deltage i at finde nøglen, så vi kan trykke på speederen.

piamarkthorsen@gmail.com

PIA BOISEN

Lyngby, Kvinde, 65 år
Cand. scient. i geografi og historie, Pensionist
Dansk Magisterforening

Vi lever i en tid, hvor krigen igen er kommet til Europa, hvor vi er voldsomt bagud ift. at begrænse klimaforandringerne og hvor Fanden får lov til at tage de syge, de arbejdsløse og de fattige. Derfor er det vigtigere end nogensinde, at Enhedslisten har en arbejdsom og fokuseret hovedbestyrelse, der samarbejder om at løfte et stort organisatorisk og politisk ansvar. Det vil jeg gerne være med til.

Jeg har igennem tiden været omkring de fleste funktioner i Enhedslisten som regionalt valgt, folketingskandidat, udvalgsaktiv, afdelingsbestyrelse og ansat. Jeg har tidligere været medlem af hovedbestyrelsen, senest i perioden 2012 – 2015.

Jeg er til det lange, seje træk og vil i hovedbestyrelsen hellere prioritere udviklingen af den strategiske politiske kurs for Enhedslisten end at levere efterkritik af hvad folketingsmedlemmerne burde have sagt eller gjort i en konkret situation.

Jeg håber en kommende hovedbestyrelse i højere grad vil prioritere det organisatoriske arbejde, herunder en tættere kontakt til afdelingerne, fx gennem jævnlige Zoom-møder mellem hovedbestyrelse og kontaktpersoner. Personligt vil jeg hellere besøge afdelinger end at skrive indignerende facebookopslag.

Jeg har været medlem af Enhedslisten i mere end 30 år, har tilbragt 40 år i arbejdslivet og har været politisk engageret de sidste 50 år. De erfaringer vil jeg gerne igen bruge i hovedbestyrelsesarbejdet.

Jeg er bekymret for klimaforandringer og krig – jeg er aldrig bange for socialdemokrater.

pia.boisen1@gmail.com

PERNILLE SKIPPER

Nørrebro Park, Kvinde, 37 år
Jurist, Folketingsmedlem
DJØF

Enhedslisten har været mit parti i over 20 år, og vi er blevet bedre, har favnet bredere og fået mere og mere indflydelse. Det skal vi fortsætte med.

Verden forandrer sig hele tiden. Klimakrisen, corona-epidemien, social utryghed og nu også krig i Europa gør fremtiden usikker for mange. Vi kan og skal som venstrefløj leverer de svar, der er brug for, og derfor også hele tiden udvikle os.

Enhedslisten skal skabe konkrete forandringer for arbejderklassen, kloden og menneskerettighederne her og nu: Sådant viser vi, at vi er et antikapitalistisk og socialistisk parti. Socialisme er for mig ikke teoretiske fremtidsudsigter. Det er konkrete forandringer for udsatte, arbejdsløse og lavtlønnede mennesker. Det er et grønnere liv i morgen og store klimaambitioner om ti år på samme tid. Det er international solidaritet – ikke mindst nu, hvor velfærd og udviklingsbistanden lider til fordel for militær oprustning.

Jeg stiller op til hovedbestyrelsen for at fortsætte partiets udvikling og sikre kontakten til folketingsgruppen.

Derudover vil jeg gerne arbejde for en grundlæggende kulturforandring i vores parti. Jeg elsker Enhedslisten, men vi har et problem. Det bekræftede en undersøgelse fra Kvinno for nylig. Vores kultur er mange steder ikke inkluderende. Der tales tit hårdt, når vi er uenige og politiske debatter fører nogle gange til mobning. Det kan vi ikke leve med som socialistisk parti. Der skal gøres noget af mere fundamental karakter, og det kræver en langsigtet indsats.

elpesk@ft.dk

METTE BLOCH HANSEN

Amager, Kvinde, 44 år
Cand.Scient.Soc International Udvikling,
Rådgiver, DJØF

Socialistiske værdier, stærke fællesskaber og global solidaritet er det grundlag der er stærkest til at sikre alle mennesker tryghed og frihed. Vi skal tage kampen mod Socialistiske værdier, stærke fællesskaber og global solidaritet er det grundlag der er stærkest til at sikre alle mennesker tryghed og frihed.

Vi skal tage kampen mod fattigdom mod miljødelæggelser gennem fordeling og regulering af klodens ressourcer. Der er behov for at gøre op med det kapitalistiske økonomiske system, som klimakrise, krig og Covid-19 anskueliggør med sørgelige skæbner, ikke møder menneskers behov. Enhedslisten skal arbejde strategisk både på Christiansborg, samarbejde i Norden, og i EU og i FN i forhold til internationale dagsordener.

Vi skal styrke arbejdet i vores alliancer og der er ligeledes et potentiale i at binde arbejdet på Borgen og ude i byråd og i bevægelser bedre sammen. Enhedslisten skal arbejde for konkrete forbedringer i Folketing og EU-parlament og samtidig stille traktat overskridende og system udfordrende forslag, som sigter på at udvikle europæisk samarbejde og udvide demokratisk kontrol. Vi skal sætte visionære dagsordener og insistere på behovet for grundlæggende forandringer.

I Hovedbestyrelsen vil jeg gerne bidrage til de politiske strategi-overvejelser om hvordan Enhedslisten i den aktuelle situation får mest muligt af vores politik gennemført i det parlamentariske arbejde og hvordan vi navigerer i bevægelsesarbejdet.

Jeg bringer indsigt fra mange sider af det politiske liv i Enhedslisten i Hovedbestyrelsen, politiske udvalg og som kandidat og desuden indsigt fra politiske arbejde i EU Parlamentet, FN og en lang række danske NGO'er.

metteblochhansen@gmail.com

MATHILDE VINTHER

Indre Nørrebro/den røde firkant, Kvinde, 28 år
Lærer, Studerende
Danmarks Lærerforening

Enhedslisten skal udgøre arnestedet for spirende aktivister, progressive kampagner og systemoverskridende krav om forandring. Vi skal bryde igennem den kapitalistiske mur af individualiseret magtesløshed og præsentere muligheder for stærk og kollektiv handling, der spreder håb hos flere om, at en anden verden er mulig.

Det kræver et vedholdende arbejde for en styrket organisation. Tidligere ledelser har ikke haft tilstrækkeligt fokus på dette. Som nyt hovedbestyrelsesmedlem, blev jeg, sammen med et par andre gode kammerater, sat i spidsen for en del af det svære arbejde; for at udvikle visionerne for Enhedslistens organisatoriske udvikling samt for at skabe et stærkere Landskontor, til gavn for hele organisationen – samtidigt med, at det udgør en god arbejds-

plads for vores medarbejdere. Også det, kræver afgørende ændringer i, hvordan hovedbestyrelsen agerer ledelse – og her er vi langt fra i mål.

Alle led af partiet skal spille stærkere sammen, så vi med kollektive, hårdtslående kampagner kan bygge magt med mennesker uden for Christiansborg og forandre samfundet i fællesskab. Siden jeg startede i SUF i det midtjyske, har jeg kæmpet for forandring. Senest HB og FU-medlem og folketingskandidat på Fyn – tidligere som gymnasieelevvernes forkvinde, i fagbevægelsen, flygtningebevægelsen og gennem lokal organiserering.

Jeg håber på, at få lov til at fortsætte kampen i hovedbestyrelsen – der er så meget mere, der skal gøres.

mathilde.v@enhedslisten.dk

MARIANNE PACARADA

Langeland, Kvinde, 48 år
Historie samt Kommunikation, retorik og formidling, Regionsansat hos Enhedslisten Syddanmark, DM

Gennem min ansættelse hos Enhedslisten i Syddanmark har jeg kendskab til vilkårene for en lille eller mellemstor Enhedslisteafdeling i vores parti, der er bedst forankret i de større byer. Jeg ved, hvor svært det kan være at tale socialisme i f.eks. det blå-sorte Sydvestjylland, og hvor svært det kan være at mobilisere og bygge op generelt.

Derfor stiller jeg nu op til valg til Enhedslistens Hovedbestyrelse, fordi jeg også ad den vej ønsker at deltage i arbejdet med at styrke forankringen af vores mindre afdelinger ude i landet – både hos dem selv og i partiet.

I mit arbejde er jeg desuden i løbende kontakt med øvrige grene af vores organisation, så jeg har overblik på vores parti som helhed.

Og så har jeg selvfølgelig også holdninger til vores politik, som jeg normalt holder tilbage i ønsket om at agere neutralt som ansat. Men skulle jeg blive valgt ind i HB, kommer jeg selvfølgelig til at tage et politisk ansvar på mig.

Jeg har været aktiv i Enhedslisten siden 2010: som antiracistisk aktivist og skiftende som kontaktperson og almindeligt bestyrelsesmedlem i Svendborg-afdelingen, samt som bestyrelsesmedlem på Langeland, hvortil jeg rykkede mit medlemskab i 2019 for at være en ekstra hånd dér.

Siden feb. 2017 har jeg været ansat, og i marts 2021 blev jeg tillidsvalgt for de ansatte i Enhedslistens Landsorganisation. Positionen som tillidsvalgt fratræder jeg dog i slutningen af april i år.

marianne.p@enhedslisten.dk

... Fortæsttes på næste side

MARIA TEMPONERAS

Skanderborg, Kvinde, 50 år
Biolog og lærer, Selvstændig
IDA

I hovedbestyrelsen vil jeg arbejde for bedre partidemokrati. Partiets udvalg og netværk skal inddrages mere i HB's beslutningsprocesser. Vores organisation skal blive bedre til at understøtte afdelingernes arbejde, særligt de små afdelinger, som vi har et fælles ansvar for at løfte.

Vores repræsentanter i byråd og folketing skal repræsentere partiets principper og vedtagelser. Vi skal stå fast på, at vi er et kollektiv, og at beslutninger tages i udvalg, på årsmødet, i HB og FU.

Vi skal være græsroddernes stemme i byråd og folketing. Vi skal inddrage bevægelser og borgergrupper i vores parlamentariske arbejde, når vi forhandler aftaler og budgetter.

Det er ikke altid vi flytter mest ved at være med i forlig og "sidde med ved bordet". Nogen gange står vi stærkere udenfor de systembevarende partiers klub.

Den viden og de kontakter jeg har opbygget gennem græsrodsarbejde og mange år som aktiv i Miljøpolitisk udvalg og klimanetværket, og mine erfaringer fra verden udenfor København, basisorganisering og byråd i Skanderborg og fra Vestjyllands Storkreds, vil være en styrke at få ind i HB.

Klimakampen er central i mit politiske arbejde, og der skal vi være endnu tydeligere og mere aktive end vi allerede er. Hvis I vil vide mere om mine politiske holdninger mht de diskussioner vi har internt i partiet, er I velkomne til at skrive en mail til mig og spørge, hvis I ikke kan finde svaret på min Facebookside eller andre steder.

maria.temponeras@gmail.com

MAJA W. ALBRECHTSEN

Aarhus N, Kvinde, 36 år
Socialrådgiver/cand. pæd. i filosofi,
Regionalchef, Livarehab Midtjylland
DM

Jeg genopstiller en sidste runde til hovedbestyrelsen inden jeg udroterer. I perioden vil jeg primært fokusere på det køns- og kvindepolitiske samt internationale perspektiver, EU og de større magtbalancer. Derudover ønsker jeg større indflydelse fra oplandet internt i partiet og vil arbejde for dette - jeg bor selv i Aarhus.

majawolffalbrechtsen@live.com

JANNE TOFT-LIND

Mariagerfjord, Kvinde, 50 år
Underviser, ledig
Jobcentrets ofre og Næstehjælperne

Jeg vil at vi skal gå på begge vores ben: Det parlamentariske og det aktivistiske. Græsrodspektivet er vigtigere nu end nogensinde. Helt overordnet mener jeg at det er når vi møder andre og arbejder sammen om at ændre samfundet i en mere solidarisk retning vi rykker. Politisk står jeg solidt på vores principprogram, for åbenhed og gennemsækelighed. Det er en nødvendighed for et demokratisk socialistisk parti. Jeg har siddet i HB i denne periode og har været med til at træffe en række svære og nødvendige beslutninger omkring bl.a. våben til Ukraine (jeg stemte imod). Det har været et vildt år. Bølgerne HAR til tider været høje, særligt her sidst i perioden er der desværre begået (kæmpe)store fejl. Det er virkelig ærgerligt, for inden var der fokus på bolden - det er vejen frem! Det vil jeg insistere på vi bliver bedre til. Jeg er imod Nato og oprustning både i Danmark og i verden. Vi vil ud af Nato så hurtigt vi kan, ikke hvis nu og såfremt og noget med alternativer. Jeg stemmer for det alternative hovedforslag 3.3 For en verden uden EU Hjælp folkebevægelsen med at indsamle underskrifter her: <https://www.folkebevaegelsen.dk/vaelgererklaering/>

Baggrund: De sociale modstandsbevægelser. (reformramte og socialt udsatte) Tillidsposter: medlem af Enhedslistens hovedbestyrelse og medlem af regionsrådet i Nordjylland for Enhedslisten. bestyrelsesmedlem i: Enhedslisten Nordjylland, Enhedslisten Mariagerfjord, Jobcentrets ofre, Næstehjælpernes café og maduddeling, Fagligt Landsudvalg

janne@enhedslisten.dk

GITTE CHRISTENSEN

Stevns, Kvinde, 51 år
SOSU, Førtidspensionist
FOA

Nok er nok! Dårlige løn og arbejdsvilkår, forringelser af velfærd, angreb på syge og arbejdsløse, højere pensionsalder, hetz mod flygtninge og indvandrere, nedrivning af gode almene boliger, smadring af miljø og klima, fattigdomsydelser og finanssektorens prioriteringer. Mennesker forandrer sig, når de organiserer sig, kæmper sammen, skaber bevægelse, opnår fælles erfaring og dermed skaber grundlaget for nødvendig samfundsforandring. Enhedslistens arbejde foregår ikke i et isoleret rum, men i et samspil med medlemmer og bevægelserne. Naturligvis er indflydelse målet, men det skal opnås via værdikampen, ikke i maset efter minimal indflydelse på bekostning af de der har mindst i samfundet. Vores politik vejer tungere end stemmer - Vi skal kæmpe for miljøet, velfærdens helte og de der har mindst i samfundet. Vi skal i særlig grad støtte udsatte, syge og folk med handicap. Modarbejde social dumping, udnyttejobs og gratis på arbejde. Skattelettelser der tilgodeser de rige og asociale fattigdomsydelser, der bringer især unge og syge ud i alvorlig fattigdom skal væk. Milliarder til oprustning og krigsdeltagelse - nej tak! Hellere fokus på konfliktløsning, forsyningsikkerhed og sikring af fred. Fattigdom og uvidenhed er basis for radikale elementer til at rekruttere nye folk. Udviklingsbistanden bør forhøjes, vi skal støtte lokale NGOere og vi skal forebygge militære konflikter ikke deltage. Penge til velfærd, anstændig behandling af alle flygtninge - ikke NATO, EU eller kampfly

gitteskovbo@hotmail.com

FREDERIKKE HELLEMANN

Østerbro, Kvinde, 30 år
Cand.scient.pol, Sekretariatsleder for
Enhedslisten i EU-parlamentet
DJØF

Hvor godtfolk er, kommer godtfolk til. Det gælder fx på den lokale legeplads - plejer der at være andre børn at lege med og forældre at sludre med, kommer vi oftere igen. Det samme gælder i partiet. Var der mange folk og behagelig stemning til afdelingsmødet, til lystændingen for ukrainske flygtninge eller til det offentlige møde, kommer vi oftere igen. Vi higer efter fællesskaberne, særligt efter to år med nedlukninger og afstandskrav. Omvendt kan vi tydeligt se, hvordan den modsatte spiral virker. Hvor en usund uenighedskultur får lov at slå rod, hvor virkelyst kvæles i timelange møder, hvor fokus bliver på andres fejl eller forkerte holdninger eller hvor den samme håndfuld ildsjæle slides op og har brug for en ny makker - da ebber aktiviteten ud. Jeg genopstiller til hovedbestyrelsen fordi jeg mener, at vi har brug for at ruske op i vores partikultur, så vi får skabt rum, hvor flere har lyst til at være med og hvor nye strømmer til. Det bliver et langt sejt træk. Jeg vil ikke påstå at kende alle svarene. Nogle af dem ligger i de afdelinger, som trives og vokser. Nogle ligger i

den ungdom, som lige nu blomstrer. Nogle ligger hos de dygtige folk, vi har ansat på vores landskontor. Måske ligger nogle hos vores søsterpartier.

Jeg vil derudover arbejde for at videreføre den politisk linje, som giver konkrete svar på arbejderklassens problemer. Vi skal tage deres bekymringer alvorligt, så de kan tage Enhedslisten som magtparti alvorligt.

frederikke.hellemann@europarl.europa.eu

ELSE KAYSER

Århus Syd, Kvinde, 68 år
Sygeplejerske, Indretningskonsulent/
Regionsrådsmedlem
DSR

Efter opfordringer og grundige overvejelser stiller jeg igen mit kandidatur til rådighed.

Jeg ønsker, at vi bruger den indflydelse, vi har opnået politisk, til:

- at udvikle os til at være et mere aktivistisk og dagsordenssættende parti, som veksler mellem det overordnede, strategiske niveau og det operationelle, konkrete niveau, som folk kan se sig selv i
  - at vi bruger vores programmer og delprogrammer som grundlag for politiske forslag
  - hvor vi sætter sociale reformer ind i et langsigtet perspektiv om grundlæggende samfundsforandringer
  - at vi bliver bedre til at vidensdele og udvikle konkrete politiske forslag på tværs af de steder, hvor vi er repræsenteret politisk
  - at vi inddrager de politiske udvalg til politikudvikling
  - at vi støtter arbejdet i bolig-, fag- og andre bevægelser
- Jeg ønsker at vi udvikler et parti,
- hvor vi drøfter og kobler politiske teorier, faglig viden med politisk praksis
  - hvor vi arbejder med politikudvikling fremfor partiopslidende drøftelse om organisatoriske og person-spørgsmål
  - hvor vi anvender høvisk tale og bekæmper enhver form for sexistisk praksis
  - hvor vi gør os mere tilgængelig for nye medlemmer, inddrage dem i partiets liv og i politiske udvalg

Den stadig stigende ulighed, nationalt og internationalt, slår alvorligt igennem i forhold til levealder, forarmelse og folkevandringer. Krige bringer folk på flugt. Oprustning svækker velfærdssamfundet og den nødvendige grønne omstilling. En verden i kaos og forandring kræver nye svar.

elsekayser@gmail.com

... Fortæsttes på næste side

BODIL GARDE

Albertslund, Non-binær/andet, 34 år
Cand.pæd. i pædagogisk filosofi,
Folkeskolelærer, Danmarks Lærerforening

Jeg stiller op til hovedbestyrelsen (HB) for at være med til at føre partiet, især i forhold til vores interne demokrati. Vi er et parti, der har en folketingsgruppe, ikke en folketingsgruppe med et parti – og det er HBs opgave at sørge for at det bliver sådan. HB skal være en tydelig ledelse i partiet, der gør det nemt for medlemmerne at lave vores politik. Vi skal være bedre til at få bevægelser med i vores arbejde – og være med i deres. Uden at være så bange for hvordan pressen vil reagere på at vi samarbejder med folk, hvis systemkritik, Berlingske ikke lige forstår. Vores politiske standpunkter skal afgøres af vores fælles socialistiske analyser af kapitalismen i DK anno 2022, ikke af meningsmålinger og den borgerlige presses dagsorden. Vi skal gå forrest på feminisme, fattiges vilkår, flygtninges rettigheder (statsborgerskab, fx), nedrustning, antiracisme...

Jeg har været medlem af Ø siden 2006. I den tid har jeg bl.a. været aktiv i faglige netværk, temaudvalg, lavet skolingsprojekter i afdelinger i hele landet og i 7 år administrerede jeg vores facebookforum, "Stol på det røde ø". Jeg har altså gennem årene fået et solidt indblik i hvad der fungerer og ikke fungerer for os i Ø. Basen for min aktivisme i partiet har dog altid været min lokalafdeling i Albertslund, hvor jeg også sidder i kommunalbestyrelsen.

I min ikke-partitid er jeg folkeskolelærer og beskæftiger mig med transformativ retfærdighed (kom og spørg mig om det, det elsker jeg at tale om).

bodilgarde@gmail.com

ASTRID VANG HANSEN

Aalborg, Kvinde, 34 år
Geografi, Arbejdsløs
HK

Når årsmødet og hovedbestyrelsen sætter den politiske retning på baggrund af medlemsinddragende diskussioner, så bliver resultatet ofte langt mere ambitiøst og visionært, end når retningen sættes på baggrund af forhandlingstaktik på Christiansborg. Vi skal vælge den ambitiøse og visionære vej, fordi det er på den måde, vi kan engagere mennesker både i og udenfor partiet i kamp for forandringer.

Vi lever i en skræmmende tid med stormagtsrivalisering, krig, truende hungersnød og massive klimaforandringer. I denne situation har vi ikke oceaner af tid. Hvis vi tager for små skridt for langsomt, kan vi ikke stoppe klimaforandringerne i tide.

Derfor kan vi ikke være tilfredse med at flytte kommaer i regeringens fejlslagne politiske kurs. Vores opgave er at være i opposition til både højrefløj og socialdemokraterne, og dermed må vi tage det på os at formulere hvilket politisk alternativ vi vil sætte i stedet. Vi er venstrefløj i vores egen ret med vores eget projekt og vores egen kurs.

Hovedbestyrelsen har en vigtig opgave i at sætte retning for partiets arbejde. Det gælder både politisk og organisatorisk. Og det gælder især evnen til at sammentænke de to ting. I det arbejde skal den politiske aktivisme, opbygningen af folkelige bevægelser og muligheden for at engagere mennesker i aktiv handling være omdrejningspunktet. Hovedbestyrelsen skal sikre, at vores parlamentariske arbejde understøtter aktivismen og aldrig modarbejde den.

astridvanghansen@gmail.com

AIDA AMMARY

Vesterbro, Kvinde, 30 år
Historiker, Politisk konsulent
DJØF

Som barn af flygtninge er jeg én af dem, som skiftende regeringer taler rigtig meget om, men aldrig med. Jeg tilhører samtidig en generation, der har en fod i begge lejre, og som nu ønsker at bruge stemmen og sige: nok er nok.

Dét parti, som tør forsvare mine rettigheder, tør råbe op, når regeringen agerer racistisk, er Enhedslisten. Et parti, som jeg er så uendeligt stolt af at være en del af, som aldrig helmer i kampen om at skabe et ligeværdigt samfund for alle.

Derfor genopstiller jeg til Enhedslistens Hovedbestyrelse. Det ville være mig en kæmpe ære endnu engang at bidrage til arbejdet med nye perspektiver og erfaringer, og være med til at forme den vej, partiet skal gå.

Som bestyrelsesmedlem har man et kæmpe ansvar overfor medlemmerne. Det gælder ikke kun inddragelse, men også at kunne agere politisk og i krisesituationer, som vores parti har været ude for de seneste par måneder. Jeg håber fortsat at kunne bidrage med min viden på politisk kommunikation og udvikling, som jeg blandt andet har gjort i strategien for udbredelse af vores politik i landdistrikterne samt på statsborgerskabsspørgsmålet og udenrigspolitiske anliggender.

skrivtilaida@gmail.com

MÆND

SEBASTIAN RIMON ESKEROD

Blågård, Mand, 45 år

Frisør

enkeltmandsvirksomhed så ingen

Ledelse kræver mod. Ledelse kræver evnen at kunne inkludere folk. Ledelse kræver at kunne bevare roen, når andre panikker. Ledelse kræver at man tør stå fast på de beslutninger, vi bliver enige om i fællesskab, også når politiske modstandere eller pressen prøver at presse os til at ændre kurs. Ledelse er at vide hvad vores svagheder og styrker er. God ledelse er at vide at medlemsdemokratiet er vores største styrke, også selvom det nogle gange er lidt bøvellet eller betyder, at man må vente lidt med at ytre sig. God ledelse er at inkludere de medlemmer, man ikke nødvendigvis er 100% enig med og sikrer sig, at også deres stemme bliver hørt. Og god ledelse er at vide, at indspisthed og eksklusion af folk med et andet syn på sagen end en selv er tegn på svaghed ikke styrke.

Vi er nødt til at hvile i hvad vi bliver enige om i fællesskab. Og ikke frygte, hvad andre mener. Den kritik vi modtager fra andre, er "andre" der alligevel ikke vil stemme på os til at begynde med. Jeg stiller op til hovedbestyrelsen for medlemsdemokratiets skyld. For at stoppe centraliseringen af beslutningerne. For at sikre, at den politik, vi bliver enige om i fællesskab, også er den, vi fører. Sikre, at det fortsat er medlemmerne, os alle sammen, der sammen beslutter hvilken vej vi skal gå. At vi bevarer roen, når andre panikker og løber ukritisk med flokken. For is i maven. Og for at Enhedslisten fortsat vil være fornuftens stemme. Folkets stemme.

s.eskerod@gmail.com

RASMUS HOLME NIELSEN

Frederiksberg, Mand, 29 år

Lærerstuderende, Kommunalbestyrelses-
medlem, Danmarks Lærerforening

Inden for det næste år skal danskerne til stemmeurnerne til et afgørende folketingsvalg. Et folketingsvalg som har potentiale til at skabe kimen for de største positive forandringer i min levetid. Klimakrisen skriger til himlen, den globale ulighed stiger, og der er krig i Europa igen. Derfor er et stærkt Enhedslisten vigtigere end nogensinde.

Til folketingsvalget kan og skal Enhedslisten gå frem. Det kræver stærkere afdelinger, som inviterer bevægelserne og progressive borgere ind i vores arbejde. Lokalfdelinger, der vender sig ud mod lokalsamfundet og bringer politikken og forandringens kraft helt frem til vores medborgeres dørmåtter.

I Frederiksbergafdelingen har jeg været med til at organisere den kampagne, som fordoblede vores mandater fra 3 til 6 og som brød med 112 års konservativt styre. Det har vi gjort ved at nytænke vores kampagneindsatser, banke over 3.000 døre, turde

give aktivisterne magt over eget arbejde og give konkrete og progressive løsninger på klimakrisen og velfærdskrisen.

Kort om mig:

Jeg hedder Rasmus Holme, jeg læser til folkeskolelærer og sidder i kommunalbestyrelsen på Frederiksberg, hvor jeg er gruppeformand og klima-, miljø- og transportordfører. I min bagage har jeg over 10 års aktivisterfaring i elev-, student- og fagbevægelsen. Senest har jeg været forperson for Lærerstuderendes Landskreds og kampagnemedarbejder i Oxfam IBIS.

Med min aktivistiske kampagneerfaring håber jeg i HB at kunne bidrage til et historisk stærkt Enhedslisten.

rasmusholmenielson@gmail.com

PER CLAUSEN

Aalborg, Mand, 67 år

Cand. Phil. i samfundsfag, Rådmand
DM

Enhedslisten har altid været et parti med plads til forskellige holdninger, synspunkter og strømninger på venstrefløjen. Det skal vi stadig være. Det kræver lydhørhed over for andres synspunkter, accept af forskellighed og uenighed – og en evne til at handle sammen på tværs af disse forskelle. Vores styrke skal hentes i en god uenighedskultur.

HB er Enhedslistens politiske ledelse mellem årsmøderne. Det forpligter. HB må påtage sig ansvaret for at træffe beslutninger af strategisk politisk betydning og når fortolkningen af årsmødebeslutninger giver udfordringer.

Der er alt for lidt sammenhængskraft i Enhedslisten mellem de forskellige niveauer. Vi får alt for lidt ud af, at vi er repræsenteret i både kommunalbestyrelser, regioner og folketing.

Medlemmerne skal inddrages langt mere aktivt i politikudviklingen, så vi får glæde af alle de forskellige og mangfoldige erfaringer vores 10.000 medlemmer har. Corona har lært os, at digitale møder er bedre end ingen møder, men vi har også brug for seminarer og konferencer, hvor vi kan mødes på tværs af landet.

Jeg kan bidrage med 50 års erfaring fra politisk arbejde på venstrefløjen. Jeg har været fagligt aktiv, deltaget i andet bevægelsesarbejde, deltaget i lokalt arbejde i Enhedslisten mange år og været medlem af HB og FU i flere perioder. Jeg har siddet i folketing og byråd og er nu rådmand for Klima- og miljø i Aalborg.

Jeg håber, at jeg igen kan få mulighed for at bidrage til Enhedslistens udvikling i HB.

pc-byraad@aalborg.dk

... Fortæsttes på næste side

PELLE DRAGSTED

Frederiksberg, Mand, 46 år
Universitetsuddannet, Højskolelærer,
Forfatter, oplægsholder m.m.
Journalistforbundet

Vi står som socialister i en tid med både muligheder og udfordringer. Corona-pandemien viste igen at stærke fællesskaber, er det bedste udgangspunkt for at sikre mennesker tryghed og frihed. Og det bliver klart for stadig flere, at kampen mod klimaforandringerne kræver, at vi overskrider kapitalismens horisont, og lader demokratiet sætte retningen for økonomien. Venstrefløjen er i de seneste år blevet styrket ikke mindst i de nordiske lande. Og selvom træerne ikke er vokset ind i himlen, er det lykkedes Enhedslisten at skabe positive forandringer – gratis tandpleje for unge, minimumsnormeringer og indgreb overfor boligspekulanterne for blot at nævne nogle. Med krigen i Ukraine og aftalen om massiv oprustning kan både sociale fremskridt og grøn omstilling komme under pres. Det har Enhedslisten en central rolle i at forhindre. Og det kræver at vi bliver styrket frem mod folketingsvalget som kommer inden for det kommende år.

Hovedbestyrelsen opgave er i mine øjne at udvikle og styrke vores parti organisatorisk og strategisk. Tænke stort og tænke frem. Ikke at detaljeregulere folketingsgruppens arbejde, eller skændes offentligt i mediernes. Jeg genopstiller til HB for at være en del af de løbende strategiske overvejelser, der skal sikre, at Enhedslisten både parlamentarisk og i de folkelige bevægelser bedst muligt bruger de muligheder som situationen giver os.

kontakt@pelledragsted.dk

OTTO MORTENSEN

Stevns, Mand, 19 ÅR
LTX, Lærervikar/
specialpædagogmedhjælper

Enhedslisten står i øjeblikket overfor at se sin egen internationale profil i øjnene. Det er derfor vigtigt, at vi mere end nogensinde markerer os på tre overordnede linjer; vores økonomitænkning, vores fredspolitik og vores internationale solidaritet.

Partiets EU-politik bør derfor stadig ende ud i et udmeldelseskrav. Ved et rødt flertal, skal Enhedslisten altid kæmpe for en folkeafstemning om EU-medlemskabet og dermed have den demokratiske legitimitet på vores side. Det giver os også et stærkt udgangspunkt for at kunne kritisere EU's økonomiske strukturer, der blandt andet giver sig til udtryk i finanspagten, ØMU'en og der fire friheder for kapital, arbejdskraft, varer og tjenesteydelser.

Vi bør bestrebe neutralitet, som et alternativ til NATO. Enhedslisten skal stå for en gennemført fredspolitik, hvor vi ikke vælger side mellem den ene eller den anden stormagt, men hvor vi heller ikke opbygger en ny selv. På den måde, vil vi ikke være militære mål i konflikter, og vi vil kunne agere som mæglere. Neutralitetsstatus vil stille os nogenlunde som Schweiz og Østrig, som heller ikke er medlemmer af NATO.

Asylpolitikken bør være en solidarisk praksis, ikke en kulturkonflikt. Særloven for ukrainske flygtninge understreger den kulturkonflikt, som asylpolitikken er blevet til. Enhedslisten bør, som et venstrefløjsparti, kun støtte flygtninge- og integrationspolitik, der har et retsligt og humant udgangspunkt.

ot2mor@gmail.com

MIKAEL HERTOFT

Østerbro, Mand, 65 år
Cand. mag i russisk, Lærer i dansk
for indvandrere
Uddannelsesforbundet

Jeg er klar til endnu en periode i Hovedbestyrelsen, hvor jeg efterhånden er veteran. Mine styrker er:

- # Bred international erfaring og viden.
- # Masser af erfaring fra mange forskellige slags arbejde i Enhedslisten
- # Venlig og omgængelig – men skarp i analysen og med kritisk sans.

Som medlem af Hovedbestyrelsen har jeg i lang tid været Enhedsliste repræsentant i European Left, og kontaktperson til mediehuset Solidaritet. I denne periode har jeg været med til at skrive Hovedbestyrelsens forslag til EU program. EU politisk står jeg for at vi skal fastholde vores stærke kritiske analyse af EU som redskab for de store kapitalinteresser. Det vil sige at vi skal arbejde for et internationalt opgør med EU – og at lande der ønsker at føre en progressiv politik kan blive tvunget til at bryde med EU.

Derudover er jeg også kontaktperson i Internationalt Udvalg. Ruslands invasion i Ukraine har radikalt forandret verden og vil forandre betingelserne for politisk arbejde fremover. Krigen er en katastrofe ikke bare for Ukraine og Rusland – men også for verden. for krigen vil fremme oprustningen, ødelæggelsen af klimaet og øge ulighed og fattigdom. Det vil blive sværere at være venstrefløj. Men venstrefløjen er mere nødvendig end nogensinde.

Jeg er 65 år, uddannet i russisk og underviser i dansk for indvandrere. Jeg bor på Østerbro og har tre voksne børn og foreløbig 3 børnebørn.

mikael.hertoft@enhedslisten.dk

LOUIS JACOBSEN

Blågård, Mand, 37 år
Murersvend
3F BJMF

Hvis man havde håbet på at 2022 skulle blive lidt mere som før vi lukkede ned, så må man blot konstatere at ens forhåbninger ikke er blevet hørt. Vi står med klimakrise, en velfærdskrise og krig. Samtidig går vi også ind i en tid hvor et næste valg til Folketinget er meget tæt på. Alt sammen vidner om en tid hvor det om noget er vigtigt at vi har en fokuseret ledelse, hvor vi sammen får løftet det organisatoriske arbejde og sat en retning. Det vil jeg gerne fortsætte med at være med til. Jeg har siddet i HB de sidste tre perioder. Til daglig passer jeg mit arbejde som Murersvend på byggepladser i Kbh og mine tillidshverv som bestyrelsesmedlem i Bygge, Jord og miljø-arbejdernes fagforening og Murersvendenes Brancheklub i København. De erfaringer vil jeg gerne tage med over i vores Hovedbestyrelse en gang mere.

sejelouis@gmail.com

LASSE P. N. OLSEN

Aalborg, Mand, 41 år
Socialrådgiver og cand.scient.adm.,
Arbejdsløs
Dansk Magisterforening

Økosocialist, EU-modstander, feminist, nordjyde, far

En rød fane er smukkest i modvind. Enhedslisten skal stå fast på nedrustning, EU-modstand, reelle klimaløsninger, økonomisk omfordeling og modstand mod racisme. Også når det på kort sigt bringer os i stormvejr.

Jeg stiller op til endnu en periode i Hovedbestyrelsen for at fortsætte arbejdet for, at Enhedslistens unikke medlemsdemokrati udgør afsættet for den politik, vi fører i Folketinget. Det er den måde, jeg gennem 8 år har forsøgt at arbejde i Aalborg Byråd, og jeg er overbevist om, at det er en del af vejen til at blive et stærkere parti.

Vi kan selvfølgelig ikke få gennemført al vores politik i forhandlinger med partier, som har et helt andet politisk projekt end vores, men det skal ikke stå i vejen for, at vi formulerer vores egne politiske visioner. Når vi indgår de politiske aftaler, skal vi også huske, at vi er og skal være venstrefløj i egen ret. Det kan og skal vi blive bedre til.

Enhedslisten har brug for en hovedbestyrelse, som også tør være ledelse for folketingsgruppen, når der er behov for det. Hovedbestyrelsens beslutning i februar 2021 om, at Hovedbestyrelsen skal fastlægge de udmeldinger, som Enhedslisten præsenterede på sommergruppemødet, var et vigtigt skridt i den rigtige retning.

Vi skal opbygge en sund uenighedskultur, hvor politiske nuanceforskelle bliver set som en styrke, der ruster os til kampene med vores modstandere udenfor partiet. Her er der afgjort plads til forbedring i vores parti.

lassepno@gmail.com

JONATHAN SIMMEL

Nordvest, Mand, 34 år
Elektriker, Faglig konsulent - FOA
Dansk El-forbund

Jeg ønsker at genopstille til HB, og håber at årsmødet vil prioritere at vælge en HB som kollektivt ønsker at tage ledelse og styring af Enhedslisten.

Ikke for at detailstyrer alt i partiet, men for at tænke langsigtet, udforme strategier og sætte sig for bordenden når det handler om Ø's politiske stillingtagen eller organisatoriske udvikling.

Skal vi have opbygget et kollektivt, hvor alle 9.000 kammeraters deltagelse har værdi, og bidrager til den fælles styrke for at forandre verden. Er det afgørende at alle føler sig inkluderet og har adgang samt indflydelse på partiet. Vi kan kun eksistere som kollektiv, hvis beslutninger tages i de formelle organer, er gennemskuelige, demokratiske og inddragende.

I den sidste periode har jeg forsøgt at stå for følgende: En skarpere profil overfor regeringen, en venstrefløj i egen ret, som opposition til socialdemokraterne. Et fokus på samspillet mellem Folketinget og bevægelser, f.eks. i forbindelse med regeringens indgreb i sygeplejekonflikten, og hvordan vi som venstrefløj burde/kunne have organiseret modstand og solidaritet.

Højaktuelt stemte jeg imod våben til Ukraine, men er måske blevet mere nuanceret i min holdning siden. Jeg mener vi skal ytre klar kritik af NATO, og pege på at de er en del af problemet. Dertil har jeg forsøgt at få HB til at agere ledelse og tage klar stilling til disse spørgsmål.

Er oprindelig elektriker, nu ansat i FOA's overenskomstafdeling, samt medlem af Fagligt Landsudvalgs sekretariat.

jsimmel@gmail.com

... Fortæsttes på næste side

HELGE BO JENSEN

Albertslund, Mand, 62 år
Kultursociolog, Økonomiansvarlig i
3F Kastrup, 3F

Det kommende årsmøde er måske det vigtigste i Enhedslistens historie. Vi står ved en skillevej, hvor vi skal tage stilling til, om vi fortsat vil være et parti der slås mod EU og for udmeldelse – og om vi skal forsvare vores antiimperialistiske politik for fred og nedrustning. Det vil jeg gerne kæmpe for – også i HB.

Vi skal undgå topstyring og i stedet udvide og forbedre vores medlemsdemokrati. Politikudviklingen må ikke overlades til vores parlamentarikere på Christiansborg og i Bruxelles. Det er en af HBs vigtigste opgaver at gøre det muligt og interessant for flere af vores medlemmer at være aktive. Det er afgørende, at vores ledelse fortsat afspejler den politiske spændvidde og de uenigheder, der er – og sikkert altid vil være – i Enhedslisten. Men vi skal blive meget bedre til at håndtere uenighederne og samarbejde kammeratligt.

Jeg har deltaget i opbygningen af Enhedslisten siden starten. I flere perioder som HB-medlem, senest fra 2012-2018 og igen fra 2020. Jeg sidder som en af to medlemmer i KB i Albertslund. Vi har solid erfaring med at tage selvstændige politiske initiativer, med at samarbejde med mange forskellige bevægelser og partier – og med at give magten modspil.

Jeg vil gerne fortsat være med til at styrke Enhedslisten som bevægelsespartiet, der arbejder loyalt og aktivt i og med bevægelserne. Et modigt parti, der holder fast i vores socialismeopfattelse, vores EU-modstand og vores antiimperialistiske politik. For fred og nedrustning!

helge.bo.jensen@albertslund.dk

FINN SØRENSEN

Amager Vest, Mand, 75 år
Ingen, Pensionist
3F

HB skal fokusere!

Efter Ruslands brutale invasion i Ukraine står vi i den alvorligste sikkerhedspolitiske situation i Europa siden 2. verdenskrig. Det er stadig en stor udfordring for vores parti. Vi har entydigt fordømt Putins krig. Vi har ydet støtte, også i form af våben, til Ukraines frihedskamp. Samtidig har vi fastholdt vores modstand mod oprustning, NATO, EU-militær og enhver form for imperialism.

Det skal vi også fremover. Men vi skal udvikle mere konkrete svar på det svære spørgsmål: Hvordan vil vi forsvare vores demokrati mod trusler fra stormagterne og gøre Danmark til et foregangsland for afspænding, nedrustning og fred? Samtidig er magthaverne herhjemme i gang med en ny offensiv for at vælte regningen for oprustning, inflation, klimakrise og flygtningestrømme over på den brede befolkning. Det kan kun forhindres ved en aktiv modstand fra en stærk rød-grøn alliance mellem lønarbejderne, studerende, og græsrodsbevægelser. Hvordan bliver vores parti i stand til at sætte den dagsorden i fagbe-

vægelsen, elev- og studenterbevægelsen, i lejerbevægelsen og andre folkelige bevægelser? Hvordan bidrager vi til at organisere den kamp? Vi har hårdt brug for en hovedbestyrelse, der er i stand til at fokusere på den opgave. Jeg genopstiller til HB for at bidrage til det, ved hjælp af mine erfaringer fra et langt arbejdsliv som ufaglært arbejder, fagforeningsleder, MF og aktiv på venstrefløjen.

finn@enhedslisten.dk

EMIL ULRIK ANDERSEN

Allerød, Mand, 35 år
Kandidat i Kemi, Regulatorisk medarbejder,
medicinalindustrien, Magistrenes

I dette års opstillingstekst synes jeg, at det er naturligt at fortælle hvad min holdning er til HB's rolle i Enhedslisten, og hvordan jeg vil forvalte mit mandat, hvis jeg bliver valgt.

Jeg synes, at FT-gruppen handlede fornuftigt, og tog ansvar for partiets ve og vel, ved offentligt at modsige Michael Hertoft og Christian Juhl.

Det synes jeg, fordi der var nogle formuleringer i de to indlæg, som ikke tålte at stå uimodsagte, fx. at "der skal to til en konflikt".

Jeg har været meget frustreret over at opleve HB-medlemmer tage patent på tolkningen af partiprogrammet, og udbasunere deres holdning som den rigtige og andre tolkninger som forkerte.

Jeg er meget imod at partiprogrammet bruges til at slå kammerater oven i hovedet.

Hovedbestyrelsens vigtigste opgave er, efter min mening, at sikre, at der handles og tænkes langsigtet. I de sager som kræver øjeblikkelig handling, såsom reaktioner på andre partiers udspil, og i tilspidsede forhandlinger, må folketingsgruppen have noget autonomi. Det er en arbejdsdeling, jeg vil understøtte som HB-medlem.

Hvis jeg bliver valgt, ser jeg frem til at arbejde for at Enhedslistens organisation styrkes. Der er, efter min mening, brug for at vi inkluderer flere medlemmer i de spændende processer. Vi skal have endnu flere perspektiver repræsenteret, så vi fortsat kan udvikle og præsentere venstreorienteret politik, som både kan flytte samfundet og overbevise tvivlerne.

euandersen@gmail.com

CLAUS HØJSGAARD

Tønder, Mand, 65 år
Lærer, Pensionist
Tidligere HK

I Enhedslisten oplever vi efter min mening en bevægelse, henimod, at blive en traditionel vælgerforening, på linje med andre partier på Christiansborg. En linje hvor det er partiets folketingsgruppe, der definerer og fastlægger partiets politik. Lad mig slå fast. Den linje er jeg lodret uenig i. Enhedslistens politik bør fastlægges af aktive medlemmer i partiet. Vi skal have styrket og inddraget vores udvalg i politikudviklingen. Jeg vil i hovedbestyrelsen arbejde for dette. Samtidig vil jeg arbejde for at, vi i Enhedslisten lever op til beslutningen om at være venstrefløj i egen ret. Det betyder for mig, at vi i Enhedslisten bliver nødt til at overveje om vi stadig skal "stemme for, den mindste forbedring og imod den mindste forringelse. Naturligvis skal vi stadig stemme imod den mindste forringelse. Vi har oplevet, at den Socialdemokratiske regering, har evnet at servere flere "poser blandede bolcher", der har gjort det yderst vanskeligt, at stemme for de mindste forbedringer uden samtidig at kunne komme til, at stemme for forringelser. Jeg mener vi skal være skærpe opmærksomheden på det faktum og have modet til at stå udenfor aftaler også selv om de indeholder minimale forbedringer.

c.hojsgaard@bbsyd.dk

BRUNO JERUP

Næstved, Mand, 64 år
Cand.scient., Gymnasielærer
Gymnasielærernes fagforening GL

Enhedslisten har muligheden for at være med til at sætte en ny dagsorden. Den kommer ikke af sig selv. Klimabevægelsen, velfærdsbevægelsen bl.a. kampen for minimumsnormeringer er med til, at sætte dagsorden. De aktiviteter og bevægelser der er i befolkningen er en vigtig faktor for en samfundsmæssig forandring.

Efter valget i 2019 fik vi et forståelsespapir, som Enhedslisten har brugt, som udgangspunkt for at støtte dannelsen af den socialdemokratiske regering. Den beslutning støttede og støtter jeg.

Forståelsespapirer rummer mange gode, men ikke konkrete forslag. Det er vores opgave, at følge disse forslag til dørs. Vi skal benytte det der sker ude i befolkningen og i bevægelserne til, at presse på. Tingene bliver ikke bedre end det pres vi kan skabe. Det skabes ikke af ord alene. Vi skal udfordre dette papir. Kan regeringen levere på de vigtige punkter i dette forståelsespapir.

Enhedslisten skal udvikle sin selvbevidsthed, som talerør og som organisator for venstrefløjen. Vi har i dag en reel mulighed for at blive det store venstrefløjsparti i Danmark, og det skal vi, efter min mening, gå målrettet gå efter.

Jeg har været med fra partiets start og var også en del af den første folketingsgruppe som Enhedslisten fik valgt i 1994. Jeg er pt. vikar i folketinget, hvor jeg er natur- og miljøordfører.

Når jeg ikke er vikar i folketinget er jeg formand for udvalg for grøn omstilling, klima og miljø i Region Sjælland.

brunoj@regionsjaelland.dk

BENNY DALL

Kolding, Mand, 66 år
Mat.fys. stud., Selvstændig
Ingen

Jeg genopstiller til HB. Som i den foregående periode vil jeg fortsat arbejde for at vores parti placerer sig med pragmatiske svar på de store udfordringer som i min optik er klima og fred. Pragmatiske svar der giver os mulighed for at få vores potentielle støtter i tale, og samtidig peger i den rigtige retning. Jeg mener fortsat at vores parti er for meget møde og kløge-øge parti, og for lidt henvendt til alle de medlemmer og sympatisører der bare venter på at kunne deltage i et meningsfyldt fællesskab for forandring. Vores potentiale er større, men det virker so om vi ikke tør. Alt skal testes i principper og lange forløb før vi vover pelsen. Det gavner os ikke og det skal vi lave om på.

Jeg har i den seneste periode været kritiker af de interne forandringer der er foretaget på landskontoret. Jeg har respekt for det arbejde der er lagt i forandringerne, men jeg er fuldstændig uenig i tilgangen. Vi har brug for at støtte og aflaste afdelingerne, tilbyde relevante aktiviteter til medlemmerne, kort sagt at skabe et kollektiv der også opleves som sådan. Det vil jeg fortsat arbejde for.

benny.d@enhedslisten.dk

... Fortæsttes på næste side

ANDERS PEDERSEN

Randers, Mand, 28 år
Handelsøkonom, Forretningsudvikler –
Key Account Manager, HK

Jeg har i den seneste periode siddet i HB, først som suppleant og sidenhen som fuldgyldigt HB-medlem.

Jeg vil fortsat kæmpe for de socialistiske værdier i vores parti, som jeg mener dele af partiet udfordrer gang på gang. Jeg er desværre ikke enig med de aftaler, som der ofte bliver vedtaget af vores folketingsgruppe, og jeg mener at vi bliver nødt til at turde gå fra forhandling, selvom kompromiser kan virke fristende. Enhedslisten skal ikke være endnu et parti man kan rykke med, men derimod stå som venstrefløjens fyrtårn, med et solidt fundament, og som kontinuerligt vil vise den socialistiske retning for vores samfund. Vi må ikke være de kompromissøgende. Vi skal værne om vores principprogram, som jeg vil kæmpe for bliver overholdt, såfremt jeg bliver genvalgt til HB.

Den grundlæggende samfundsændring kommer ikke fra Christiansborg men fra bevægelserne iblandt folket. Det er dem, som jeg vil sikre fortsat, har en plads og en stemme i vores parti. Jeg tror på, at den politiske diskussion i lokalafdelingerne, udvalg og bevægelser skal være grobund for den politik, som Enhedslisten fører på landsplan. Det opretholder vi ved, at de delegerede som er valgt i lokalafdelinger, vælger vores HB, som så skal sikre at folketingsgruppen, fører den politik som er vedtaget på årsmødet.

Folketingsgruppen skal afspejle den reelle holdning i partiet, og ikke danne deres egne holdninger eller laver studehandler.

Jeg tror på de stærke GRØNNE og RØDE værdier bag Enhedslisten.

andersp74@gmail.com

ALLAN KRAUTWALD

Svendborg, Mand, 69 år
Kontoruddannet og selv lært radiovært,
PensionistHK

HB er partiets politiske og organisatoriske ledelse mellem årsmøderne og må i langt højere grad tage denne opgave på sig. En anden vigtig opgave for HB vil være at inddrage vore medlemmer langt mere i vores politikudvikling, så at sige gøre det mere spændende at deltage aktivt og dermed øge aktiviteten i afdelingerne.

Krigen i Ukraine førte til heftige debatter internt og i pressen. Det var ikke kønt og skabte en ikke nødvendig tvivl om vores holdning til NATO og oprustning. NATO står bag en oprustnings-spiral, som vi er imod. Vores vej er nedrustning, fredsbevarende initiativer og mægling. Derfor skal vi ud af NATO.

EU skal i et samarbejde med Folkebevægelsen udbygge en EU modstand som ikke er nationalistisk, fremmedfjendsk og national konservativ. Derfor skal vi støtte Folkebevægelsens indsamling af vælgererklæringer. Ellers kommer vi til at stå alene ved næste valg til EP og ingen af listerne vil få et mandat.

Efter valget i 2019 indgik vi en aftale om det såkaldte forståelses-papir. Men desværre har regeringen på vigtige områder svigtet. Det halter gevaldigt omkring klima og ulighed. Det nyvalgte HB skal snarest tage fat på en vurdering af, hvorledes vi håndterer et samarbejde efter næste valg.

Jeg har tidligere siddet i HB fra 2015 til 2018 er nu klar til en ny tørn. Jeg ser det som en selvstændig opgave at skabe et bedre samarbejds-klima, hvor vi bliver bedre til rumme vore forskelligheder. Og så må vi aldrig tabe målet af syne – et solidarisk socialistisk samfund.

krautwald@oncable.dk

6.2 OPSTILLEDE TIL VEDTÆGTSNÆVNET

Vedtægtsnævnet er ansvarlig for fortolkning af vedtægterne. Medlemmer, HB, afdelinger og udvalg kan indbringe tvivlsspørgsmål for vedtægtsnævnet, der også kan tage sager op af egen drift. Årsmødet vælger et vedtægtsnævn på 3 personer. Fuldtidsrepræsentanter, hovedbestyrelsesmedlemmer og ansatte kan ikke vælges til vedtægtsnævnet.

STINE BRIX

Nordvest, Kvinde, 40 år
Master i konfliktmægling, leder
DJØF

Jeg vil gerne fortsætte i vedtægtsnævnet og bidrage med min viden og erfaring. Jeg har været medlem i tyve år og har tidligere været en del af hovedbestyrelse og folketingsgruppe.

smbrix@gmail.com

INGELISE BECH HANSEN

Odense, Kvinde, 75 år
Cand. jur, pensionist
DJØF

Jeg vil gerne lægge et stykke arbejde i vedtægtsnævnet. Jeg har været medlem af Enhedslisten siden 1991 og har et bredt kendskab til partiet.

I flere perioder har jeg været medlem af hovedbestyrelsen, ligesom jeg igennem en lang årrække var kontaktperson i odenseafdelingen. Nu er jeg kontaktperson i bestyrelsen for Enhedslisten i Region Syddanmark.

Jeg har i adskillige organisatoriske sammenhænge beskæftiget mig med vedtægter og fortolkningen af dem.

Jeg er uddannet jurist og sluttede mit arbejdsliv i 2011 som mangeårig lektor på socialrådgiveruddannelsen i Odense.

ingelisebechhansen@gmail.com

SIGURD LETH LYK

Aarhus V, Mand, 27 år
Jurist, Arbejdsløs
DJØF

Jeg har været medlem af partiet siden 2009, og har siden da blandt andet brugt mine kræfter i lokale afdelingsbestyrelser, samt i diverse bevægelser, hvor jeg af flere omgange har arbejdet med udformningen af vedtægter, forretningsordenener og lignende.

Jeg er herudover uddannet jurist, hvilket også har givet lidt erfaring udi paragraffortolkning.

Jeg synes, at de sidste par års arbejde i vedtægtsnævnet har været en både spændende og lærerig proces, som jeg håber på at få lov til at bidrage til i den kommende periode.

sigurdlyk@hotmail.com

6.3 OPSTILLEDE TIL LIGEBEHANDLINGSKOMITEEN

Ligebehandlingskomiteen har ingen beslutningskompetence, men skal sikre, at sager om krænkelse undersøges uafhængigt af politiske og personlige interesser. Ligebehandlingskomiteen består af 3 medlemmer og to suppleanter. Der vælges ét medlem årligt, således at medlemmerne vælges for tre år ad gangen. Der kan højst vælges 60%, svarende til to medlemmer, af samme køn. Medlemmer af ligebehandlingskomiteen kan ikke samtidig være valgt til Enhedslistens hovedbestyrelse, folkevalgt for enhedslisten eller ansat i partiet.

CHARLOTTE KOLD

Herning-Ikast-Brande, Kvinde, 34 år
Socialpædagog og BPA i Entrepreneurship,
Socialpædagog, Socialpædagogerne

Opstilling til Enhedslistens ligebehandlingskomite v. Charlotte Kold

Jeg har bidraget til komiteen som valgt suppleant, og sidenhen som indsuppleret medlem. Det vil glæde mig, at få muligheden for at fortsætte arbejdet.

Gennem mit arbejde som socialpædagog og social iværksætter har jeg arbejdet meget med temaer som seksuelle overgreb, psykisk sygdom og mental sundhed. Det har givet mig en faglig indsigt og erfaring til, hvordan man spotter og karakteriserer krænkelse, bred viden om evt. følgevirkninger og redskaber til hvordan man kan arbejde med ens mentale sundhed som løftestang efter grænseoverskridende hændelser.

Viden som er relevant i arbejdet med de sager, som kan blive behandlet af ligebehandlingskomiteen.

Dertil er jeg optaget af og aktiv inden for feminisme, ligestilling og #MeToo-bevægelsen.

Jeg er lokalpolitisk aktiv i Ikast-Brande Kommune, hvor jeg stillede op til kommunalvalget 2021. Ellers er jeg engageret i fagbevægelsen, hvor jeg er valgt til hovedbestyrelsen i Socialpædagogerne og jeg er i bestyrelsen i Kreds Midt- og Vestjylland. Jeg har været aktiv inden for fagbevægelsen i 10 år.

I min fritid er jeg bl.a. i bestyrelsen for SIND Silkeborg.

koldchar@gmail.com

... Fortæsttes på næste side

ANNA BERG

Blågård, Kvinde, 33 år
Cand. mag., Konsulent i Kvinderådet
DM

At være et feministisk parti indebærer, at præsenterer feministiske løsninger på samfundets problemer, men det indebærer også, at være feministisk i sin organisation og praksis.

Jeg vil gerne bidrage til den fortsatte udvikling af Enhedslistens feministiske praksis som medlem af ligebehandlingskomiteen. At kunne håndtere sager om krænkelse, chikane og diskrimination på ansvarlig vis, er afgørende for, at om vi kan skabe en organisation der afspejler Enhedslistens demokratiske værdier. Vi skal turde lære af vores erfaringer og omsætte disse til en mere feministisk organisatorisk praksis.

Jeg har brugt det meste af mit professionelle liv på at arbejde med køn, feminisme og ligestilling, og mener, at særligt min erfaring med at uddanne tillidsvalgte i fagbevægelse til at håndtere ligestillingsudfordringer på arbejdspladsen vil komme mig til gavn i arbejdet i ligebehandlingskomiteen.

annaberg@gmail.com

MAGNE PIHL

Gentofte, Mand, 66 år
Studentereksamen RUC HUM Basis,
Seniorpension
Socialpædagogernes Landsforening

Jeg vil gerne fortsætte det gode (sam)arbejde i Ligebehandlingskomiteen. Jeg vil fortsat gerne med mine erfaringer som domsmand, ansat indenfor det socialpædagogiske område / hvor mange konflikter skulle forebygges/løses), være med til at undersøge sager om krænkelse og komme anbefalinger til hvordan disse håndteres og løses.

magne.landevejen@gmail.com

6.4 OPSTILLEDE TIL INTERN REVISOR

De interne revisorer har til opgave kritisk at gennemgå, om ressourceforbruget i Enhedslistens landsorganisation afspejler årsmødevedtagelser mv. Årsmødet vælger 2 interne revisorer, der skal være af hvert sit køn. Såfremt der kun er kandidater af samme køn vælges dog to af samme køn. Fuldtidsrepræsentanter, hovedbestyrelsesmedlemmer og ansatte kan ikke vælges til interne revisorer.

Da der ved deadline d. 4. april 2022 kun var en opstillet til de to poster som Interne Revisorer, har forretningsudvalget valgt at forlænge fristen for opstilling til fredag d. 13. maj kl. 14.00.

TOMMY LINDEGAARD

Næstved, Mand, 65 år
Socialpædagog
SL

Jeg skal herved tilkendegive at jeg genopstiller som intern revisor. I lighed med tidligere opstillinger skal jeg kraftigt efterlyse en kollega.

6.5 OPSTILLEDE TIL RØD FONDS BESTYRELSE

Her kan du se alle kandidaterne til hovedbestyrelsens opstillinger. Rød fond ledes af en bestyrelse på 6 personer. 5 vælges på årsmødet og en vælges af Enhedslistens hovedbestyrelse. De 5 årsmødevalgte kan ikke samtidig sidde i Enhedslistens hovedbestyrelse.

Da der ved deadline d. 4. april 2022 kun var tre opstillede til de fem poster i Rød Fonds bestyrelse, har forretningsudvalget valgt at forlænge fristen for opstilling til fredag d. 13. maj kl. 14.00.

LOLE MØLLER

Amager Øst, Kvinde, 79 år
Cand.mag., Pensionist
Ingen

Hvis kontinuitet og stabilitet ikke er det værste man har, snupper jeg gerne for femte år i træk en runde i Rød Fonds bestyrelse. Det er en glæde at være med til at støtte aktiviteter med politisk, kulturelt, samfundskritisk og rebelsk indhold. Fonden kan ikke støtte med store beløb, men vise sin opbakning til spændende og nødvendige politiske initiativer. Jeg vil fortsat arbejde for, at bestyrelsen ikke alene afventer ansøgninger, men også er opmærksom og opmærksom på græsrodsinitiativer, der er spirer frem. Det er en bunden opgave, når modtagerne af årets græsrodspris skal findes.

lole@mail.dk

CHRISTINA HANSEN

Horsens, Kvinde, 45 år
Bioanalytiker, Tabt arbejdsfortjeneste
Ingen

Goddag,

Jeg hedder Christina Hedegaard Hansen, er 45 år gammel og bor i Horsens sammen med mine 2 drenge på 15 og 19 år. Jeg er uddannet som sosu-assistent og siden som bioanalytiker, men for tiden er jeg hjemme på tabt arbejdsfortjeneste da begge mine drenge har autisme og har brug for en del hjælp i deres hverdag. Jeg har altid været social aktiv nu i både LEV og i "enmillionstemmer" og da jeg var barn har jeg solgt postkort for at rede både regnskoven og truede dyr i WWF.

Jeg var opstillet til byrådet ved valget i November, men kom ikke ind. Nu er jeg af Horsens byråd valgt som revisor for Johannes Smidstrup fonden, som fordeler et fast beløb hvert år til beboerne på Hatting centeret/ældreboliger. Som medlem i et andet parti har jeg været i psykiatri- og sundhedsudvalget og her var jeg med til at arrangere en stor konference om ulighed i sundhed.

Hvis jeg bliver valgt så håber jeg på at kunne hjælpe mange forskellige formål, og håber på at der støttes aktiviteter på handicapområdet. Da det er et område der virkelig bliver overset på det politiske område og her er der behov for rigtig meget støtte.

christinahedegaardhansen@gmail.com

JONAS PALUDAN

Roskilde, Mand, 41 år
Cand.scient.soc., Gymnasielærer
GL

Som medlem af Rød Fonds bestyrelse kommer man tæt på det aktivistiske Danmark. Vi taler ofte om at gå på to ben og som medlem af fondens bestyrelse, så er man med til at støtte udenomsparlamentariske bevægelser som fremmer rød-grønne mærkesager, kaster lys på oversete problemstillinger og aktiverer unge og ældre i kampen for progressiv forandring. Det har vi brug for. Efter at have siddet som medlem af Hovedbestyrelsen (og som HBs repræsentant i Rød Fonds bestyrelse) i fire perioder udræder jeg nu af HB, men jeg fortsætter gerne arbejdet i fonden. Det er fantastisk at kunne støtte aktivister i vores fælles kamp for at lave verden om. Når jeg vælger ikke at genopstille til HB, skyldes det at jeg vil bruge min tid på klimakampen lokalt. Hvem er jeg? Til daglig er jeg formand for Klima- og Miljøudvalget i Roskilde Kommune, byrådsmedlem, gymnasielærer og tillidsrepræsentant, familiefar, vild med bier og biodiversitet og har erfaring som aktivist fra antikrigs-bevægelsen og engageret i antiracistisk arbejde.

jonaspaludan@gmail.com

RESULTAT AF URAFSTEMNINGEN

Urafstemningen er gennemført elektronisk 15. marts – 4. april 2022.

Der var i alt 8998 stemmeberettigede til dette års urafstemning. Heraf har 4553 gjort brug af deres stemme. Derfor har vi en stemmeprocent på 50,6%, hvilket er det højeste nogensinde for en urafstemning i Enhedslisten.

I år har urafstemningen været opdelt i to geografiske områder: Vest og Øst.

I område Vest deltog 1514 ud af 3014 i afstemningen. Det gav en stemmeprocent på 50,2%.

I område Øst deltog 3039 ud af 5984 i afstemningen. Det gav en stemmeprocent på 50,6%.

Nedenfor kan du se resultatet af afstemningerne i de to områder, samt en liste over hvilke placeringer i disse områder, som hovedbestyrelsen foreslår at årsmødet besætter.

Afslutningsvis kan du også se den samlede liste over de placeringer som hovedbestyrelsen foreslår at årsmødet besætter.

PLADSER SOM ÅRSMØDET BESÆTTER I OMRÅDE ØST

Placering på samlet liste	Placering i øst	Kreds
1	1	Kbh 1
2 til 3	2	Sjælland 1
4	3	Kbh omegn 1
5	4	Kbh 2
8	5	Nordsjælland
9 til 11	6	Kbh 3
12 til 14	7 til 8	Kbh 4
12 til 14	7 til 8	Sjælland 2
15 til 17	9	Kbh 5
20 til 21	10 til 11	Sjælland 3
20 til 21	10 til 11	Kbh omegn 2
22	12	Kbh 6

RESULTAT AF URAFSTEMNING I ØST

	Stemmetal	Procent
Pelle Dragsted, Frederiksberg	2211	72,8
Rosa Lund, Blågård	1910	62,8
Rune Lund, Brønshøj-Husum	1714	56,4
Trine Pertou Mach, Blågård	1448	47,6
Søren Søndergaard, Gladsaxe	1349	44,4
Jette Gottlieb, Christianshavn	1212	39,9
Christine Lundgaard, Blågård	1160	38,2
Leila Stockmarr, Indre By	1143	37,6
Sinem Demir, Nordvest	1105	36,4
Ibrahim Benli, Herlev	1025	33,7
Louis Jacobsen, Blågård	733	24,1
Tobias Clausen, Vesterbro	554	18,2
Ludmila Plenge Schütt, Guldborgsund	552	18,2
Jonas Paludan, Roskilde	515	16,9
Morten Kabell, Vesterbro	509	16,7
Fatih Baran, Brøndby	423	13,9
Bruno Jerup, Næstved	415	13,7
Margit Kjeldgaard, Helsingør	399	13,1
Helge Bo Jensen, Albertslund	390	12,8
Øjvind Vilsholm, Furesø	375	12,3
Thue Lundgaard, Halsnæs	242	8
David Trappaud Rønne, Østerbro	224	7,4
Emil Ulrik Andersen, Allerød	191	6,3
Thue Christian Thann Nikolajsen, Nørrebro - Den Røde Firkant	170	5,6
Sebastian Rimon Eskerod, Blågård	110	3,6

PLADSER SOM ÅRSMØDET BESÆTTER I OMRÅDE VEST

Placering på samlet liste	Placering i vest	Kreds
2 til 3	1	Østjylland 1
6 til 7	2	Fyn 1
6 til 7	3	Nordjylland 1
9 til 11	4	Sydjylland 1
9 til 11	5	Vestjylland 1
12 til 14	6	Østjylland 2
15 til 17	7 til 8	Fyn 2
15 til 17	7 til 8	Østjylland 3
18 til 19	9	Sydjylland 2
18 til 19	10 til 11	Nordjylland 2

RESULTAT AF URAFSTEMNING I VEST

	Stemmetal	Procent
Peder Hvelplund, Hjørring	868	57,3
Victoria Velasquez, Vesterbro	840	55,5
Mai Villadsen, Amager Øst	828	54,7
Søren Egge Rasmussen, Århus Øst	563	37,2
Anne Hegelund, Århus Vest	561	37,1
Maria Temponeras, Skanderborg	515	34
Astrid Vang Hansen, Aalborg	482	31,8
Rasmus Vestergaard Madsen, Amager Øst	462	30,5
Susanne Flydtkjær, Aalborg	403	26,6
Reza Javid, Odense	388	25,6
Lisbeth Torfing, Horsens	386	25,5
Mathilde Vinther, Indre Nørrebro - den røde firkant	370	24,4
Sarah Nørris, Esbjerg	313	20,7
Ulf Harbo, Norddjurs	272	18
Hans Jørgen Vad, Århus Vest	251	16,6
Johanna-Maria Precht, Sønderborg	242	16,2
Benny Dall, Kolding	197	13
Jacob Abildgaard, Skive	101	6,7

På årsmødet skal der stemmes om en samlet liste over kandidater fordelt på storkredse i hele landet. Hovedbestyrelsen foreslår at det er følgende 22 pladser der besættes.

SAMLET LISTE OVER PLADSER DER SKAL BESÆTTES

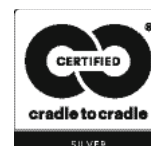
1	København 1
2 til 3	Sjælland 1 og Østjylland 1
4	København Omegn 1
5	København 2
6 til 7	Fyn 1 og Nordjylland 1
8	Nordsjælland
9 til 11	Sydjylland 1, København 3 og Vestjylland
12 til 14	København 4, Sjælland 2 og Østjylland 2
15 til 17	København 5, Fyn 2 og Østjylland 3
18 til 19	Sydjylland 2 og Nordjylland 2
20 til 21	Sjælland 3 og Københavns Omegn 2
22	København 6

PP

Magasinpost SMP

Id nr: 42332

ENHEDSLISTEN

PurePrint® by KLS
Producent biobaseret tryksag
af KLS PurePrint A/S

